

TUUSNIEMEN KUNTA

TILINPÄÄTÖS 2014

Kunnanhallitus 13.4.2015 § 49

Kunnanvaltuusto 22.6.2015 § 33

SISÄLLYSLUETTELO

1. TOIMINTAKERTOMUS

Lyhyt historia	1
Kunnanjohtajan katsaus	2
Kunnan hallinto	3 – 6
Yleinen kehitys	7 – 8
Hallinnon käytänteiden ja talouden kehittämishankkeet	9
Väestö 2001 – 2014	10
Talouden ja toiminnan toteutuminen	11 – 23
Kunnan talouden tasapaino, rahoitusasema ja tuleva kehitys	24 – 25
Laskelmat ja tunnusluvut	26 – 37

2. TOIMINNAN JA TALOUDEN TOTEUTUMINEN

Keskusvaalilautakunta	38
Tarkastuslautakunta	39
Keskushallinto	40 – 49
Sosiaalilautakunta	50 – 56
Terveystoimi	57 – 58
Sivistyslautakunta	59 – 65
Tekninen lautakunta	66 – 73
Vesihuoltolaitos	74 – 75
Investoinnit toteutuminen	76 – 81
Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta	82 – 84
Tuloslaskelman toteutuminen	85
Rahoitusosan toteutuminen	86 – 87

3. TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

Tuloslaskelma	88
Rahoituslaskelma	89
Tase	90
Vesihuollon tuloslaskelma	91
Vesihuollon laskennallinen tase	92
Taseen muodostaminen laskennallisessa eriytyksessä / vesihuolto	93
Laskennallisesti eriytetyn liiketoiminnan rahoituslaskelma / vesihuolto	94
Konsernituloslaskelma	95
Konsernirahoituslaskelma	96
Konsernitase	97 – 98

4. LIITETIEDOT

Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	99 – 101
Tuloslaskelman liitetiedot	102 – 114
Taseen liitetiedot	115 – 123

5. VESIHUOLTO

Vesihuollon tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	124 – 126
--	-----------

6. HENKILÖSTÖKERTOMUS JA VOIMASSA OLEVAT OSTOPALVELU- JA YHTEISTYÖSOPIMUKSET

Henkilöstökertomus	127 – 134
Voimassa olevat ostopalvelu- ja yhteistyösopimukset	135 – 138
Ostopalvelu- ja yhteistyösopimuskustannukset	139

7. LUETTELOT JA SELVITYKSET

Tilinpäätöksessä käytetyt tilikirjat, kortistot ja luettelot	140 – 141
--	-----------

8. TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT

Tilinpäätöksen allekirjoitus	142
Tilinpäätösmerkintä	143

TUUSNIEMEN LYHYT HISTORIA

Tuusniemen kunta sijaitsee Koillis-Savossa Savon itärajalla, suuren, puhdasvetisen, saarista ja niemistä rikkaan Juojärven kahtia halkaisemana ja on alunperin kuulunut vuonna 1547 perustettuun Tavinsalmen hallinto- ja kirkkopitäjään, joka nykyään tunnetaan nimellä Kuopion kaupunki.

Täyssinän rauha

Vuonna 1570 alkoi Ruotsi-Suomen ja Venäjän välillä sota Käkisalmen läänin omistuksesta ja Viron herruudesta. Tuusniemen alue säilyi sodan kauhuilta, koska täällä ei silloin vielä ollut varsinaista asutusta. Sota kesti 25 vuotta ja rauha solmittiin Täyssinä-nimisessä kylässä Inkerinmaalla toukokuun 18. päivänä 1595. Raja tuli kulkemaan Suomenlahden pohjukasta Siitarijoen suulta Karjalan kannaksen halki Puruveteen ja Juojärvessä olevaan Jäätsalon saareen ja sieltä suoraan Ohtaansalmeen.

Historiallisena jäänteenä rajankäynnistä on Ohtaansalmen pohjoisrannalla rajamerkinä kalliopaasi, missä kiveen kaiverrettuna on vuosiluku 1595, kolme kruunua, ortodoksinen risti sekä nimimerkkejä, jotka edustivat suomalaisen rajavaltuuskuntaan kuuluneita sotapäälliköitä.

Kyliä muodostuminen

Tuusniemen vanhin asutus lienee ollut Tuusjärvellä kirkonkylältä 15 km Kuopioon päin. Erään kärkepäytäkirjan mukaan on Riistaveteen rajoittuvalla osalla ollut pysyvät tilusrajat jo vuonna 1480. Sen sijaan Täyssinän rauhasta huolimatta itäosa Tuusniemeä asutettiin vasta 1600-luvun alkuvuosikymmenillä. Tämä johtui monista Vienan-Karjalasta tehdyistä hyökkäyksistä, joita rauhan solmimisesta huolimatta tehtiin Savoon runsaasti. Asiakirjoista selviää, että "Tuusniemen kylä" on sisältänyt ainakin neljä nykyistä kylää: Ohtaanniemi, missä mainitaan Mikkolan talo 1633, Kiukoonniemi, missä Kiukoolan talossa isännöi Matti Mustonen vuodesta 1621 lähtien, Juurikkamäki, missä erään isäntäluettelon mukaan Mäkelä-niminen talo on ollut olemassa Olli Räsäsen perustamana vuodesta 1611. Lisäksi neljäntenä kylänä on ollut nykyisen kirkonkylän tienoot.

Isonjaon jälkeen oli Tuusniemellä 23 kylää, joita olivat mm. Enonsalo, Hauranki, Juojärvi, Juurikkamäki, Kartansalo eli nykyinen Kosula, Kiukoonniemi, Litmaniemi, Melaniemi, Miettälä, Tuusniemi, Vehmersalmi ja Viitamäki. Tuusniemi oli ollut aina 1700-luvulle saakka erämaa-aluetta runsaasti riistamaineen ja kalaisine järvineen. Sellaisena se vanhastaan on ollut myös rantasalmelaisten erämaita. Esim. Tuusjärvi kuului vielä 1800-luvun alussa Rantasalmeen.

Nimen synty

Tuusniemeläisten keskuudessa kiertää perimätietona tarina, että Tuusniemi on saanut nimensä Duus-nimisestä sotamiehestä, joka oli karannut armeijasta ja asettunut asumaan nykyisen kirkonkylän kohdalla Juojärvessä sijaitsevaan niemeen. Todennäköisesti me tuusniemeläiset olemme saaneet pitäjämme nimen sekä muita tuus-alkuisia nimiä rantasalmelaisilta, joiden nautinta-aluetta nämä tienoot ovat aikanaan olleet. Rantasalmellakin on Tuusmäki ja Tuusjärvi. Muutoin "tuus" on vanhaa ruotsia.

Kunta muodostuu

Kappeliseurakuntana Tuusniemi pysyi vuoteen 1855, jolloin se heinäkuun 24. päivästä lähtien muodosti oman kirkkoherrakunnan eli oli keisarillisella majesteetilla määrätty "keisarin pitäjäksi". Keisarillinen majesteetti oli helmikuun 6. päivänä 1865 antanut "armollisen asetuksen" kunnallishallituksesta maalla. Tuusniemen miehet kokoontuivat marraskuussa 2. päivänä 1867 päättämään seurakunnan valitseman komitean laatimien kuntasääntöjen hyväksymisestä ja kunnanhallituksen asettamisesta. Tuusniemeläisten vastustuksesta huolimatta lääninhallitus päätöksellään maaliskuun 27. päivä 1868 asetti Tuusniemelle kunnanhallituksen 1.1.1870 alkaen. Käydyissä kunnanhallituksen vaaleissa eniten ääniä sai ruushollari E.J. Ruuth ja niin hänestä tuli Tuusniemen kunnanhallituksen ensimmäinen puheenjohtaja ja ajan tavan mukaan hän oli myös ensimmäinen kunnanjohtaja.

KUNNANJOHTAJAN KATSAUS

Kunnan toiminnallinen ja taloudellinen tila vuonna 2014 oli kohtuullinen. Vuoden aikana viimeisteltiin kuntaliitosselvitys ja käsiteltiin yhdistymissopimus Kuopion kanssa. Valtuuston päätöksen mukaisesti yhdistymissopimusta ei hyväksytty ja tulevaisuuteen katsotaan omin voimin. Haasteita asettavat laajenevat palvelutuotantovastuut erityisesti sosiaali- ja terveyspalvelujen osalta. Kuntatalouden näkymät osoittavat alijäämäisiä talousarviovuosia sekä investointitarpeista johtuvaa velkaantumista. Kunnan asukasmäärän väheneminen on kiihtynyt sekä poismuuton, että luonnollisen poistuman kautta. Kunnan palvelutuotantoa on ylläpidetty hyvällä yhteistyöllä Pohjois-Savon maakunnan kuntien sekä Kuopion kaupungin kanssa. Kunnassa on loppuvuoden 2014 aikana haettu positiivista ja eteenpäin menevää ilmapiiriä, jota tuetaan mm. panostuksilla elinkeinoelämän kehittämiseen ja markkinointiviestintään.

Taloudellisesti tilinpäätös 2014 oli odotettua parempi, sillä 500 000 euron alijäämän sijasta selvittiin noin 26 000 euron alijäämällä. Merkittäviä palautuksia ennakkoihin nähden saatiin perusterveydenhuollosta ja erikoissairaanhoidosta. Lisäksi verotulot olivat 680 000 euroa (9,1%) odotettua suurempia. Hyvän tilinpäätöksen kannustamana talouden tasapainottamistyötä on jatkettava ja saneerausohjelma vietävä loppuun saakka. Huomiota on kiinnitettävä kustannusnousuihin, jotka olivat edelliseen vuoteen verrattuna sosiaalitoimessa +9,1% ja terveystoimessa +5,8% (sis. perusterveys ja erikoissairaanhoido). Taloudellisesti tehokasta toimintaa oli muilla toimialoilla, joista esimerkkinä keskushallinto -6,6%, tekninen toimi -1,9% ja sivistystoimi -0,1% edelliseen vuoteen verrattuna. Jos käyttötalousmenot saadaan jäädytettyä nykytasolle ja sote-menojen kasvua hillittyä, voidaan veronkorotuspainetta tulevina vuosina keventää.

Kaikki Suomen kunnat ovat eläneet viime vuodet jatkuvassa muutoksessa ja sama tahti näyttää edelleen jatkuvan ainakin vuoteen 2020 saakka. Kunnallista palvelutuotantoa ja kunnan olemassaolon tarkoitusta tulee eniten muuttamaan valtakunnallinen sote-uudistus. Missä muodossa, sitä emme vielä tiedä, mutta aika näyttää. Myös 2. asteen koulutus uudistus, uusi kuntalaki, vähenevät valtionosuudet sekä kova kilpailu yrityksistä ja työpaikoista ohjaavat tulevien vuosien työtä. Kunnat tarvitsevat jatkossa yhä enemmän koulutettuja osaajia ja tekijöitä, jotka näkevät muuttuvan toimintaympäristön mahdollisuutena ja uuden alkuna. Myös poliittisilta luottamushenkilöiltä vaaditaan aiempaan enemmän näkemystä ja rohkeutta uudenlaisiin ratkaisuihin. Henkilöstöltä kaipaamme omaaloitteellisuutta ja joustavuutta uusien toimintamallien etsimisessä.

Vuonna 2014 valmistellut ja tehdyt toiminnalliset ja taloudelliset päätökset pyrkivät varmistamaan Tuusniemen asemaa elinvoimaisena Pohjoissavolaisena kuntana myös vuosikymmenen loppupuolella. 2000-luvun alkupuolen nousukaudella Tuusniemellä on saatu nauttia ns. lihavista vuosista ja hyvästä taloudellisesta asemasta ylijäämäisinä tilinpäätöksien ja vähäisin velkamäärin. Nyt tilanne on toinen ja sen sisäistäminen on vaatinut reilun kahden vuoden aikana paljon ymmärrystä niin henkilökunnalta kuin päättäjiltäkin. Tuusniemen kunnan taloudellinen asema on edelleen moniin vastaavankokoisiin kuntiin nähden erittäin hyvä, mutta vastuullinen kuntatalous katsoo nykyhetken lisäksi mahdollisimman pitkälle tulevaisuuteen. Tahdon kiittää kunnan koko henkilöstöä sekä luottamushenkilöitä yhteistyöstä vuonna 2014. Vuosi oli Tuusniemen kunnalle haastava luotaus tulevaisuuteen. Onnistumiset saavutetaan jatkossakin uuden kuntastrategian mukaisesti yhdessä henkilöstön, luottamushenkilöiden ja kuntalaisten kanssa toimien.

Toni Auvinen
kunnanjohtaja

KUNNAN HALLINTO

Tuusniemen kunnanvaltuuston jäsenmäärä on 21 ja kunnanhallituksen ja merkittävimpien lautakuntien jäsenmäärä 7, tarkastuslautakunta 3 ja keskusvaalilautakunta 5 jäsentä.

Kunnanvaltuuston ja -hallituksen poliittiset voimasuhteet olivat:

	Valtuusto	Hallitus
Keskustapuolue	11	4
Kokoomus	2	1
SDP	3	1
Vasemmistoliitto	2	1
Kristillisdemokraatit	1	
Perussuomalaiset	2	

Kunnanvaltuuston puheenjohtaja v. 2014 oli Asta Tirkkonen-Hersio, I varapuheenjohtajana Hannu Smolander ja II varapuheenjohtajana Juhan Fomin. Kunnanhallituksen puheenjohtajana toimi Pirjo Smolander ja varapuheenjohtajana Jarkko Toivanen.

Kunnanvaltuusto 2014

Puheenjohtajat:

Tirkkonen-Hersio Asta, KESK
Smolander Hannu, KESK
Fomin Juha, PS

Jäsenet:

Holopainen Timo, KD
Hätinen Raimo, KOK, 27.10.2014 saakka
Immonen Pekka, VAS
Joukanen-Miettinen Johanna, KESK
Keinänen Sauli, PS
Kolari Terttu, KESK
Kröger Taisto, KESK
Kuronen Antti, KESK
Lempinen Tauno, SDP
Pirinen Leena, SPD
Pitkänen Kari, VAS
Riekkinen Irma, SDP
Räsänen Heimo, KOK, 27.10.2014 alkaen
Räsänen Maija-Leena, KESK
Smolander Pirjo, KESK
Suni Markku, KOK
Toivanen Jarkko, KESK
Tuomainen Venla, KESK
Voutilainen Jorma, KESK

Kunnanjohtaja Toni Auvinen

Toimialajohtajat:

Keskushallinto
Sosiaalitoimi
Sivistystoimi

Tekninen toimi

Kähkönen Martti, hallintojohtaja

Aikkila Tuomas, sosiaalijohtaja

Järveläinen Antti, sivistysjohtaja 31.8.2014 saakka ja

Koikkalainen Jaro, rehtori 1.9.2014 alkaen

Nissinen Teuvo, tekninen johtaja

Kunnanhallitus 2014

Puheenjohtajat:

Smolander Pirjo, KESK
Toivanen Jarkko, KESK

Jäsenet:

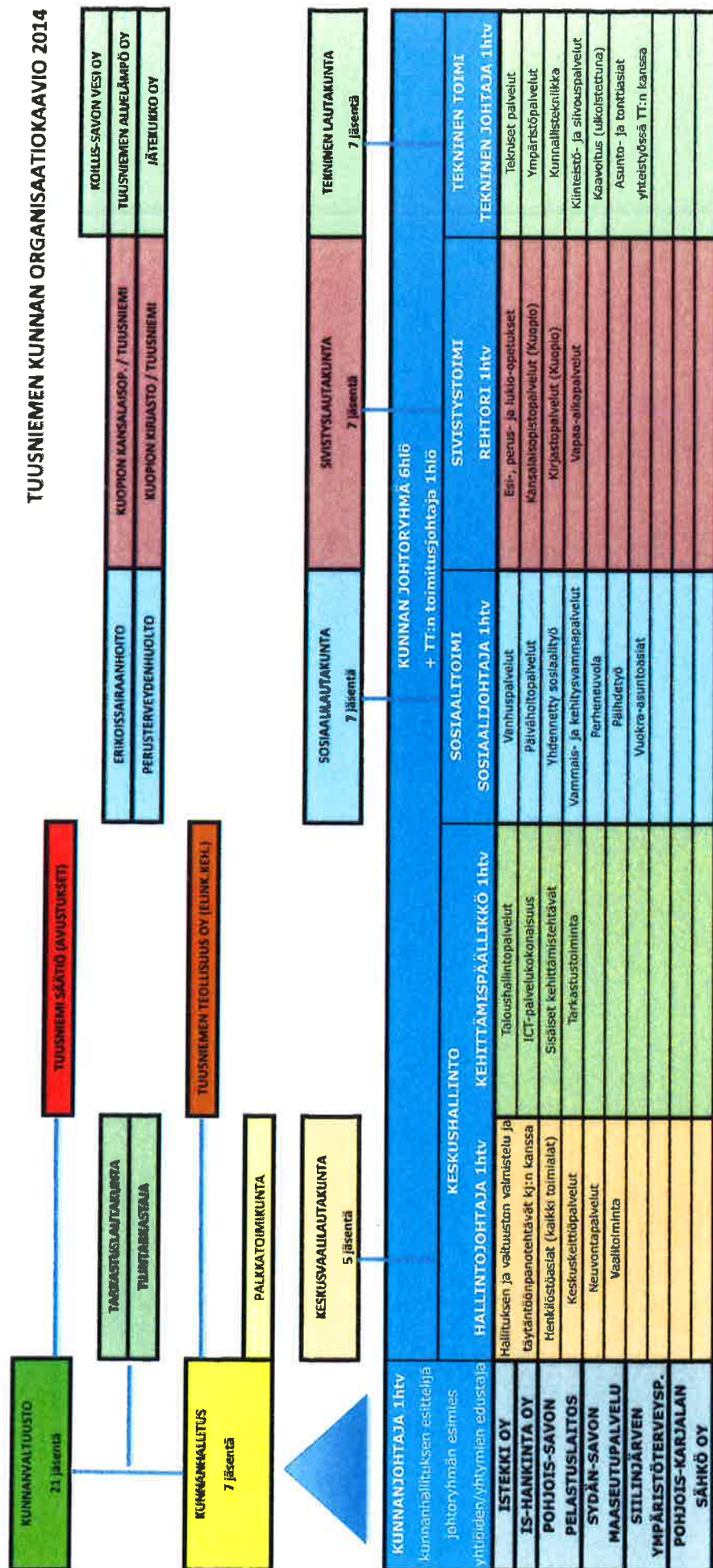
Kolari Terttu, KESK
Puustinen Kari, KOK
Riekkinen Irma, SDP
Voutilainen Jorma, KESK
Pitkänen Kari, VAS

Lautakuntien puheenjohtajat:

Tuomainen Venla, tarkastusltk
Jäntti Eevariitta, keskusvaaliltk
Kröger Taisto, tekninen ltk
Räsänen Maija-Leena, sosiaaliltk
Pirinen Leena, sivistysltk

Kunnan palveluksessa olevaa henkilöstöä koskevat tunnusluvut löytyvät henkilöstötilinpäätöksestä.

TUUSNIEMEN KUNNAN ORGANISAATIOKAAVIO 2014

Vuoden 2014 lautakuntien ja toimikuntien jäsenet

Tarkastuslautakunta (kokoontui 7 kertaa päätöksiä 25 §)

Tuomainen Venla, puheenjohtaja

Hätinen Raimo, varapuheenjohtaja, ero kvalt.§ 41 27.10.2014

Räsänen Heimo, varapuheenjohtaja, alkaen kvalt. § 41 27.10.2014

Mustonen Annukka, jäsen

Keskusvaalilautakunta (kokoontui 4 kertaa, päätöksiä 30 §)

Jäntti Eevariitta, puheenjohtaja

Parviainen Riitta, varapuheenjohtaja

Heikkinen Raimo, jäsen

Skogman Sol-Britt, jäsen

Hyvärinen Hannu, jäsen

Sosiaalilautakunta (kokoontui 8 kertaa, päätöksiä 44 §)

Räsänen Maija-Leena, puheenjohtaja

Voutilainen Paula, varapuheenjohtaja

Räsänen Tauno, jäsen

Rytkönen Panu, jäsen

Holopainen Aino Marjatta, jäsen

Riekkinen Irma, jäsen

Keinänen Sauli, jäsen

Puustinen Kari, kunnanhallituksen edustaja

Sivistyslautakunta (kokoontui 5 kertaa, päätöksiä 34 §)

Pirinen Leena, puheenjohtaja

Puurunen Ritva, varapuheenjohtaja

Joukanen-Miettinen Johanna, jäsen

Ihalainen Pentti, jäsen

Reinikainen Hannu, jäsen

Holopainen Tenho, jäsen

Mustonen Pekka, jäsen

Pitkänen Kari, kunnanhallituksen edustaja

Tekninen lautakunta (kokoontui 10 kertaa, päätöksiä 89 §)

Kröger Taisto, puheenjohtaja

Lempinen Tauno, varapuheenjohtaja

Kuronen Antti, jäsen

Joukanen-Miettinen Johanna, jäsen

Koistinen Minna, jäsen

Sutinen Marja, jäsen

Suni Markku, jäsen

Toivanen Jarkko, kunnanhallituksen edustaja

Palkkatoimikunta (kokoontui 4 kertaa, päätöksiä 29 §)

Smolander Pirjo, puheenjohtaja

Tirkkonen-Hersio Asta, varapuheenjohtaja

Riekkinen Irma, jäsen

Fomin Juha, jäsen

Auvinen Toni, kunnanjohtaja

Kähkönen Martti, sihteeri-esittelijä

Liikenneturvallisuustyöryhmä (kokoontui 2 kertaa ja käsitteli 21 asiaa)

Toivanen Jarkko, puheenjohtaja

Nissinen Teuvo, sihteeri

Kumpulainen Sirkku

Jäntti Eevariitta

Aikkila Tuomas

Poliisin ja tiehallinnon edustajat

Terveyden edistämistyöryhmä (kokoontui 4 kertaa ja käsitteli 40 asiaa)

Smolander, Pirjo, puheenjohtaja, kunnanhallituksen edustaja

Mustonen Lea, varapuheenjohtaja, sosiaalipalvelut

Riekkinen Irma, terveystyöryhmä

Koikkalainen Jaro, sivistystyöryhmä

Auvinen Toni, kunnan johto

Räsänen Maija-Leena, kolmannen sektorin edustaja (Heli-yhdistys)

Nissinen Teuvo, tekninen toimi

Kumpulainen Sirkku, sihteeri, vapaa-aikapalvelut

YLEINEN TALOUDELLINEN TILANNE

Talouskehitys oli vuonna 2014 vaimea. Bruttokansantuote väheni jo kolmantena vuotena peräkkäin. Viime vuoden bruttokansantuotteen alenema oli n. 0,1 %. Vuonna 2013 bruttokansantuote aleni 1,3 % ja sitä edellisenä vuonna n. 1,4 %. Kansantalouden kysyntää vähensi viime vuonna erityisesti yksityisten investointien ja viennin supistuminen. Muihin eurooppalaisiin valtioihin verrattuna Suomen talouskehitys oli heikko. Esim. Iso-Britannian talous kasvoi 2,5 %, Ruotsin 2,4 %, Saksan 1,6 % ja Ranskan 0,4 %.

Ulkomaankaupan tasapaino oli edelleen huono. Vaihtotase jäi kahden edellisen vuoden tapaan lähes 4 miljardia euroa tappiolliseksi.

Kertomusvuonna Suomelle tärkeä vienti ulkomaille supistui ja yksityinen kulutus väheni. Myös yritykset investoivat entistä vähemmän. Palkansaajien ostovoima supistui vuonna 2014 n. 0,6 %. Tämä oli jo toinen vuosi perätysten. Valtiovarainministeriö arvioi, että vuonna 2015 ansiot nousevat 1,2 % ja kuluttajahinnat 0,8 %.

Julkisyhteisöjen velka kasvoi viime vuonna n. 8,4 miljardilla eurolla. Suhteessa bruttokansantuotteen velka on hiukan alle 60 %. Prosentteina tuonti muuttui viime vuonna -1,4 %, vienti -0,4 %, yksityinen kulutus -0,2 % ja julkinen kulutus +0,2 %. Investoinnit vähenivät 5,1 %. Yksityiset investoinnit vähenivät 6,5 %, mutta julkiset kasvoivat 0,6 %.

Myös työttömien määrä lisääntyi hiukan viime vuonna. Työttömyys kasvoi Pohjois-Savossa 8,8 %. Työnvälitystilaston mukaan oli työttömyysaste 31.12.2014 koko maassa 13,9 %, Pohjois-Savossa 14,6 % ja Tuusniemellä 14,2 %.

KUNNALLISTALOUS KERTOMUSVUONNA

Heikko talouskehitys ja kasvava työttömyys ovat hidastaneet kuntien verotulojen kasvua sekä lisänneet menoja. Sataviisikymmentäkuusi kuntaa nosti tuloveroprosenttiaan vuodelle 2014, mutta kunnallisverot kasvoivat vain 1,3 % koko kuntasektorilla. Tuusniemellä kasvu oli kuitenkin kaikissa verotuloissa peräti 9,1 %. Kiinteistö- ja yhteisöverot kasvoivat koko kuntasektorilla yli 10 %.

Koko kuntasektorilla toimintamenot kasvoivat vuonna 2014 erittäin maltillisesti. Tähän vaikuttivat kuntien toimintojen tehostaminen ja ammattikorkeakoulujen yhtiöittäminen sekä maltillinen palkkaratkaisu. Kuntaliiton laskelmien mukaan kuntien peruspalvelujen valtionosuuteen tehtiin vuonna 2014 n. 360 miljoonan euron lisäleikkaus. Tällä vaalikaudella tehtyjen valtionosuusleikkausten yhteismäärä oli viime vuonna n. 1,2 miljardia euroa.

Voidaan sanoa, että kunnat toteuttivat omalta osaltaan julkisen talouden kestävyysvajeen umpeen kuromista. Henkilöstökuluja vähennettiin n. 400 miljoonaa euroa ja veroprosenttien korotukset lisäsivät verotuloja n. 390 miljoonaa euroa. Ikääntyminen lisää yhä kuntien palvelujen kysyntää ja kunnat ovat saamassa lisää vastuuta esim. pitkäaikaistyöttömistä. Kuntien ja kuntayhtymien yhteenlaskettu vuosikate oli viime vuonna 2,7 miljardia euroa, missä oli kasvua 2 % edellisvuodesta.

Valtionosuusleikkauksista ja heikosta verotulokehityksestä johtuen kuntien tulorahoitus ei riittänyt kattamaan investointeja, mikä selittää lähes kokonaan kuntien velkaantumisen kasvamisen. Käyttötalousmenojen katteeksi velkaa ei otettu kuin nimeksi. Kuntien ja kuntayhtymien lainakanta kasvoi edelleen 7 %. Kunnilla on nyt lainaa 2.733 euroa jokaista asukasta kohden.

Kuntien ja kuntayhtymien bruttoinvestoinnit olivat viime vuonna poikkeuksellisen suuret, n. 7,7 miljardia euroa. Kuntien nettoinvestoinnit kasvoivat kertomusvuonna n. prosenttiyksikön verran verrattuna edelliseen vuoteen.

Taloukasvun ennustetaan elpyvän hitaasti, joten myös kuntien veropohja kehittyy jatkossakin melko vaatimattomasti. Kuntien toimintamenojen odotetaan kuitenkin kasvavan edelleen tasaisesti ikärakenteen muutoksen lisätessä palvelutarvetta. Kunnallisveroon kohdistuu edelleen suuria korotuspaineita.

Kuntaliiton mukaan kuntien on edelleen tehostettava toimintaansa ja myös rakenteellisia uudistuksia tarvitaan. Kuntaliiton mukaan kuntien talous ei ole pitkällä aikavälillä kestävällä pohjalla, ellei kuntien tulopohjaa laajenneta sekä tehtävien ja velvoitteiden lukumäärää vähennetä.

HALLINNON KÄYTÄNTEIDEN JA TALOUDEN KEHITTÄMISHANKKEET VUONNA 2014

Vuoden 2013 aikana kehitettiin hallinnon käytänteitä ja toimintoja sekä laadittiin ja ajantasaistettiin ohjeita ja sääntöjä. Tuolloin käytiin läpi perusteellisesti kunnan käytänteitä ja sääntöjä ja uusittiin mm. hallintosääntö ja kaikki johtosäännöt. Myös palvelustrategia uudistettiin v. 2013.

Vuosi 2014 oli kuntaliitosselvityksen vuosi. Koko alkuvuosi tehtiin eri työryhmissä perusteellista työtä, jonka pohjalta valmistui kuntaliitosselvitys ja yhdistymissopimus päättäjien käyttöön.

Hallinnon käytänteiden ja sääntöjen muuttamiseen ei siis v. 2014 ollut kovin suurta tarvetta. Kehittämishankkeita ja varsinkin talouden saneerausta tehtiin kuitenkin myös kertomusvuonna. Kunnanvaltuusto hyväksyi viimeisessä kokouksessaan kunnan toiminnan ja talouden saneerausohjelman, joka piti sisällään neljä eri osa-aluetta: organisaatiouudistus, ei-lakisääteisten palvelujen karsiminen, investointien karsiminen ja rahoittaminen sekä koko henkilöstön yhteistoimintamenettely.

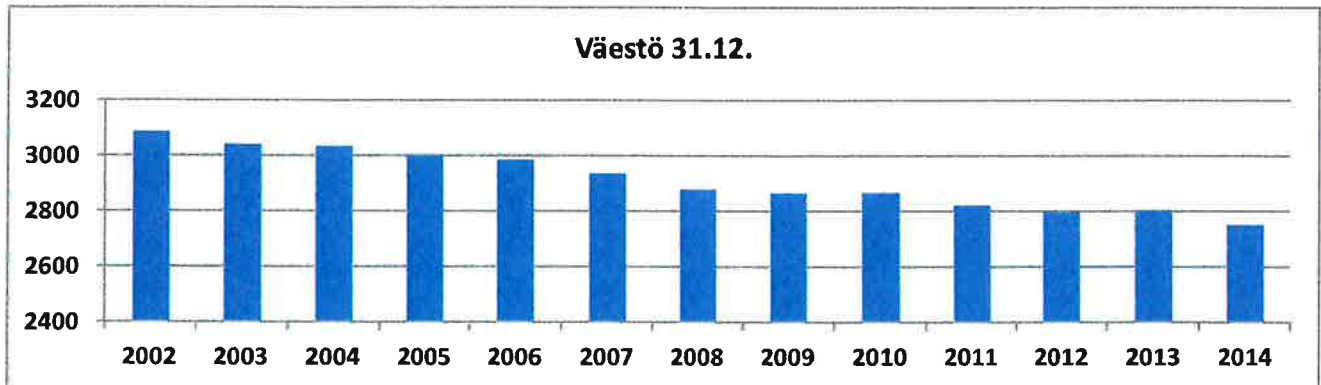
Muita kehittämishankkeita ja toimia olivat mm.

- kirjaston isäntäkuntasopimuksen muuttaminen, kunnanvaltuusto 9.6.2014 / § 27
- Kuopion kaupungin ja Tuusniemen kunnan välinen yhteistoimintasopimus terveydenhuollosta, kunnanvaltuusto 17.12.2014
- maahanmuuttajien kotouttamisohjelma
- Röhänniemen tonttien hinnoittelun tarkastaminen
- Tuusniemen kunnan ja Kaavin kunnan välinen sopimus yhteisen perusopetuksen järjestämisestä vuosiluokille 7-9
- Tuusniemen pohjavesialueiden kehittäminen suojelusuunnitelman pohjalta
- yhtenäiskoulun käynnistäminen ja kehittämisen aloitus
- ICT-tukipalvelujen kehittäminen
- yhteistyösopimus Pohjois-Savon ely-keskuksen kanssa koskien joukkoliikenneasioita
- hallintosäännön päivittäminen

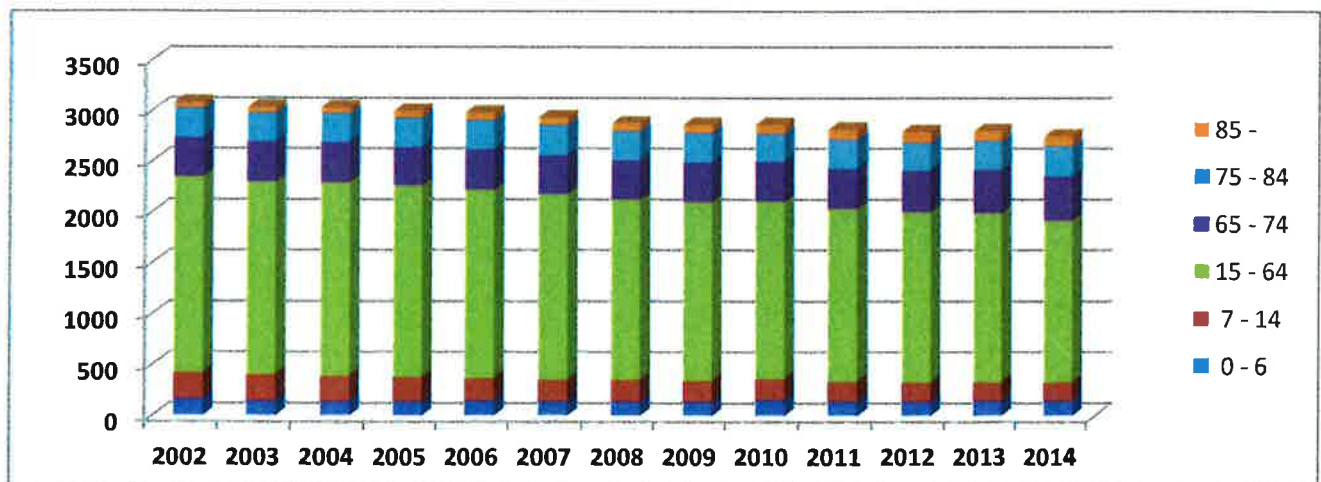
Uusien käytänteiden ja hallinnon, talouden ja toimintatapojen kehittämisellä on pyritty ajanmukaistamaan ja tehostamaan tehtävien ja palvelujen hoitamista. Uusilla ohjeilla ja säännöillä on karsittu päällekkäisyyksiä ja otettu huomioon koko ajan muuttuvaa ja uudistuvaa toimintaympäristöä.

Väestö 2002-2014 / 31.12.

Vuosi	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Asukkaita	3083	3038	3033	2998	2983	2934	2877	2864	2865	2820	2795	2802	2749

Väestön ikärakenteen muutokset

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
0 - 6	171	149	144	144	153	143	139	138	157	146	145	153	149
7 - 14	257	260	252	238	220	216	218	210	209	196	185	182	185
15 - 64	1918	1887	1895	1877	1845	1817	1766	1753	1737	1690	1672	1659	1581
65 - 74	396	406	403	388	408	394	396	395	401	408	417	432	445
75 - 84	283	278	281	285	278	290	281	289	271	279	272	281	291
85 -	58	56	56	66	79	74	77	79	90	101	104	95	98
Yht.	3083	3038	3031	2998	2983	2934	2877	2864	2865	2820	2795	2802	2749

TALouden JA TOIMINNAN TOTEUTUMINEN

Vuoden 2014 tilikauden alijäämä -25.735 € on alkuperäistä ja muutostalousarviota parempi, joka johtuu osittain kehittämisvarauksen purkamisesta uuden palveluasumisyksikön rakentamiseen 456.205 € ja investointivarausten purkamisesta koulukeskuksen saneeraukseen 200.000 €. Alijäämään pienuuteen vaikutti lisäksi verotulojen yllättävän suuri kasvu sekä perusterveydenhuollon menojen arviota pienempi kasvu.

Palvelutuotannon osalta ei oleellisia muutoksia tapahtunut, vaan eri toimialojen palvelutuotanto säilyi entisellä tasolla.

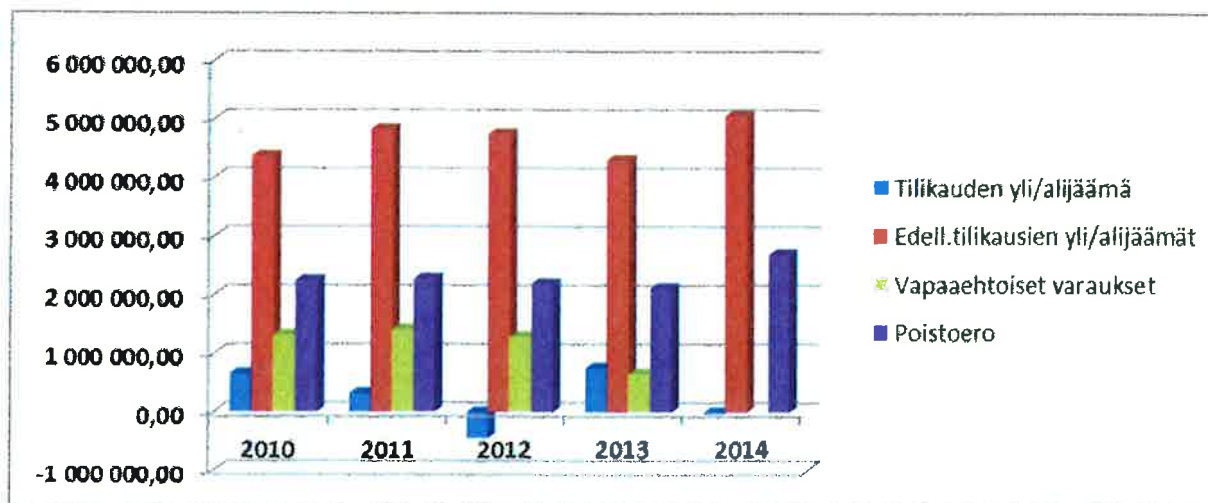
Maksuvalmius on ollut suhteellisen hyvä ja vakaa. Kassavarat olivat 31.12.2014 **2.443.907 €** (31.12.2013 2.704.376 €). Kassavarojen muutokseen - 260.469 € on vaikuttanut verotulojen kertymät sekä valtionosuuksien kehitys sekä takaussitoumuksen reaalisoituminen. Kassan riittävyys **39 pv** (v. 2013 43 pv, v. 2012 41 pv, v. 2011 51 pv, v. 2010 85 pv ja v. 2009 51 pv). Kuukauden keskimääräinen kassavaranto on ollut noin 2,0 milj. €. Kulut ovat olleet keskimäärin n. 1,92 milj. €/kk ja tuotot n. 1,90 milj. €/kk.

Vuosikate **1.446.250 €** kattaa suunnitelmanmukaiset poistot 118,9 %. Vuoden 2014 poistot ovat **1.215.904 €**. Tilikauden tulos ennen poistoeron muutoksia on **-113.942 €** alijäämäinen. Poistoeron muutuskirjauksen **-567.999 €** ja varausten muutosten **656.206 €** jälkeen tilikauden alijäämäksi muodostuu **-25.735 €**. Varausten vähennyksenä kirjattiin kehittämisvarauksen purku uuden palveluasumisyksikön rakentamiseen ja investointivarausten purku koulukeskuksen saneeraukseen. Kehittämisvarauksen käyttö aiheutti poistoeron lisäyskirjauksen **11.405 €**.

Vuoden lopussa taseessa edellisten tilikausien ylijäämää oli **5.062.252 €**. Taseen ylijäämä vuoden 2014 ylijäämän jälkeen yhteensä **5.036.516 €** ja poistoeron muutos **2.691.776 €**.

Tilikauden ylijäämä, edellisten tilikausien ylijäämät, vapaaehtoiset varaukset ja poistoerot vuosilta 2010–2014

	2010	2011	2012	2013	2014
Tilikauden yli/alijäämä	660 442,25	221 374,70	-446.680,11	757.401,15	-25.735,79
Edell.tilikausien yli/alijäämät	4 369 358,63	4 829 800,88	4.751.175,58	4.304.851,06	5.062.252,21
Vapaaehtoiset varaukset	1 312 551,22	1 412 551,22	1.285.005,86	656.206,86	-
Poistoero	2 252 512,15	2 277 377,97	2.200.577,11	2.123.776,25	2.691.776,10
Yhteensä	8 594 864,25	8 741 104,14	7.790.078,44	7.842.234,32	7.728.292,52

Kunnanvaltuusto hyväksyi talousarviomuutoksia kaksi kertaa 09.06.2014 / § 25 ja 17.12.2014 / § 58. Tehdyt muutokset eivät nettovaikutukseltaan lisänneet eikä vähentäneet toimintakuluja. Toimintakulujen lisäyksestä tekniseen- ja ympäristötoimeen kohdistui 104.500 €, ja keskushallinnon toimintakuluja vähennettiin 76.300 € sosiaalitoimeen kohdistui 206.800 €, terveystoimen perusterveydenhuollon toimintakuluja vähennettiin 300.000 € ja erikoissairaanhoidon toimintakuluja lisättiin 65.000 €. Muutosten jälkeen talousarvion toimintakulut olivat 22.488.000 €. Toimintatuottojen kertymistä arvioitiin loppu vuodesta ja niiden talousarviokertymää vähennettiin **140.000 €**. Muutoksen jälkeen toimintatuottoja arvioitiin kertyvän 4.870.000 €. Rahoitusosassa verotulojen kertymää lisättiin **280.000 €** ja valtionosuuskertymää muutettiin suuremmaksi **80.000 €**. Korkokulujen määrärahaa vähennettiin **20.000 €**, muita rahoituskuluja vähennettiin **40.000 €** ja muita rahoitustuottoja pienennettiin **33.500 €**. Talousarviomuutosten jälkeen talousarvio oli **500.000 €** alijäämäinen.

Investointien hankekuluja pienennettiin **336.000 €**, koska osa investointihankkeista ei toteutunut. Investointitulojen kertymää oikaistiin muutosten kautta **125.000 €** suuremmaksi, maa- ja vesialueiden myyntiä lisättiin **80.000 €**, uuden palveluasumisyksikön rakentamiseen investointituloja lisättiin **25.000 €**, yritystilojen myyntiin lisättiin **120.000 €**.

Tuloslaskelman mukaan **toimintakulut** ovat **21.960.870 €** / toteutuma **97,7 %**. Vuoteen 2013 verrattuna vuoden 2014 toimintakulut kasvoivat **759.302 €** / **3,6 %**. **Toimintatuotot** toteutuivat **104,1 %** ollen **5.068.010 €**. Vuoden 2013 toimintatuottoihin verrattuna vuoden 2014 toimintatuotot kasvoivat **1.347 €**.

Toimintakate, eli verotuotoilla, valtionosuuksilla ja rahoitustuotoilla katettava määrä kasvoi edellisestä vuodesta **760.649 €** / **10,8 %**. (kasvu 2011 - 2013 1.107.429€). Toimintakate **16.132.210 €** toteutui **95,9 %**.

Verotulot toteutuivat **101,1 %** ollen **8.122.011 €**. Verotuottojen kertymä kasvoi vuoden 2013 toteutumasta **9,1 %** / **679.650 €**, (2011-2012 muutos -1,9 % / 137.022 €, 2010 - 2011 kasvu 0,58 % / 40.508 €). Kunnallisverotuottojen muutos oli **+ 427.545 €** / **6,96 %**, yhteisöverotuottoja tilitettiin **198.550 €** enemmän, muutos **31,8 %**. Kiinteistöverotuotot lisääntyivät **53.554€** / **7,8 %**. Kuntaliiton mukaan kuntien verotulot kasvoivat edellisestä vuodesta keskimäärin 1,4 % (v. 2012 1,4 % ja v. 2011 3,9 %).

	Alkuperäinen talousarvio 2014	Talousarvio-muutokset	Lopullinen talousarvio 2014	Toteutuma 2014	Poikkeama
Kunnallisvero	6 380 000	90 000	6 470 000	6 566 999	96 998
Yhteisövero	710 000	100 000	810 000	821 463	11 463
Kiinteistövero	660 000	90 000	750 000	733 548	-16 451
YHTEENSÄ	7 750 000	280 000	8 030 000	8 122 010	92 010

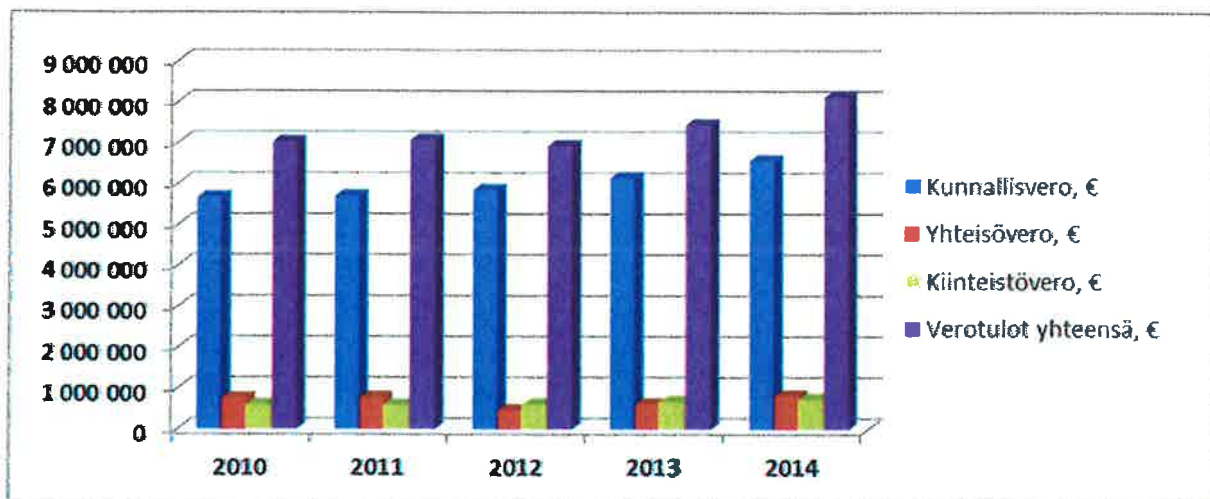
Veroprosentit 2010 –2014

	<u>2010</u>	<u>2011</u>	<u>2012</u>	<u>2013</u>	<u>2014</u>
Tulovero %	19,75	19,75	19,75	20,00	21,00
Kiinteistövero %					
Vakituinen asunto	0,4	0,5	0,5	0,5	0,55
Muut rakennukset	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1
Yleinen kiinteistövero %	0,7	0,7	0,7	0,9	1,0

Verovuosi	Tulovero-%	Verotettava tulo, 1000 €	Muutos-%
Verovuosi 2009	19,00	28 295	-2,95 %
Verovuosi 2010	19,75	28 335	0,14 %
Verovuosi 2011	19,75	28 295	-0,14 %
Verovuosi 2012	19,75	29 335	3,67 %
Verovuosi 2013	20,00	29 547	0,72 %
Verovuosi 2014	21,00	29 726	0,61 %

VEROTULOJEN MUUTOS VUOSINA 2010-2014

	2010	2011	2012	2013	2014	Muutos -% 2013 / 2014
Kunnallisvero, €	5 664 833	5 698 961	5 848 576	6 139 454	6 566 999	6,96
Yhteisövero, €	768 054	779 441	472 048	622 913	821 463	31,87
Kiinteistövero, €	594 406	589 400	610 156	679 994	733 548	7,88
Verotulot yhteensä, €	7 027 293	7 067 802	6 930 780	7 442 361	8 122 010	9,13
Muutos -%	6,46	0,58	-1,94	7,38	9,13	

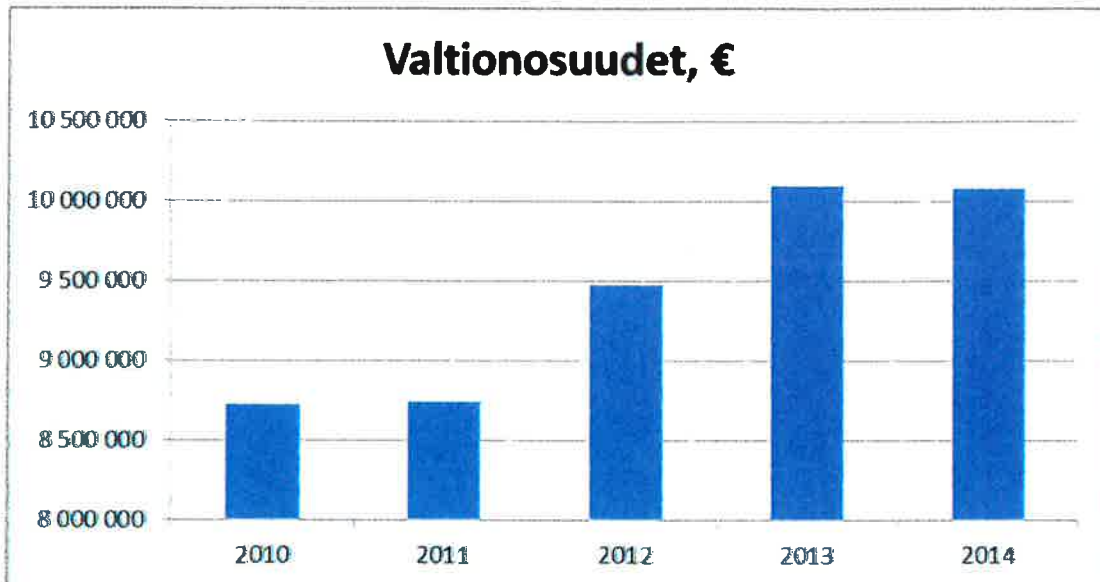
Valtionosuuksien toteutuma oli **100,3 % / 10.081.009 €**. Valtionosuuksien muutos vuodesta 2013 on - **14.200 € / -0,1 %** (2011/2012 + 731.264 €, 2010/2011 + 12.594 €). Valtionosuusjärjestelmä uudistui vuoden 2010 alussa. Valtionosuudet siirtyivät pääosin valtiovarainministeriön hallinnoimiksi. Ns. yhden putken valtionosuudessa ei enää eritellä valtionosuuksia toimialoitain. Kuntaliiton mukaan kuntien valtionosuudet kasvoivat edellisestä vuodesta keskimäärin 2,9 % (v. 2012 5,3 % ja v. 2011 3,1 %).

	Alkuperäinen talousarvio 2014	Talousarvio- muutokset	Lopullinen talo- usarvio 2014	Toteutuma 2014	Poikkeama
Valtionosuudet	9 970 000	80 000	10 050 000	10 081 009	- 31 009

Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	7.608.037
Verotuloihin perustuva valtionosuus	2.561.796
Järjestelmämuutoksen tasaus	24.018
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-112.842
Yhteensä	10.081.009

VALTIONOSUUKSIEN MUUTOS VUOSINA 2010 – 2014

	<u>2010</u>	<u>2011</u>	<u>2012</u>	<u>2013</u>	<u>2014</u>
Valtionosuudet, €	8 727 295	8 739 889	9 471 153	10 095 209	10 081 009
Muutos -%	2,98	0,14	8,37	6,59	-0,14
Valtionosuuksiin sisältyy vero-					
tulojen tasaus/milj.€	2,38	2,26	2,23	2,44	2,56

Korkotuottoja kertyi **29.067 €** (v. 2013 48.481 ja v. 2012 46.781 €). Korot koostuvat maksuliikennetilien koroista 29.006 € ja antolainojen koroista 61 €. Markkinaehtoisia talletuksia ei vuonna 2014 ollut lainkaan. **Korkokuluja** muodostui 29.7.2010 nostetusta 1,0 milj. € ja 23.8.2011 nostetusta 1,0 milj. € ja 28.5.2012 nostetusta 1,0 milj. € sekä 23.4.2013 1,5 milj. € ja 21.05.2013 1,5 milj. ja 29.12.2014 nostetusta 1,5 milj. € lainoista yhteensä **92.491 €**.

Rahoitustuottoja kertyi **234.482 €**. Rahoitustuotot muodostuvat mm. PKS:n maksamasta osingoista 78.592 €, PKS:n EnergiaHolding Oy:n maksamasta osingosta 88.982 € ja kuntayhtymien peruspääomien koroista 15.811 €, viivästyskoroista 4.977 € ja vesihuollon jäännöspääoman sisäisestä korvauksesta 27.492 € ja takausprovisiot 10.172 €. **Rahoituskuluihin 34.965 €** sisältyy muun muassa vesihuollon jäännöspääoman kulu 27.492 € ja palvelumaksut ja muut rahoituskulut 1.295 €. Antolainojen lyhennykset olivat **2.333 €**, uusia antolainoja ei myönnetty vuonna 2014.

Kokonaisinvestoinnit vuonna 2014 olivat **1.950.157 €** (v. 2013 3.786.446 € v. 2012 2.069.042 €, v. 2011 2.359.412 €, v. 2010 1.401.754 €), nettoinvestoinnit **1.663.215 €** (v. 2013 3.628.345 v. 2012 1.986.591 €, v. 2011 1.665.175 €, v. 2010 1.303.911 €). Suurimmat investointihankkeet olivat palvelukeskuksen laajennus 690.508 €, kirkonkylän koulukeskuksen saneeraus 240.744 €, K-Market piha- ja pysäköintialueen päällystys 62.993 €, vesihuoltoavustukset 90.274 €, palvelukeskuksen laajennuksen irtaimisto 52.183 €.

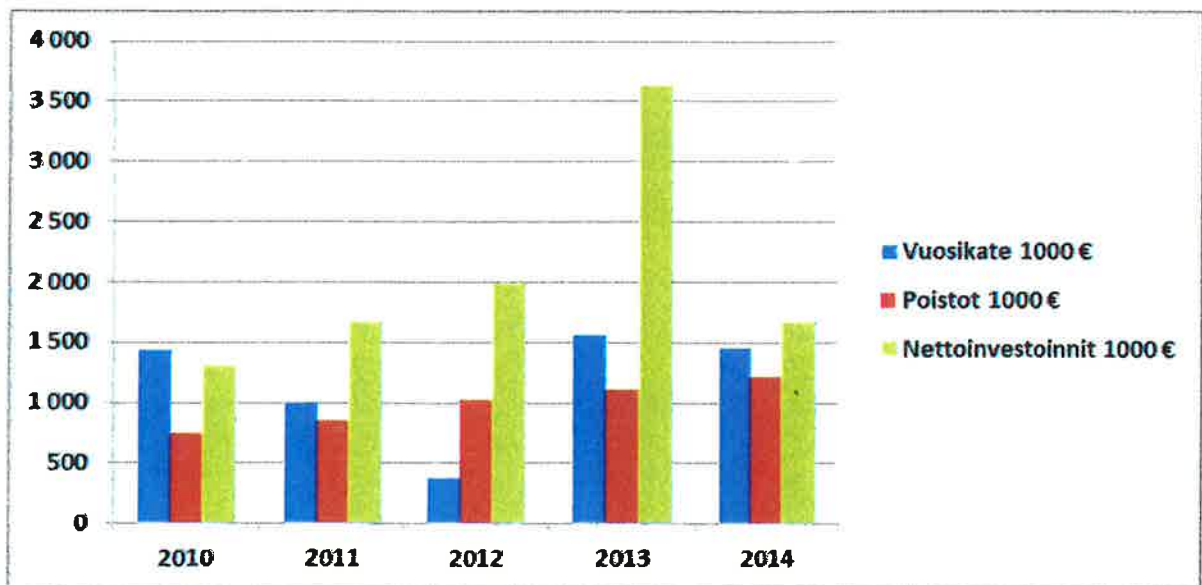
Investoinnit on rahoitettu talousarviolainalla ja osittain kassavaroilla. Rahoitusosuuksia kirkonkylän koulukeskuksen saneeraukseen saatiin yhteensä 16.335 €. Investointituloihin sisältyy käyttöomaisuuden myyntiä 241.867 €, josta osakkeiden myyntiä 23.000 €, maa-alueiden myyntiä 98.915 € ja tehdas/tuotantorakennuksien myyntiä 119.951 €. Yhteensä investointien tulot 286.943 €.

Vuosikatteen oli arvioitu valtuuston hyväksymien muutosten jälkeen **578.500 €**, toteutunut vuosikate on **1.446.250 €**, näin ollen vuosikate toteutui 867.750 € yli arvion. Vuosikatteen toteutumiseen vaikutti toimintakatteen toteutuminen arvioitua parempana, koska toimintatuotot toteutuivat yli arvion ja vastaavasti toimintakulujen toteutuma jäi alle arvion.

Suunnitelman mukaisia poistoja kirjattiin yhteensä **1.215.904 € / toteutuma 104 %** (v. 2013 1.107.404 € v. 2012 1.018.105 €, v. 2011 847.206 €). Vuosikate 1.446.250 € riittää kattamaan poistot 118 %:sti.

VUOSIKATE, POISTOT JA NETTOINVESTOINNIT VUOSILTA 2010-2014

	<u>2010</u>	<u>2011</u>	<u>2012</u>	<u>2013</u>	<u>2014</u>
Vuosikate 1000 €	1 428	993	367	1 559	1 446
Poistot 1000 €	746	847	1 018	1 107	1 215
Nettoinvestoinnit 1000 €	1 304	1 665	1 986	3 628	1 663

Tulos- ja rahoituslaskelmien tarkemmat käsittelyt liitetietoineen ovat erillisinä osioina. Tilinpäätöstä kuvaavissa taulukoissa ja kaavioissa tulee huomioida, että tuloslaskelmassa henkilöstökuluista on vähennetty sairaus- ja tapaturmakorvaukset, talousarvion toteutumista kuvaavissa luvuissa sairaus- ja tapaturmakorvaukset ovat tuloina ja henkilöstömenot bruttona historiatietona olevan vuoden 2010 osalta. Vuosien 2011-2014 toteutumatiedoissa sairaus- ja tapaturmakorvaukset on käsitelty kokonaan henkilöstökulujen vähennyksenä eli ko. tuotot eivät sisälly missään laskelmissa toimintatuottoihin.

Kunnille palautetaan vähennykseen ja palautukseen oikeuttavat arvonnisäverot. Osa kunnan toiminnasta on rajoituksen alaista toimintaa, josta ei saada vähennystä eikä palautusta arvonnisäveron osalta. Verollisen toiminnan myynnistä maksetaan arvonnisäverokantojen mukaiset verot.

Arvonlisäverot 2011-2014

	<u>2011</u>	<u>2012</u>	<u>2013</u>	<u>2014</u>
Vähennykseen oikeuttavat ALV:t	143 550	79 638	93 250	76 500
Palautukseen oikeuttavat ALV:t	766 715	644 466	1 082 953	846 552
Yhteensä	910 265	724 104	1 176 203	923 052
Maksettavat ALV:t	317 553	287 525	817 696	566 824

Maksettavien arvonlisäverojen muutokseen vaikuttaa rakentamispalvelujen käänteinen alv, joka tuli voimaan 1.4.2011. Ko. arvonlisäveroja kertyi yhteensä v. 2014 351.016 € (v. 2013 597.714 €, v. 2012 126.535,05 € ja ajalla 1.4.–31.12.2011 69.890,32 €). Käänteinen arvonlisävero vaikuttaa myös palautukseen oikeuttaviin arvonlisäveroihin. Poikkeuksellisen suuri metsän myynti on myös lisännyt v. 2014 maksettavia arvonlisäveroja. Yhteensä metsänmyynnistä maksettiin v. 2014 55.743 € (v. 2013 64.505 €) arvonlisäveroa.

Henkilöstö

Kunnan vakinaisen henkilöstön määrä **31.12.2014** oli **136**. Vakinaisessa henkilöstössä on lisäystä 3 henkilöä verrattuna vuoteen 2013. Sijaisia ja määräaikaista oli yhteensä 38 (v. 2013 44 , v. 2012 41) henkilöä. Sairauspäiviä henkilöstölle kertyi yhteensä 2.576 (v. 2013 2.756 , v. 2012 3.115) kalenteripäivää eli 180 kalenteripäivää vähemmän kuin vuonna 2013.

Vuoden 2014 aikana eläkepäätöksen sai yhteensä 10 vakinaista henkilöä. Vanhuuseläkkeelle siirtyi 7 henkilö ja työkyvyttömyyseläkkeelle 3. Kokonaan vanhuuseläkkeelle siirtyneiden henkilöiden (7 hlö) virat/toimet täytettiin neljällä sisäisellä siirrolla ja kahdella ulkoisella haulla sekä kaksi tointa jätettiin täyttämättä työtehtävien järjestelyjen kautta.

Määräaikaista työntekijöitä vakinaistettiin yhteensä 4 henkilöä.

Palkkalaskennan vuosi-ilmoituksen mukainen palkkakulujen kokonaissumma on **5.629.499 €** (v. 2013 5.669.103 €, v. 2012 5.551.546 €,). Muutos vuoden 2013 palkkasummaan on 39.604 € / 0,70 %.

Vuoden 2013 tuloksesta on kirjattu vuoden 2013 alusta voimaan tulleen henkilöstöohjelman mukainen kannustusraha 15.000 €, josta vuonna 2014 käytettiin 8.187,56 € ja loput 6.812,44 € tullaan käyttämään YHTY-toimikunnan päättämällä tavalla vuoden 2015 aikana.

Henkilöstöä koskevat yksityiskohtaiset tilastolliset tilinpäätöstiedot on käsitelty luvussa 6. Henkilöstökertomus.

Seuraavalla sivulla toimialakohtainen erittely vakinaisesta henkilöstöstä virka- ja toiminimikkeittäin.

KUNNAN VAKINAINEN HENKILÖSTÖ TOIMIALOITTAIN VUONNA 2014.

Kunnan vakinainen henkilöstö 31.12.2014 136 henkilöä. (Koko- ja osa-aikaiset).
Lisätietoa ja erittelyjä henkilöstöstä tilinpäätöksen osassa 6. Henkilöstökertomus.

KESKUSHALLINTO, yhteensä 17

Kunnanjohtaja
Hallintojohtaja
Kehittämispäällikkö
Laskentasihteeri
Arkistosihteeri

Palkkasihteeri (1 ½)
Toimistosihteeri (3½)
Ravitsemispäällikkö
Ravitsemustyöntekijä (2)
Keittiötyöntekijöitä (4)

SOSIAALITOIMI, yhteensä 71

Sosiaali johtaja
Vanhustyönjohtaja
Sosiaalityöntekijä
Psykologi
Perhepäivähoidon ohjaaja
Työtoiminnan johtava ohjaaja
Päivätoiminnan ohjaaja
Avohuollon ohjaaja
Kolmiperhepv.hoitaja (2)
Perhepv. ja ryhmäpv.hoitaja (13)
Iltapäiväkerho-ohjaaja (1)
Henkilökohtainen avustaja (1)

Toimistosihteeri (2)
Sairaanhoitaja (3)
Lähihoitaja (27)
Kodin hoitaja (2)
Laitoshuoltaja (6)
Hoitaja (1)
Kotiavustaja (4)
Ohjaaja (1)

SIVISTYSTOIMI, yhteensä 30

Lukion ja yläasteen rehtori/
sivistystoimenjohtaja
Alakoulun johtaja (2)
Erityisopettaja (2)
Luokanopettaja (6)
Lehtori (6)
Esiopettaja
Kiertävä erityisopettaja

Tuntiopettaja (6)
Koulusihteeri (1)
Vapaa-aikasihteeri (1)
Toimistosihteeri (1)
Kouluavustaja (1)
Kiinteistönhoitaja-siistijä (1)

TEKNINEN TOIMI, yhteensä 18

Tekninen johtaja
Rakennustarkastaja
Toimistosihteeri (2)
Laitosmies
Kiinteistönhoitaja (3)
Kiinteistönhoitaja/ulkoalueidenhoitaja
Kunnallistekniikan työntekijä (2)
Siistijä (2)
Siistijä-siivoustyön ohjaaja
Kuorma-autonkuljettaja
Traktorinkuljettaja
Tuntipalkkainen (2)

Sisäisen valvonnan järjestäminen ja ulkoinen valvonta

Sisäisen valvonnan tarkoituksena on varmistaa, että kunnan toiminta on taloudellista ja tulokSELLISTA. Päätösten perusteena olevan tiedon tulee olla riittävää ja luotettavaa. Lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä tulee noudattaa sekä kunnan omaisuus ja voimavarat turvata.

Valvonta jakaantuu ulkoiseen ja sisäiseen valvontaan. Ulkoinen valvonta on toimivasta johdosta riippumatonta ja sitä toteuttavat valtuuston valitsema tarkastuslautakunta ja tilintarkastaja. Ulkoista valvontaa toteuttavat myös kuntalaiset (muutoksenhaku, julkisuusperiaate), aluehallinnon viranomaiset ja muut viranomaiset. Operatiiviseen johtamiseen kuuluva sisäinen valvonta ja sen järjestäminen on kunnan toimivan johdon ja tilivelvollisten tehtävänä ja vastuulla. Kuntalain 73 §:n mukaan kunnan tilintarkastajan on tarkastettava, onko kunnan sisäinen valvonta ja konsernivalvonta järjestetty asianmukaisesti. Kunnan hallinnon ja talouden valvonta sekä riskien hallinta järjestetään siten, että ulkoinen ja sisäinen valvonta yhdessä muodostavat kattavan valvontajärjestelmän. Sisäisen valvonnan menetelmiä käytetään soveltuvin osin myös kuntakonserniin tytäryhtiöiden valvonnassa.

1.7.2012 voimaan tulleiden Kuntalain kunnan sisäisen ohjauksen muutoksien tavoitteena on turvata kunnan päätöksentekijöille nykyistä paremmat ja havainnollisemmat tiedot kunnan taloudellisesta tilanteesta ja riskeistä. Toteutetussa kuntalain kokonaisuudistuksessa lisättiin tilinpäätöksen informaatiotehtävää säännöksellä, jonka mukaan kunnan toimintakertomuksessa on annettava arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä. Myös rahoituslaskelman asemaa tilinpäätöksessä korostetaan. Rahoituslaskelma kertoo kunnan varojen hankinnasta ja käytöstä sekä talouden tasapainosta.

Sisäisen valvonnan järjestämisestä vastaa kunnanhallitus. Sisäinen valvonta tulee toteuttaa kunnan johtamis-, suunnittelu- ja ohjauskäytännöissä. Kaikki toimielimet ja viranhaltijat, joille on annettu toimivaltaa kunnan varojen käytössä ja jotka toimivat viranomaisina, vastaavat sisäisen valvonnan toteutumisesta. Hallintokuntien tilivelvolliset viranhaltijat on esitelty kunnan organisaatiokaaviossa sivulla 4.

Tilikauden 2014 aikana ei säännösten, määräysten ja päätösten noudattamisen osalta sisäisen valvonnan kannalta ole havaittu puutteita. Taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumisessa, varojen käytön valvonnassa sekä tuloksellisuuden arvioinnin pätevyudessa ja luotettavuudessa on noudatettu tulosvastuuta eikä toimivaltaa ole ylitetty.

Arvioitaessa kunnan varsinaiseen toimintaan, investointeihin, rahoitukseen sekä vahinkoihin liittyviä riskejä, voidaan todeta, että riskien arviointi, valvonta ja hallinta on järjestetty riittävälle tasolle. Riskienkartointi on ajan tasalla ja se on tehty riittävän kattavasti. Riskienhallinta ja seuranta ovat vastuutettu resurssien ja asiantuntemuksen puitteissa. Omaisuuden hankinnassa, luovutuksessa ja hoidon valvonnassa ei tilikauden 2014 aikana ole tapahtunut menetyksiä, arvonalennuksia, eikä korvaus- tai muita merkittäviä oikeudellisia vastuuta ole toteutunut. Sopimustoiminnan osalta kunnan sopimusehtojen noudattaminen ja vanhentumisaikojen seuranta on ajantasaista ja kattavasti vastuutettu.

Sisäinen tarkastus on toteutettu voimassa olevan yleisohjeen mukaisesti. Päätöksenteon kautta ja erillisenä tarkastuksena toteutettu sisäinen valvonta on dokumentoitu ohjeistuksen mukaisesti. Sisäisen valvonnan ohjeistus sisältyi syksyllä 2011 laadittuun uuteen "Toiminnan ja taloudenohjaus" -ohjeeseen, joka tuli voimaan 1.1.2012. Ohje hyväksyttiin kunnanvaltuustossa 19.12.2011 § 45.

Kunnanvaltuusto vahvisti 16.12.2013 § 74 uudet sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet. Siihen liittyen laaditaan sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan toimeenpano-ohje. Se laaditaan välittömästi, kun uusi kuntalaki on astunut voimaan, jolloin voidaan huomioida sen aiheuttamat vaikutukset toimeenpano-ohjeeseen. Siihen asti on voimassa 19.12.2012 kunnanvaltuustossa hyväksytty Toiminnan ja talouden ohjauksen asiakirja, jossa on mm. ohjeistettu sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan asioita. Se on soveltuvin osin käytössä ja sitä noudatetaan. Riskien arviointityö saatetaan loppuun v. 2015 aikana ja tarkemmat tiedot sen tuloksesta tullaan esittämään v. 2015 toimintakertomuksessa.

Merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät sekä muut toiminnan kehittämiseen vaikuttavat seikat

Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjeen mukaan toimintakertomuksessa tulee arvioida kunnan ja kuntakonsernin toimintaan liittyvät merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät sekä muut toiminnan kehittämiseen vaikuttavat seikat. Kunnan toimintaan liittyviä riskejä ovat mm. toiminnalliset riskit, rahoitusriskit ja vahinkoriskit.

Kunnan toiminnassa kaikkia toimialoja koskevia riskejä ja niiden hallintakeinoja ovat seuraavat riskit:

Riskit lajeittain:

Hallintakeinot:

Henkilöstöriskit:

- ammattitaitoisen henkilöstön saatavuus
- erikoisosaamista vaativat tehtävät, avainhenkilöt
- tapaturmat ja sairastumiset
- henkilöstön eläköityminen
- ammattiosaamisen vanheneminen
- väsyminen ja uupuminen
- työilmapiiiri, henkilö- ja työsuhteriidat
- tahattomat inhimilliset virheet
- henkilöstön tiheä vaihtuvuus

laadukas rekrytointi
varahenkilöjärjestelmä, työnkierto, ostopalvelusopimukset
TYKY-toiminta, aktiivisen aikaisen puuttumisen malli, savuton työyhteisö, työterveyshuolto, työsuojelu, turvavarusteiden käyttö
mentorointi, varahenkilöjärjestelmä, työnkierto
työnantajan järjestämä koulutus, omaehtoinen koulutus
aktiivinen osallistuminen TYKY-toimintaan, työhyvinvoinnista huolehtiminen, aktiivinen aikainen puuttuminen ongelmatilanteisiin, työnjohdolliset toimet
ongelmatilanteiden selvittäminen, selkeä työ- ja vastuujaako, kehityskeskustelut, avoin tiedotus, toimisto- ja osastopalaverit, esimies- ja alaiskoulutus
vastuuvakuutus
henkilöstön sitouttaminen, osaamisen kohdentaminen, oikeudenmukainen palkkapolitiikka, hyvä työilmapiiiri

Toiminnan riskit ja omaisuusriskit:

- tietotekniikan ja tietoliikenneyhteyksien toimivuus
- tietoturvasisuus
- toimitilat/kiinteistöt/irtaimistot; tulipalot, vesivahingot, ilkivalta, tahaton virhe
- tietosuoja ja salassa pidettävät asiakirjat
- toimintojen ja työtehtävien määrääajat
- kunnan palvelutuotannon turvaaminen
- toiminnan keskeytysriskit
- hankinta- ja sopimusriskit
- talouteen liittyvät riskit

osaava henkilöstö, ostopalvelut, sovellusohjelmien tukipäivystys, varmuuskopioinnit, UPS-laite palvelimella
virusturvaohjelmistot, tietoturvaopas ja ohjeistus
omaisuusvakuutukset, valvontakamerat, toimintaohjeistus, kulunvalvonta, paloturvallisuus, talonmies- ja vesilaitospäivystys, alueiden kunnossapito
näyttöjen tietosuojat, käyttöoikeusrajaukset, kassakaappi, paloturvalliset/lukolliset säilytyskaapit
työtehtävien suunnittelu, looginen työjärjestys, varahenkilöjärjestelmä
osaava, tehtäviinsä sitoutunut ja motivoitunut henkilöstö, ostopalvelusopimukset
varajärjestelmät ja suunnitelmat, ostopalvelusopimukset
erikoisosaamista omaava henkilöstö, asiantuntija ostopalvelusopimukset
määrärahaseuranta, osavuosikatsaukset, maksuvalmiusseuranta

Vastuuriskit:

- tuotevastuuriskit
- vahingonkorvausriskit
- kunnan järjestämien tilaisuuksien turvallisuus

laadunvalvonta, ohjeistus, varmistussuunnitelmat
vastuuvakuutus
kuntalaisten vapaaehtoinen tapaturmavakuutus, tarvittaessa erillisvakuutus

Henkilöstön jaksamiseen, työkykyyn, työilmapiiriin ja johtamiseen liittyen kunnassa otettiin käyttöön syksyllä 2010 "Toimintamalli häirinnän ja epäasiallisen kohtelun ehkäisemiseksi työyhteisössä". Vuosien 2011–2012 aikana YHTY-toimikunnan valitsema työryhmä on päivittänyt mallia. Päivitettyyn malliin pyydettiin lausunnot ammattiyhdistyksiltä. Päivitetty malli hyväksyttiin kunnanhallituksessa 29.10.2012 § 123 ja tuli voimaan 1.11.2012 alkaen.

Vakuutustoiminnan kautta on varauduttu mm. henkilö-, omaisuus- ja toimintavahinkoihin. Kunnan vakuutusmaksut toimintakaudella 2014 olivat yhteensä 198.935 € (v. 2013 242.306 €, v. 2012 235.546 €, v. 2011 223.386 €, v. 2010 192.056 €). Kunnalla on henkilöstön lakisääteiset vakuutukset, oppilasvakuutukset ja kuntalaisten vapaaehtoinen tapaturmavakuutus, jossa kaiken ikäiset kuntalaiset ovat vakuutettuina kunnan järjestämissä ja valvomissa toiminnoissa ja tilaisuuksissa. Kansalaisopiston opiskelijoiden vakuutus jatkuu samantasoisena, vaikka kansalaisopiston toiminnan ylläpitäjänä 1.1.2010 alkaen on ollut Kuopion kaupunki. Vuoden 2011 alussa laajennettiin oppilaita koskevaa vakuutusta lisävakuutuksella, joka nostaa vakuutusmäärän 1.000.000 €/tapaturma ja laajentaa vakuutuskorvausperusteita. Toimintaan liittyvinä vakuutuksina kunnalla on ollut voimassa julkisyhteisöjen vastuuvakuutus ja erillinen hallinnon vastuuvakuutus.

Kunnan omistamat kiinteistöt ja määritellyt irtaimistot on vakuutettu pääosin all risk-tyyppisellä (täysarvo) omaisuusriskivakuutuksella. Metsäomaisuus on vakuutettu metsävakuutuksella, jota laajennettiin vuoden 2010 alussa koskemaan myös hirvivahingot.

Kunnan omaisuus- ja henkilövakuutukset kilpailutettiin vuoden 2013 aikana. Kilpailutuksen hoiti vakuutusmeklaripalvelua tuottava Marsh Oy. Kilpailutuksen tuloksena kunnanhallitus päätti 2.9.2013 § 150 kunnan uusien vakuutusikäntöjen hyväksymisestä ja vakuutusyhtiöstä 1.1.2014 alkaen. Aikaisemmin vakuutukset olivat vakuutusyhtiö Pohjolassa, mutta kilpailutuksen tuloksena vakuutusyhtiö If oli edullisempi, joten kunnan kaikki vakuutukset ovat siirtyneet 1.1.2014 alkaen vakuutusyhtiö If:n. Yhteistyö on lähtenyt hyvin käyntiin.

Kunnan rahoitusriskejä ovat mm. korko-, valuutta-, likviditeetti- ja luottoriskit. Talletuksiin ja sijoituksiin liittyviä korkoriskejä ei tällä hetkellä kunnan toimintaan liity, koska kunnalla ei ole markkinaehtoisia talletuksia tai sijoituksia. Myös kuntakonsernin talletus- ja sijoitusten korkoriskit eivät ole merkittäviä. Likviditeettiriski on huomioitu maksuvalmiuden seurannalla ja otollainausvalmiuden kautta. Otto- ja antolainaukseen ja takausvastuusitoumuksiin liittyvät luottoriskit eivät kunnan toiminnan kannalta ole merkittäviä. Antolainat oli v. 2014 42.333 € (v. 2013 49.333 €, v. 2012 57.902 €, v. 2011 79.300 €). Takausvastuita yhteensä 1.486.026 € (v. 2013 1.998.712 €, v. 2012 1.870.889 €, v. 2011 873.050 €), joista liiketoimintaa harjoittavien osakeyhtiöiden lainoja 882.605 € v. (v. 2013 1.275.742 €, v. 2012 1.181.285 €, v. 2011 526.590 €) ja vesiosuuskuntien lainoja 603.421 € (v. 2013 722.970 €, v. 2012 689.604 €, v. 2011 346.460 €). Takausvastuiden kasvu johtuu Koillis-Savon Vesi Oy:n ja Pohjois-Tuusniemen vesiosuuskunnan uusien lainojen takauksista. Kuntakonsernin velkasitoumukset ja niihin liittyvät riskit muodostuvat kokonaan emokunnan takauksitoumuksista. Kertomusvuoden lopussa konkretisoitui takausvastuu, kun kunta joutui lainan takaajana maksamaan Tuusniemen Osuuspankille viivästys- ym. korkoineen 338.161,59 euroa maksamatonta lainapäätömaa liittyen Puutavaraliike T. Räsänen Oy:n konkurssiin.

Kuntakonsernin toimintaan liittyvät samat tai samankaltaiset toiminnalliset riskit, rahoitusriskit ja vahinkoriskit. Konsernissa tytäryhteisöjen toiminnassa on huomioitu, tunnistettu ja hallinnoitu riskit samoin menetelmin kuin peruskunnan toiminnassa.

Toimialakohtaisista riskeistä on kartoitettu ja otettu huomioon hallintokuntien toiminnassa vuonna 2014 seuraavat riskit ja niiden hallintakeinot.

Riskit lajeittain:

Toiminnan riskit:

Keskushallinto

- Laadunvalvonta (ateriapalvelut)
- Vastuu toiminnan lainmukaisuudesta

Hallintakeinot:

Omavalvonta, terveystarkastajan tarkastuskäynnit
Vastuuvakuutus, osaava henkilöstö, koulutus, konsultointi Kuntaliitosta tai lakiasiantuntijoilta

Sosiaalitoimi

- Päätöskäsittelyn viivästyminen
- Ennakoimaton huostaanotto
- Yhteiskunnan rakenteellisten muutosten vaikutus toimeentuloturvaan
- Normaaliolojen poikkeus- ja erityistilanteet

Varahenkilöjärjestelmä, sijaistaminen, toimivat työjärjestelyt

Varautuminen talousarviossa, lisämääräraha
Varautuminen talousarviossa, lisämääräraha

Sosiaalitoimen valmiussuunnitelma (2009)

Sivistystoimi

- Koulukuljetukset julkisen liikenteen kautta
- Valtionhallinnon päätökset mm. tuntijaosta, valinnaisaineista, yms. ops-perusteista
- oppilashuollon tarpeiden lisääntyminen mm. avustajapalvelut, koulukuljetus yms. lisääntyneet vaatimukset
- Oppilaiden tapaturmariskit
- Poikkeustilanteet koulun toiminnassa

Kuljetusreittien huolellinen suunnittelu, varautuminen muutoksiin.

Alan keskustelun seuranta

Palvelutarpeen suunnittelu ja mitoitus, tehtävien yhdistäminen eri työpisteissä/hallintokunnissa

Asianmukaiset vakuutukset
Valmiussuunnitelma

Tekninentoimi

- Kiinteistötoimintaan liittyvät riskit
- Lainsäädännön soveltamiseen liittyvät riskit, toimivallan raja
- Vahingon aiheuttaminen ulkopuolisille
- Laite- ja konerikot
- Rakennushankkeiden yhtäaikaisuus
- Laatuhäiriöt ja toiminnan keskeytykset

Seuranta, varhainen puuttuminen ongelmiin, kunto-

tarkastukset, kunnossapito, vuokrasaatavien perintä perintätoimiston kautta, varatilat

Vakuutus, osaava henkilöstö, koulutus, konsultointi Kuntaliitolta tai lakiasiantuntijoilta

Vastuuvakuutus, työnjohdolliset toimenpiteet, ammattitaitoinen henkilöstö

Ostopalvelu yksityiseltä yrittäjältä, varajärjestelmäsuunnitelma

Ostopalvelut yksityisiltä urakoitsijoilta, työvoima-

palvelut näytiseuranta, varajärjestelmät, kuntotarkastukset, verkostojen kunnossapito

Näytiseuranta, varajärjestelmät, kuntotarkastukset, verkostojen kunnossapito

Ympäristötoimi

- Rakennusvalvonnan tulokehitys
- Vastuu toiminnan lainmukaisuudesta

Taksojen tarkistaminen, palveluiden hinnoittelu

Vastuuvakuutus, ammattitaitoinen henkilöstö, koulutus, konsultointi

Toiminnallisiin riskeihin kuuluvat suhdannevaihtelut ja lainsäädännön muutokset ovat huomiotu kunnan toiminnassa ja palvelutuotannossa mm. uusien palvelujen tai toiminnan muutosten kautta. Kunnan varautumis- ja valmiussuunnitelmien päivittäminen aloitettiin syksyllä 2012. Toimialakohtaiset suunnitelmat on päivitetty ajan tasalle. Vuoden 2015 aikana päivitetään myös yleinen suunnitelma ja erityissuunnitelmat ajan tasalle.

Ympäristötekijät

Toimintakertomuksessa tulee käsitellä ja kuvata ne ympäristötekijät, jotka vaikuttavat olennaisesti kunnan taloudelliseen tulokseen, asemaan tai toiminnan kehitykseen.

Kunnan alueella ei toimi tuotantolaitoksia tai – yrityksiä, jotka toiminnallaan aiheuttaisivat ympäristöriskkejä. Kunnan omassa toiminnassa ympäristötekijät liittyvät vesi- ja jätevesihuoltoon. Kunnalla on yksi oma vedenottamo, kirkonkylän Hyvärilä. Puhtaan veden toimituksen turvaamiseksi kunta tekee yhteistyötä usean vesiosuuskunnan kanssa. Osa kunnan puhtaasta vedestä ostetaan Koillis-Savon Vesi Oy:ltä. Kriisitilanteessa vettä voidaan johtaa kunnan vesilaitokselle myös Paakkilan vedenottamosta. Jätevesipuhdistamo on saneerattu vuonna 2007. Putkistojen osalta osa vesi- ja viemäriputkistosta on vanhaa. Putkirikkoja tapahtuu 1-2 vuosittain.

tain, jäätymis- ja routariskit ovat sen sijaan harvinaisia ja niitä tapahtuu vain erittäin ankarina pakkastalvina.

Putkirikkoja vuonna 2014 on ollut kaksi kappaletta.

Valtatie 9:llä on liikenteen vahinkoriski sekä liikenteen pohjavesille aiheuttama riski. Tuusniemen alueella on kaksi ykkösluokan pohjavesialuetta, Tuusjärvellä ja Kirkonkylällä. Laajat vesistöt aiheuttavat veneilyvahinkoriskin ja vesistön pilaantumisen riskin, esim. liikenteen öljyvahingon tai veneonnettomuuden takia.

Konsernivalvonnan järjestäminen

Kuntalain 68 a §:n 1 ja 2 momenttien mukaan kunnan, joka tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin, on laadittava ja sisällytettävä tilinpäätökseensä konsernitilinpäätös. Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston vuonna 2009 antama yleisohje ohjaa kuntia ja kuntayhtymiä kuntalain (365/1995, muutos (5519/2007), kirjanpitolain (1336/1997) ja kirjanpitoasetuksen (1339/1997) konsernitilinpäätöstä koskevien säännösten soveltamisessa. Konsernitilinpäätös laaditaan kunnan ja sen tytäryhteisöjen sekä niiden kuntayhtymien, joissa kunta on jäsenenä, tilinpäätösten yhdistelmänä. Kunnan konsernitilinpäätökseen yhdistellään kunnan omistussuutta vastaava osuus osakkuusyhteisöjen voitosta/tappiosta sekä oman pääoman muutoksesta olennaisuuden periaatetta noudattaen. Vuoden 2008 tilinpäätöksestä alkaen konsernitilinpäätös on laadittu laajana eli konsernitilinpäätökseen on sisällytetty konsernitaseen lisäksi myös konsernituloslaskelma ja – rahoituslaskelma.

Tuusniemen kunnan 1.7.2009 voimaan tulleet konserniohjeet hyväksyttiin kunnanvaltuustossa 31.3.2009 § 30. Konserniohjeella määritellään ne periaatteet, toimintaohjeet ja menettelytavat, joita sovelletaan Tuusniemi-konsernissa sekä kunnan asema konsernin emoyhteisönä ja kunnanhallituksen asema konsernin johtajana. Lisäksi ohjeella varmistetaan konsernitilinpäätöksen laadinnan edellytykset sekä yhtenäistetään konserniyhteisöjen hallintoa, johtamiskäytäntöjä, sisäistä valvontaa, rahoitusta, raportointia, riskienhallintaa, hankintatoimea ja konsernitilinpäätöksen laadintaa. Konserniyhdistely on laadittava tilikaudesta toiseen muuttumattomin perustein. Mahdollisista muutoksista on annettava riittävä selvitys.

Konsernitarkastelu

Vuoden 2014 konsernitilinpäätös on laadittu voimassa olevien yleisohjeiden mukaisesti laajana. Tilinpäätös sisältää konsernitaseen, -tuloslaskelman ja – rahoituslaskelman.

Konserniyhteisöjen omistussuosuuksissa ei ole tapahtunut oleellisia muutoksia. Kuntakonsernin talouden kehitys on ollut myös suhteellisen vakaa. Kunnan tytäryhtiöillä ei ole lainoja ulkopuolisilta, kunnan antamat antolainat tytäryhtiöille vuoden lopussa olivat 9.333 € (v. 2013 11.666 €, v. 2012 57.902 €, v. 2011 79.300 €, v. 2010 125.442 €). Oleellisesti merkittäviä kattamattomia alijäämiä on lähinnä Pohjois-Savon Sairaanhoidopiirillä. Vuoden 2014 tilinpäätöksen mukaiset ylijäämät vähennettynä kattamattomista alijäämistä on vuoden lopussa Tuusniemen kunnan osuus Sairaanhoidopiirin alijäämistä 137.625 € (v. 2013 166.663 €, v. 2012 184.609 €, v. 2011 51.985 €, v. 2010 79.021 €). Sairaanhoidopiirin pitkäaikaisesta vieraasta pääomasta on Tuusniemen kunnan osuus vuoden lopussa 2.978.781 € (v. 2013 1.799.805 €, v. 2012 1.060.119 €, v. 2011 438.341 €, v. 2010 278.225 €), Savon Koulutuskuntayhtymän 62.399 € (v. 2013 70.731 €, v. 2012 79.063 €, v. 2011 90.143 €, v. 2010 95.728 €) ja Vaalijalan 95.544 € (v. 2013 81.485 €, v. 2012 57.078 €, v. 2011 40.830 €, v. 2010 34.825 €).

Tytäryhteisöjen hallintoa ja taloutta on hoidettu annettujen konserniohjeiden mukaisesti. Tytäryhteisöjen talous on tilikaudella ollut vakaa ja tasapainossa. Merkittäviä investointeja ei ole tehty, eikä tytäryhtiöillä ole konsernin ulkopuolisia lainoja. Kokonaisuudessaan, sisältäen emokunnan, tytäryhteisöt, kuntayhtymät ja osakkuusyhteisöt, konsernin lainat ovat 3.444 € / asukas (v. 2013 2.608 €, v. 2012 1.402 €, v. 2011 916 €, v. 2010 518 €). Emokunnan lainakanta on 2.246 €/asukas (v. 2003 1.864 €, v. 2012 948 €, v. 2011 673 €, v. 2010 349 €), joka sisältyy konsernin lainakantaan. Konserniyhtiöiden lainakanta ilman emokunnan talousarviolainoja on näin ollen 744 €/asukas (v. 2013 744 €, v. 2012 454 €, v. 2011 243 €, v. 2010 169 €).

Kuntayhtymien ja osakkuusyhteisöjen taloudessa ja toiminnassa ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia tilikauden aikana. Konsernitilinpäätöksen laadintaa on selvitetty tarkemmin luku 4. Liitetiedot.

Konsernille talousarviossa 2014 asetetut tavoitteet ovat toteutuneet seuraavasti:

Asetettu tavoite:	Toteutuma:
Konsernin toimintatulot toimintamenoista, %: vähintään 20 %	39,95 %
Konsernin vuosikate poistoista, %: vähintään 100 %	117,54 %
Konsernin omavaraisuusaste, %: vähintään 70 %	56,05 %
Konsernin laina €/asukas: alle 1.500 €	3.444 €

Asetetuista tavoitteista ei toteutunut omavaraisuusaste ja laina€/asukas. Toteutumiin vaikutti kunnan taseessa puretut varaukset ja kunnan v. 2014 nostamat uudet 1,5 milj. € laina.

TILIKAUDEN 2014 TULOKSEN KÄSITTELY

Kunnanhallitus esittää tilikauden tuloksen **-113.942 €** (tulos ennen poistoeron muutosta) käsittelystä seuraavaa:

- tuloutetaan tehtyjä poistoeroja suunnitelman mukaan yhteensä **88.206 €**, (koulukeskuksen osuus 46.545,43 €, palvelukeskus 21.088,75 €, satamapaviljonki 3.333,34 €, jätevedenpuhdistamo 3.333,34 €, kirjasto 2.500 € ja uusi asumis-palveluyksikkö 11.405,15 €)
- siirretään tilikauden alijäämä **-25.736 €** Edellisten tilikausien yli-/alijäämä tilille

KUNNAN TALOUDEN TASAPAINO, RAHOITUSASEMA JA TULEVA KEHITYS

Kunnan tilinpäätöksen tulee antaa oikeat ja riittävät tiedot kunnan toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Toimintakertomuksessa voidaan myös käsitellä kunnan rahoitusasemaa ja tulorahoituksen kehitystä ja sen riittävyyttä.

Tilinpäätöksen informaatiota parannetaan sisällyttämällä siihen arvio kunnan tulevasta kehityksestä. Arvion kohteena voi olla esimerkiksi kunnan talouden tasapaino, lähitulevaisuuden investointitarpeet ja niiden rahoitus sekä kunnan velkaantumiskehitys.

Talouden tasapaino ja tulorahoituksen riittävyys

Kunnan talous on ylijäämäinen tai vahvistuva, kun vuosikate riittää kattamaan sekä pitkäaikaisten lainojen lyhennykset että korvausinvestoinnit. Vastaavasti kunnan talous on tasapainossa, kun vuosikate kattaa poistot. Poistojen on vastattava keskimääräistä korvausinvestointien tasoa kunnassa.

Kunnan talous on heikkenevä, kun vuosikate on positiivinen, mutta tilikauden tulos on negatiivinen. Siinä vaiheessa kunnan talous on heikko, kun myös vuosikate on negatiivinen.

Vuoden 2014 tilinpäätöksessä vuosikate 1.446.251 € kattaa SUMU-poistot 118,9 %. Poistot yhteensä 1.215.905 €. Korvausinvestoinnit vuonna 2014 olivat 452.397 €.

Rahoitusasema

Kunnan rahoituksen rakennetta kuvataan taseen ja siitä laskettavien tunnuslukujen kautta. Tärkeimpiä tunnuslukuja ovat omavaraisuusaste, suhteellinen velkaantuneisuus, kertynyt yli-/alijäämä, yli-/alijäämä € / asukas, lainakanta ja lainat € / asukas.

Omavaraisuusaste kertoo kunnan vakavaraisuudesta, alijäämän sietokyvystä ja kyvystä selviytyä sitoumuksista pitkällä aikavälillä. Omavaraisuusasteen hyvänä tavoitetasona voidaan pitää 70 %:n omavaraisuutta. Mikäli omavaraisuusaste on 50 tai sitä alempi, voidaan kuntataloutta pitää heikkona ja kunnan velkarasitetta merkittävän suurena.

Tuusniemen kunnan omavaraisuusaste oli vuonna 2014 69,91 % (v.2013 71,42 %, v. 2012 80,65 %, v. 2011 80,98 % ja v. 2010 82,99 %). Kunnan omavaraisuusaste on vielä tällä hetkellä maan keskimääräistä (v. 2013 60 %, v. 2012 62,1 %, v. 2011 64 %) tasoa parempi.

Suhteellinen velkaantuneisuus kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Mitä pienempi kunnan suhteellinen velkaantuneisuus on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnan on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Tuusniemen kunnan suhteellinen velkaantuneisuus oli vuonna 2014 36,02 % (v. 2013 34,32 %, v. 2012 22,08 %, v. 2011 22,98 ja v. 2010 18,76 %). Kuntien suhteellinen velkaantuneisuus vuonna 2013 oli keskimäärin 50,7 % (v. 2012 48,3 %).

Kertynyt yli-/alijäämä osoittaa paljonko kunnalle on kertynyt ylijäämää tulevien vuosien liikkumavaraksi.

Tuusniemen kunnan taseessa on vuoden 2014 alijäämän jälkeen kertynyttä ylijäämää 5.036.516 €. Asukasta kohden ylijäämää on 1.832 € (v. 2013 1.806 €, v. 2012 1.540 €).

Lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa.

Tuusniemen kunnan lainakanta vuoden 2014 tilinpäätöksessä on 6.175.000 € (v. 2013 5.225.000 €, v. 2012 2.650.000 €, v. 2011 1.900.000 € ja v. 2010 1.000.000 €). Lainat / asukas 2.246 € (v. 2013 1.864 €, v. 2012 948 €, v. 2011 673 ja v. 2010 349 €). Keskimääräinen lainakanta kunnilla vuonna 2014 oli noin 2.700 €/asukas.

Kunnan tuleva kehitys

Vuoden 2014 tilinpäätökseen laskettavien keskeisten tunnuslukujen mukaan Tuusniemen kunnan talous on vielä tällä hetkellä ylijäämäinen, koska vuosikate riittää kattamaan pitkäaikaisten lainojen lyhennykset (550.000 €) ja korvausinvestoinnit (452.397 €). Tulevien vuosien investointien rahoitukseen nostettavat lainat tulevat vaikuttamaan tunnuslukuihin. Vuosikatteen heikkeneminen ja poistojen kasvaminen uusien investointien myötä asettavat kuntataloudelle haasteita. Myös valtionosuusuudistus ja oman toiminnan muutokset vaikuttavat pienentävästi valtionosuuskertymään tulevina vuosina. Verotulojen kertymään vaikuttaa kuntien verotukseen kohdistuvat valtion tekemät toimenpiteet sekä yhteiskunnan yleinen taloudellinen tilanne.

Lähivuosien investoinnit tulevat olemaan noin 1,0 – 2,0 milj. €, mikäli nykyisen palvelutuotannon rakenteet halutaan pitää kunnossa. Investointien rahoitukseen tarvitaan lainaa vuosittain noin 1,5 - 2,0 milj. €. Osa investoinneista pyritään kattamaan kassavaroilla.

Vuoden 2014 aikana nostettu 1,5 milj. euron laina nosti lainamäärän 6,1 milj. euroon, joka on 2.246 €/asukas. Kunnan velkaantumiskehitys tulisi saada pysähtymään viimeistään taloussuunnittelukauden 2015 – 2016 loppupuolella.

Omavaraisuusasteen ja suhteellisen velkaantuneisuuden tunnusluvut ovat vielä varsin hyviä, mutta tulevina vuosina myös nämä tunnusluvut tulevat heikkenemään.

Taseessa jäljellä olevat edellisten vuosien ylijäämät 5,0 milj. euroa riittävät kattamaan tulevien vuosien mahdolliset alijäämät muutamalta vuodelta.

Taseessa olleita vapaaehtoisia varauksia on käytetty seuraavasti; vuoden 2012 tilinpäätöksen tuloksen parantamiseen, eläkevastuuvaraus 127.545 € ja vuoden 2013 tilinpäätöksessä purettiin kehittämisvarauksista 228.800 € Pappilanniemen maa-alueen oston. Vuoden 2014 talousarvioon on budjetoitu taseessa jäljellä olevaa kehittämisvarauksen käyttöä 656.206 €. Varaus käytettiin palvelukeskuksen laajennuksen investointihakkeeseen 456.206 € ja koulukeskuksen saneeraukseen 200.000 €. Varauksen käyttö poistonalaisten investointihankkeeseen aiheuttaa samansuuruisen poistoerokirjauksen. Investointivarausten käyttö vaikuttaa tilikauden yli-/alijäämään vain poistoerokirjauksien kautta, jolloin vaikutus ei ole merkittävä.

Vuoden 2014 aikana laadittiin talouden- ja toiminnan saneerausohjelma, joka sisältää talouden tasapainottamistoimenpiteitä. Tasapainottamissuunnitelman perustaksi tehdään laskennallisia taloussuunnusteita aina vuoteen 2020 saakka. Pidemmän aikavälin linjauksia kirjataan kuntastrategiaan 2015 – 2018.

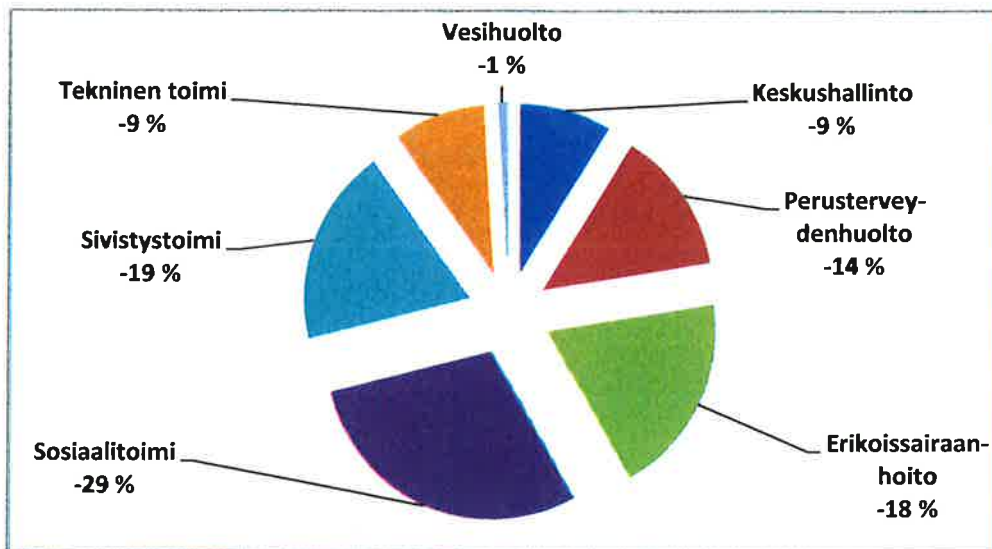
Tulevien vuosien taloussuunnittelussa joudutaan käsittelemään nykyisen palvelurakenteen toimivuutta väestön ikärakenteen muutosta vastaavaksi. Kuntatalouden kestävyysvajeen haasteisiin ei voida vastata pelkästään verotusta kiristämällä. Myös palvelurakenteita ja toimintatapoja on kehitettävä siten, että kuntatalouden haasteista selvitään kohtuullisella kunnallisveroasteella. Tulevaisuudessa tuottavuuden ja tuloksellisuuden merkitys korostuu kuntataloudessa.

TP 2013 ja TA, TA-MUUTOKSET JA TP 2014

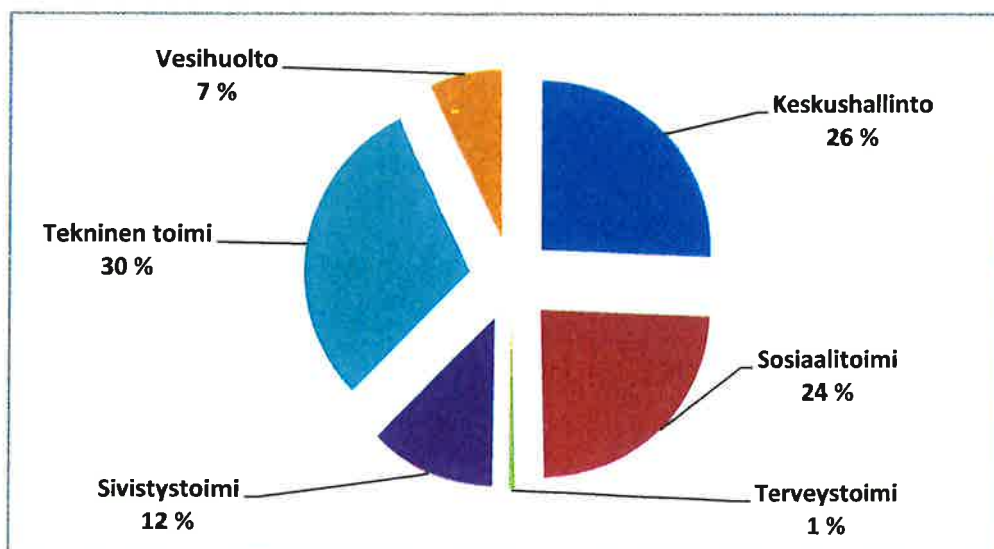
	TP 2013	TA 2014	TA-MUUTOKSET I / MRM	TA-MUUTOKSET II / MRM	LOPULLINEN TA 2014	TOTEUTUMA / TP 2014	TOT -% TA:sta	ALLE / YLI TA-ARVION	Muutos, € TP 2013 / TP 2014	Muutos, % TP 2013 / TP 2014
Keskushallinto(vaalit, tilintark., kvallt., khall, maaseututoimi)	-2 045 844	-2 112 000		76 300	-2 035 700	-1 910 670	93,9	-125 030	-135 174	-6,6
Sosiaalitoimi	-5 889 667	-6 328 000		-206 800	-6 534 800	-6 427 675	98,4	-107 125	538 008	9,1
Terveystoimi	-6 880 310	-7 540 000			-7 305 000	-7 278 848	99,6	-26 152	398 538	5,8
Perusterveydenhuolto	-2 945 406	-3 300 000		300 000	-3 000 000	-3 015 957	100,5	15 957	70 551	2,4
Erikoissairaanhoido	-3 934 904	-4 240 000		-65 000	-4 305 000	-4 262 891	99,0	-42 109	327 987	8,3
Sivistystoimi	-4 167 617	-4 255 000			-4 255 000	-4 163 036	97,8	-91 964	-4 581	-0,1
Tekninen toimi	-2 012 781	-1 993 000		-104 500	-2 097 500	-1 975 404	94,2	-122 096	-37 377	-1,9
Vesihuolto	-205 349	-260 000			-260 000	-205 237	78,9	-54 763	-112	-0,1
Toimintakulut yhteensä	-21 201 568	-22 488 000	0	0	-22 488 000	-21 960 870	97,7	-527 130	759 302	3,6
Toimintatuotot	5 069 357	5 010 000		-140 000	4 870 000	5 068 010	104,1	-198 010	1 347	0,0
Toimintakate	-16 132 211	-17 478 000	0	-140 000	-17 618 000	-16 892 860	95,9	-725 140	760 649	4,7
Rahoitus										
Verotulot	7 442 361	7 750 000		280 000	8 030 000	8 122 011	101,1	-92 011	-679 650	9,1
Valtionosuudet	10 095 209	9 970 000		80 000	10 050 000	10 081 009	100,3	-31 009	14 200	-0,1
Korkomenot	-87 096	-130 000		20 000	-110 000	-92 492	84,1	-17 508	5 396	6,2
Korkotulot	48 482	30 000			30 000	29 067	96,9	933	19 415	-40,0
Rahoituskulut	-62 433	-75 000		40 000	-35 000	-34 966	99,9	-34	-27 467	-44,0
Rahoitustuotot	254 892	265 000		-33 500	231 500	234 482	101,3	-2 982	20 410	-8,0
Vuosikate	1 559 204	332 000	0	246 500	578 500	1 446 251	250,0	-867 751	-112 953	-7,2
Satunnaiset tuotot				340 000	340 000			340 000		
Satunnaiset kulut				-340 000	-340 000	-338 161		-1 839		
Poistot ja arv.alentumiset	-1 107 404	-1 167 000			-1 167 000	-1 222 031	104,7	55 031	114 627	10,4
Poistoeron vähennys (+)	76 801	85 000		3 500	88 500	88 206	99,7	294	-11 405	14,9
Poistoeron lisäys (-)		-656 206			-656 206	-656 206	100,0		656 206	
Varausten väh.(+),lis.(-)	228 800	656 206			656 206	656 206	100,0		-427 406	186,8
Tilikauden ylijäämä	757 401	-750 000	0	250 000	-500 000	-25 735	5,1	-474 265	783 136	-103,4
SISÄISET ERÄT	1 701 951	1 639 100	1 639 100	1 639 100	1 639 100	1 705 669	104,1	-66 569	-3 718	0,2

TOIMINTAKULUJEN JA -TUOTTOJEN JAKAANTUMINEN TOIMIALOITTAIN

TOIMINTAKULUT	2014	2013
Keskushallinto	-1 910 670	-2 045 844
Perusterveydenhuolto	-3 015 957	-2 923 959
Erikoissairaanhoito	-4 262 891	-3 934 904
Sosiaalitoimi	-6 427 675	-5 911 115
Sivistystoimi	-4 163 036	-4 167 615
Tekninen toimi	-1 975 404	-2 012 782
Vesihuolto	-205 237	-205 348
Toimintakulut yhteensä	-21 960 870	-21 201 567

TOIMINTATUOTOT	2014	2013
Keskushallinto	1 298 427	1 251 938
Sosiaalitoimi	1 217 162	1 193 132
Terveystoimi	27 654	5 754
Sivistystoimi	627 346	697 273
Tekninen toimi	1 537 215	1 562 816
Vesihuolto	360 206	358 445
Toimintatuotot yhteensä	5 068 010	5 069 358

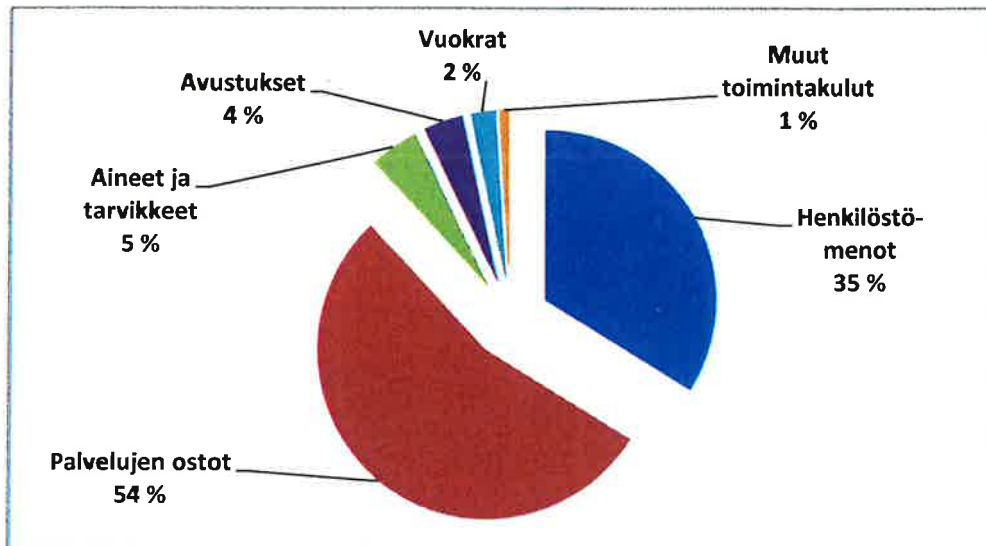

TOIMINTAKULUJEN JA -TUOTTOJEN LAJEITTAINEN JAKAANTUMINEN

Toimintakulujen jakaantuminen kululajeittain

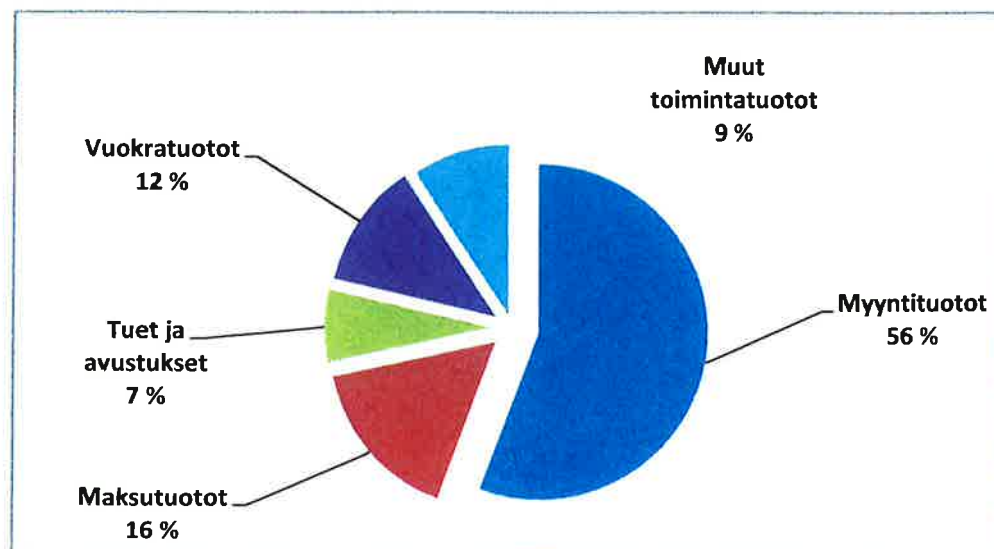
Tuloslaskelman mukaan sv.korvaukset 69.738 € vähennetty henkilöstökuluista

	<u>2014</u>	<u>2013</u>
Henkilöstömenot	7 434 674	7 468 410
Palvelujen ostot	11 880 339	11 075 643
Aineet ja tarvikkeet	1 050 987	1 082 714
Avustukset	851 733	941 926
Vuokrat	531 371	513 564
Muut toimintakulut	211 766	119 310
Yhteensä	<u>21 960 870</u>	<u>21 201 567</u>

Toimintatuottojen jakaantuminen tulolajeittain

	<u>2014</u>	<u>2013</u>
Myyntituotot	2 820 288	2 904 959
Maksutuotot	813 672	813 939
Tuet ja avustukset	350 571	398 744
Vuokratuotot	609 932	627 009
Muut toimintatuotot	473 547	324 707
	<u>5 068 010</u>	<u>5 069 358</u>

KESKEISET TALOUSLUVUT TP 2011-2014

(ulkoiset ja sisäiset erät)

	Tilinpäätös 2011	Tilinpäätös 2012	Tilinpäätös 2013	Tilinpäätös 2014	Muutos- % 2013 / 2014
Asukasluku	2 820	2 795	2 803	2 749	54
Tuloveroprosentti	19,75	19,75	20,00	21,00	1,00
Toimintakulut	-19 568 006	-20 574 776	-21 201 568	-21 960 870	3,6 %
Sisäiset toimintakulut	-1 462 131	-1 536 764	-1 701 951	-1 705 669	0,2 %
Toimintakulut € / asukas	-6 939	-7 361	-7 564	-7 989	5,6 %
Toimintatuotot	4 543 224	4 360 363	5 069 357	5 068 010	0,0 %
Toimintatuotot € / asukas	1 611	1 560	1 809	1 844	1,9 %
Toim.tuotot % toim.kuluista	23,22 %	21,19 %	23,91 %	23,08 %	
Toimintakate	-15 024 782	-16 214 413	-16 132 211	-16 892 860	4,7 %
Toimintakate € / asukas	5 328	5 801	5 755	6 145	6,8 %
Henkilöstökulut					
(palkat+sivukulut)	-7 143 792	-7 502 930	-7 468 410	-7 434 674	-0,5 %
Vakinainen henkilöstö	139	133	133	136	
Eläkemenoperusteiset kulut, €	-632 394	-676 271	-689 600	-634 123	-8,0 %
Varhe-maksut, €	-8 336	-8 874	-9 573	-7 958	-16,9 %
Työnantajan eläkevak.maksut	-978 376	-1 033 151	-991 114	-1 043 716	5,3 %
Verotulot	7 067 802	6 930 780	7 442 361	8 122 011	9,1 %
Verotulot € / asukas	2 506	2 480	2 655	2 955	11,3 %
Verotulot % toim.kuluista	36,12 %	33,69 %	35,10 %	36,98 %	
Valtionosuudet	8 739 889	9 471 153	10 095 209	10 081 009	-0,1 %
Valtionosuudet € / asukas	3 099	3 389	3 602	3 667	1,8 %
Valtionosuudet % toim.kuluista	44,66 %	46,03 %	47,61 %	47,61 %	
Vuosikate	993 446	367 078	1 559 204	1 446 251	-7,2 %
Vuosikate / poistot, %	117,26 %	36,05 %	140,80 %	118,94 %	-15,5 %
Vuosikate € / asukas	352	131	556	526	-5,4 %
Investoinnit (brutto)	-2 359 412	-2 069 042	-3 786 446	-1 950 157	-48,5 %
Investointitulot	694 237	82 451	158 100	286 943	81,5 %
Poistot	-847 206	-1 018 105	-1 107 404	-1 215 905	9,8 %
Lainakanta	1 900 000	2 650 000	5 225 000	6 175 000	18,2 %
Lainat € / asukas	673	948	1864	2246	20,5 %
Tilikauden yli-/alijäämä	221 374	-446 680	757 401	-25 736	-103,4 %

KUNNAN KOKONAISTULOT JA -MENOT

TULOT	€	%	MENOT	€	%
Varsinainen toiminta					
Toimintatuotot	3 362 341,35	14,30 %	Varsinainen toiminta		
Verotulot	8 122 010,73	34,55 %	Toimintakulut	20 255 201,75	87,61 %
Valtionosuudet	10 081 009,29	42,88 %	- valmistus omaan käyttöön	0,00	0,00 %
Korkotuotot	29 067,08	0,12 %	Arvonlisäveron takaisinperintä	0,00	0,00 %
Muut rahoitustuotot	234 482,22	1,00 %	Korkokulut	92 491,98	0,40 %
Satunnaiset tuotot	0,00	0,00 %	Muut rahoituskulut	34 965,83	0,15 %
Tulorahoituksen korjauserät:			Satunnaiset kulut	338 161,59	1,46 %
- pakollisen varauksen muutos			Tulorahoituksen korjauserät:		
- Käyttöomaisuuden myyntivoitot	-187 946,21	-0,80 %	+/- pakollisten varausten muutos		
Investoinnit	45 075,44	0,19 %	- käyttöomaisuuden myyntitappio	-104 501,37	-0,45 %
Rahoitusosuudet investointimenoihin	325 312,00	1,38 %	Investoinnit		
Käyttöomaisuuden myyntitulot			Käyttöomaisuusinvestoinnit	1 950 157,33	8,43 %
Rahoitustoiminta			Rahoitustoiminta		
Antolainasaamisten vähennykset		0,00 %	Antolainasaamisten lisäykset		0,00 %
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	1 500 000,00	6,38 %	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	550 000,00	2,38 %
Lyhytaikaisten lainojen lisäys		0,00 %	Lyhytaikaisten lainojen vähennys		0,00 %
Oman pääoman lisäykset		0,00 %	Oman pääoman vähennykset	3 885,21	0,02 %
Kokonaistulot yhteensä	23 511 351,90	100,00 %	Kokonaismenot yhteensä	23 120 362,32	100,00 %
Kokonaistulot	23 511 351,90				
Kokonaismenot	23 120 362,32				
	390 989,58				
Muut maksuvalmiuden muutokset	-651 458,33				
Kassavarojen muutos	260 468,75				
	-390 989,58				
TÄSMÄYTYYS	0,00				

TULOSLASKELMA JA TUNNUSLUVUT
(SIS. VESIHUOLTO)

	<u>Tilinpäätös</u> <u>2014</u> (ulkoiset)	<u>Tilinpäätös</u> <u>2013</u> (ulkoiset)
	<u>1 000 e</u>	<u>1 000 e</u>
Toimintatuotot	3 362	3 367
Toimintakulut	-20 255	-19 499
Toimintakate	-16 893	-16 132
Verotulot	8 122	7 442
Valtionosuudet	10 081	10 095
Korkotuotot	29	49
Korkokulut	-92	-87
Muut rahoitustuotot	234	254
Muut rahoituskulut	-35	-62
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	180	180
Vuosikate	1 446	1 559
Poistot käyttöomaisuudesta	-1 216	-1 107
Arvon alentumiset	-6	
Satunnaiset tuotot		
Satunnaiset kulut	-338	
Tilikauden tulos	-114	452
Poistoeron lisäys(-), vähennys(+)	-568	77
Varausten lisäys (-), vähennys (+)	656	228
Rahastojen lisäys (-), vähennys (+)		
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-26	757
= valtuustoon nähden sitovat erät		

TUNNUSLUVUT	<u>2014</u>	<u>2013</u>
Toimintatuotot / Toimintakulut, %		
100xToimintatuotot / (Toimintakulut - valmistus omaan käyttöön)	16,60 %	17,27 %
Vuosikate / Poistot, %		
100xVuosikate / Poistot	118,94 %	140,80 %
Vuosikate, e/asukas	526	556
Asukasmäärä 31.12.	2749	2803

Tilikauden tulos on 0,731. milj. € edellisvuotta pienempi. Ulkoiset toimintakulut kasvoivat 0,755 milj. € ja ulkoiset toimintatuotot vähenivät 5.065 €. Toimintakatteen muutos eli verotuloilla ja valtionosuuksilla katettava määrä väheni 0,113 milj. €.

Verotulot kasvoivat 679.650 € (9,13 %) ja valtionosuudet pienenevät 14.200 € (-0,99 %).

Korkotuotot vähenivät 19.414 €. Korkokuluja muodostui talousarviolainojen koroista 92.491 €. Muihin rahoitustuottoihin sisältyy mm. osinkotuottoja 170.551 € ja kuntayhtymien peruspääoman korkoja 15.811 €. Muut rahoituskulut muodostuvat jäännöspääoman korosta 27.493 €.

Vuosikate on 112.953 € edellisvuotta pienempi, mutta se riittää kattamaan suunnitelman mukaiset poistot.

KONSERNITULOSLASKELMA

	<u>Tilinpäätös</u>	<u>Tilinpäätös</u>
	<u>2014</u>	<u>2013</u>
	<u>1000 €</u>	<u>1000 €</u>
Toimintatuotot	11 275	11 005
Toimintakulut	-28 224	-27 256
Osuus osakkuusyhteisöjen voitoista/tappioista	15	48
Toimintakate	-16 934	-16 203
Verotulot	8 122	7 442
Valtionosuudet	10 539	10 572
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotulot	41	61
Muut rahoitustuotot	236	257
Korkokulut	-141	-121
Muut rahoituskulut	-52	-79
Vuosikate	1 811	1 929
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 541	-1 401
Tilikauden yli- ja alipariarvot		-2
Arvonalentumiset	-6	
Satunnaiset erät	-338	1
Tilikauden tulos	-74	527
Tilinpäättösiirrot	54	289
Vähemmistöosuudet	-7	-4
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-27	812

TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot / toimintakulut %		
100xToimintatuotot / Toimintakulut	39,95 %	40,38 %
Vuosikate / Poistot %	117,54 %	137,76 %
100xVuosikate/(Suunnitelman mukaiset poistot+Arvonalentumiset)		
Vuosikate €/asukas	659	688
Vuosikate/kunnan asukasluku tilikauden lopussa		
Asukasmäärä	2 749	2 803

RAHOITUSLASKELMA**VARSINAISEN TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN KASSAVIRTA (sis. vesihuollon) 1000 €**

	<u>2014</u>	<u>2013</u>
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	1 446	1 559
Satunnaiset erät	-338	
Tulorahoituksen korjauserät	-83	-29
Tulorahoitus yhteensä	1 025	1 530
Investointien rahavirta		
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-1 950	-3 786
Rahoitusosuudet investointimenoihin	45	43
Muut rahoitustulot		
Osakkeen myynti		
Käyttöomaisuuden myyntituotot	325	144
Netto investoinnit	-1 580	-3 599
Toiminnan ja investointien rahavirta	-555	-2 069
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten vähennykset		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	1 500	3 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-550	-425
Lyhytaikaisten lainojen muutos		-400
Oman pääoman muutokset	-4	
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-86	5
Vaihto-omaisuuden muutos	1	1
Pitkäaikaisten saamisten muutos		
Lyhytaikaisten saamisten muutos	-216	-119
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos	-350	335
Rahoituksen rahavirta	651	222
Rahavarojen muutos	260	328
Rahoitusarvopaperit 1.1.	-59	-59
Rahoitusarvopaperit 31.12.	59	59
Rahavarat 31.12.	2 444	2 763
Rahavarat 01.01.	-2 704	-2 435
	-260	328

=valtuustoon nähden sitovat erät

	<u>2014</u>	<u>2013</u>
Rahoituslaskelman tunnusluvut		
Investointien tulorahoitus %:	75,92 %	41,65 %
Lainanhoitokate:	2,4	3,2
Kassan riittävyys (pv):	39	43
Asukasmäärä	2 749	2 803
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta €	-4 886	-4 936

Investointien tulorahoitus, % =(100*vuosikate/Investointien omahankintameno)

Lainanhoitokate =(Vuosikate+korkokulut) / (korkokulut+lainanlyhennykset)

Kassa riittävyys /pv = 365 pv*Kassavarat 31.12. / Kassasta maksut tilikaudella

KONSERNIRAHOITUSLASKELMA

Toiminnan rahavirta	2 014	2 013
Vuosikate	1 794	1 898
Satunnaiset erät	-338	1
Tulorahoituksen korjauserät	-9	12
Tulorahoitus yhteensä	1447	1911
Investointien rahavirta		
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-3 639	-5 023
Rahoitusosuudet investointimenoihin	77	59
Muut rahoitustulot		
Osakkeen myynti		
Käyttöomaisuuden myyntituotot	329	151
Netto investoinnit	-3 233	-4 813
Toiminnan ja investointien rahavirta	-1 786	-2 902
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten vähennykset/lisäykset	-1	
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	2 759	3 853
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-604	-467
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-1	-397
Oman pääoman muutokset	-7	-36
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-81	3
Vaihto-omaisuuden muutos	-5	-2
Pitkäaikaisten saamisten muutos		
Lyhytaikaisten saamisten muutos	33	-214
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos	-340	440
Rahoituksen rahavirta	1 753	3 180
Rahavarojen muutos	-33	278
Rahoitusarvopaperit 1.1.	59	59
Rahoitusarvopaperit 31.12.	-59	-68
Rahavarat 31.12.	3 733	3 825
Rahavarat 01.01.	-3 766	-3 538
	-33	278
Rahoituslaskelman tunnusluvut		
Toiminnan ja investointien rahakertymä 5 vuodelta €	-7 836	-6 736
Investointien tulorahoitus %: (100xvuosikate/Investointien omahankintameno)	50,36 %	38,24 %
Kassan riittävyys pv: (365 pvxRahavarat31.12./Kassasta maksut tilikaudella)	47	51
Lainanhoitokate: (Vuosikate+Korkokulut)/(Korkokulut+Lainalyhennykset)	2	2

TASE JA TUNNUSLUVUT (SIS. VESIHUOLTO)

	31.12.2014 1 000 €	31.12.2013 1 000 €
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT	22 290	21 850
Aineettomat hyödykkeet	1 015	1 001
Aineelliset hyödykkeet	13 857	13 398
Sijoitukset	7 418	7 451
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	31	31
VAIHTUVAT VASTAAVAT	3 631	3 676
Vaihto-omaisuus		
Saamiset	1 128	913
Rahoitusarvopaperit	59	59
Rahat ja pankkisaamiset	2 444	2 704
VASTAAVAA YHTEENSÄ	<u>25 952</u>	<u>25 557</u>
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA	15 435	15 461
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	2 692	2 779
PAKOLLISET VARAUKSET		4
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	34	121
VIERAS PÄÄOMA	7 791	7 192
Pitkäaikainen	5 550	4 675
Lyhytaikainen	2 241	2 517
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	<u>25 952</u>	<u>25 557</u>
TASEEN TUNNUSLUVUT		
	<u>2014</u>	<u>2013</u>
Omavaraisuus %:	69,91 %	71,42 %
Suhteellinen velkaantuneisuus %:	36,02 %	34,32 %
Kertynyt ylijäämä (alijäämä)	5 036 516	5 062 252
Kertynyt ylijäämä (alijäämä) €/asukas	1 832	1 806
Lainakanta 31.12.:	6 175 000	5 225 000
Lainakanta €/asukas:	2 246 €	1 864 €
Lainasaamiset 31.12.:	111 340	111 340
Asukasmäärä:	2749	2803

Omavaraisuus % = 100x(Oma pääoma+Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset) / (Koko pääoma-Saadut ennakot)

Suhteellinen velkaantuneisuus % = 100x(Vieras pääoma-Saadut ennakot) / Käyttötulot

Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)+Tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)+Tilikauden ylijäämä (alijäämä)/ asukas

Lainakanta 31.12. = Vieras pääoma-(Saadut ennakot+Ostovelat+ Siirtovelat+Muut velat)

Lainakanta €/asukas

Lainasaamiset 31.12.=Sijoituksiin merkityt jvk-lainasaamiset ja muut lainasaamiset

Sijoituksista siirretty kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjeen kunnan ja kuntayhtymän taseen laatimisesta annetun ohjeen mukaan muihin rahoitusarvopapereihin seuraavat erät:

Tuusniemen Osuuspankki	5 087,68	5 087,68
Osuuskunta Metsäliitto	30 000,00	30 000,00
Kuntarahoitus Oy	23 638,50	23 638,50
	<u>58 726,18</u>	<u>58 726,18</u>

KONSERNITASE

	Konserni 2014 1 000 €	Konserni 2013 1 000 €
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet	1 203	1 171
Aineettomat oikeudet	103	120
Muut pitkävaikutteiset menot	1 088	1 051
Ennakkomaksut	12	
Aineelliset hyödykkeet	21 154	19 483
Maa- ja vesialueet	1 785	1 885
Arvonkorotukset		
Rakennukset	11 872	9 550
Kiinteät rakenteet ja laitteet	3 924	4 272
Koneet ja kalusto	966	1 028
Muut aineelliset hyödykkeet	31	31
Ennakkomaksut ja kesken- eräiset hankinnat	2 576	2 717
Sijoitukset	120	144
Osakkuusyhteisöosakkeet	109	134
Joukkovelkakirjalainasaamiset		
Muut lainasaamiset		
Muut saamiset	11	10
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	156	183
Valtion toimeksiannot	88	114
Lahjoitusrahast.erityiskatteet	50	48
Muut toimeksiantojen varat	18	21
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus	81	76
Aineet ja tarvikkeet	61	59
Keskeneräiset tuotteet	20	17
Muu vaihto-omaisuus		
Saamiset	1 554	1 580
Pitkäaikaiset		
Lainasaamiset		40
Valtionosuussaamiset		
Muut saamiset		
Lyhytaikaiset		
Myyntisaamiset	1 185	1 210
Lainasaamiset	40	
Muut saamiset	247	222
Valtionosuussaamiset		
Siirtosaamiset	82	108
Rahoitusarvopaperit	1 433	1 441
Osakkeet ja osuudet	1 373	1 381
Sijoitukset rahamarkkina- instrumentteihin		
Joukkovelkakirjalainasaamiset		
Muut arvopaperit	60	60
Rahat ja pankkisaamiset	3 733	3 767
YHTEENSÄ	29 434	27 845

KONSERNITASE

	Konserni 2014 1 000 €	Konserni 2013 1 000 €
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA	13 379	13 544
Peruspääoma	10 399	10 399
Osakepääoma		
Arvonkorotusrahasto		
Muut omat rahastot	631	615
Edell.tilikausien yli-/alijäämä	2 483	1 825
Tilikauden yli-/alijäämä	-134	705
Pääomalaina		
VÄHEMMISTÖOSUUS	256	237
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	2 805	2 873
Kertynyt poistoero	2 743	2 182
Vapaaehtoiset varaukset	62	35
Investointivaraukset		200
Eläkevastuuvaraus		
Kehittämismäärä		456
140-vuotisjuhlarahasto		
PAKOLLISET VARAUKSET	253	171
Pakolliset varaukset	253	171
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	161	274
Valtion toimeksiannot	89	115
Lahjoitusrahastojen pääomat	50	136
Muut toimeksiantojen pääomat	22	23
VIERAS PÄÄOMA	12 580	10 746
Pitkäaikainen		
Lainat rah.- ja vak.laitoksilta	8 687	6 627
Lainat julkisyhteisöiltä	1	1
Lainat muilta luotonantajilta		
Lyhytaikainen		
Lainat rah.- ja vak.laitoksilta	780	685
Lainat julkisyhteisöiltä		
Saadut ennakot	102	70
Ostovelat	1 069	1 426
Muut velat	229	227
Siirtovelat	1 712	1 710
YHTEENSÄ	29 434	27 845
TUNNUSLUVUT	2 014	2 013
Omavaraisuusaste (%)	56,05 %	59,96 %
100x(Oma pääoma+vähemmistöosuus+konsernireservi+poistoero ja vapaaehtoiset varaukset)/(Koko pääoma-Saadut ennakot)		
Konsernin lainat €/asukas	3 444	2 608
Lainakanta 31.12./asukasmäärä 31.12.		
Konsernin lainakanta 31.12.	9 467 386	7 312 869
Vieras pääoma -(Saadut ennakot+Ostovelat+Siirtovelat+Muut velat)		
Konsernin lainasaamiset 31.12.	-	-
Sijoituksiin merkityt jvk-lainasaamiset-lainasaamiset ja muut lainasaamiset		
Konsernin henkilöstömäärä	137	146
Kunnan ja sen tytäryhteisöjen palveluksessa vakinaisesti olevien henkilöiden keskimääräinen lukumäärä tilikauden aikana		

KESKUSVAALILAUTAKUNTA

Tilivelvolliset: hallintojohtaja Martti Kähkönen ja vaalilautakunnan jäsenet (ks. sivu 5)

Keskusvaalilautakunnan tehtävä on tuottaa äänestyspalvelut voimassa olevien säädösten mukaisesti ja valvoa vaalien järjestämistä ja äänestystilaisuuksien toimivuutta.

Vuonna 2014 pidettiin EU-vaalit ja vuonna 2015 pidetään eduskuntavaalit ja kunnallisvaalit ovat keväällä 2017.

TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

Valtuuston hyväksymät strategiset tavoitteet

Suunnittelukauden tavoite 2013-2015	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
Aktivoida äänestäjiä	Äänestysprosentti	Äänestysprosentti yli 40 % / EU-vaalit
		Äänestysprosentti yli 60 % / Eduskunta- ja kunnallisvaalit
Talousarviovuoden 2014 tavoitteet		
Vaalien äänestysaktiivisuuden parantaminen	Äänestysprosentti, äänestäjät	Äänestysprosentti yli 40 % / EU-vaalit Äänestysprosentti yli 60 % / Eduskunta- ja kunnallisvaalit
Vaalien järjestäminen taloudellisesti	Nettokulut/äänioikeutettu	Hinta / ääni ei ylitä valtakunnan keskitasohintaa

=valtuustoon nähden sitovat tavoitteet ja mittarit

Kertomusvuoden aikana järjestettiin europarlamenttivaalit sunnuntaina 25.5.2014.

Keskusvaalilautakunta kokoontui vuoden aikana yhteensä 4 kertaa. Pykälä kertyi 30 kpl. Europarlamenttivaaleissa oli äänioikeutettuja yhteensä 2405 henkilöä. Äänestysprosentti oli 33,5 %.

Äänestysaktiivisuuden parantamisen osalta ei päästy asetettuun tavoitteeseen eli 40 %:n äänestysaktiivisuuteen. Alhainen äänestysaktiivisuus oli valtakunnallinen trendi. EU-politiikka ei tarpeeksi kiinnostanut äänestäjiä.

Asetetut tavoitteet saavutettiin taloudellisuuden osalta hyvin. EU-vaalit maksoivat Suomessa keskimäärin noin 5 euroa/äänestäjä, mutta Tuusniemellä vastaava summa oli 3,7 euroa/äänestäjä. Kunnat saivat valtiolta korvausta EU-vaalien toteuttamiseen 2,0 euroa/äänestäjä.

Muutoin vaalit toimitettiin aikaisempien käytäntöjen pohjalta. Ennakoäänestyspaikkana oli kunnantalo. Vaalitoimikunta huolehti sekä kotiaänestyksestä että laitosaänestyksestä, jotka toimitettiin sekä palvelukeskuksessa että sairaalassa. Kotiaänestäjiä EU-vaaleissa oli 19 henkilöä ja laitosaänestäjiä oli yhteensä 3 henkilöä.

Vaalien yhteydessä järjestettiin entiseen tapaan Pieni ele –hyväntekeväisyyskeräys.

Talous

	TP 2013 €	Talousarvio 2014 €	Muutokset €	TA muutosten jälkeen €	Toteutuma 2014 €	Poikkeama €
Toimintatulot (+)		9.000	-	9.000	4.708	4.292
Toimintamenot (-)		-11.500	-	-11.500	-7.695	-3.805
Toimintakate		-2.500	-	-2.500	-2.987	487
Poistot		-	-	-	-	-
Nettomenot		-2.500	-	-2.500	-2.987	487

=valtuustoon nähden sitovat erät

TARKASTUSLAUTAKUNTA

Tilivelvolliset: tarkastuslautakunnan jäsenet (ks. sivu 5)

Tarkastuslautakunnan tehtävä on valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat, arvioida valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen kunnassa ja kuntakonsernissa, huolehtia kunnan ja tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta ja arvioida talouden tasapainotuksen toteutuminen tilikaudelta ja voimassa olevan taloussuunnitelman ja toimenpideohjelman riittävyys tilanteessa, jossa kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää.

TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

Valtuuston hyväksymät strategiset tavoitteet

Talousarviovuoden 2014 tavoitteet		
Laatia tarkastuslautakunnan arviointisuunnitelma nelivuotissuunnitelmaan perustuen	Tarkastussuunnitelman toteutuminen	Koko kunnan toiminnan kattava tarkastussuunnitelma
Viranhaltijoiden kuuleminen ja arviointikäynnit toimipaikoilla	Vähintään painopistealojen ja keskushallinnon johtavien viranhaltijoiden kuuleminen ja toimipaikkakäynnit sekä luottamusmiesten kuuleminen	4 kuulemiskertaa,
Laatia arviointikertomus tilikauden aikana tehtyjen havaintojen perusteella ja tässä yhteydessä erityisesti seurata kunnan talouden tasapainottamistoimia	Arviointikertomus	Kattava, toimintaa ohjaava arviointikertomus v. 2013 arviointikertomus luovutettu 27.5.2014

=valtuustoon nähden sitovat tavoitteet ja mittarit

Kunnan hallinnon ja talouden tarkastuspalvelujen tuottajana vuosille 2013–2016 on JHTT-yhteisö BDO Auditor Oy (kvalt 25.2.2013 § 34). Vuoden 2013 tilinpäätöksen arviointikertomus luovutettiin 27.5.2014. Tarkastuslautakunta on pitänyt kertomusvuonna 7 lautakunnan kokousta. Tarkastussuunnitelma vuosille 2013–2016 ja työohjelma vuodelle 2014 on hyväksytty 27.10.2014.

Kunnan viranhaltijoita on kuultu 7 kertaa ja tutustumiskäyntejä kunnan eri toimipisteisiin (kk:n yhtenäiskoulu, kirjasto, palvelukeskus ja toimintakeskus) on tehty 4 kertaa. Näin ollen kunnanvaltuuston asettama tavoite viran- ja toimenhaltijoiden kuulemisessa ja arviointikäynneistä toimipaikoilla on saavutettu.

Kuntatarkastaja Pikkarainen on suorittanut 7 toiminnan ja talouden tarkastuspäivää, osallistuen samalla myös lautakunnan kokouksiin. Lisäksi hänen asiantuntijapalveluksistaan on maksettu erikseen 17,5 tuntia. Asiantuntijapalveluihin sisältyvät esityslistojen, pöytäkirjojen ja lausuntojen laatimiset.

Talous

	TP 2013 €	Talousarvio 2014 €	Muutokset €	TA muutosten jälkeen €	Toteutuma 2014 €	Poikkeama €
Toimintatulot (+)	-	-	-	-	-	-
Toimintamenot (-)	-15.807	-13.000		-13.000	-10.502	-2.498
Toimintakate	-15.807	-13.000		-13.000	-10.502	-2.498
Poistot	-	-		-	-	-
Nettomenot	-15.807	13.000		-13.000	-10.502	-2.498

=valtuustoon nähden sitovat erät

KUNNANHALLITUS

Tilivelvolliset: kunnanjohtaja Toni Auvinen, hallintojohtaja Martti Kähkönen, kehittämisspäälikkö Helena Pitkänen, kunnanhallituksen ja toimielimien jäsenet (ks. sivu 5)

Hallinto

Hallintoon kuuluvat kunnanvaltuusto, kunnanhallitus, keskushallinto, henkilöstöhallinto, talous- ja tietohallinto. Myös maaseututoimen yhteistoiminta-alue käsitellään 1.1.2013 alkaen kunnanhallituksen alaisuudessa.

Keskushallinnon tavoitteena on luoda, ohjata ja kehittää kunnan peruspalvelujen ja niihin liittyvien tukipalvelujen tuotantoedellytyksiä sekä edistää hyvän hallinnon toimintakulttuuria. Henkilöstöhallinnon tavoitteena on ylläpitää ja kehittää henkilöstön ammattitaitoa, työkykyä ja motivaatiota. Taloushallinnon tavoitteena on tuottaa asiantuntijapalvelut kunnan eri toimialueille ja luottamushenkilöille, kehittää taloushallinnon prosesseja sekä seurata ja ennakoita talouden kehittymistä. Sydän-Savon maaseutupalvelun tavoitteena on maaseutuhallinnon elinkeinöviranomais tehtävien hoitaminen ja maaseudun elinvoimaisuuden tukeminen ja edistäminen.

TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

Valtuuston hyväksymät strategiset tavoitteet

Talousarviovuoden 2014 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
Edistää hyvän hallinnon toimintakulttuuria läpi organisaation, koskien koko kunnan toimintaa	Kantelujen, valitusten ja oikaisujen määrä aluehallinto- viranomaisille	Vähemmän kuin 10 kantelua/vuosi koskien koko kunnan toimintaa.
Maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueen tehtävien hoitaminen tehokkaasti, tasapuolisesti ja avoimesti	Sopimuksen toteutuminen ja yhteiset toimintaohjeet ja tavoitteet substanssitehtäviin liittyvissä asioissa	Sopimuksen mukainen toiminta ja työyhteisölähtöinen toimintaprosessien arviointi ja kehittämismenetelmä
Sataman alueen käyttöasteen kasvattaminen	Asiakas- ja kävijämäärät	Vähintään 300 karavaanaarivrk ja 30 venevrk

=valtuustoon nähden sitovat tavoitteet ja mittarit

Hyvän hallinnon toimintakulttuurin kehittämistä jatkettiin kertomusvuonna, jolloin uusi hallintosääntö ja johtosäännöt olivat ensimmäisen kerran voimassa koko vuoden. Hallinnon kehittämistä jatkettiin.

Asetettujen tavoitteiden osalta todetaan, että erilaisia valituksia (kunnallisvalitus, hallintovalitus, oikaisuvaatimus, muistutus ja kantelu) tehtiin kertomusvuonna yhteensä 15 kpl, jotka jakaantuivat eri toimialoille seuraavasti:

- keskushallinto: 2 hallintovalitusta, 2 kunnallisvalitusta
- sosiaalitoimi: sosiaalihuollon asiakaslain mukaisia muistutuksia 2 kpl, oikaisuvaatimuksia 6 kpl ja hallintovalituksia 2 kpl
- sivistystoimi: 1 oikaisuvaatimus
- tekninen toimi: ei valituksia

Kun otetaan huomioon kaikki erilaiset valitukset, ei tavoitetasoon ole päästy. Kuntalaiset ovat valistuneita ja käyttävät valitusoikeuttaan entistä enemmän esim. sosiaalitoimessa.

Satama-alueen käyttöasteen kasvattamisessa ei onnistuttu ja tulevien vuosien ratkaisuja pohditaan yhdessä kehittämissyhtiön kanssa.

Kunnanvaltuusto

Kunnanvaltuuston varsinaisia kokouksia oli vuoden 2014 aikana 6 kpl, joista kertyi yhteensä 68 eri päätöstä.

Merkittävimpiä kunnanvaltuuston päätöksiä vuoden 2014 aikana olivat seuraavat:

- Määräalojen ja tilojen (rakennuksineen) myynnit, mm. peltoja, saha ja ent. tielaitoksen tilat sekä rakennustontteja kaava-alueelta.
- Kaavoitukseen liittyvät päätökset: Paakkilan alueen osayleiskaavan hyväksyminen, kirkonkylän asemakaavan muutos Kulajoen alueella, Pahkasalon asemakaavan hyväksyminen sekä Keskitien asemakaava ja Harjutien asemakaavan muutos/hyväksyminen.
- Tuusniemen pohjavesialueiden suojelusuunnitelman hyväksyminen

- Yhtenäiskoulun käynnistäminen ja hyväksyminen
- Päiväkodin laajennuksen/muutostyön luonnossuunnitelmien hyväksyminen sekä yhtenäiskoulun muutostyön luonnossuunnitelmien hyväksyminen
- Sivistysjohtajan viran lakkauttaminen, rehtorin virkanimikkeen ja tehtävien muutos sekä sivistystoimen johtosäännön muuttaminen
- Eri taksojen tarkistamiset
- Lausunto sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain hallituksen esityksen luonnoksesta
- Kuopion kaupungin ja Tuusniemen kunnan välinen yhteistoimintasopimus terveydenhuollosta
- Tuusjärven koulun lakkauttaminen
- Toiminnan ja talouden saneerausohjelma, organisaatiouudistus, ei-lakisääteisten palvelujen karsiminen, investointien karsiminen ja rahoittaminen sekä koko kunnan yhteistoimintamenettely
- Kysely kuntaliitoksesta Tuusniemen kunnan asukaille sekä Tuusniemen kunnan ja Kuopion kaupungin yhdistymissopimus, jota ei hyväksytty.

Valtuusto kokoontui myös muutoin. 14.3.2014 pidettiin Viitakossa kuntaliitokseen ym. liittyvä seminaari. 23.4. oli kuntalaisilta liittyen mahdolliseen kuntaliitokseen ja siinä oli mukana myös paljon valtuutettuja. Ennen kunnanvaltuuston kokousta 14.4. kokoonnuttiin Päätalolla ja keskusteltiin nuorten edustajien kanssa. 6.5. oli Tuusniemen kunnanvaltuuston ja Kuopion kaupunginvaltuuston yhteiskokoonnutuminen monitoimisalissa. Tällöin keskusteltiin kuntaliitosselvitykseen liittyvistä asioista. Syyskuussa (29.9.) oli valtuuston elinkeinoseminaari. Lokakuussa oli puolestaan (16.10.) valtuustoseminaari, jonka aiheena oli saneerausohjelma.

Kunnanhallitus

Kunnanhallitus kokoontui kertomusvuonna 14 kertaa ja pykälää kertyi 179. Merkittävimpiin päätöksiin kuuluvat esitykset kunnanvaltuustolle ja lisäksi mm. seuraavat tehdyt päätökset:

- lausunnot: ensihoitopalvelujen palvelutasopäätösehdotuksesta, pelastustoimen aluejaosta, valtionosuusjärjestelmän uudistamisesta, kuntalain uudistusluonnoksesta
- terveydenhuollon järjestämissuunnitelman hyväksyminen
- toimivallan siirtäminen kunnanhallitukselta palkkatoimikunnalle
- säästövapaat kunnan henkilöstölle
- kunnantalon kesäaukioloajat
- ICT-tukipalvelujen kehittäminen
- yhteistyösopimus Pohjois-Savon elyn kanssa koskien joukkoliikenneasioita
- yhteistoimintamenettelyn käynnistäminen
- henkilöstö- ja koulutussuunnitelman hyväksyminen

Kunnan vakuutukset kilpailutettiin ja ne siirtyivät v. 2013 If-vakuutusyhtiölle. Samalla meklaripalvelujen tuottajaksi valikoitui Marsh Oy, jonka edustajana Petri Kurkinen hoitaa asioita. Yhteistyö on lähtenyt hyvin käyntiin.

Johtoryhmä on kokoontunut keskimäärin kerran kuukaudessa ja kokouksista laadittu muistio on jaettu koko kunnan henkilöstölle. Johtoryhmän kehityskeskustelut on pidetty alkuvuoden aikana.

Käyttövarausmäärärahoista kunnanhallitus käytti 0 €, kunnanhallituksen puheenjohtaja 86,90 €, kunnanvaltuuston puheenjohtaja 111,65 € ja kunnanjohtaja 1.000 €.

Avustuksia jaettiin seuraaville yhteisöille: Haurangin nuorisoseura 8.000 €, sotainvalidi- ja veteraanijärjestöt 3.750 € ja Similä Erkki 4.000 € (jätevesijärjestelmään liittyminen).

Tuusniemen kunta on ollut jäsenenä mm seuraavissa yhteisöissä:

- Suomen Kuntaliitto	8.372 €
- Suomen Sininen Tie ry	425 €
- Pro Ysitie yhdistys	200 €
- Suomen Kotiseutuyhdistys	150 €
- Snellman-instituutti	1.500 €
- Kuopion Pohjola-Norden	55 €
- Ilmarin Tuki ry	100 €
- Kehittämisyhdistys Kalakukko	40 €
- Kuopion seudun Uusyrityskeskus	2.803 €

Sydän-Savon maaseutupalvelut

Asetettujen tavoitteiden toteutuminen v. 2014 on onnistunut Tuusniemen osalta hyvin. Asiakastyytyväisyyskysely on tehty ja aineistoa käsitellään. Kysely on toteutettu agrologiopiskelijan toimesta ja tulos julkaistaan opinnäytetyön valmistuttua v. 2015.

Sähköisiä palveluja on edelleen kehitetty. Vuonna 2014 tukia hakeneista tiloista 86 % teki maatalouden EU-tukihakemuksen sähköisesti. Henkilöstön tehtävistä viranomaistehtäviin kohdistui 72 % ja kehittämistehtäviin 28 %.

Toimintamenot alenivat kertomusvuonna 3,8 % edellisestä vuodesta. Tuusniemen kustannusosuus oli v. 2014 38.763 euroa ja v. 2013 39.941 euroa. Aktiivituloille on annettu tukea ja neuvontaa tilan kehittämissasioissa. Maaseutuohjelmatyöhön liittyen on Tuusniemellä järjestetty tilaisuuksia ja kerätty aineistoa.

Maaseututoimen tunnusluvut

	TP 2013	TA 2014	TP 2014
Tuusniemen aktiivimaatilat	108	107	105
Maksetut maataloustuet, M€	2,3	2,3	2,3
Maaseutuviranomaistehtävät			
- €/aktiivimaatila	257	269	270
- €/peruslohko	15,81	16,25	16,07
Maaseutuyritysten kehittäminen *			
- €/aktiivimaatila	80,43	95,31	75,78
- €/maaseutualueen asukas	2,82	3,33	2,59
Maaseudun toimintaympäristön kehittäminen*			
- €/maaseutualueen asukas	1,88	1,77	1,56

Keskushallinto

Tuusniemen kunnan arkistotoimea on viime vuosina kehitetty voimakkaasti. Uusi arkistonmuodostussuunnitelma (AMS) on valmistunut keskushallinnolle ja viime vuonna myös eri toimialoille. Toimialojen arkistovastaaville on järjestetty koulutusta. Asiakirjahallinnon ja arkistotoimen toimintaohje hyväksyttiin kunnanhallituksessa v. 2013. Koulutusta hallintokunnille jatketaan. Tuusniemen kunta on lähtenyt mukaan arkistotoimen kehittämisprojektiin, joka keskittyy tiedonohjaussuunnitelmiin ja sähköiseen arkistointiin. Mukana on runsaasti pohjoissavolaisia kuntia ja eri yhteisöjä.

Keskushallinto osallistui kertomusvuonna aktiivisesti Kuopion kaupungin ja Tuusniemen kunnan väliseen kuntaliitosselvitykseen. Selvitystyötä tehtiin palvelualuekohtaisissa selvityksryhmissä sekä kuntakohtaisessa ja yhteisessä poliittisessa ohjausryhmässä.

Kunnanhallitus teki kokouksessaan 24.11.2014 / § 165 päätöksen, että käynnistetään keskushallinnon henkilöstöä koskevat yhteistoimintaneuvottelut, joiden aiheena on taloushallinnon ulkoistaminen ja siihen liittyvät henkilöstöjärjestelyt sekä niiden aikataulut. Henkilöstöjärjestelyt päätettiin toteuttaa vaiheittain kahden vuoden aikana. Yt-neuvottelut aloitettiin tammikuussa 2015.

Kertomusvuonna toteutettiin myös yhteistoimintaneuvottelut koskien Tuusniemen kunnan talousarvioraamia 2015 ja suunnitteluvuosia sekä talouden ja toiminnan saneerausohjelmaa vuosille 2015–2017. Nämä yhteistoimintaneuvottelut koskivat koko kunnan henkilöstöä.

Henkilöstöhallinto

Työterveyshuollon palvelut on edelleen ostettu Kuopion kaupungin omistamalta Kallaveden Työterveyshuolloilta. Työterveyshuollon toimintakulut olivat kertomusvuonna 55.639 euroa (v. 2013 72.886 euroa, v. 2012 66.271 euroa). Tyky-toimintaan käytettiin yhteensä 7.892 euroa. Tyky-rahalla järjestettiin seuraavanlaista toimintaa: Tahko Spa:ssa järjestettiin aktiviteetti- ja virkistysilta 28. helmikuuta. Marraskuussa järjestettiin virkistysilta Rauhalahdessa. Tyky-rahalla jaettiin myös Tuusniemi Tyky-seteleitä, joilla saa ostaa hyvinvointipalveluja tuusniemeläisiltä yrityksiltä. Yhty-toimikunnassa päätettiin tyky-raham lisäksi myös kannustusrahan käytöstä ja kertomusvuonna kannustusraha käytettiin joulukinkkuihin sekä Viitakossa järjestettyyn toiminnalliseen tilaisuuteen, joita järjestettiin 2 kpl.

Yhty-toimikunta kokoontui kertomusvuonna 5 kertaa. Toimikunta käsitteli mm. kuntaliitosselvitystä, yt-neuvotteluja, tyky-rahaman ja kannustusrahaman käyttöä, työterveyshuollon asioita, säästövapaita, henkilöstö- ja koulutus-suunitelmaa, työsuojeluvaltuutettujen ajankäyttöä, pikkujoulua sekä ideakilpailun järjestämistä. Ideakilpailun pohjalta kaikille työpaikoille hankittiin tasapainolaudat ja päätettiin järjestää laihdutuskilpailu. Pääluottamusmiehille annettiin tilapäinen läsnäololupa puheoikeudella yhty-toimikunnan kokouksissa mm. kuntaliitosselvityksen ja yt-neuvottelujen takia. Kertomusvuonna päivitettiin työsuojelun toimintaohjelmaa vuosille 2015–2017 ja tyky-suunnitelma vuosille 2015–2017 sekä aloitettiin päihdeohjelman päivitys. Kertomusvuonna päivitettiin myös henkilöstöohjelma.

Vuoden aikana järjestettiin yt-neuvottelut koskien Tuusniemen kunnan talousarvioraamia 2015 ja suunnittelu-vuosia sekä talouden ja toiminnan saneerausohjelmaa vuosille 2015–2017. Tämä koskee koko kunnan henki-löstöä. Loppuvuonna päätettiin aloittaa yt-neuvottelut keskushallinnon henkilöstön osalta.

Keskimääräinen sairauspoissaolo väheni viime vuonna edelleen hiukan eli se oli 18,1 pv/hlö (v. 2013 19,7 pv/hlö, v. 2012 22,6 pv/hlö).

Talous- ja tietohallinto

Vuoden 2013 tilinpäätös valmistui kuntalain edellyttämässä ajassa ja kunnanhallitus käsitteli tilinpäätöksen 31.3.2014 § 48 ja kunnanvaltuusto 9.6.2014 § 29.

Vuoden 2014 talousarvioon tehtiin muutoksia kaksi kertaa. Ensimmäiset muutokset hyväksyttiin kunnanvaltuus-tossa 9.6.2014 § 25 ja toiset 17.12.2014 § 58.

Osavuositarkastus laadittiin 30.6.2014 tilanteen mukaisesti. Kunnanhallitus käsitteli osavuositarkastuksen 11.8.2014 § 105 ja kunnanvaltuusto 25.8.2014 § 36.

Uusi kunnanvaltuuston 17.12.2012 § 50 hyväksymä suunnitelmanmukaisten poistojen (SUMU-poistot) suunni-telma tuli voimaan 1.1.2013. Vuoden 2013 alusta toteutettavien investointihankkeiden SUMU-poistot lasketaan uuden poistosuunnitelman mukaisesti.

Talous- ja henkilöstöhallinnon toiminnoista osto- ja myyntilaskut sekä palkkalaskelmat on sähköistetty. Ostolas-kuissa verkkolaskujen osuus on kasvanut edelleen, ollen nyt noin 42,44 % (v. 2013 40 % v. 2012 34 %). Osto-laskuja kuukausittain on noin 550 kpl.

Suoraveloituksen päätyminen 31.1.2014 alkaen vaikuttaa myyntilaskujen käsittelyyn. Uuden suoramaksun käyt-töönotto ei toteutunut suunnitellulla aikataululla syksyn 2013 aikana, koska sovellusohjelmistotoimittaja CGI:n ei pystynyt toimittamaan järjestelmämuutoksia sovitusti. Suoramaksupalvelua tarjottiin asiakkaille loka-marraskuusta lähtien 2014 järjestelmämuutosten toteuduttua.

Talous

	TP 2013 €	Talousarvio 2014 €	Muutokset €	TA muutos- ten jälke- n €	Toteutuma 2014 €	Poikkeama €
Toimintatulot (+)	479.836	467.300	-	467.300	485.724	-18.424
Toimintamenot (-)	-1.102.656	-1.041.800	-	-1.041.800	-1.098.725	56.925
Toimintakate	-622.820	-574.500	-	-574.500	-613.001	38.501
Poistot	-71.984	-69.300	-	-69.300	-112.587	43.287
Nettomenot	-694.804	-643.800	-	-643.800	-725.588	81.788
=valtuustoon nähden sitovat erät						

KUNNANHALLITUS

Tilivelvolliset: kunnanjohtaja Toni Auvinen ja kunnanhallituksen jäsenet (ks. sivu 5)

Elinkeino- ja kehittämisspalvelut

Kunnanvaltuuston tekemien linjauksien mukaisesti elinkeino- ja kehittämisspalveluista on vastannut kevästä 2014 alkaen Tuusniemen Teollisuus Oy, sen toimitusjohtaja ja hallitus. Kehittämissyhtiö järjestää ja tuottaa Tuusniemen kunnan elinkeinojen neuvonta-, asiantuntija- ja kehittämisspalvelut, vuokraa yhtiön hallinnassa olevia toimitiloja edelleen yritysten käyttöön, toteuttaa yritys- ja asukassijoittumisen sekä kunnan yleistä aluemarkkinointia, hallinnoi ja osallistuu alueen kehittämishankkeisiin sekä edistää Tuusniemen kunnan asettamia elinkeino- ja työllisyyspoliittisten tavoitteiden toteutumista. Tuusniemen Teollisuus Oy toimii Tuusniemen kunnan kanssa sovitun ostopalvelusopimuksen, vuosittaisen toimintasuunnitelman ja talousarvion mukaisesti. Kunnanjohtaja vastaa edelleen laajemmista kunnanhallituksen ja -valtuuston käsittelyä vaativista elinkeinotoimenpiteistä sekä kunnan sisäisestä markkinoinnista/tiedottamisesta ja sidosryhmäsuhteiden ylläpitämisestä. Yhteistyötä tehdään mm. Tuusniemen Yrittäjät ry:n, Kuopion seudun uusyrityskeskukseen, Sydän-Savon maaseutupalvelun, Kuopio-Tahko aluemarkkinoinnin sekä Kalakukko ry:n kanssa.

TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

Valtuuston hyväksymät strategiset tavoitteet

Talousarviovuoden 2014 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
Nykyisten yritysten toiminta- ja kasvu-mahdollisuuksien turvaaminen	Yritysten määrä Yritystyöpaikkojen määrä	Pysyy vähintään ennallaan Pysyy vähintään ennallaan
Hankkia kuntaan uutta yritystoimintaa	Uusien yritysten määrä	Vähintään 2 uutta yritystä

=valtuustoon nähden sitovat tavoitteet ja mittarit

Työpaikkoja kunnan alueella oli vuoden 2012 tilaston mukaan 707 kpl, jossa on vähennystä edelliseen vuoteen 109 kpl. Työpaikoista 22,9 % jakaantuu alkutuotantoon, 14,4 % jalostukseen, 60,3 % palveluihin ja toimialaltaan tuntemattomiin 2,4 %. Asuinkunnassaan työssäkäyvien osuus työllisestä työvoimasta oli 76 %. Yrityskanta vuonna 2013 oli 164 kpl, jossa aloittaneita 11 kpl ja lopettaneita 12 kpl. Työttömyysaste oli 21.10.2014 tilaston mukaan 12,3 %, jossa on nousua vuoden takaiseen 1,3 %. Työllistymistä on tähän asti edistetty mm. kunnan investoinneilla, erilaisilla tukihankkeilla sekä yrityskohtaisilla tukitoimilla. Yritysten määrässä ei tapahtunut vuoden aikana merkittäviä muutoksia.

Talous

	TP 2013 €	Talousarvio 2014 €	Muutokset €	TA muutos- ten jälkeen €	Toteutuma 2014 €	Poikkeama €
Toimintatulot (+)	12.858	10.000	-	10.000	30.527	-20.527
Toimintamenot (-)	-159.270	-97.500	-	-97.500	-45.858	-51.642
Toimintakate	-146.412	-87.500	-	-87.500	-15.331	-72.169
Poistot	-12.664	-12.700	-	-12.700	-12.664	-36
Nettomenot	-159.076	-100.200	-	-100.200	-27.995	-72.205

=valtuustoon nähden sitovat erät

Ateriapalvelut

Tilivelvolliset: hallintojohtaja Martti Kähkönen ja kunnanhallituksen jäsenet (ks. sivu 5)

Keskuskeittiö tuottaa keskitetysti taloudellisesti laadukkaat ja terveelliset ateriapalvelut koulukeskukseen, Tuusjärven koululle, sairaalaan, palvelukeskukseen ja sosiaalitoimen tukipalveluihin. Jakelukeittiöt, joissa keskuskeittiön henkilökunta toimii ateriapalvelujen tuottajana, sijaitsevat Turulan koulukeskuksessa ja Tuusjärven koululla. Ateriapalvelujen osalta kunnanvaltuustoa sitoo nettomäärärahataso.

TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

Valtuuston hyväksymät strategiset tavoitteet

Talousarviovuoden 2014-tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
Ruokahuollon kustannustehokkuus	Euroa / ateriasuorite	Toiminnan tulot kattavat käyttömenot ja kustannustaso ei yli keskimääräisen valtakunnan tason
Laatu / turvallisuus	Omavalvonta / asiakaspalaute	Omavalvontasuunnitelman toteutuminen
Henkilöstön ammattitaidon ylläpitäminen ja kehittäminen	Kehityskeskustelut Työpaikkakokoukset Täydennyskoulutukset	Työnkierron kautta moniosaamisen lisääminen, koulutuksiin osallistumismahdollisuus kaikilla

=valtuustoon nähden sitovat tavoitteet ja mittarit

Ruokahuollon toiminnan tulot kattavat käyttömenot vuonna 2014. Ateriasuoritteita kertyi yhteensä 158.542,8 kpl. Ateriasuoritteen hinnaksi tulee 4,38 €/suorite (v. 2013 4,36 €/suorite).

Terveystarkastaja on tarkastanut keväällä 2014 omavalvonnan toimivuuden. Annettujen ohjeiden mukaisesti toimitaan myös muuttuvissa tilanteissa, mm. tällä hetkellä kiinnitetään huomiota lämpötiloihin, hygieniaan ja työergonomiaan. Laatu ja turvallisuutta seurataan jatkuvasti. Henkilöstön kanssa käytiin kehityskeskustelut keväällä ja maanantaisin pidettävässä aamupalaverissa käydään läpi tulevan viikon tapahtumat ja edellisen viikon palautteet. Lisäksi henkilöstölle pidetään noin kerran kahdessa kuukaudessa työpaikkakokous, jossa käsitellään muita toiminnan kannalta tärkeitä asioita. Kesällä 2014 aloitti uusi tuetun asumisen yksikkö, Koivukoti, joka jonkin verran lisäsi valmistettavia ateriamääriä. Sairaalan, päiväkotien ja kotipalvelun ateriamäärät ovat vähentyneet edellisen vuoden tasosta. Vieras- ja tilausaterioiden määrässä on pientä lisäystä, vaikkakin kokonaisuutena vähäiseen tilaustarjoilun määrään on vaikuttanut kahden yksityisen yrityksen harjoittama ateriapalvelu. Syksyllä 2014 otettiin käyttöön päivittäisessä toiminnassa joitain uudistuksia, jotka ovat osoittautuneet onnistuneiksi. Yhden työntekijän työsuhte vakinaistettiin ja ravitsemispäällikön opintovapaan sijaisuus on hoidettu sisäisin siirtein. Kaksi työntekijää aloitti syksyllä 2014 työn ohessa koulutautumisen ja muulle henkilökunnalle pyritään järjestämään lyhyitä koulutuksia tarjonnan mukaan. Ravitsemisalan messuilla Kuopiossa käydään syksyisin, täten saadaa hyödyllistä tietoa uutuuksista ja ajan trendeistä. Valtakunnalliset ravitsemussuosituksot ovat pohjana ruokalistasuunnittelussa eri ikäryhmille. Suositusten tarkoitus on edistää ja tukea ravitsemuksen sekä terveyden myönteistä kehitystä.

Toiminnan tunnuslukuja:

	TP 2011	TP 2012	TP 2013	TP 2014
Henkilöstö	10,6	10,0	9,0	8,5
Kouluaterioita	71.699	68.907	68.203	67.474
Ateriapalvelut sairaala / hpv	9.559	9.366	9.106	9.048
Ateriapalvelut palvelukeskus / hpv	11.569	10.318	10.042	12.110
Ateriat: kotipalvelu, toimintakeskus ym. sosiaalitoimi	19.839	19.397	21.877	20.602
Ateriat: ryhmäperhepäivähoito, aamu- ja iltapäivätoiminta	6.135	6.408	7.416	5.676
Vieras- ja hlökunta-ateriat ja tilaukset	6.034	4.558	3.001	4.866

Talous

	TP 2013 €	Talousarvio 2014 €	Muutokset €	TA muutosten jälkeen €	Toteutuma 2014 €	Poikkeama €
Toimintatulot (+)	719.770	771.500	8.400	779.900	741.505	38.395
Toimintamenot (-)	-685.582	-720.500	-14.700	-735.200	-675.490	-59.710
Toimintakate (netto)	34.188	51.000	-6.300	44.700	66.015	-21.315
Poistot	-9.301	-11.000		-11.000	-9.818	-1.182
Nettomenot	24.887	40.000	-6.300	33.700	56.197	22.497

=valtuustoon nähden sitovat erät

Muu yleis- ja keskushallinto

Tilivelvolliset: hallintojohtaja Martti Kähkönen ja kunnanhallituksen jäsenet (ks. sivu 5)

Muuhun yleis- ja keskushallintoon kuuluvat nuorten työllistäminen, palkkatyöllistäminen, joukkoliikenne ja hankintatoimi. Työllistämistoimien kautta pyritään aktivoimaan velvoitetyöllistettyjä ja perehdyttämään nuoria työelämään sekä estämään työllistämistoimien kautta työikäisten syrjäytyminen työelämästä. Joukkoliikenteen tavoitteena on järjestää kaikille kunnan haja-asutusalueella asuville kuntalaisille mahdollisimman tasapuoliset kuljetuspalvelut. Hankintatoimen tavoitteena on toteuttaa kunnan hankinnat keskitetysti, kustannustehokkaasti ja taloudellisesti.

TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

Valtuuston hyväksymät strategiset tavoitteet

Talousarviovuoden 2014 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
Hoitaa kunnan velvoitetyöllistämisvastuu	Työllistämisvelvoitettujen lkm	alle 3
Nuorten työllistäminen kesällä	Työllistetyt nuoret lkm	40 % 16-21 vuotiaista nuorista
Toimivien joukkoliikennepalvelujen järjestäminen	Seutulippujen lkm Kymppikyytiläisten lkm	Vähintään 80 Vähintään 1.200 matkaa

=valtuustoon nähden sitovat tavoitteet ja mittarit

Palkkatyöllistämisen toimien kautta pyritään aktivoimaan velvoitetyöllistettyjä sekä pitkäaikaistyöttömiä. Palkkatuella työllistettiin kertomusvuonna 5,7 henkilöä. Aktiivivoimamäärä kunnan alueella oli 1.1.2014 1083 (v. 2013 1115 hlöä, 2012 1141 hlöä, v. 2011 1143 hlöä, v.). Pitkäaikaistyöttömiä työllistettiin n. 20 % palkkatukityöllistetyistä. Heihin saatiin korkeampi tuki. Palkkatuen oppisopimuskoulutuksessa on ollut 1,5 henkilöä.

Nuorten työllistäminen toteutui kertomusvuonna aiempien vuosien tapaan. Hakuaika päättyi 4.4.2014 ja hakemuksia saapui määräaikaan mennessä 62 kpl (v. 2013 65 kpl, v. 2012 40 kpl, v. 2011 39 kpl). Hakijoista työllistyi 56 (v. 2013 57) nuorta, joiden työaika vaihteli 3 työpäivästä 40 työpäivään (v. 2013 6-40 työpäivää). Yhteensä tehtyjä työpäiviä oli 1145. Kuudella nuorista oli 2 eri työpaikkaa.

Nuorista 26 (v. 2013 21) työllistyi kunnan eri hallintokuntien töihin ja 38 (v. 2013 43) välitettiin yksityisille yrityksille tai henkilöille. Yksityisistä suurimpia työllistäjiä olivat S-market, K-market ja Teboil. Palkkakustannukset on laskutettu yrityksiltä. Kesänuorten työllistämisen nettokustannukset olivat 20.549 € (v. 2013 20.855 €).

Tavoitteena oli työllistää mahdollisimman paljon nuoria ja tavoite toteutui hyvin 16-17-vuotiaiden osalta, yli puolet työllistyi tätä kautta. Sen sijaan vanhemmat ikäluokat (18-21), joita myös tämä nuorten työllistäminen koskee, työllistyivät paljon myös muualle. Tavoitteena on perehdyttää nuoria työelämään sekä estää työllistämistoimien kautta työikäisten syrjäytyminen.

Nuorten ikäjakauma 31.12.2013

16-17 v 18-21 v

63 hlöä 70 hlöä yht. 133 nuorta

Valtuuston asettamaan 40 % tavoitetasoon päästiin.

Nuorten 16-21 vuotiaiden määrä oli v. 2014 arviolta runsaat 130 henkilöä eli näistä työllistettiin yli 40 %, mikä oli valtuuston asettama tavoite.

Joukkoliikenteen kymppikyytipalvelu on toiminut asiointiliikenteenä edelleen kerran viikossa keskiviikkoisin tarpeen mukaan. Palvelu on koettu haja-asutusalueilla erittäin tarpeellisenä, vaikka sen kysyntä onkin jonkin verran vähentynyt (matkustajien määrä väheni 7,75 % vuodesta 2013). Kymppikyytiläisiä oli viime vuonna yhteensä 1.012 henkilöä. Kymppikyydin maksu asiakkaalle on 5 €/suunta. Uusi seutulippusopimus ELY-keskuksen ja Tuusniemen kunnan välillä hyväksyttiin kunnanhallituksessa 26.5.2014/§ 76. Seutulippuja myytiin viime vuonna yhteensä 83 kpl. Näin ollen kunnanvaltuuston asettama tavoite vähintään 100 seutulippua lähes toteutui. Asiakashinta on tasan 100 euroa. Joukkoliikenteen valtakunnallinen säännöstö on muuttumassa ja esim. seutulippu muuttuu vyöhykelipuksi. Joukkoliikenteen tavoitteena on järjestää kaikille kunnan haja-asutusalueella asuville kuntalaisille mahdollisimman tasapuoliset kuljetuspalvelut. Tässä on onnistuttu hyvin. Sen sijaan kymppikyytiläisten lukumäärän lisääntymistavoite ei toteutunut, koska tämän palvelun käyttö lähtee asiakkaista ja heidän tarpeistaan. Potentiaalisten asiakkaiden määrä on vähenevä.

Hankintatoimen tavoitteena on toteuttaa kunnan hankinnat keskitetysti, kustannustehokkaasti ja taloudellisesti. Hankinnat toteutetaan suurelta osin IS-Hankinta Oy:n kautta ja tavoitteisiin on päästy hyvin. Vuonna 2013 hyväksyttiin kunnanhallituksessa uudet hankintaohjeet, joita on noudatettu hyvin. Kertomusvuonna tehostettiin IS-Hankinnan extranetin höydyntämistä ja kilpailutusten käyttöä.

Toiminnan tunnusluvut:

	TP 2011	TP 2012	TP 2013	TP 2014
Palkkatuella työllistetyt	8,1	5,1	6,9	5,7
Kesänuoret	33	38	57	56
Oppisopimuskoulutus	4	3	3	1,5
YTY-henkilöstö	5	-	-	-
Seutulippujen käyttö	134	114	96	83
Kymppikyydin käyttäjät	1.301	1.270	1.097	1012

Talous

	TP 2013 €	Talousarvio 2014 €	Muutokset €	TA muutos- ten jälkeen €	Toteutuma 2014 €	Poikkeama €
Toimintatulot (+)	39.474	97.500	-60.000	37.500	35.964	-1.536
Toimintamenot (-)	-82.580	-177.200	91.000	-86.200	-72.401	13.799
Toimintakate	-43.106	-79.700	31.000	-48.700	-36.437	12.263
Poistot	-	-	-	-	-	-
Nettomenot	-43.106	-79.700	31.000	-48.700	-36.437	12.263
=valtuustoon nähtävien sitovat erät						

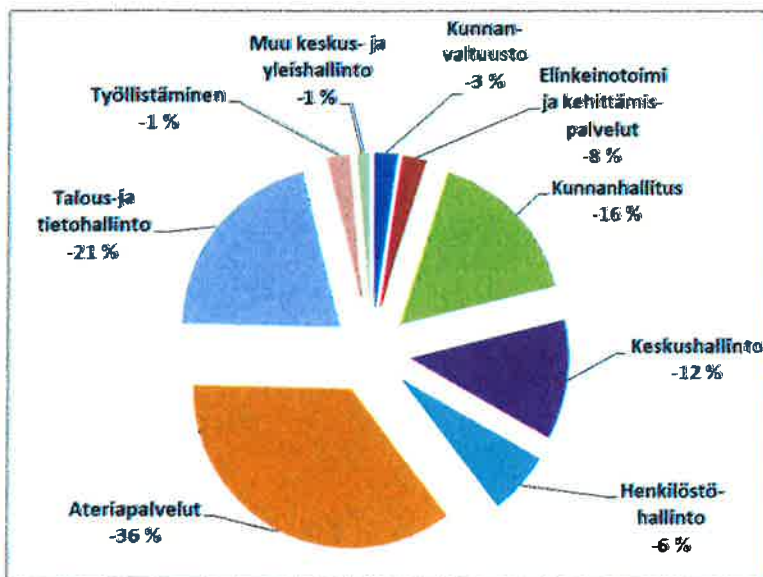
KESKUSHALLINTO YHTEENSÄ

Kunnanhallituksen toimintatuotot toteutuivat 99,92 %. Myös toimintakulut toteutuivat hiukan alle arvion, 94,10 %.

Talous

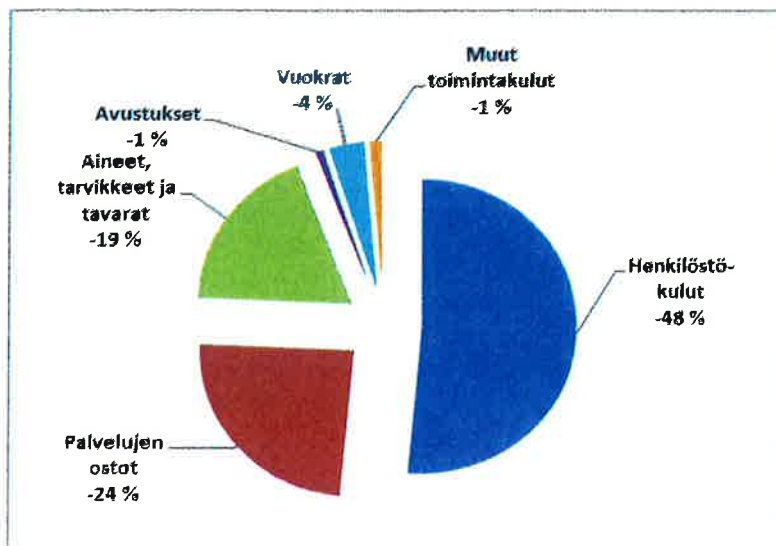
	TP 2013 €	Talousarvio 2014 €	Muutokset €	TA muutosten jälkeen €	Toteutuma 2014 €	Poikkeama €
Toimintatulot (+)	1.251.939	1.346.300	-51.600	1.294.700	1.293.719	981
Toimintamenot (-)	-2.030.037	-2.087.500	76.300	-2.011.200	-1.892.473	-118.727
Toimintakate	-778.098	-741.200	24.700	-716.500	-598.754	-117.746
Poistot	-93.949	-93.000	-	-93.000	-135.069	42.069
Nettomenot	-872.047	-834.200	24.700	-809.500	-733.823	-75.677

Toimintakulujen jakaantuminen tehtävittäin:

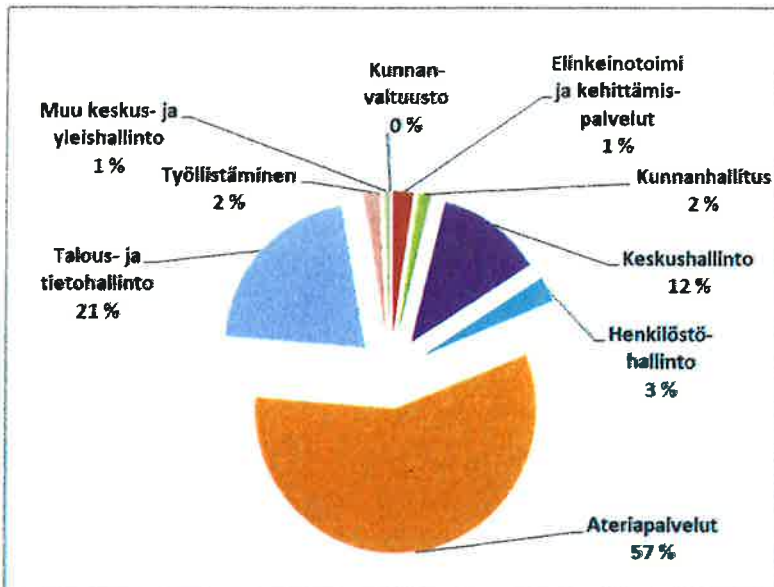
	TP 2014
Kunnanvaltuusto	-45 437
Elinkeinotoimi ja kehittämisspalvelut	-45 858
Kunnanhallitus	-308 349
Keskushallinto	-230 657
Henkilöstöhallinto	-119 775
Ateriapalvelut	-675 490
Talous- ja tietohallinto	-394 507
Työllistäminen	-46 296
Muu keskus- ja yleishallinto	-26 104
Kokonaismäärä	-1 892 473

Toimintakulujen jakaantuminen kululajeittain:

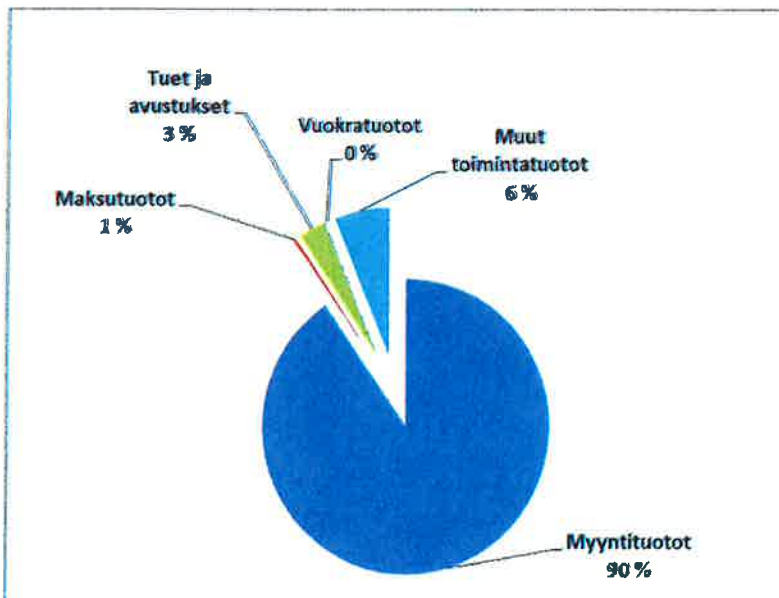
	TP 2014
Henkilöstökulut	-972 439
Palvelujen ostot	-458 124
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-352 312
Avustukset	-15 875
Vuokrat	-68 478
Muut toimintakulut	-25 245
Kokonaismäärä	-1 892 473

Toimintatuottojen jakaantuminen tehtävittäin:

	TP 2014
Kunnanvaltuusto	0
Elinkeinotoimi ja kehittämis- palvelut	30 527
Kunnanhallitus	19 067
Keskushallinto	157 140
Henkilöstöhallinto	37 582
Ateriapalvelut	741 505
Talous- ja tietohallinto	271 934
Työllistäminen	25 747
Muu keskus- ja yleishallinto	10 217
Yhteensä	1 293 719

Toimintatuottojen jakaantuminen tulolajeittain:

	TP 2014
Myyntituotot	1 167 790
Maksutuotot	4 684
Tuet ja avustukset	39 975
Vuokratuotot	73
Muut toimintatuotot	81 197
Yhteensä	1 293 719

SOSIAALILAUTAKUNTA

Tilivelvolliset: sosiaalijohtaja Tuomas Aikkila ja sosiaalilautakunnan jäsenet

Hallinto

Palvelutavoitteena on kuntalaisten hyvinvoinnin edistäminen tuottamalla laadukkaita ja kattavia sosiaali-palveluja.

TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

Valtuuston hyväksymät strategiset tavoitteet

Talousarviovuoden 2014 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
Sosiaalitoimen kehittäminen ja palveluiden järjestäminen joustavasti ja kattavasti painottaen ennalta ehkäisevää toimintaa ja avopalveluja	Talousarviovuoden tavoitteet mitataan toiminta-alueittain	Palvelujen taso keskiarvon yläpuolella verrattuna muihin vastaavan kokoiisiin kuntiin
Laaditaan sosiaalitoimen toimialueelle sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeistus	Ohjeistuksen ajan tasalla pitäminen ja päivittäminen vuosittain	Ohjeistus päivitetään kevään 2014 aikana. Ohjeistuksen noudattaminen toiminnan ja talouden ohjauksessa ja seurannassa

=valuustoon nähden sitovat tavoitteet ja mittarit

Osallistuttiin aktiivisesti Ikäinnovaatiahankkeeseen ja Kuopio-pilottiin (pitkäaikaistyöttömyyden vähentämiseen tähtäävä kuntakokeilu). Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeistus on valmisteluvaiheessa.

Talous

	TP 2013 €	Talousarvio 2014 €	Muutokset €	TA muutosten jälkeen €	Toteutuma 2014 €	Poikkeama €
Toimintatulot (+)	-	-	-	-	-	-
Toimintamenot (-)	-135.381	-138.400	-	-138.400	-133.594	-4.806
Toimintakate	-135.381	-138.400	-	-138.400	-133.594	-4.806
Poistot	-5.700	-700	-	-700	-9.051	8.351
Nettomenot	-141.081	-139.100	-	-139.100	-142.645	3.545

=valuustoon nähden sitovat erät

Lasten ja perheiden palvelut

Toimialueeseen kuuluvat päivähoito, sosiaalityö, lastensuojelu, perheneuvola ja päihdetyö. Lasten ja perheiden palveluiden avulla tuetaan tuusniemeläisiä lapsia ja perheitä päivähoito-, lastensuojelu-, päihdehuolto- ja sosiaalihuoltolain mukaisilla palveluilla siten, että kohderyhmän elämä on turvallista, tasapainoista ja sosiaalisesti ehjää.

TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

Talousarviovuoden 2014 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
Päivähoidossa lapsille järjestetään mahdollisimman tarkoituksenmukainen hoitopaikka. Korostetaan henkilökunnan palveluhenkisyyttä.	Oikaisuvaatimukset päivähoito-paikkapäätöksistä.	Ei oikaisuvaatimuksia.
Lastensuojelussa painotetaan avohuollon tukitoimenpiteitä. Perheneuvolan palveluilla tuetaan lastensuojelutyötä.	Lastensuojelun avohuollon tukitoimenpiteissä lapsia lkm	

=valuustoon nähden sitovat tavoitteet ja mittarit

Päivähoidossa oli henkilöstöä perhepäivähoidonohjaaja ja 17 hoitajaa. Henkilöstön riittävyys on sidoksissa lasten lukumäärään. Kaikille päivähoitoa tarvitseville pystyttiin järjestämään päivähoitoa lain edellyttämien aikamäärien puitteissa (1 oikaisuvaatimus tuli päivähoitopaikasta).

Lastensuojelun avohuollon tukitoimenpiteissä oli kaikkiaan 15 asiakasperhettä ja niissä kaikkiaan 27 lasta. Yleisimmät tukimuodot ovat perhetyö ja tukihenkilö ja -perhetoiminta.

Toiminnan tunnusluvut:

	TP 2011	TP 2012	TP 2013	TP 2014
Lastensuojeluilmoitukset	65	40	41	60
Avohuollon asiakkuudet/perheet	14	14	12	15
Hoidettavat lapset aamu/iltaapäivätoiminta	13	14	19	4
Hoidettavat lapset perhepäivähoito	67	79	80	77
Asiakkuudet psykologilla	41	30	16	16
Asiakkuudet päihdetyössä	49	39	30	24
Perheitä kotihoidon tuen piirissä	22	23	22	27
Kotihoidon tuen nettokustannukset	109.288	111.971	136.311	124.094

Talous

	TP 2013 €	Talousarvio 2014 €	Muutokset €	TA muutos- ten jälkeen €	Toteutuma 2014 €	Poikkeama €
Toimintatulot (+)	223.878	209.500	-20.000	189.500	183.230	6.270
Toimintamenot (-)	-1.201.786	-1.346.950	-55.000	-1.401.950	-1.412.200	10.250
Toimintakate	-977.908	-1.137.450	-75.000	-1.212.450	-1.228.970	16.520
Poistot	-6.798	-10.900	-	-10.900	-3.880	-7.020
Nettomenot	-984.706	-1.148.350	-75.000	-1.223.350	-1.232.850	9.500

=valuustoon nähden sitovat erät

Vanhustyö

Palvelukeskus järjestää turvallista ja tehostettua palveluasumista sellaisille henkilöille, jotka eivät hyvään tukiverkon avustamina tule toimeen kotonaan. Kotipalvelun toiminnan avulla tuetaan vanhusten, vammaisten ja pitkäaikaissairaiden kotona selviytymistä mahdollisimman pitkään sekä järjestetään lapsiperheille tilapäistä apua.

TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

Valtuuston hyväksymät strategiset tavoitteet

Talousarviovuoden 2014 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
Tavoitteena on tukea ikääntyneiden kotona asumista kotipalvelulla siten, että vähintään 90 % 75+ väestöstä asuu kotonaan	Mittarina prosenttiluku	Tavoitetasona STM:n ikäihmisten laatusuosituksen mukaiset tavoitteet
Säännöllisen kotipalvelun piirissä on 13 % 75+ väestöstä ja omaishoidon tuen piirissä vähintään 5 % 75+ väestöstä	Mittareina prosenttiluvut	Tavoitetasona STM:n ikäihmisten laatusuosituksen mukaiset tavoitteet

=valuustoon nähden sitovat tavoitteet ja mittarit

Vuonna 2014 75+ väestöstä asui kotonaan 92 %. Säännöllistä kotipalvelua sai 13 % ja omaishoidontuen piirissä oli 4 % ko. ikäluokasta.

Palvelukeskuksen 19-paikkainen laajennusosa, Koivukoti, otettiin käyttöön vähitellen kesäkuun lopulta lähtien. Koivukodissa on 7 paikkaa kehitysvammaisille (joista yksi on intervallihuone) ja 12 paikkaa vanhuksille. Yksi huoneista on tarkoitettu pariskunnalle. Palvelukeskuksen hoitopäivien määrä on Koivukodin myötä noussut. Koivukotiin rekrytoitiin sairaanhoitaja, 6 lähihoitajaa ja yksi laitoshuoltaja. Koivukodin yö-

hoidosta huolehtivat palvelukeskuksen ja kotipalvelun yöhoitajat. Lisäapua yövuoroon antavat tarvittaessa sairaalan yöhoitajat sekä Tuusniemen ensihoitoyksikkö.

Kotipalvelussa asiakkaiden luona käynnit ovat vähentyneet, koska hoitoa on priorisoitu ja kohdistettu paljon apua tarvitseville ja esim. tarkistuskäyntejä on vähennetty. Tavoitteena on ollut se, että vanhukset pystyisivät asumaan omassa kodissa palvelujen turvin turvallisesti mahdollisimman pitkään. Tätä ja omaishoitajien jaksamista on tuettu palvelukeskuksessa tapahtuvalla lyhytaikaishoidolla.

Palveluja saaneet kotitaloudet – kohdassa määrä on pienempi aiempiin vuosiin verrattuna, koska aiemmin tähän kohtaan on kirjattu myös palvelukeskuksen asiakkaat ja nyt luvussa on vain kotipalvelua saaneet kotitaloudet.

Toiminnan tunnusluvut:

	TP 2011	TP 2012	TP 2013	TP 2014
Palvelukeskuksen paikkaluku	30	30	24	43
Hoitopäivät	11.631	10.490	10.215	12.188
Palvelukeskus €/hvp netto	84	98	109	102
Palveluja saaneet kotitaloudet	160	161	157	97
Asiakkaan luona käynnit	39.966	43.839	46.347	36.444
Nettokustannukset/käynti	16	17	16	21

Talous

	TP 2013 €	Talousarvio 2014 €	Muutokset €	TA muutosten jälkeen €	Toteutuma 2014 €	Poikkeama €
Toimintatulot (+)	706.853	888.000	-107.700	780.300	835.183	-54.883
Toimintamenot (-)	-2.461.580	-2.920.800	-20.000	-2.940.800	-2.697.686	-243.114
Toimintakate	-1.754.727	-2.032.800	-127.700	-2.160.500	-1.862.503	-297.997
Poistot	-55.136	-111.100	-	-111.100	-131.527	20.427
Nettomenot	-1.809.863	-2.143.900	-127.700	-2.271.600	-1.994.030	-277.570
=valtuustoon nähden sitovat erät						

Vammaispalvelut

Toimialueeseen kuuluvat kehitysvammaisten palvelut (kehitysvammaisten perhehoito, kehitysvammalaitokset, kehitysvammaisten avohuolto ja kehitysvammaisten päivätoiminta) ja vammaispalvelut (vaikeavammaisten asumispalvelut, vaikeavammaisten kuljetuspalvelut, tulkkipalvelut, vaikeavammaisten asuntojen muutostyöt, henkilökohtainen avustajatoiminta ja toimintakeskuksen työtoiminta).

Kehitysvammaisten palveluilla tuotetaan kuntouttavia avopalveluja, joiden tarkoituksena on luoda elämään sisältöä, hoitajille helpotusta hoitotyössä ja samalla pienentää laitoshoidon tarvetta. Vammaispalvelujen tarkoituksena on järjestää vaikeavammaisille vammaispalvelulain edellyttämät palvelut.

TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

Talousarviovuoden 2014 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
Kehitysvammapalveluilla tuotetaan kuntouttavia avopalveluja, joilla tuetaan asiakkaiden selviytymistä arjessa ja helpotetaan heitä hoitavien omaisten hoitotyötä. Vammaispalveluilla tuotetaan lakisääteiset palvelut.	Kotona asuvien kehitysvammaisten määrä/itsenäisesti asuvien kehitysvammaisten määrä	Kotona asuvien määrä vähenee nykyisestä tasosta (v.2013 20) ja itsenäisesti asuvien määrä kasvaa (v.2013 17)

=valtuustoon nähden sitovat tavoitteet ja mittarit

Kotona asuvien kehitysvammaisten määrä on pienentynyt ja itsenäisesti asuvien määrä on kasvanut edellisestä vuodesta. Kehitysvammaisista kotona asuvia oli 18 ja itsenäisesti asuvia 19 henkilöä. Toimintakeskuksen puutyönohjaus järjestettiin v.2014 Tukeva-työvalmennuksen toimesta yhtenä päivänä viikossa.

Toiminnan tunnusluvut:

	TP 2011	TP 2012	TP 2013	TP 2014
Kehitysvammaisten määrä	35	35	35	38
Asiakkaita päivätoiminnassa ka.	7	7	6	6
Asiakaskäyntejä avohuollossa	303	408	338	315
Asiakkaita työtoiminnassa ka.	14	12	10	12
Kuljetuspalveluasiakkaita	26	28	28	37
Asunnon muutostöitä	7	12	6	8
Henkilökohtaista apua saavat	14	16	16	17

Talous

	TP 2013 €	Talousarvio 2014 €	Muutokset €	TA muutosten jälkeen €	Toteutuma 2014 €	Poikkeama €
Toimintatulot (+)	76.239	47.800	7.300	55.100	49.762	5.338
Toimintamenot (-)	-1.137.766	-1.002.650	131.800	-1.134.450	-1.246.961	112.511
Toimintakate	-1.061.527	-954.850	-124.500	-1.079.350	-1.197.199	117.849
Poistot	-11.200	-11.250	-	-11.250	-11.396	146
Nettomenot	-1.072.727	-966.100	-124.500	-1.090.600	-1.208.595	117.995

=valtuustoon nähden sitovat erät

Toimeentulotukiasiat

Toimialueeseen kuuluvat perustoimeentulotuki, täydentävä toimeentulotuki, ehkäisevä toimeentulotuki, kuntouttava työtoiminta ja työmarkkinatuen kuntaosuus. Toiminta-ajatuksena on tuottaa toimeentulotukilain mukaiset lakisääteiset tehtävät. Pyritään pienentämään työmarkkinatuen kuntaosuutta aktivoimalla pitkäaikaistyöttömiä.

TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

Talousarviovuoden 2014 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
Pitkäaikaistyöttömiä aktivoidaan määrä-tietoisesti	Työmarkkinatuen kuntaosuus	Kuntaosuus alle 85 000 euroa vuonna 2014
Tarjotaan kuntouttavaa työtoimintaa pelkän toimeentulotuen varassa eläville ja muille syrjäytymisvaarassa oleville	Tehdyt kuntouttavan työtoiminnan sopimukset	Sopimuksia vuonna 2014 vähintään 10 henkilölle

=valtuustoon nähden sitovat tavoitteet ja mittarit

Työmarkkinatuen kuntaosuutta maksettiin Kelalle 83.119 euroa. Kuntouttavan työtoiminnan sopimuksia tehtiin 19 (v. 2013 23) henkilölle.

Perustoimeentulotukea sai vuonna 2014 102 (115), täydentävää toimeentulotukea 66 (55) ja ehkäisevää toimeentulotukea 40 (21) kotitaloutta (suluissa vuoden 2013 luvut). Yhteensä toimeentulotukea sai 127 (127) kotitaloutta. Kotitaloudet voivat saada vuoden aikana useampia eri tukilajeja.

Toiminnan tunnusluvut:

	TP 2011	TP 2012	TP 2013	TP 2014
Toimeentulokiasiakkaat/taloudet	140	122	127	127
Passiivista työmarkkinatukea saavat	16	16	22	22
Työmarkkinatuen kuntaosuus, 1000 €	51	66	88	83

Talous

	TP 2013 €	Talousarvio 2014 €	Muutokset €	TA muutosten jälkeen €	Toteutuma 2014 €	Poikkeama €
Toimintatulot (+)	119.143	108.500	-	108.500	107.473	1.027
Toimintamenot (-)	-308.703	-315.100	-	-315.100	-287.188	-27.912
Toimintakate	-189.560	-206.600	-	-206.600	-179.715	-26.885
Poistot	-	-	-	-	-	-
Nettomenot	-189.560	-206.600	-	-206.600	-179.715	-26.885

=valtuustoon nähden sitovat erät

Muu sosiaalitoimi

Toimialueeseen kuuluvat omaishoidon tuet, sotainvalidien omaishoidon tuet, työelämään aktivointi ja työllistämistoiminta, avustukset yhteisöille, sosiaaliasiamiespalvelut, sosiaalipäivystys, sosiaalihuoltolain mukaiset kuljetuspalvelut, Lähde-hanke, vanhusneuvosto ja asumispalvelut.

TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT**Valtuuston hyväksymät strategiset tavoitteet**

Talousarviovuoden 2014 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
Ostopalveluna hankitaan tarpeen mukaan asumispalveluja tilanteissa, joissa kunnan oma palvelutuotanto ei asumista pysty järjestämään	Ostetut asumispalvelupaikat	Ostettuja paikkoja enintään 10 henkilölle vuonna 2014

=valtuustoon nähden sitovat tavoitteet ja mittarit

Asumispalveluja ostettiin vuoden 2014 aikana kaikkiaan 9 henkilölle (11) yhteensä 332.458 eurolla. Omaishoidon tukea maksettiin 40 omaishoitajalle yhteensä 206.852 euroa.

Toiminnan tunnusluvut:

	TP 2011	TP 2012	TP 2013	TP 2014
Omaishoitosopimuksia	45	40	40	40
Ostettuja asumispalvelupaikkoja	9	9	11	9

Talous

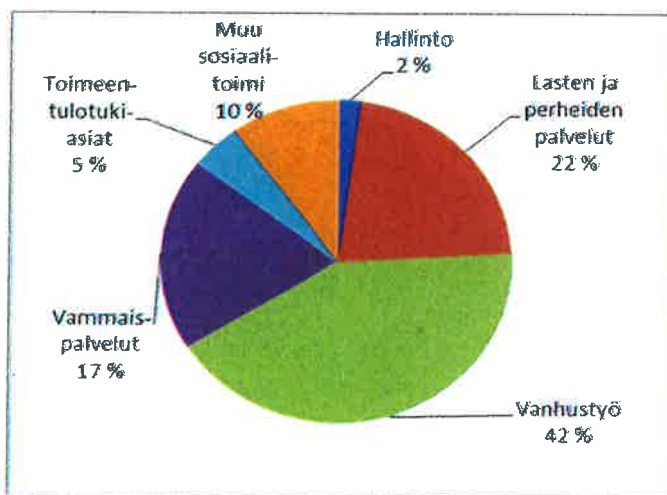
	TP 2013 €	Talousarvio 2014 €	Muutokset €	TA muutosten jälkeen €	Toteutuma 2014 €	Poikkeama €
Toimintatulot (+)	43.738	41.900	-	41.900	41.514	386
Toimintamenot (-)	-644.001	-604.100	-	-604.100	-650.047	45.947
Toimintakate	-600.263	-562.200	-	-562.200	-608.533	46.333
Poistot	-	-	-	-	-	-
Nettomenot	-600.263	-562.200	-	-562.200	-608.533	46.333

=valtuustoon nähden sitovat erät

SOSIAALILAUTAKUNTA YHTEENSÄ

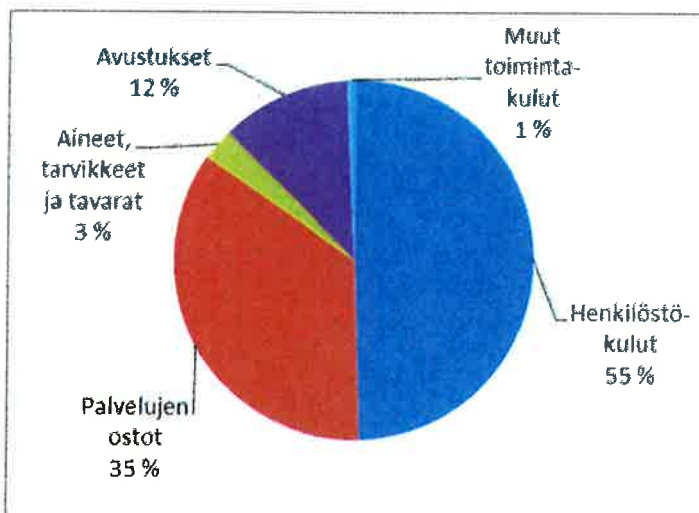
	TP 2013 €	Talousarvio 2014 €	Muutokset €	TA muutos- ten jälkeen €	Toteutuma 2014 €	Poikkeama €
Toimintatulot (+)	1.169.851	1.295.700	-120.400	1.175.300	1.217.612	-41.862
Toimintamenot (-)	-5.889.667	-6.328.000	-206.800	-6.534.800	-6.427.676	-107.124
Toimintakate	-4.719.816	-5.032.300	-327.200	-5.359.500	-5.210.064	-148.986
Poistot	-78.834	-133.950	-	-133.950	-155.854	21.904
Nettomenot	-4.798.650	-5.166.250	-327.200	-5.493.450	-5.365.918	-127.532

Sosiaalitoimen toimintakulujen jakaantuminen toiminnoittain:

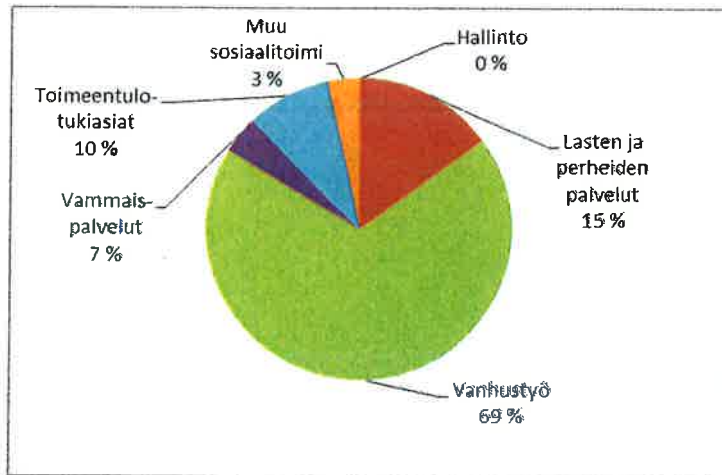

Hallinto	133 594
Lasten ja perheiden palvelut	1 412 200
Vanhustyö	2 697 686
Vammaispalvelut	1 246 961
Toimeentulotukiasiat	287 188
Muu sosiaalitoimi	650 047
Yhteensä	6 427 676

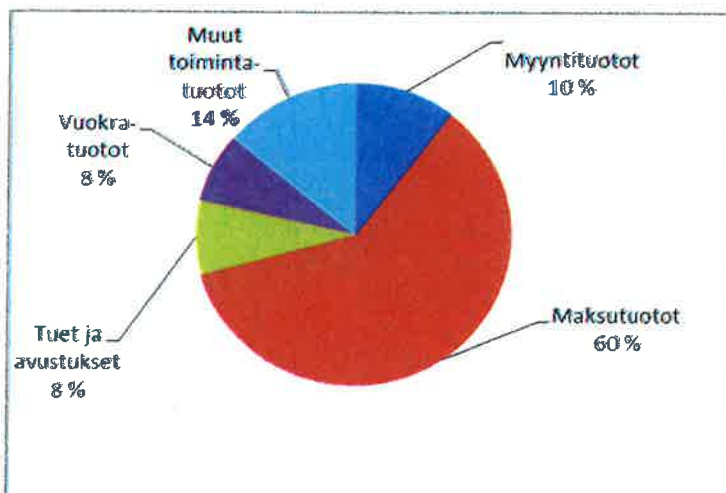
Toimintakulujen jakaantuminen kululajeittain:

Henkilöstökulut	3 183 089
Palvelujen ostot	2 261 789
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	176 309
Avustukset	759 088
Muut toimintakulut	47 401
Yhteensä	6 427 676

Sosiaalitoimen toimintatuottojen jakaantuminen toiminnoittain:

Hallinto	0
Lasten ja perheiden palvelut	183 230
Vanhustyö	835 183
Vammaispalvelut	49 762
Toimeentulotukiasiat	107 473
Muu sosiaalitoimi	41 514
	1 217 162

Toimintatuottojen jakaantuminen tulolajeittain:

Myyntituotot	125 389
Maksutuotot	735 067
Tuet ja avustukset	95 791
Vuokratuotot	90 950
Muut toimintatuotot	169 965
	1 217 162

TERVEYSTOIMI

Tilivelvolliset: kunnanjohtaja ja sosiaalijohtaja, kunnanhallituksen jäsenet

Toimialuevastaavat: johtava lääkäri Aimo Forsman ja osastonhoitaja Terttu Kolari

Terveystoimi sisältää erikois- ja perusterveydenhuollon tehtävät. Tehtävänä on tuottaa kuntalaisille laadukkaat terveydenhuoltopalvelut kustannustehokkaasti. Erikoissairaanhoidon palvelut ostetaan Pohjois-Savon sairaanhoitopiiriltä ja perusterveydenhuollon palvelut Kuopion kaupungin Perusturvan ja terveydenhuollon palvelualueelta.

TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

Valtuuston hyväksymät strategiset tavoitteet

Talousarviovuoden 2014 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
Laadukkaiden terveyspalvelujen tuottaminen taloudellisesti ja kustannustehokkaasti	Palvelujen kustannukset / asukas	Hintataso ei yli valtakunnan keskimääräisen hintatason
Henkilöstön ammattitaidon ylläpito	Koulutuspäivät / työntekijä	Ammattitaitoinen ja pätevä henkilöstö

=valtuustoon nähden sitovat tavoitteet ja mittarit

Kunnanvaltuuston hyväksymien tavoitteiden osalta palvelujen kustannukset/asukas tavoitetaso ylittää valtakunnan keskimääräisen kustannustason. Erikoissairaanhoidon kustannukset/asukas vuonna 2014 olivat Tuusniemellä 1.551 euroa/asukas, kun vastaavat kustannukset manner Suomessa ovat noin 1.134 euroa/asukas (vuoden 2013 luku). Perusterveydenhuollon kustannukset olivat Tuusniemellä 1.086 euroa/asukas ja valtakunnallinen keskimääräinen kustannus on noin 675 euroa/asukas (v. 2013). Terveysdenhuollon kustannuksiin vaikuttavat merkittävästi väestön ikärakenne ja Tuusniemen kunnan vuodeosaston palvelurakenne.

Terveysdenhuollon henkilöstön oman alan ammattitaitoa on ylläpidetty koulutuksella. Koulutuksella on varmistettu henkilöstön ammatillinen osaaminen erilaisissa asiakaspalvelutilanteissa.

Terveysdenhuollon toimintakulujen kokonaistoteutuma oli 7.255.429 (v.2013 6.880.310, v.2012 6.900.687). Toimintakulut jäivät alle talousarviossa arvioidun yhteensä 30.000 euroa.

Erikoissairaanhoidon hoitokaksot, hoitopäivät ja poliklinikkakäynnit ovat lisääntyneet viime vuoteen verrattuna. Läheteiden määrä ja leikkausta odottavien potilaiden määrä ovat hieman pienentyneet edellisestä vuodesta.

Tuusniemen vuodeosaston hoitopäiviä oli vuonna 2014 yhteensä 9.048 hoitopäivää ja kuormitusprosentti oli keskimäärin 88,5 %. Ulkopaikkakuntalaisia on ollut hoidossa keskimäärin 25 henkilöä/kk.

Toiminnan tunnusluvut:

Erikoissairaanhoido:	TP 2012	TP 2013	TP 2014
Hoitokaksot	683	537	566
Hoitopäivät	2.341	1.882	2.690
Pkl-käynnit	4.944	5.175	5.485
Leikkaukset	275	276	255
Lähteet	1.193	1.282	1.198
Päivystysläheteet	370	321	313
Jonossa	61	46	41
Erikoissairaanhoido/€/asukas	1.321	1.404	1.551
Perusterveydenhuolto:			
Tuusniemen sairaalan hoitopäivät	9366	9.106	9.048
Perusterv.huolto/€/asukas	1.142	1.044	1.086
Terveysdenhuolto yhteensä:			
Terv.huolto yhteensä/€/asukas	2.463	2.448	2.637

Erikoissairaanhoidon palvelujen ikäryhmittäinen käyttö v. 2014

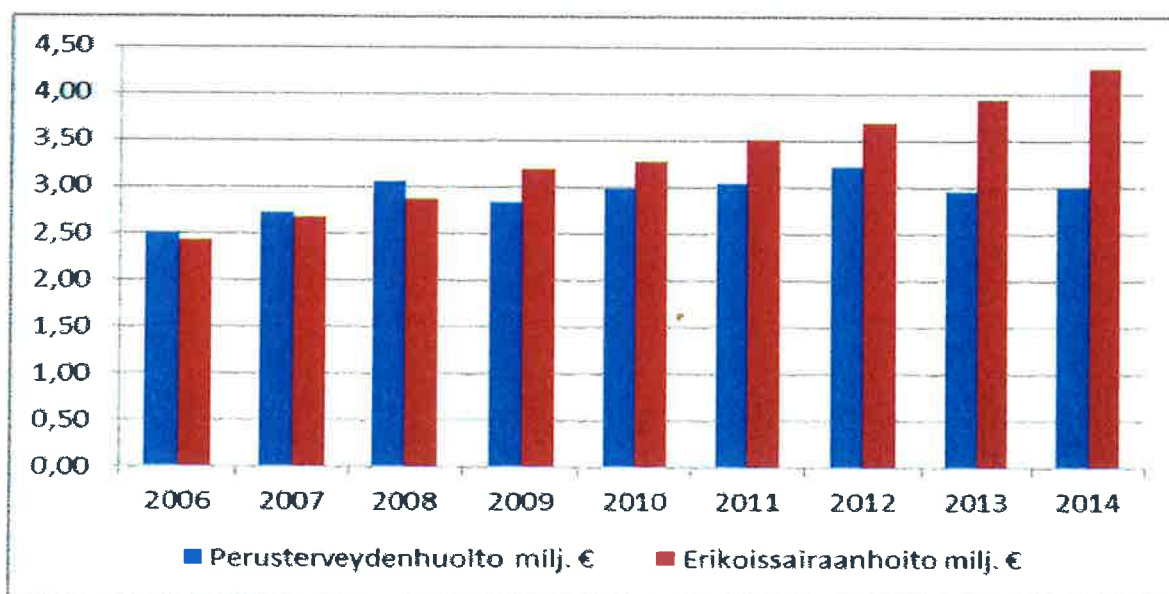
	0 - 1 v.	1 - 6 v.	7 - 14 v.	15 - 49 v.	50 - 64 v.	65 - 74 v.	75 - 84 v.	85 v. -
Hoitojaksot	8	12	16	99	172	122	101	22
Hoitopäivät	32	22	65	422	584	387	328	42
Poliklinikkakäynnit	23	117	392	1357	1709	1040	595	154

Talous

	TP 2013 €	TA 2014 €	Ta- muutokset	TA muutosten jälkeen, €	Toteutuma 2014	Poikkeama €
Perusterveyden huolto						
Toimintatulot	29.035	6.500	-	6.500	6.275	225
Toimintamenot	-2.945.406	-3.280.000	300.000	-2.980.000	-2.992.538	-12.538
Toimintakate	-2.916.371	-3.273.500	300.000	2.973.500	-2.986.262	-12.762
Poistot	-22.109	-38.800	-	-38.800	-40.503	1.703
Nettomenot	-2.938.480	-3.312.300	300.000	-3.012.300	-2.986.262	12.762
Erikoissairaanhoito						
Toimintamenot	-3.934.904	-4.240.000	-65.000	-4.305.000	-4.262.891	-42.108
Nettomenot	-3.934.904	-4.240.000	-65.000	-4.305.000	-4.262.891	-42.108
Terveystenhuolto yht.						
Toimintatulot (+)	29.035	6.500	-	6.500	6.275	224
Toimintamenot (-)	-6880.310	-7.520.000	235.000-	-7.285.000	-7.255.429	-29.570
Toimintakate	-6.851.275	-7.513.500	235.000-	-7.278.500	-7.249.154	-29.345
Poistot	-22.109	-38.800	-	-38.800	-40.503	1.703
Nettomenot	-6.873.384	-7.552.500	235.000-	-7.317.300	-7.289.657	-27.642
=valtuustoon nähden sitovat erät						

Terveystenhuollon toimintakulut vuosina 2006-2014

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Perusterveydenhuolto milj. €	2,49	2,71	3,04	2,83	2,98	3,03	3,21	2,95	2,99
Erikoissairaanhoito milj. €	2,42	2,67	2,87	3,18	3,27	3,50	3,69	3,93	4,62
Terveystenhuolto yhteensä	4,91	5,38	5,91	6,01	6,25	6,53	6,90	6,88	7,25

SIVISTYSLAUTAKUNTA

Tilivelvolliset: sivistysjohtaja Antti Järveläinen (1.1.-31.8.2014) ja rehtori Jaro Koikkalainen (1.9.-31.12.2014) ja sivistyslautakunnan jäsenet (ks. sivu 5)

Hallinto

Sivistyslautakunta vastaa kuntastrategian edellyttämän tasokkaan opetus- ja sivistystoimen järjestämisestä kunnassa. Hallinnollisten tehtävien lisäksi olennaista on kehittämishankkeiden koordinointi, henkilöstön täydennyskoulutus, työhyvinvointi ja talouden ohjaus.

TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

Valtuuston hyväksymät strategiset tavoitteet

Talousarviovuoden 2014 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso/Toteuma
Toimiva ostettujen palvelujen seuranta	Toimiva neuvottelujärjestelmä	Palvelutaso sopimuksen mukainen
Kehittämishanke	Yhtenäiskoulun suunnittelun toimenpiteet	Toteutus 1.8.2014

=valtuustoon nähden sitovat tavoitteet ja mittarit

Sivistystoimen hankkeista jatkuu edelleen kerhohanke ja lukiossa OnEdu – hanke, jolla luodaan sähköisen oppimisen palvelu ja valmistaudutaan tuleviin sähköisiin ylioppilaskirjoituksiin.

1.8.2014 astui voimaan uusi oppilashuoltolaki, minkä seurauksena kuntaan laadittiin uusi oppilashuoltosuunnitelma, joka ohjeistaa oppilashuollon toimijoita.

Sivistyslautakunta kokoontui viisi kertaa ja päätöspykälä oli 34.

Valtionosuusjärjestelmän muutokset tuottavat taloudellisen haasteen sivistyslautakunnan alaisille palveluille.

1.9.2014 alkaen lukion ja yhtenäiskoulun rehtorin tehtäviin sisällytettiin aiemmat sivistysjohtajan tehtävät.

Sivistystoimen (hallinnosta – vapaa-aikaan) taloudenpidossa menot pysyivät talousarvion raameissa ja tulot ylittyivät. Toimintamenot laskivat edellisestä tilinpäätöksestä 0,1 % TP 2013 4.167.616 € ja TP 2014 4.163.037 €, joka on euroissa 4.579 €.

Talous

	TP 2013 €	Talousarvio 2014 €	Muutokset €	TA muutosten jälkeen €	Toteutuma 2014 €	Poikkeama €
Toimintatulot (+)	16.558	-	-	-	-	-
Toimintamenot (-)	-107.802	-210.800	-	-210.800	-200.337	-10.463
Toimintakate	-91.244	-210.800	-	-210.800	-200.337	-10.463
Poistot	-1.600	-1.300	-	-1.300	-1.632	332
Nettomenot	-92.844	-212.100	-	-212.100	-201.969	-10.131

=valtuustoon nähden sitovat erät

Perusopetus

Kuntastrategiassa ohjeistetaan opetuksen laatuun, kustannustehokkuuteen ja kilpailukykyyn. Pätevä opettajakunta, oikea-aikainen tuki ja oppilaan ohjaaminen ikäkauden mukaiseen omaan vastuulliseen toimintaan ja opiskeluun ovat kuntastrategian toteuttamista arjessa.

TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

Valtuuston hyväksymät strategiset tavoitteet

Talousarviovuoden 2014 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso/Toteuma
Yhtenäinen peruskoulu kirkonkylässä	Toteutetut toimenpiteet	Aloittaa 1.8.2014 / Toteutui
Oppilaiden osallisuus	Kerhoihin osallistuminen	40 % oppilaista / Toteutui
Jatko-opintoihin pääsy 9.luokan jälkeen	Jatko-opintoihin hakeutuminen	100 % 1.9. tilanteessa/ Toteutui

=valtuustoon nähden sitovat tavoitteet ja mittarit

1.9.2014 aloittanut yhtenäiskoulu on tukenut aineenopettajien työskentelyä myös alaluokkien opetuksessa.

Perusopetuksen (ml esioppilaat) oppilasmäärä on aleneva, vuoden 2014 lopussa oppilaita oli 260 (ed. vuosi 264).

Yhtenäiskoulun yläluokilla vieraskuntalaisten määrä (n. 30 %) on merkittävä. Perusopetuksen käyttötalouden tulot ovatkin poikkeuksellisen suuria, käytännössä ne koostuvat vieraskuntalaisista tulevista kotikuntakorvauksista.

Kerhotoiminta on vakiintunut osaksi alaluokkien toimintakulttuuria. Yläluokilla koulupäivän pituus luo haasteen kerhotoiminnalle, mutta sielläkin on havaittavissa piristymistä.

Perusopetuksessa työvoiman koulutuksen ja alueellisen yhteistyön kautta valmistaudutaan seuraavaan opetussuunnitelmauudistukseen, joka astuu voimaan 1.8.2016.

Talousarviossa ennakoitujen tulot ylittyivät ja menot alittuivat. Suurin menoerä on opettajien palkat. Vuoden 2014 henkilöstökulut olivat 1.265.545 € (v. 2013 1.086.129 €, eli nousua 16 %, euroissa 179.416 €). Henkilöstökustannuksia nostivat erillinen valmistavan opetuksen ryhmä ja perusopetuksen avustaja resurssin tarve. Valtionosuusjärjestelmä kattaa vain osin valmistavan opetuksen kustannukset.

Kaikki menot huomioiden kustannukset ovat laskeneet vuoden 2013 tilinpäätöksestä 1,8 %.

Talous

	TP 2013 €	Talousarvio 2014 €	Muutokset €	TA muutosten jälkeen €	Toteutuma 2014 €	Poikkeama €
Toimintatulot (+)	508.338	429.000	-	429.000	445.320	-16.320
Toimintamenot (-)	-2.724.511	-2.715.758	-	-2.715.758	-2.675.350	-40.408
Toimintakate	-2.216.173	-2.286.758	-	-2.286.758	-2.230.030	-56.728
Poistot	-146.604	-140.000	-	-140.000	-120.170	-19.830
Nettomenot	-2.362.777	-2.426.758	-	-2.426.758	-2.350.200	-76.558

=valtuustoon nähden sitovat erät

Lukio

Kuntastrategia ohjaa opetuksen laatuun, kustannustehokkuuteen ja kilpailukykyyn. Nämä toteutuvat kurssitarjontana, opettajien pätevyytenä, verkostojen ja verkko-opetuksen hyödyntämisenä ja yhteistoiminnallisena opiskelijan ohjaamisena.

TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

Valtuuston hyväksymät strategiset tavoitteet

Talousarviovuoden 2014 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso/Toteuma
Opiskelijamäärä	Opiskelijamäärä	59 / 57,5
Yo-kirjoituksien tulokset	Menestyminen kokeissa	Em. keskiarvo/ ei toteutunut
Jatko-opintoihin sijoittuminen	Opiskelupaikka yo-vuoden syksyllä	60%:lla opiskelupaikka/Toteutui

=valtuustoon nähden sitovat tavoitteet ja mittarit

Opiskelijamäärätavoite ei toteutunut, sillä pienessä lukiossa vuotuinen määrän vaihtelu voi olla merkittävää. Lukion opiskelijoiden kotikuntajakauma oli joulukuussa 2014 prosenteissa seuraava: Tuusniemi 55 %, Kaavi 30 % ja Kuopio 15 %. Vieraspaiikkakuntalaisten osuus on merkittävä.

Lukion varustautuminen ja kouluttautuminen kohti sähköisiä ylioppilaskirjoituksia on käynnistetty. Lukio on mukana Isoverstaas-hankkeessa, jonka välityksellä voi hankkia verkko-opetuspalveluita ja uutena OnEdu -hankkeessa, joka palvelee opetuksen ja oppimisen digitalisoitumista ja sitä tietä valmentaa vuoden kuluttua toteutuviin sähköisiin ylioppilaskirjoituksiin.

Koulukeskushanke valmistuu kesällä 2015. Peruskorjattuun siipeen tulevat tilat lukiolle sekä osittain yhtenäiskoulun yläluokille. Uusissa tiloissa on valmiudet 40 oppilaan suorittaa sähköiset ylioppilaskirjoitukset.

Vuonna 2014 Tuusniemen lukion opiskelijakohtainen yksikköhinta oli 11.591 €. Toimintamenot kasvoivat 8.5 % (52.275 €). Suurin menoerä oli opettajien palkat 298.223 € (v. 2013 268.130 €), palkkamenot kasvoivat 11.22 % (euroissa 30.093 €).

Talous

	TP 2013 €	Talousarvio 2014 €	Muutokset €	TA muutosten jälkeen €	Toteutuma 2014 €	Poikkeama €
Toimintatulot (+)	31.835	23.000	-	23.000	41.170	-18.170
Toimintamenot (-)	-614.200	-652.450	-	-652.450	-666.475	14.025
Toimintakate	-582.365	-629.450	-	-629.450	-625.305	-4.145
Poistot	-37.813	-36.000	-	-36.000	-40.635	4.835
Nettomenot	-620.178	-665.450	-	-665.450	-665.940	-490
=valtuustoon nähtäen sitovat erät						

Kansalaisopisto

Kuopion kansalaisopiston Tuusniemen osasto järjestää laadukasta, ajankohtaista ja kuntalaisten tarpeisiin vastaavaa yleissivistävää koulutusta. Tavoitteena on opm:n vahvistaman tuntimäärän toteutuminen monipuolisena kurssitarjontana.

Opetuksen suunnittelu pohjautuu kuntalaisten toiveisiin. Toiveita kerätään mm. opistoyhteys henkilöiden ja tuntiopettajien välityksellä. Myös suora palaute opistoon ja osastoon on toimiva keino.

TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

Valtuuston hyväksymät strategiset tavoitteet

Talousarviovuoden 2014 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso/ Toteuma
Opiskelijamäärä brutto/netto	Opiskelijamäärä	980 br/480 netto/ 1046 br/498 netto

=valuustoon nähden sitovat tavoitteet ja mittarit

Kuopion kansalaisopiston Tuusniemen sivuosaston suunnitelluista 116 kurssista toteutui 104 kurssia. Käden taidot, liikunta ja musiikki ovat edelleen suosituimpia. Alueen ikärakenne on haastava opistotoiminnan pitkän aika välin suunnittelussa. Väen vanhetessa opiskelijamäärän säilyttäminen edellyttää miesten aktivoimista opistotoimintaan (nyt vajaat 22 % ja v. 2013 26 %).

OKM:n vahvistamista valtionosuustunneista v. 2014 Tuusniemen osaston osuus on 2527.

Talous

	TP 2013 €	Talousarvio 2014 €	Muutokset €	TA muutosten jälkeen €	Toteutuma 2014 €	Poikkeama €
Toimintatulot (+)	17.612	16.000	-	16.000	18.920	-2.920
Valtionosuus (+)	113.386	107.000	-	107.000	113.229	-6.229
Toimintamenot (-)	-287.907	-293.428	-	-293.428	-268.494	-24.934
Toimintakate	-156.909	-170.428	-	-170.428	-136.345	-34.083
Poistot	-	-	-	-	-160	-160
Nettomenot	-156.909	-170.428	-	-170.428	-136.505	-34.243

=valuustoon nähden sitovat erät

Kirjasto

1.1.2013 alkaen Tuusniemen kirjasto oli Kuopion kaupungin hallinnoiman Nilsiä aluekirjaston lähikirjasto. 1.8.2014 Nilsiä aluekirjasto lakkautettiin ja Tuusniemen kirjastosta tuli Kuopion kaupunginkirjaston lähikirjasto. Kirjasto toimii Tuusniemen kunnan omistuksessa olevassa kiinteistössä. Tuusniemen kunta omistaa yhdessä Kuopion ja Juankosken kaupunkien ja Kaavin kunnan kanssa Koillis-Savon kirjastoauton, jolla järjestetään kirjastopalveluja Koillis-Savon haja-asutusalueiden asukkaille ja kouluille. Kirjastohenkilöstö on Kuopion kaupungin palveluksessa.

Kirjastolain mukaan kunnan tehtävänä on kirjasto- ja tietopalvelujen järjestäminen. Yleisen kirjaston tehtävänä on mm. tukea elinikäistä oppimista ja itsensä kehittämistä sekä tarjota aineistoa elämyksiin, kansalaisvalmiuksien kehittämiseen, kansainvälistymiseen ja verkkoasiointiin. Kirjasto tarjoaa sekä painettua, että digitaalista aineistoa verkkoyhteyksineen, yhteisiä tiloja ja tietopalvelua. Kirjasto lisää tasa-arvoa ehkäisemällä tiedollista syrjäytymistä.

Kirjaston palveluja kehitetään asiakaskunnan ja toimintaympäristön tarpeet ja toiveet huomioiden.

Vuosittain seurattavien mittareiden tavoitetaso asetetaan vastaamaan koko Suomen lähes samansuuruisten (2600 - 3200 as) maaseutumaisten kuntien kirjastojen keskimääräisiä tunnuslukuja edelliseltä toimintavuodelta. Tunnusluvut ovat haettavissa Suomen yleisten kirjastojen tilastoista <http://tilastot.kirjastot.fi/>.

TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

Valtuuston hyväksymät strategiset tavoitteet

Talousarviovuoden 2014 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso/Toteuma
Kirjastoaineiston lainaus	Lainat/as	16/ 21 (ml kirjastoauto)
Kirjaston asiakaskäynnit	Käynnit/as	10/ 9,28 (ilman kirjastoautoa)
Ajantasainen ja uudistuva kirja-aineisto	Kirjahankinnat/1000 as	500/ 647
Riittävät aukioloajat	Aukiolotunnit/viikko	30 tuntia/30

=valtuustoon nähden sitovat tavoitteet ja mittarit

Tuusniemen kirjaston lainaus- ja asiakaskäynnit ovat valtakunnallista keskiarvoa. Kirjahankinnat ovat merkittävästi yli valtakunnallisen ja myös Pohjois-Savon keskiarvon.

Mittaria selittää kunnan koko (tuhansia asukkaita on vain vähän alle kolme).

Tuusniemen kirjastossa noudatetaan Kuopion kaupunginkirjaston käytösäntöjä ja maksuja. Kirjastotoiminnan lisäksi kirjastossa on ollut säännöllisesti näyttelytoimintaa.

Talous

	TP 2013 €	Talousarvio 2014 €	Muutokset €	TA muutosten jälkeen €	Toteutuma 2014 €	Poikkeama €
Toimintatulot (+)	-	-	-	-	-	-
Toimintamenot (-)	-210.835	-243.600	-	-243.600	-213.807	-29.793
Toimintakate	-210.835	-243.600	-	-243.600	-213.807	-29.793
Poistot	-16.503	-23.200	-	-23.200	-15.967	-7.233
Nettomenot	-227.338	-266.800	-	-266.800	-229.774	-37.026

=valtuustoon nähden sitovat erät

Vapaa-aikatoimi

Kulttuuri- ja vapaa-aikatoimeen sisältyvät nuorisotoimi, liikuntatoimi, kulttuuritoimi ja muu vapaa-aikatoimi. Tavoitteena on tarjota kuntalaisten tarpeista lähtöisin olevia edullisia vapaa-ajan palveluita ja aktivoida kulttuuri- ja harrastustoimintaa.

TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

Valtuuston hyväksymät strategiset tavoitteet

Talousarviovuoden 2014 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso / Toteuma	
Tapahtumien tarjoaminen / kuntalaisten osallistuminen	Tapahtumat / osallistujat	90 / 4400	83 / 4018

=valtuustoon nähden sitovat tavoitteet ja mittarit

Vuoden suurin yleisötapahtuma oli kesäkauden avajaiset satamassa. Tapahtumassa kävi noin 500 ihmistä. Seinävuoren rotkolaaksoon tehtiin reitistön- ja opasteiden uusimistöitä ja alueella tehtiin uusi kävijäennätys, yli 5500 kävijää vieraskirjan merkintöjen mukaan.

Nuorisotoiminta, kouluyhteistyö ja muu toiminta toteutui entiseen tapaan. Nuorisotilan aukioloaikoja lisättiin syyskaudella tilojen muuttaessa koulukeskukselta remontin takia kunnantalolle entisiin poliisin tiloihin.

Järjestetyt tapahtumat voidaan jakaa kaikille avoimiin ja tietyille kohderyhmille tarkoitettuihin tapahtumiin. Kaikille avoimia ovat esim. uimahallimatkat, retket, elokuvaesitykset, sekä kesäkauden avajaiset ja päättäjäiset. Kohderyhmä tapahtumat ovat pääsääntöisesti nuorisotalolla ja koululla tapahtuvat discot, vaalit, yökahvilat, konsertit tai muut ostopalveluna toteutettavat kulttuuritapahtumat tai teemalliset oppituntien ohjaamiset. Muutama tapahtuma ei toteutunut liian vähäisen osallistujamäärän tai keliolosuhteiden takia.

Vapaa-aikapalvelut organisoivat sataman caravanalueen ja vierasvenesataman kesäinfon 2,5 kuukauden ajaksi. Tähän työhön palkattiin kahdeksan nuorta. Veteraanijärjestöjä lukuun ottamatta kaikki järjestöjen avustukset myönsi sivistyslautakunta.

Kunnan facebook-sivuilla on tiedotettu ajankohtaisista asioista ja sitä kautta on saatu vuorovaikutusta kuntalaisten kanssa. Nuorisovaltuustolta on kysytty lausuntoja ja mielipiteitä heitä koskevissa asioissa. Nuorisotiedotusta on hoidettu myös nuorisotalo Päätalon omien facebook-sivujen kautta.

Terveyden edistämisen työryhmässä tehtiin sähköistä hyvinvointikertomusta.

Vapaa-aikasihteeri teki osa-aikaista työviikkoa kevään, ja nuoris- ja vapaa-ajanohjaaja läpi vuoden vapaa-aikapalveluissa noin 50 % työaika. Museoviraston tuella palkattiin yksi henkilö neljän kuukauden ajaksi tekemään loppuun museoesineiden sähköinen luettelointi.

Vapaa-aikapalveluiden määrärahojen tulot ylittyivät johtuen Museovirastolta tulleesta avustuksesta museotyöntekijän palkkaukseen ja myös elokuvaesitysten tuotot olivat hyvät. Valtuustoon nähden sitova menomääräraha alittui.

TAPAHTUMALUOKITTELU

TAPAHTUMIA	OSALLISTUJA YHTEENSÄ
=====	
Kaikille avoimet tapahtumat	
• kulttuuritapahtumat	20 1470
• liikuntatapahtumat	22 763
Kohderyhmä tapahtumat	
• lapset ja nuoret	30 1650
• ikäihmiset	2 60
• toimintakeskus	6 30
• järjestöt	2 45
TAPAHTUMAT YHTEENSÄ	83 4018

Talous

	TP 2013 €	Talousarvio 2014 €	Muutokset €	TA muutosten jälkeen €	Toteutuma 2014 €	Poikkeama €
Toimintatulot (+)	9.542	2.100	-	2.100	8.707	-8.607
Toimintamenot (-)	-222.362	-138.964	-	-138.964	-138.574	-390
Toimintakate	-212.820	-136.864	-	-136.864	-129.867	-6.997
Poistot	-41.765	-26.000	-	-26.000	-88.200	62.200
Nettomenot	-254.585	-162.864	-	-162.864	-218.607	55.203

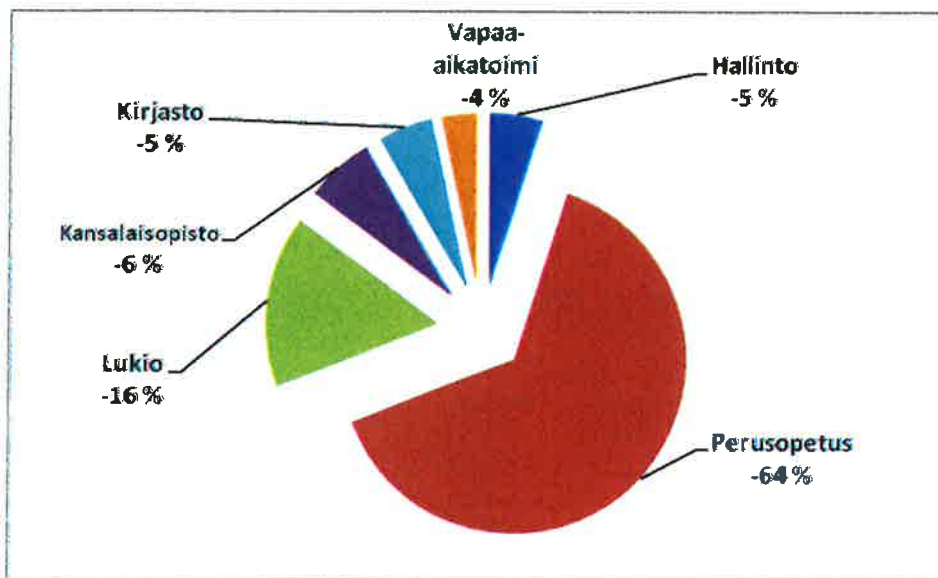
=valtuustoon nähden sitovat erät

SIVISTYSLAUTAKUNTA YHTEENSÄ

Talous

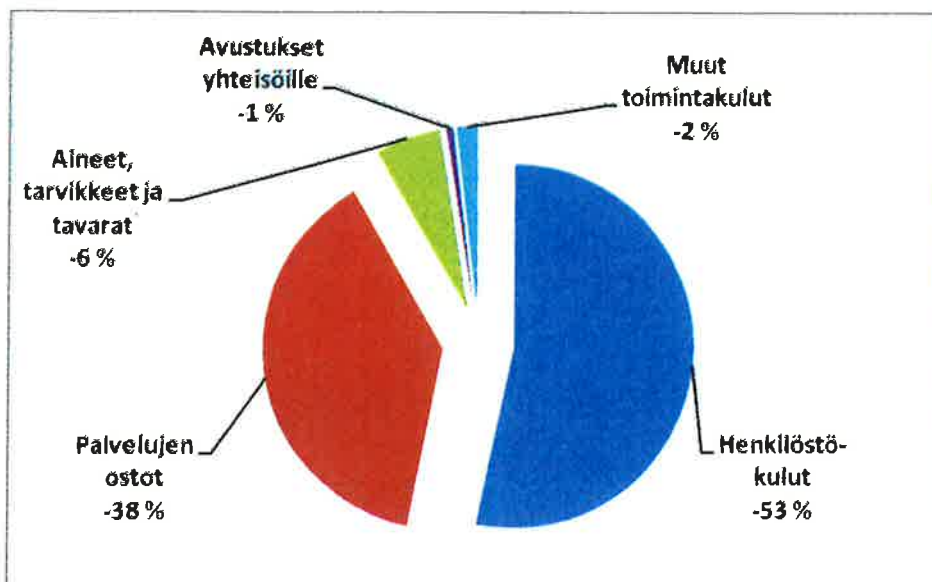
	TP 2013 €	Talousarvio 2014 €	Muutokset €	TA muutosten jälkeen €	Toteutuma 2014 €	Poikkeama €
Toimintatulot (+)	583.885	470.100	-	470.100	514.117	-44.017
Valtionosuus (+)	113.386	107.000	-	107.000	113.229	-6.229
Toimintamenot (-)	-4.167.616	-4.255.000	-	-4.255.000	-4.163.038	-91.964
Toimintakate	-3.470.345	-3.677.900	-	-3.677.900	-3.535.690	-142.210
Poistot	-244.285	-226.500	-	-226.500	-305.625	79.125
Nettomenot	-3.714.630	-3.904.400	-	-3.904.400	-3.841.315	-63.085
=valtuustoon nähden sitovat erä						

Sivistyslautakunnan toimintakulujen jakaantuminen tehtävitäin:

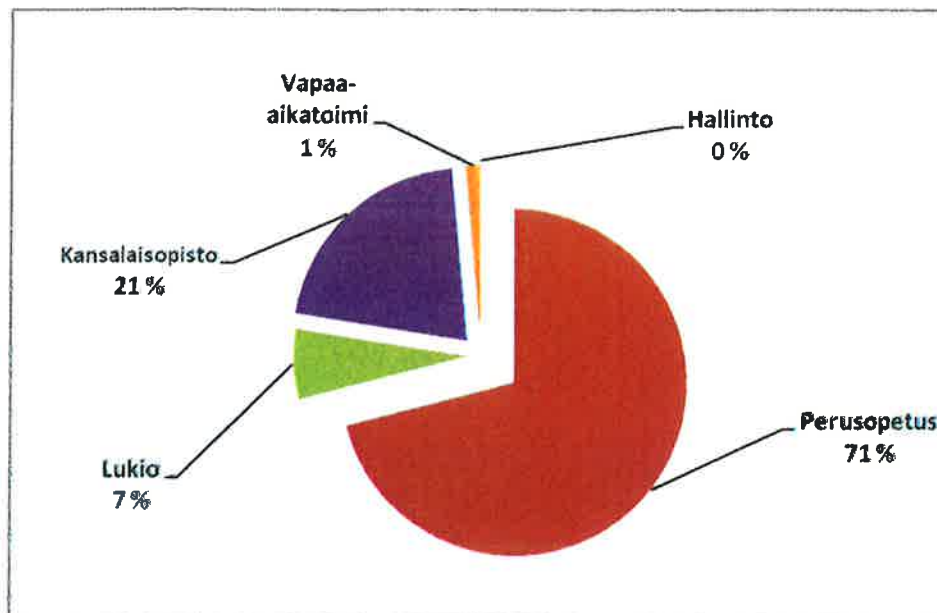

Hallinto	-200 337
Perusopetus	-2 675 350
Lukio	-666 475
Kansalaisopisto	-268 494
Kirjasto	-213 807
Vapaa-aikatoimi	-138 574
<u>-4 163 037</u>	

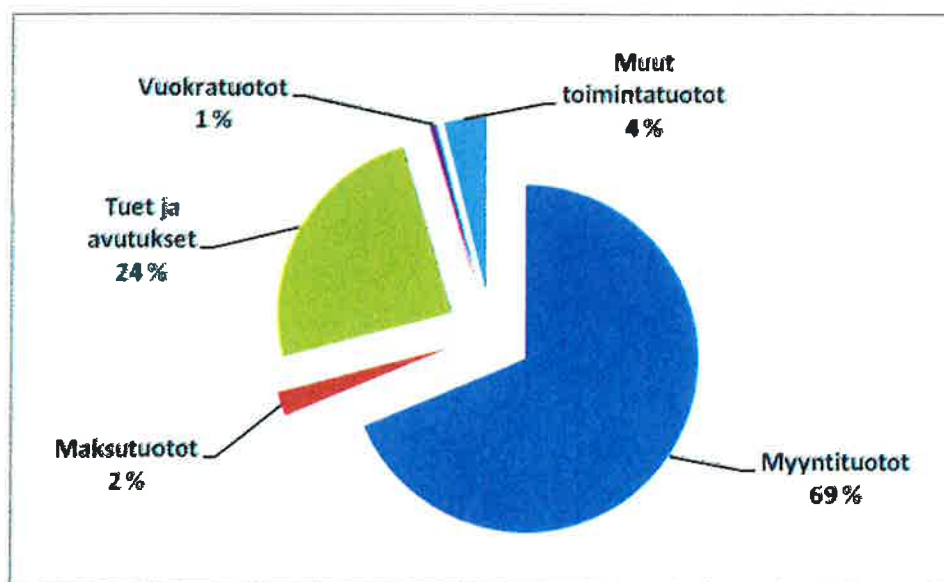
Toimintakulujen jakaantuminen menolajeittain:

Henkilöstökulut	-2 214 216
Palveluj ostot	-1 598 122
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-246 989
Avustukset yhteisöille	-27 200
Muut toimintakulut	-76 510
<u>-4 163 037</u>	

Sivistyslautakunnan toimintatuottojen jakaantuminen tehtävittäin:

Hallinto	0
Perusopetus	445 320
Lukio	41 170
Kansalaisopisto	132 149
Kirjasto	0
Vapaa-aikatoimi	8 707
	627 346

Toimintatuottojen jakaantuminen tulolajeittain:

Myyntituotot	430 696
Maksutuotot	14 184
Tuet ja avustukset	153 866
Vuokratuotot	4 308
Muut toimintatuotot	24 292
	627 346

TEKNINEN LAUTAKUNTA

Tilivelvolliset: tekninen johtaja Teuvo Nissinen ja teknisen lautakunnan jäsenet (ks. sivu 5)

Hallinto

Tehtävänä suoriutua lautakunnan hallinto- ja toimistopalveluista – tavoitteena laadukas asiakaspalvelu. Tulosalueeseen kuuluu hallinnon lisäksi pelastuslaitos sekä väestönsuojelu. Palo- ja pelastustoimi on siirtynyt 1.1.2004 Pohjois-Savon pelastuslautakunnan alaisuuteen ja henkilöstö Kuopion kaupungin palvelukseen. Kunta varaa tarvittavat määrärahat palveluiden ostoon sekä vuokraa paloaseman tilat Kuopion kaupungille. 1.1.2013 uuden organisaation mukaisesti ympäristölautakunta lakkautui ja toiminta siirtyi teknisen lautakunnan alaisuuteen.

TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

Valtuuston hyväksymät strategiset tavoitteet

Talousarviovuoden 2014 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
Teknisen toimen työtehtävien uudelleen järjestely ja kehittäminen	Miten järjestely etenee	Tehtäväkuormituksen tasapainottaminen
Ympäristötoimen hakemusten päätöksiä seuranta	Seurataan päätöksistä tehtyjä valituksia	Valitusten määrän minimoiminen

=valtuustoon nähden sitovat tavoitteet ja mittarit

Määräaikaisen rakennusmestarin työaika on puolitettu säästösyistä vuoden 2014 alusta lukien siten, että rakennusmestari on ollut töissä 5 työpäivää ke – ti ja ollut sen jälkeen vapaalla 5 pv ke – ti. Rakennusmestarin 50 % työaika on jakautunut seuraavasti: valvontatehtävät (rakennuskohteet) 50 %, korjausneuvonta 10 %, vesi- ja viemärlaitos 10 % ja työnjohtotehtävät 20 %. Rakennusmestarin valvontatehtävien palkkamenot on kirjattu Palvelukeskuksen laajennuksen, Päiväkodin saneerauksen ja Yhtenäiskoulun saneerauksen investointikustannuksiin.

Tekninen lautakunta kokoontui 10 kertaa ja käsitteli 89 pykälää.

Teknisen lautakunnan päätöksistä ei ole tehty oikaisuvaatimuksia tai valituksia.

Hallinnon menot alittuivat 35.421 eurolla ja olivat jopa alle vuoden 2013 tilinpäätöksen – syynä rakennusmestarin osa-aikaistaminen ja pelastuslaitoksen ja väestönsuojelun toimintakulujen alittuminen.

Riskien arviointityö saatetaan loppuun v. 2015 aikana ja tarkemmat tiedot sen tuloksista tullaan esittämään v. 2015 toimintakertomuksessa.

Talous

	TP 2013 €	Talousarvio 2014 €	Muutokset €	TA muutos- ten jälkeen €	Toteutuma 2014 €	Poikkeama €
Toimintatulot (+)	12.658	1.000	-	1.000	1.067	-667
Toimintamenot (-)	-457.382	-478.700	-	-478.700	-443.279	-35.421
Toimintakate	-444.724	-477.700	-	-477.700	-441.612	-36.088
Poistot	-1.500	-1.500	-	-1.500	-1.933	433
Nettomenot	-446.224	-479.200	-	-479.200	-443.545	-35.655

=valtuustoon nähden sitovat erät

Yhdyskuntatekniset palvelut

Tulosalueeseen kuuluvat maankäyttö- ja kaavoitus, liikenneväylät ja yleiset alueet, jätehuolto ja kuljetus- ja työvälineet. Tehtävänä on kaavojen ja maankäyttösuunnitelmien laatiminen niin, että asukkaille turvataan hyvä elinympäristö tarjoamalla laadukkaita ja kohtuuhintaisia rakennuspaikkoja niin taajamassa kuin haja-alueellakin. Keskeisenä tehtävänä on huolehtia katujen ja yleisten alueiden pitämisestä toimivina, turvallisina ja ympäristöltään viihtyisinä sekä varmistaa yhdyskuntarakenteen kehittyminen asetettujen tavoitteiden mukaisesti.

Jätehuollon yhteistyö toimii maakunnan rajat ylittävällä tavalla. Jätteiden keräämisen hoitaa Jätekuukko Oy. Yhteistyöelimenä eri kuntien välillä toimii jätehuollon neuvottelukunta. Kuntien yhteinen jätelausuntakunta on aloittanut toimintansa 1.1.2011 – isäntäkuntana toimii Kuopion kaupunki.

TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

Valtuuston hyväksymät strategiset tavoitteet

Talousarviovuoden 2014 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
Investointisuunnitelman mukaisesti infran saneeraaminen	Asiakastyytyväisyys	Investointisuunnitelmien mukaisen investointien toteutus.
Teiden ja muiden yleisten alueiden kunnossapidon parantaminen / taso nykytasolla	Asiakastyytyväisyys	Mahdollisimman hyvä asiakastyytyväisyys taloudellisten resurssien puitteissa
Kirkonkylän asemakaavan päivitys (Kulajoki)	Työn eteneminen	Valmis vuonna 2014
Yleiskaavoitustyön jatkaminen	Työn eteneminen	Paakkilan seudun osayleiskaava valmis 2014

=valtuustoon nähden sitovat tavoitteet ja mittarit

Investoinnit on toteutettu hyväksytyn investointisuunnitelman mukaisesti.

Kirkonkylän asemakaavan muutos/Kulajoen alue on hyväksytty (kv. 14.04.2014 § 9) – ei valituksia, on lainvoimainen.

Keskittien asemakaava ja Harjutien asemakaavan muutos on hyväksytty (kv. 09.06.2014 § 17) – ei valituksia, on lainvoimainen.

Pahkasalon asemakaava on hyväksytty (kv. 14.04.2014 § 10) – ei valituksia, on lainvoimainen.

Kirkonkylän alueelle on laadittu ajantasa-asemakaava, jossa nykyiset voimassa olevat kaavat on yhdistetty vektoriaineistoksi Autocad-muotoon siinä muodossa kuin kukin kaava on vahvistettu. Em. työssä ei ole tehty juridisia muutoksia kaavaan.

Paakkilan alueen osayleiskaavan on valtuusto hyväksynyt kahteen kertaan (14.04.2014 § 8 ja 27.10.2014 § 51) – kaavasta on valitettu molemmilla kerroilla hallinto-oikeuteen.

Yleisten alueiden (tori, satama, taajama-alue) viihtyisyyteen on panostettu edelleen.

Kaavateiden ja kevyen liikenteen väylien kunnossapito on hoidettu suunnitellusti hoitotasoa hieman laskien. Katuvalaistus on ollut poissa päältä kesällä 2 kuukautta ja muulloin pois kytkettynä klo 23 – 06 välisenä aikana pois lukien kylän keskusta. Kaavateiden valaistuskustannukset ovat vuonna 2012 olleet 20.541 euroa ja vuonna 2014 15.126 euroa eli valojen sammuttamisella yöaikaan on saatu n. 5.000 euron säästö.

Kaavateiden ylläpitokustannukset ovat kokonaisuudessaan olleet n. 40.000 euroa pienemmät kuin edellisvuonna – syynä mm. poikkeuksellisen vähäluminen talvi ja syksy.

Jalkakäytävät ja kevyen liikenteen väylät on hiekoitettu ja mikäli mahdollista niin reunaan on jätetty hiekoittamaton kaistale potkurin käyttäjille. Lisäksi on pyritty mahdollistamaan esteetön liikkuminen jalkakäytävillä ja kevyen liikenteen väylillä mm. pyörätuoleilla.

Riskien arviointityö saatetaan loppuun v. 2015 aikana ja tarkemmat tiedot sen tuloksista tullaan esittämään v. 2015 toimintakertomuksessa.

Toiminnan tunnusluvut:

	TP 2011	TP 2012	TP 2013	TP 2014
Maankäyttö ja kaavoitus:				
• tonttireservi				
- asuntotontit (kunnallistekniset valmiudet)	40	40	50	50
- kesämökkintontit	13	11	11	10
Liikenneväylät:				
• kadut (kunnossapito) 17,74 km	19,90	19,90	20,26	20,33
(asf.) + 1,69 (sora) + 0,468 + 0,366				
+ kevyen liikenteen väylät 6,35 km	6,42	6,42	6,42	6,42
- kunnossapitokust e/km (kadut + klv:t)	4.101	4.757	3.997	2.464
• Hietarannan tiestö 1,179 km	1,179	1,179	1,179	1,179
- kunnossapitokust. e/km	2.930	2.962	3.220	2.686
• Sanansijantie 0,509 km			0,509	0,509
- kunnossapitokust. e/km			3.536	2.297
Jätehuolto:				
• jäteasema auki (2 h/vko, 1.5.-30.9. 4 h/vko)	2	2/4	2/4	2/4
• aluekeräyspisteet / ekopisteet (lkm)	5/4	5/4	5/4	5/4
Kuljetus- ja työvälineet:				
• k-auto (kpl)	1	1	1	1
• traktori (kpl) (tekla ja koulutoimi)	2	2	2	2

Talous

	TP 2013 €	Talousarvio 2014 €	Muutokset €	TA muutos- ten jälkeen €	Toteutuma 2014 €	Poikkeama €
Toimintatulot (+)	126.846	83.900	20.000	103.900	105.856	-1.956
Toimintamenot (-)	-290.903	-243.500	-22.250	-265.750	-213.037	-52.713
Toimintakate	-164.057	-159.600	-2.250	-161.850	-107.181	-54.669
Poistot	-451.539	-460.650	-	-460.650	-412.242	-48.408
Nettomenot	-615.596	-620.250	-2.250	-622.500	-519.423	-103.077

=valuustoon nähden sitovat erät

Kiinteistötoimi

Tulosalueeseen kuuluvat kiinteistöosakeyhtiöt, asunto-osakeyhtiöt, muut osakeyhtiöt, asunnot ja huoneistot, rakennukset ja rakenteet, kiinteistönhuoltopalvelut sekä maa- ja metsätilat.

Pohjois-Savon Isännöinti Oy hoitaa kunnan omistuksessa olevien asunto-osakeyhtiöiden ja kiinteistöosakeyhtiöiden isännöinti- ja kirjanpito- ja kirjankäyttöpalvelut – ko. yhtiöt kuuluvat kuntakonserniin. Kunta myy kunnossapito- ja talonmiespalvelut ko. yhtiöille.

Kunta huolehtii omistamiensa kiinteistöjen ja huoneistojen kunnossapidosta, rakentamisesta ja rakennuttamisesta. Kustannukset siirretään todellisten kustannusten mukaan käyttäjille.

Kunnan omistamassa kiinteistökannassa on saneeraustarvetta johtuen osin ikääntymisestä, mutta ennen kaikkea tilojen käytön uudelleen järjestelyistä (ent. lukio, Neuvokas ym.)

Metsätilojen hoitoa ja hakkuuta koskevat palvelut ostetaan Pohjois-Savon Metsänhoitoyhdistykseltä.

TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT**Valtuuston hyväksymät strategiset tavoitteet**

Talousarviovuoden 2014 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
Kiinteistöjen energiankulutuksen pienentäminen	Energiakatselmukset/energian kulutuksen seuranta	Kiinteistöjen sähkönkulutuksen pienentäminen
Tuottamattomien ja tarpeettomien kiinteistöjen myynti	Myynnin toteutuminen	Saada myytyä tuottamattomat kiinteistöt
Puun myynnin lisääminen	Myynnin toteutuminen	Vuosittain määriteltävä myynnin tavoitetaso
Kunnan omistamien maa- ja metsäalueiden myynti	Myynnin toteutuminen	Omaisuuksien realisointi versus lainanotto

=valuustoon nähden sitovat tavoitteet ja mittarit

Toiminta

Kiinteistöjen energiankulutusta on seurattu lämpötilamittauksilla, sähkönkulutusta on pienennetty pihavalojen sammuttamisilla yöaikaan.

Puun myyntiä on toteutettu etupainotteisesti metsätaloussuunnitelmaan nähden.

Pohjois-Savon Isännöinti on hoitanut kunnan omistuksessa olevien yhtiöiden isännöinti- ja kirjanpito palvelut – tekninen toimi on vastannut teknisestä isännöinnistä.

Kirkonkylän alakoululla on suoritettu vuotuinen sisäilmatutkimus – koulun pitoa jatketaan kevääseen 2015.

Tuusjärven koulun osalta on tehty kuntokartoitus. ”Vanhan nimismiehen talon” osalta on tehty kuntokartoitus, jonka perusteella kiinteistölle on saatu purkulupa – rakennus on purettu.

Puukaupat vuoden 2014 hakkuista on tehty Keitele Forest Oy:n kanssa – hakkuutulot ovat olleet 232.137 euroa. Hoitokulut maa- ja metsätilojen osalta 66.444 euroa.

Tontteja/lisämaata/rakennuksia on myyty seuraavasti: Pahkasalo (1 kpl, lisämaa/5.385 e), Kiikkukallio (9 kpl/19.235 e), Jussila (3 kpl/4.125 e), Kunnan palstatila (1 kpl/3.150 e), Kirkonkylän koulu (2 kpl/1.483 e), Koivula (15.000 e), Tienpiha (35.000 e), Kaunisniemi (3 kpl/61.600 e), Eikala/ent. saha (40.000 e).

Peltoja on myyty Lautala-tilasta (2 kpl) – myyntitulot 96.000 euroa.

Maa-alueiden myyntitappiot 45.000 e, maa-alueiden myyntivoitot 187.946 euroa. Myyntitappiot ent. sahasta ja tielaitoksen tilasta 59.501,95 e.

Liikuntamahdollisuuksien parantamiseksi tullaan kiinteistöhuollon mitoituksen yhteydessä nimeämään ulkoilueiden hoitaja, jolla on kokonaiskäsitys liikuntapaikkojen hoitamisesta. Uuden rakentamisessa ja peruskorjauksissa on huomioitu esteetön liikkuminen (inva-luiskat, ovilevydet ja kynnykset ym.).

Riskien arviointityö saatetaan loppuun v. 2015 aikana ja tarkemmat tiedot sen tuloksista tullaan esittämään v. 2015 toimintakertomuksessa.

Talous

	TP 2013 €	Talousarvio 2014 €	Muutokset €	TA muutos- ten jälkeen €	Toteutuma 2014 €	Poikkeama €
Toimintatulot (+)	1.370.228	1.283.500	12.000	1.295.500	1.373.648	-78.148
Toimintamenot (-)	-1.128.597	-1.129.200	-77.250	-1.206.450	-1.173.083	-33.367
Toimintakate	241.631	154.300	-65.250	89.050	200.565	-111.515
Poistot	-87.330	-82.100	-	-82.100	-71.591	-10.509
Nettomenot	154.301	72.200	-65.250	6.950	128.974	-122.024

=valtuustoon nähden sitovat erät

Rakennusvalvonta (Rakennusvalvonta, Korjausneuvonta)

Rakennusvalvonta luo neuvonnan, lupakäsittelyn ja valvonnan keinoin edellytykset hyvälle rakentamiselle ja tätä kautta toimivalle, turvalliselle ja viihtyisälle elinympäristölle.

Korjausneuvonnan avulla välitetään ja seurataan Asuntorahaston hallinnoimia valtion myöntämiä korjaus- ja energia-avustuksia. Korjausneuvontaa ja valvontaa suorittaa rakennusmestari.

TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

Valtuuston hyväksymät strategiset tavoitteet

Talousarviovuoden 2014 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
Vähentää keskeneräisten rakennushankkeiden määrää	Keskeneräisiä rakennushankkeita v. 2012 lopussa 464 kpl, joista vanhentuneita 211 kpl	Pyritään vanhentuneiden lupien määrän vähentämiseen suunnittelukauden kuluessa alle puoleen

=valtuustoon nähden sitovat tavoitteet ja mittarit

Kaikki kuntaan tulleet rakennus- ym. lupahakemukset on käsitelty n. 2 – 3 viikossa. Kunnan välittämät ARA:n korjaus- ja energia-avustukset on jaettu ARA:n ohjeiden mukaisesti. Yhteensä avustuksia on välitetty kolmeen kohteeseen 37.800 euroa.

Tavoitteena on ollut vähentää keskeneräisten rakennushankkeiden määrää. Talven aikana suoritettua tarkastuksessa keskeneräisten rakennuslupien määrä on saatu vähenemään edelleen. Lisäksi on huomiotava, että vuoden 2014 lopussa keskeneräisistä 399 luvasta vielä voimassaolevia on 201 kpl.

Keskeneräiset rakennushankkeet:

Vuosi	kpl	Muutos
v. 2011	463 kpl	+ 16 kpl
v. 2012	464 kpl	+ 1 kpl
v. 2013	425 kpl	- 39 kpl
v. 2014	399 kpl	- 26 kpl

Toiminnan tunnuslukuja:

	TP 2011	TP 2012	TP 2013	TP 2014
Myönnettyjä rakennuslupia	82	68	70	51
joista:				
- tuusniemeläisiä	43	35	38	22
- ulkopaikkakuntalaisia	39	33	32	29
Myönnettyjä toimenpidelupia	20	25	37	43
joista:				
- Maalämpöjärjestelmälupia	3	3	4	5
- Maisematyölupia	1	2	1	2
Purkulupia	8	4	4	5
Myönnettyjä toimenpideilmoituksia	36	39	21	24
Poikkeamispäätökset (rak.tark. lausunnot)	3	2	6	3
Tehdyt rakennustarkastukset	148	140	141	158
Myönnetty korjaus- ja energia-avustukset, kpl	6	6	3	3
Myönnetty korjaus- ja energia-avustukset, €	13.898 €	20.874 €	3.398 €	37.800 €
Rakennusvalvonnan tulot suhteessa menoihin (suosituksen mukaan tulisi olla 100 %)	65 %	55 %	71 %	62 %

Talous

	TP 2013 €	Talousarvio 2014 €	Muutokset €	TA muutosten jälkeen €	Toteutuma 2014 €	Poikkeama €
Toimintatulot (+)	40.971	41.000	-	41.000	41.529	-529
Toimintamenot (-)	-57.165	-63.400	-5.000	-68.400	-67.420	--980
Toimintakate	- 6.194	-22.400	-5.000	-27.400	-25.891	-1.509
Poistot	-	-	-	-	-	-
Nettomenot	-16.194	-22.400	-5.000	-27.400	-25.891	-1.509

=valtuustoon nähden sitovat erät

Ympäristöpalvelut

Seurataan ympäristön tilaa ja kehitystä yleisesti ja lupamenettelyn avulla. Puututaan havaittuihin epäkohtiin ja kuntalaisten ilmoituksiin.

TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

Valtuuston hyväksymät strategiset tavoitteet

Talousarviovuoden 2014 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
Lain edellyttämien jätevesijärjestelmien kuntoon saattaminen	Lupahakemusmäärien seuranta	Kiinteistöjen jätevesien käsittely on lain edellyttämällä tasolla.

=valtuustoon nähden sitovat tavoitteet ja mittarit

Seurattu lain edellyttämien jätevesijärjestelmien kuntoon saattamista mm. tarkastuksin ja neuvonnan avulla. Jätevesijärjestelmien uusimiseen haettujen lupien määrä on noussut aiempiin vuosiin verrattuna.

Uusien rakennus- ym. lupien yhteydessä on vaadittu selvitys jätevesijärjestelmän lainmukaisuudesta.

Toiminnan tunnuslukuja:

	TP 2011	TP 2012	TP 2013	TP 2014
Jätevesijärjestelmien uusimishakemukset	5	8	5	12
Ympäristöluvat	1	2	3	4
Myönnetyt maa-ainesluvut	1	2	3	4
Voimassa olevat maa-ainesluvut 31.12.	31	28	25	28
Vapautushakemukset viemäriin liittymisestä, kpl	10	3	1	--

Talous

	TP 2013 €	Talousarvio 2014 €	Muutokset €	TA muutos- ten jälkeen €	Toteutuma 2014 €	Poikkeama €
Toimintatulot (+)	11.362	5.000	-	5.000	14.441	-9.441
Toimintamenot (-)	15.319	-16.700	-	-16.700	-16.188	-512
Toimintakate	-3.957	-11.700	-	-11.700	-1.747	-9.953
Poistot	-	-	-	-	-	-
Nettomenot	-3.957	-11.700	-	-11.700	-1.747	-9.953

=valtuustoon nähden sitovat erät

Yksityistiet

Yksityistieavustuksilla helpotetaan yksityisten talouksien ja tiekuntien kustannuspaineita, joita syrjäseudulla asuminen aiheuttaa. Avustamalla yksityisteitä ehkäistään omalta osaltaan maaseudun autioitumista.

Lautakunnan alainen tietoitumisjaosto tekee lain mukaan sen toimivaltaan kuuluvia tiekuntien perustamisia ja tieyksiköintejä. Lisäksi kunta osallistuu omistamiensa kiinteistöjen osalta tieyksikkömaksuihin.

TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

Valtuuston hyväksymät strategiset tavoitteet

Tiekuntien määrän lisääminen		Vuosittainen lisääntyminen
Talousarviovuoden 2014 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
Tieavustusmäärärahat pyritään sopeuttamaan taloudellisen tilanteen mukaan, jakoperusteet ovat entisenlaiset	Määrärahojen jaon toteutuminen	Jakaa koko avustussumma

=valtuustoon nähden sitovat tavoitteet ja mittarit

Jaetut tieavustukset ovat pysyneet lähes entisellä tasolla - laskua vuoden 2013 tasosta on n. 3,5 %.
Avustusehdot entisenlaisia.

Yksityistieasioita kunnassa hoitaa tekninen johtaja.

Toiminnan tunnuslukuja:

	TP 2011	TP 2012	TP 2013	TP 2014
Tielautakunnan toimitukset	2	0	2	0
Tieavustukset, kpl	188	193	193	170
Avustettavat tiet, km	208 km	214 km	216 km	208 km
Asuttuja talouksia ko. teiden varsilla, kpl	454 kpl	470 kpl	471 kpl	419 kpl
Jaetut tieavustukset, €	48.825 €	50.684 €	51.140 €	49.360 €

Talous

	TP 2013 €	Talousarvio 2014 €	Muutokset €	TA muutos- ten jälkeen €	Toteutuma 2014 €	Poikkeama €
Toimintatulot (+)	750	-	-	-	75	-75
Toimintamenot (-)	-63.416	-61.500	-	-61.500	-62.397	897
Toimintakate	-62.666	-61.500	-	-61.500	-62.322	822
Poistot	-	-	-	-	-	-
Nettomenot	-62.666	-61.500	-	-61.500	-62.322	822

=valuustoon nähden sitovat erät

Kokonaisuudessaan ympäristötoimen menot ovat alittuneet 595 € budjetoidusta ja tulot ovat ylittyneet 10.045 € budjetoidusta.

TEKNINEN LAUTAKUNTA YHTEENSÄ

Teknisen lautakunnan alaisuuteen on uuden 1.1.2013 voimaan tulleen organisaatiokaavion mukaisesti liitetty ympäristötoimen tehtäväalueet.

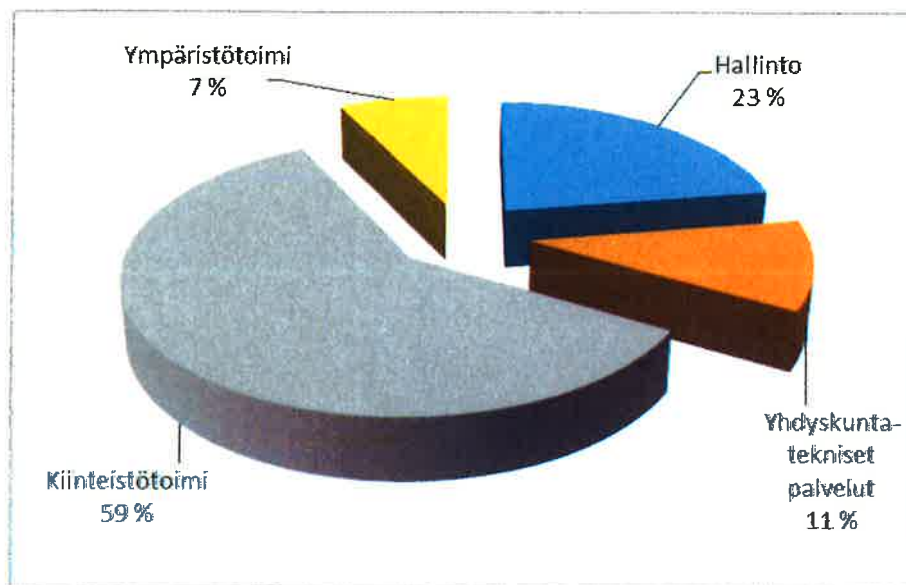
Talous

	TP 2013 €	Talousarvio 2014 €	Muutokset €	TA muutos- ten jälkeen 2014 €	Toteutuma 2014 €	Poikkeama €
Toimintatulot (+)	1.562.815	1.434.400	32.000	1.466.400	1.537.216	-70.816
Toimintamenot (-)	-2.012.781	-1.993.000	-104.500	-2.097.500	-1.975.404	-122.096
Toimintakate	-449.966	-558.600	-72.500	-631.100	-438.188	-192.912
Poistot	-540.370	-544.250	-28.000	-572.250	-485.766	-86.484
Nettomenot	-990.336	-1.102.850	-100.500	-1.203.350	-923.954	-279.396

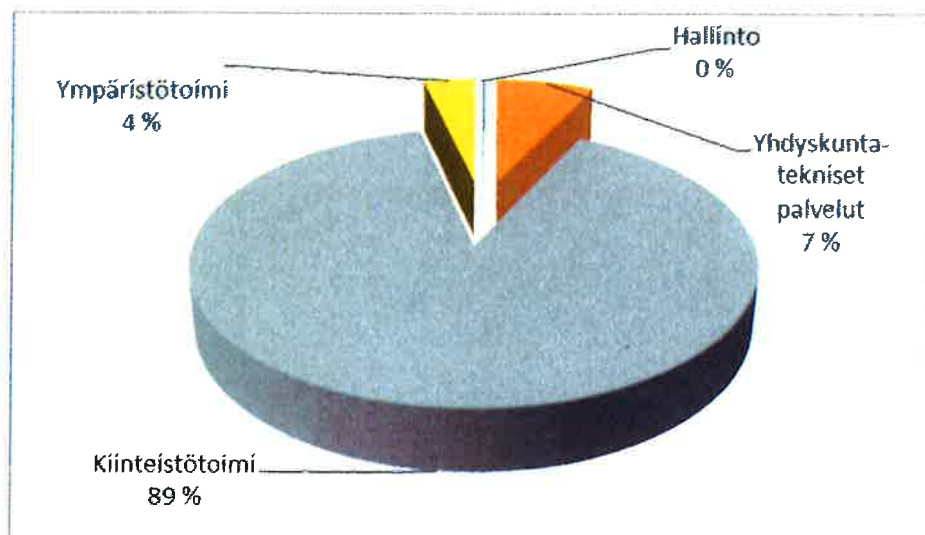
=valuustoon nähden sitovat erät

Teknisen toimen toimintakulujen jakaantuminen tehtävittäin 2014:

Hallinto	443 279
Yhdyskuntatekniset palvelut	213 037
Kiinteistötoimi	1 173 083
Ympäristötoimi	146 005
	<u>1 975 404</u>

Teknisen toimen toimintatuottojen jakaantuminen tehtävittäin:

Hallinto	1 667
Yhdyskuntatekniset palvelut	105 856
Kiinteistötoimi	1 373 648
Ympäristötoimi	56 045
	<u>1 537 216</u>

VESIHUOLTOLAITOS

Tilivelvolliset: tekninen johtaja Teuvo Nissinen ja teknisen lautakunnan jäsenet (ks. sivu 5)

Vesihuoltolaitos vastaa riittävän ja hyvälaatuisen talousveden toimittamisesta ja jakelusta kunnanhallituksen vahvistaman vesilaitoksen toiminta-alueella olevien asiakkaiden tarpeisiin. Lisäksi se vastaanottaa ja puhdistaa kunnanhallituksen vahvistaman viemärlaitoksen toiminta-alueella olevien asiakkaiden verkostoon toimittamat jätevedet vähintään ympäristölupapäätöksen mukaiseen puhdistustasoon.

Veden toimittamiseen käytetään Hyvärilän vedenottamoa, jonka lisäksi vettä ostetaan Koillis-Savon Vesi Oy:ltä. Lisäksi vettä myydään Tulikallion Seudun vesiosuuskunnalle sekä Heinäveden kunnalle.

Jätevedet käsitellään Pakkasalon jätevedenpuhdistamolla, jonne jätevedet johdetaan Kirkonkylän, Hietarannan, Ritoniemen ja Pakkasalon alueilta (Tuusniemen vesilaitoksen toiminta-alue) sekä Ruokosen (Pohjois-Tuusniemen vok:n toiminta-alue) että Tulikallion (Tulikallion Seudun vok:n alue) alueilta. Puhdistustoimintaa seurataan puhdistamolta ja Juojärvestä otetuilla vesinäytteillä.

Vesihuoltolaitoksen tavoitteena on nollatulos. Taksoja on päätetty nostaa vuosina 2011 – 2013 10 % vuosittain ko. tuloksen saavuttamiseksi. Valtuustoa sitoo nettomäärärahaso.

TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

Valtuuston hyväksymät strategiset tavoitteet

Talousarviovuoden 2014 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
Viemäriverkoston vuotovesien määrän väheneminen	Toteutuksen seuranta	Ympäristöluvan edellyttämälle tasolle
Haja-asutusalueen viemäriverkoston/vesijohtoverkoston rakentaminen	Vesihuollon kehittämissuunnitelman toteutuksen seuranta	Laukka-ahon ja Tuusjärven alueiden viemäriverkoston toteutuminen, Etelä-Tuusniemen vesijohtoverkoston toteutuminen

=valtuustoon nähden sitovat tavoitteet ja mittarit

Vesihuoltolaitoksen toimintamenot ovat alittuneet 54.763 euroa ja toimintatulot ovat ylittyneet 39.206 euroa. Vesihuoltolaitoksen tulos on kehittynyt oikeaan suuntaan: jäännöspääoman korko on vain 27.493 euroa → tulos 28.720 euroa voitollinen, koska vesihuoltolaitoksen jäännöspääoman korkoa on alennettu 3,5 %:sta 1,556 %:iin.

Kulutus on pysynyt suunnilleen edellisen vuoden tasolla.

Vesitorni on tullut elinkaarensa päähän – teetetty kuntotutkimus FCG:llä.

Jätevedenpuhdistamon ympäristölupa on tarkistettu (Itä-Suomen Aluehallintovirasto 4.7.2014).

Toiminta

Hyvärilän vedenottamosta on pumpattu verkostoon 46.179 m³, josta on myyty Tulikallion seudun vok:lle 5.931 m³ – edellisvuoden vastaava arvo on 51.245 m³. Koillis-Savon Vesi Oy:ltä on ostettu 19.729 m³ kunnan vesilaitoksen tarpeisiin – edellisvuoden vastaava arvo on 19.070 m³. Heinävedelle on myyty 12.375 m³ – edellisvuoden vastaava arvo on 11.750 m³.

Jätevedenpuhdistamolle on pumpattu jätevettä 115.044 m³ – edellisvuoden vastaava arvo on 112.701 m³.

Viemäriverkosto tulvi 12.8.2014 välillä Nahkuri – Meijerin pumppaamo → jätevettä pääsi As. Oy Nahkurin muutamaan huoneistoon.

Putkirikko Kirkkopolku – Huoltotie risteyksessä 2.9.2014.

Vesitornista 11.9.2014 otetussa näytteessä todettiin muutamia koliformisia bakteereita – muualla verkostossa ei ollut koliformisia bakteereita. Torni poistettiin käytöstä ja vedenjakelua jatkettiin normaalisti. Vesitornille annettiin vetyperoksidikäsittely (16.9.2014). 22.9.2014 vesitornin vesi todettiin puhtaaksi ja otettiin käyttöön.

24.11.2014 vesijohtorikko Peltotiellä, jolloin veden jakelu jouduttiin keskeyttämään runsaan 6 h:n ajaksi → vedenjakelu aloitettiin katkoksen jälkeen n. klo 16.00.

Riskien arviointityö saatetaan loppuun v. 2015 aikana ja tarkemmat tiedot sen tuloksista tullaan esittämään v. 2015 toimintakertomuksessa.

Laskutus

	v. 2013	v. 2014
Laskutetun veden määrä	59.659 m ³	59.045 m ³
Heinävedelle myyty vesimäärä	11.750 m ³	12.375 m ³
Laskutetun jäteveden määrä	54.374 m ³	58.119 m ³

Tunnusluvut ja mittarit:

	TP 2011	TP 2012	TP 2013	TP 2014
Laatupoikkeamat (kpl)				
- vesilaitos	0	0	0	3
- viemärlaitos	0	0	0	1
Asiakaspalautteet (kpl)				
- vesilaitos	0	0	0	3
- viemärlaitos	2	5	7	5
Putkirikot (kpl)				
- vesilaitos	5	0	1	2
Häiriöt veden jakelussa (kpl)	5	1	0	3

Talous

	TP 2013 €	Talousarvio 2014 €	Muutokset €	TA muutosten jälkeen €	Toteutuma 2014 €	Poikkeama €
Toimintatulot (+)	358.445	321.000	-	321.000	360.206	-39.206
Toimintamenot (-)	-205.349	-260.000	-	-260.000	-205.237	-54.763
Toimintakate (netto)	153.096	61.000	-	61.000	154.969	-93.969
Poistot	-127.858	-130.500	28.000	-102.500	-99.214	-3.286
Nettomenot	25.238	-69.500	28.000	-41.500	55.755	-97.255
=valtuustoon nähden sitovat erät						

INVESTOINNIT 2014

MAA- JA VESIALUEET

Hankekuvaus: Tontteja/lisämaata on myyty: Pakkasalo-tilasta 1 kpl, Kiikkukallio-tilasta 9 kpl, Jussila-tilasta 3 kpl, Kunnan palstatilasta 1 kpl, Kirkonkylän koulu-tilasta 2 kpl, Koivula-tila rakennuksineen, Tienpiha-tila rakennuksineen, Kaunisniemi-tilasta 3 kpl ja peltoaloja 2 kpl Lautala-tilasta. Myyntivoittoa maa-alueiden mynnistä kertyi 187.946 euroa, joka kirjattiin käyttötaloustuloksi. Investointituloksi jää 98.915,79 euroa.

	TP 2013	Talousarvio 2014	MRM 2014	TA + MRM 2014	Toteutuma 2014	Poikkeama
Investointimenot	-229 507					
Investointitulot	3 639	20 000	80 000	100 000	98 916	1 084
Netto	-225 868	20 000	80 000	100 000	98 916	1 084

= valtuustoon nähden sitovat erät

OSAKKEET JA OSUUDET

Hankekuvaus: Asunto-osakeyhtiöiden rahoitusvastikkeita maksettiin yhteensä 2.461,70 € (As. Oy Turula-Harjutie 1.684,00 € ja Turula-Keskitie 777,70 €). As. Oy Keskitie palautti vuoden 2013 liikaa maksettua rahoitusvastiketta 3.601,53 € ja As. Oy Harjutie palautti vuoden 2013 liikaa maksettua rahoitusvastiketta 2.576,48 €. Investointituloina on kirjattu Kiint. Oy Meijerinrannan ja As. Oy Tuus-harjun osakkeiden myynti 23.000 €.

	TA 2014	MRM	TA + MRM	Käyttö	Poikkeama
Rahoitusvastikkeet /As. Oy Turula-Keskitie ja Harjutie)	-20 000	10 000	-10 000	3 716	-13 716

	TP 2013	Talousarvio 2014	MRM 2014	TA + MRM 2014	Toteutuma 2014	Poikkeama
Investointimenot	-92 298	-20 000	10 000	-10 000	3 716	-13 716
Investointitulot	111 666	100 000	-75 000	25 000	23 000	2 000
Nettomenot	19 368	80 000	-65 000	15 000	26 716	-11 716

= valtuustoon nähden sitovat erät

IRTAIN OMAISUUS

KONEET JA KALUSTO

	TA 2014	MRM	TA + MRM	Käyttö	Poikkeama
- Kunnantalon ATK-hankinnat	-5 000	-36 800	-41 800	-37 493	-4 307
- Keskushallinnon kalustehankinnat	-5 000	-10 000	-15 000	-10 133	-4 867
- Yläkoulun ja lukion ATK-hankinnat	-10 000	-3 200	-13 200	-13 169	-31
- Teknisen toimen kalustohankinnat	-20 000	17 000	-3 000	-1 609	-1 391
- Asumispalveluyksikön kalustohankinnat	-80 000		-80 000	-52 184	-27 816

Hankekuvaus: Toteutettu Kunnantalon ATK-hankintoja, keskushallinnon kalustehankintoja, teknisen toimen kalustohankinnat (vesi-imuri) ja Palveluasumisyksikön ensikalustamisen kalustohankinnat.

	TP 2013	Talousarvio 2014	MRM 2014	TA + MRM 2014	Toteutuma 2014	Poikkeama
Investointimenot	-85 549	-120 000	-33 000	-153 000	-114 588	-38 412
Investointitulot	2 746	0	2 100	2 100	2 100	
Nettomenot	-82 803	-120 000	-30 900	-150 900	-112 488	-38 412

= valtuustoon nähden sitovat erät

MUU JULKINEN KÄYTTÖMAISUUS

HAJA-ASUTUSALUEEN VESIHUOLLON INVESTOINTIAVUSTUKSET

Hankekuvaus: Vesihuoltoavustuksilla on parannettu haja-asutusalueiden asumisedellytyksiä. Avustusta myönnetty Pohjois-Tuusniemen vok:lle: Levälahti - Laukansalo -vesijohtolinjojen täydennysrakentamiseen (40.092,37 e) ja viemäriverkoston täydennysrakentamiseen Tuusjärvi - Laukka-aho välisellä alueella (47.701,46 e). Paakkilan seudun vok:lle on myönnetty avustusta (2.481,00 e) vesijohtoverkoston täydennysrakentamiseen.

	TP 2013	Talousarvio 2014	MRM 2014	TA + MRM 2014	Toteutuma 2014	Poikkeama
Investointimenot	-164 435	-140 000		-140 000	-90 274	-49 726
Investointitulot	0	0	0			
Nettomenot	-164 435	-290 000		-140 000	-90 274	-49 726

= valtuustoon nähden sitovat erät

LAAJAKAISTAHANKE

Hankekuvaus: Valokuituverkkoa on v. 2013 rakennettu Etelä-Tuusniemeltä (Laukansalo - Levälahti - Kosula) Juurikkamäen ja Pahkasalon kautta Kirkonkylälle (Kunnantalo). Vuonna 2014 ei valokuituverkkoa ole enää rakennettu Tuusniemen kunnan alueella. Investointiosaan kirjattu 2460 euroa on edellisvuoden rakentamisesta Savon Kuidulle maksettavaksi jäänyt puuttuva osa.

	TP 2013	Talousarvio 2014	MRM 2014	TA + MRM 2014	Toteutuma 2014	Poikkeama
Investointimenot	-215 604	-200 000	195 000	-5 000	-2 460	-2 540
Investointitulot	0	0	0	0	0	0
Nettomenot	-215 604	-200 000	195 000	-5 000	-2 460	-2 540

= valtuustoon nähden sitovat erät

MUUT JULKISET KÄYTTÖMAISUUSHANKKEET

Hankekuvaus: On maksettu "Kuopion, Siilinjärven ja Koillis-Savon moottorikelkkareitin virallistaminen ja rakentaminen -hankkeen" kuntaosuus. Laukka-aho - Poutilanmäki - Tuusniemi (29 km) osuus on valmistunut ja se on luovutettu kunnalle. Moottorikelkkareittisuunnitelmasta välillä Soittu - Juojärvi - Heinäveden raja (21 km) on valitettu hallinto-oikeuteen eikä sieltä ole tullut päätöksiä valitusten osalta - virallistaminen kesken.

	TA 2014	MRM	TA + MRM	Käyttö	Poikkeama
Kuntamainosrakentaminen	-10 000	10 000			
K-S ulkoilu ja moottorikelkkareitistö	-15 000		-15 000	-6 464	-8 536

	TP 2013	Talousarvio 2014	MRM 2014	TA + MRM 2014	Toteutuma 2014	Poikkeama
Investointimenot	-20 882	-25 000	10 000	-15 000	-6 464	-8 536
Investointitulot	0	0	0	0	0	0
Nettomenot	-20 882	-25 000	10 000	-15 000	-6 464	-8 536

= valtuustoon nähden sitovat erät

HALLINTO- JA LAITOSRAKENNUKSET

TERVEYSKESKUKSEN VASTAANOTTOTILOJEN SANEERAUS

Hankekuvaus: Terveyskeskuksessa on lisätty ilmalämpöpumppuja tilojen viilentämiseksi kotisairaanhoidon tiloissa, ensiavussa, neuvolassa ja vastaanottotiloissa. Lisäksi rakennuksessa on tehty rakennusteknisiä korjaustöitä, valaistusta uusittu jne.

	TP 2013	Talousarvio 2014	MRM 2014	TA + MRM 2014	Toteutuma 2014	Poikkeama
Investointimenot	-34 614	0	-13 000	-13 000	-13 459	459
Investointitulot	0	0	0	0		
Nettomenot	-34 614	0	-13 000	-13 000	-13 459	459

= valtuustoon nähden sitovat erät

PALVELUKESKUS / SAIRAALA SANEERAUS

Hankekuvaus: Uutelan aulaan on hankittu ilmalämpöpumppu aulan jäähdyttämiseksi kesäaikaan. Palvelukeskukseen rakennettiin uusi inva-wc.

	TP 2013	Talousarvio 2014	MRM 2014	TA + MRM 2014	Toteutuma 2014	Poikkeama
Investointimenot	-162 430		-10 000	-10 000	-5 096	-4 904
Investointitulot	0	0	0	0		
Nettomenot	-162 430		-10 000	-10 000	-5 096	-4 904

= valtuustoon nähden sitovat erät

PÄIVÄHOITOTILOJEN SANEERAUS

Hankekuvaus: Uuden päiväkodin saneeraus entisen Terveystalon tiloihin on aloitettu syyskuussa 2014 ja hanke valmistuu pihatöineen 30.06.2015.

	TP 2013	Talousarvio 2014	MRM 2014	TA + MRM 2014	Toteutuma 2014	Poikkeama
Investointimenot	-20 474	-300 000	-200 000	-500 000	-540 013	40 013
Investointitulot	0	0	0	0	69	-69
Nettomenot	-20 474	-300 000	-200 000	-500 000	-539 944	39 944

= valtuustoon nähden sitovat erät

KIRKONKYLÄN KOULUKESKUKSEN SANEERAUS

Hankekuvaus: Entisen lukion tilojen saneeraus lukion ja yhtenäiskoulun käyttöön on aloitettu lokakuussa 2014 ja tilat valmistuvat ulkopuolisine töineen 30.06.2015.

	TP 2013	Talousarvio 2014	MRM 2014	TA + MRM 2014	Toteutuma 2014	Poikkeama
Investointimenot		-550 000	139 000	-411 000	-240 744	-170 255
Investointitulot		0	0	0	16 335	-16 335
Nettomenot		-550 000	139 000	-411 000	-224 409	-186 590

= valtuustoon nähden sitovat erät

PALVELUKESKUS / SAIRAALA POTILASKUTSUJÄRJESTELMÄ

Hankekuvaus: Palveluasumisyksikön potilaskutsujärjestelmä on kuulunut osana Palvelukeskus/sairaalan potilaskutsujärjestelmään. Palvelukeskus/sairaalan osalta toteutus on ollut v. 2013 ja Palveluasumisyksikön osalta potilaskutsujärjestelmä on valmistunut v. 2014. Suurin osa potilaskutsujärjestelmän rakentamiskustannuksista (28.085,48 €) on kirjattu uuden palveluasumisyksikön rakentamiskustannuksiin.

	TP 2013	Talousarvio 2014	MRM 2014	TA + MRM 2014	Toteutuma 2014	Poikkeama
Investointimenot	-158 045	0	-2 000	-2 000	-1 094	907
Investointitulot	0	0	0	0	957	-957
Nettomenot	-158 045	0	-2 000	-2 000	-136	-1 864

= valtuustoon nähden sitovat erät

UUDEN PALVELUASUMISYKSIKÖN RAKENTAMINEN

Hankekuvaus: Uuden palveluasumisyksikön rakentaminen on käynnistynyt toukokuussa 2013 ja hanke on valmistunut sisäpuolisten töiden osalta 16.05.2014 ja ulkopuolisten töiden osalta 02.07.2014. Rakennuksen k-ala on 1199 m² ja sen tilavuus on 4420 m³. Tiloihin (1. krs) on tullut vanhuksille 12 paikkaa ja vammaisille 7 paikkaa. Lisäksi kellarikerrokseen on tullut tilat Tuusniemen ensihoidon asemapaikalle.

	TP 2013	Talousarvio 2014	MRM 2014	TA + MRM 2014	Toteutuma 2014	Poikkeama
Investointimenot	-1 803 120	-800 000	55 000	-745 000	-690 508	-54 492
Investointitulot	835	0	25 000	25 000	25 087	-87
Nettomenot	-1 802 285	-800 000	80 000	-720 000	-665 421	-54 579

= valtuustoon nähden sitovat erät

MUUT HALLINTO- JA LAITOSRAKENNUKSET

	TA 2014	MRM	TA + MRM	Käyttö	Poikkeama
Kunnantalon sisätilojen saneeraus	-20 000	0	-20 000	-12 035	-7 965
Yritystilojen saneeraus	-50 000		-50 000	-6 677	-43 323
Työsuojelukorjaukset	-10 000	10 000			
Kirkonkylän alakoulu		-20 000	-20 000	-13 141	-6 859
Tuusjärven koulu		-11 000	-11 000	-10 484	-516
Paloaseman saneeraus	-50 000	10 000	-40 000	-91	-39 909
Yläkoulun kunnostuskorjaukset	-20 000	12 000	-8 000	-5 279	-2 721
Ent.nimismiehentalon purku	-50 000	50 000			

Hankekuvaus: Kunnantalon sisätiloja on saneerattu mm. kosteusteknisten ongelmien vuoksi. Yritystiloja on saneerattu (mm. Meijerin yritystilat). Kirkonkylän alakoululla on tehty sisäilmatutkimuksiin perustuvia korjaustöitä. Tuusjärven koulu on liitetty Pohjois-Tuusniemen vok:n viemäriverkkoon, jonka lisäksi koululla tehtiin kuntoarvio saneeraustarpeesta. Paloaseman saneerauksen suunnittelu on käynnistetty v. 2014. Yläkoululla on ollut erinäisiä kunnostuskorjauksia, on hankittu ilmalämpöpumppu jakelukeittiöön.

	TP 2013	Talousarvio 2014	MRM 2014	TA + MRM 2014	Toteutuma 2014	Poikkeama
Investointimenot	-59 700	-200 000	51 000	-149 000	-47 707	-101 293
Investointitulot	0		120 000	120 000	119 951	49
Nettomenot	-59 700	-200 000	171 000	-29 000	72 244	-101 244

= valtuustoon nähden sitovat erät

KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET

PAPPILANNIEMEN KAAVATUESTÖN (SIS. VALAISTUKSEN) RAKENTAMINEN

Hankekuvaus: Pappilanniemen tonttien ja tiestön maastoon merkitseminen (pyykitys on tehty). Lohkomistoimitus Pappilanniemi -tilalla on tehty.

	TP 2013	Talousarvio 2014	MRM 2014	TA + MRM 2014	Toteutuma 2014	Poikkeama
Investointimenot	-167 193	-20 000	18 000	-2 000	-1 919	-81
Investointitulot	0	0	0	0		
Nettomenot	-167 193	-20 000	18 000	-2 000	-1 919	-81

= valtuustoon nähden sitovat erät

MUUT KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET

	TA 2014	MRM	TA + MRM	Käyttö	Poikkeama
Rantautumispaikkojen saneeraus (K)	-10 000	2 000	-8 000	-4 163	-3 837
Liikenneturvallisuussuunnitelman mukaiset korjaustyöt (K)	-10 000	10 000			
Satama-alueen kehittäminen (U+K)	-40 000	30 000	-10 000	-5 765	-4 235
Rotkolaakson kehittäminen	-10 000		-10 000	-9 189	-811
K-market piha-/pysäköintialue päällystys	-100 000	0	-100 000	-62 993	-37 007
Muut yleiset alueet	-5 000	0	-5 000	-3 391	-1 609
Levälahden satama	-5 000	-2 000	-7 000	-6 527	-473
Kalliotien jatkeen rakentaminen	-50 000		-50 000	-50 615	615

Hankekuvaus: Rantautumispaikkojen saneeraus: Kojanlahden sataman rakennustarvikehankinnat suoritettu ja Kannassaaren rantautumispaikan saneeraus toteutettu. Satama-alueen kehittäminen: kalasatamalaituri uusittu, telarantapaikat uusittu. Rotkolaakson kehittäminen: mainostaulut hankittu, kalusteet uusittu, pitkospuita uusittu ym. K-Market piha-/pysäköintialue päällystetty, vesi-, viemäri- ja sadevesi-viemäroinnin siirto toteutettu kaupparakennuksen laajennuksen alta. Muut yleiset alueet: Keskitie lakkautettu maantienä maanmittaustoimituksella. Levälahden satama: satamalaituri saneerattu (rakenteiden uusiminen + kansirakenteiden vernissakäsittely), wc ja jätekatos maalattu. Kalliotien jatkeen rakentaminen toteutettiin syksyllä 2014.

	TP 2013	Talousarvio 2014	MRM 2014	TA + MRM 2014	Toteutuma 2014	Poikkeama
Investointimenot	-88 780	-230 000	40 000	-190 000	-142 643	-47 357
Investointitulot	580					
Nettomenot	-88 200	-230 000	40 000	-190 000	-142 643	-47 357

= valtuustoon nähden sitovat erät

VESIHUOLLON INVESTOINNIT**PAPPILANNIEMEN VESIJOHTO- JA VIEMÄRIVERKOSTO**

	TA 2014	MRM	TA + MRM	Käyttö	Poikkeama
Pappilanniemen vesijohtoverkosto	-10 000	10 000			
Pappilanniemen viemäriverkosto	-10 000	8 000	-2 000	-1 244	-756

Hankekuvaus: Huoltotien rakentaminen toteutettu rannassa olevalle linjapumppaamolle.

	TP 2013	Talousarvio 2014	MRM 2014	TA + MRM 2014	Toteutuma 2014	Poikkeama
Investointimenot	-62 777	-20 000	18 000	-2 000	-1 244	-756
Investointitulot	0	0	0	0	0	0
Nettomenot	-62 777	-20 000	18 000	-2 000	-1 244	-756

= valtuustoon nähden sitovat erät

VESIHUOLLON TÄYDENNYSRAKENTAMINEN

	TA 2014	MRM	TA + MRM	Käyttö	Poikkeama
Vesihuollon täydennysinvestoinnit	-100 000	88 000	-12 000	-15 695	3 695
Viemärlaitoksen täydennysinvestoinnit	0	-30 000	-30 000	-39 965	9 965

Hankekuvaus: Vesihuoltolaitoksen automaatiojärjestelmä uusittu (Syspoint Oy), vesi- ja viemäriverkoston kartoittamisen maastotyöt pääosin tehty (Maveplan Oy), Anaskin pumppaamo saneerattu (Grundfos). Kumputiellä on rakennettu vesijohtoverkkoa 50 m (PEM 40) ja viemäriverkkoa 40 m (PVC 110).

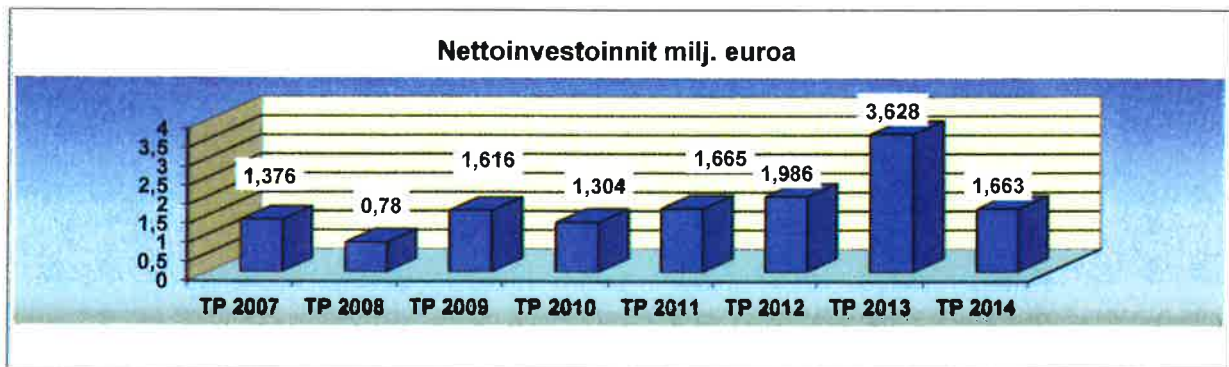
	TP 2013	Talousarvio 2014	MRM 2014	TA + MRM 2014	Toteutuma 2014	Poikkeama
Investointimenot	-82 723	-100 000	58 000	-42 000	-55 660	13 660
Investointitulot	134	0	0	0	527	-527
Nettomenot	-82 589	-100 000	58 000	-42 000	-55 133	13 133
= valtuustoon nähden sitovat erät						

INVESTOINNIT YHTEENSÄ

	2013	TA 2014	MRM 2014	2014	2014	Tot.-%
Investointikulut	-3 786 445	-2 725 000	336 000	-2 389 000	-1 950 157	90,20 %
Investointituotot	158 100	120 000	152 100	272 100	286 943	99,75 %
Nettoinvestoinnit	-3 628 345	-2 605 000	488 100	-2 116 900	-1 663 214	89,82 %

Investointikuluihin sisältyy vesihuollon investointeja yhteensä 56.903 €. Investointitulot muodostuvat mm. tonttien myyntituloista 98.916 €, kirkonkylän koulukeskuksen rahoitusosuudesta 16.335 €, osakkeiden myynnistä 23.000 € ja yritystilojen myynnistä 71.011,40 €.

	TP 2007	TP 2008	TP 2009	TP 2010	TP 2011	TP 2012	TP 2013	TP 2014
Nettoinvestoinnit milj.€	1,376	0,78	1,616	1,304	1,665	1,986	3,628	1,663

Sitov.		Määrärahat				Tuloarviot					
taso		Alkuperäinen talousarvio	TA:n muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Alkuperäinen talousarvio	TA:n muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
N											
B											
	B	535 000	-235 000	300 000	191 227	108 773					
		340 000	-195 000	145 000	92 735	52 265					
		140 000		140 000	90 275	49 725					
		200 000	-195 000	5 000	2 460	2 540					
		35 000	-2 000	33 000	19 816	13 184					
		10 000		10 000	9 189	811					
		10 000	-2 000	8 000	4 163	3 837					
		15 000		15 000	6 464	8 536					
		160 000	-38 000	122 000	78 676	43 324					
		10 000	-10 000								
		5 000	2 000	7 000	6 527	473					
		100 000		100 000	62 993	37 007					
		5 000		5 000	3 391	1 609					
		40 000	-30 000	10 000	5 765	4 235					
	B	120 000	-76 000	44 000	56 903	-12 904				527	527
		100 000	-88 000	12 000	15 696	-3 695				527	527
			30 000	30 000	39 964	-9 965					
		10 000	-8 000	2 000	1 243	756					
		10 000	-10 000								
		2 725 000	-336 000	2 389 000	1 950 157	438 842	120 000	152 100	272 100	286 942	14 842
		2 145 000		2 145 000	2 125 000	20 000	2 500		2 500	2 333	-167
	B	20 000		20 000		20 000					
	B						2 500		2 500	2 333	-167
	B										
	B	1 500 000		1 500 000	1 500 000						
	B	625 000		625 000	625 000						
	B										
	B										
		28 134 206	-59 500	28 074 706	27 069 645	1 005 060	23 803 706	678 600	24 482 306	24 480 059	-2 247

Sitovuus N = sitovuus nettomääräraha/-tuloarvio B = bruttomääräraha/ - tuloarvio

TULOSLASKELMAN TOTEUTUMINEN (SIS. VESIHUOLTO)

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	5 010 000	-140 000	4 870 000	5 068 010	-198 010
Myyntituotot	2 729 650	-20 000	2 709 650	2 820 288	-110 638
Maksutuotot	915 500	-100 000	815 500	813 672	1 828
Tuet ja avustukset	435 000		435 000	350 571	84 429
Vuokratuotot	660 750	-20 000	640 750	609 932	30 818
Muut toimintatuotot	269 100		269 100	473 547	-204 447
Toimintakulut	-22 488 000		-22 488 000	-21 960 871	-527 129
Palkat ja palkkiot	-5 781 050		-5 781 050	-5 494 558	-286 492
Henkilöstökulut	-2 252 744		-2 252 744	-1 940 117	-312 627
Palvelujen ostot	-11 808 066	45 000	-11 763 066	-11 880 339	117 273
Aineet, tarv. ja tavarat	-1 084 490		-1 084 490	-1 050 987	-33 503
Avustukset	-926 350		-926 350	-851 733	-74 617
Vuokrat	-491 100		-491 100	-531 371	40 271
Muut toimintakulut	-144 200	-45 000	-189 200	-211 766	22 566
TOIMINTAKATE	-17 478 000	-140 000	-17 618 000	-16 892 861	-725 139
Verotulot	7 750 000	280 000	8 030 000	8 122 011	-92 011
Valtionosuudet	9 970 000	80 000	10 050 000	10 081 009	-31 009
Rahoitustuotot ja -kulut	90 000	9 000	116 500	136 091	-19 591
Korkotuotot	30 000		30 000	29 067	933
Muut rahoitustuotot	265 000	-33 500	231 500	234 482	-2 982
Osinkotuotot ja osuus- pääomien korot					
Korkokulut	-130 000	20 000	-110 000	-92 492	-17 508
Muut rahoituskulut	-75 000	40 000	-35 000	-34 966	-34
VUOSIKATE	332 000	246 500	578 500	1 446 250	-867 750
Suunnitelmapoistot	-1 167 000	-	-1 167 000	-1 215 904	48 904
Arvon alentumiset	-	-	-	-6 126	6 126
Kertaluonteiset poistot	-	-	-	-	-
Satunnaiset tuotot ja kulut	-	-	-	-	-
Satunnaiset tuotot	-	340 000	340 000	-	340 000
Satunnaiset kulut	-	-340 000	-340 000	-338 162	-1 838
Satunnaiset tuotot ja kulut yht.	-	-	-	-	-
TILIKAUDEN TULOS	-835 000	246 500	-588 500	-113 942	-474 558
Poistoeron muutos	-571 206	3 500	-567 706	-567 999	293
Varausten muutos	656 206		656 206	656 206	0
Rahastojen muutos	-	-	-	-	-
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-750 000	250 000	-500 000	-25 735	-474 265

Verotulot olivat tilinpäätösvoonna yhteensä 8,12 milj.€ ja toteutuivat 92.011 € muutettua talousarviota suurempana. Verotuloista kunnallisveron tuotto oli 6,57 milj. €, kiinteistöveron tuotto 0,82 milj.€ ja yhteisöveron tuotto 0,73 milj.€. Valtionosuudet toteutuivat 0,31 milj. € muutettua talousarviota suurempina.

Rahoitustulot ja -menot olivat yhteensä 136.091 € ja toteutuivat 19.591 € muutettua talousarviota suurempana. Toteutumaan vaikutti eniten liian suurina arvioidut korkokulut. Myös korkotuottojen ja muiden rahoitustuottojen toteutuminen muutettua talousarviota suurempina vaikuttivat rahoituserien kokonaistoteutumaan.

RAHOITUSOSAN TOTEUTUMINEN

	Alkuperäinen talousarvio 2014 €	Talousarvio- muutokset 2014 €	Talousarvio muutosten jälkeen €	Toteutuma 2014 €	Poikkeama 2014 €
Varsinainen toiminta ja investoinnit					
Tulorahoitus					
Vuosikate	332 000	246 500	578 500	1446 251	867 751
Satunnaiset kulut	-	-340 000	-340 000	-338 161	1 838
Satunnaiset tuotot		340 000	340 000		-340 000
Tulorahoituksen korjauserät	-	-		-83 445	-83 445
Tulorahoitus yhteensä	332 000	246 500	578 500	1 024 645	446 145
Investoinnit					
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-2 725 000	336 000	-2 389 000	-1 950 157	438 843
Rahoitusosuudet investointimenoihin				16 335	16 335
Käyttöomaisuuden myyntituotot	120 000	125 000	245 000	325 312	80 312
Muut investointitulot		27 100	27 100	28 740	1 640
Investoinnit yhteensä	-2 605 000	488 100	-2 116 900	-1 579 770	537 130
Varsinainen toiminta ja investoinnit netto	-2 273 000	734 600	-1 538 400	- 555 125	983 275
Rahoitustoiminta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäykset					
Antolainasaamisten vähennykset					
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys				1 500 000	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys				-550 000	
Lyhytaikaisten lainojen muutos					
Oman pääoman muutokset					
Muut maksuvalmiuden muutokset				-3 885	
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset				-85 917	
Vaihto-omaisuuden muutokset				380	
Pitkäaikaisten saamisten muutos (sisältää antolainojen muutoksen 2.333,35 €)					
Lyhytaikaisten saamisten muutos				-215 510	
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos				-350411	
Muutokset yhteensä				2 94 657	2 94 657
Vaikutus maksuvalmiuteen	-2 273 000	734 600	-1 538 400	260 468	1 277 932

Tulorahoitus

Vuosikatteen oli arvioitu + 245.500 € (määräraha muutokset huomioitu) ja toteutuma 1.446.251 €. Toteutuma ylitti arvion 867.751 €.

Investoinnit

Investointien bruttototeutuma oli 1.950.157 €. Investointeihin kohdistuvien tuloerien jälkeen nettoinvestoinnit 1.663.214 €.

Varsinaisen toiminnan ja investointien netto; muutoksen arvioitiin olevan vuoden aikana tehty muutokset huomioiden -1.538.400 €. Investointien toteutuminen oli kuitenkin arvioitua pienempi ja siitä syystä varsinaisen toiminnan ja investointien netto oli -555.125 €.

Lainakannan muutokset

29.12.2014 nostettiin 1,5 milj. € talousarviolainaa. Lainan lyhennyksistä vuoden 2015 lyhennykset (625.000 €) on siirretty lyhytaikaisiin lainoihin.

Muut maksuvalmiuden muutokset; sisältää toimeksiantojen varojen ja pääomien-, vaihto-omaisuuden-, pitkäaikaisten saamisten-, lyhytaikaisten saamisten- ja korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutokset.

Antolainat

Antolainojen lyhennykset olivat yhteensä 2.335,36 €, josta As. Oy Keskitie 668,68 €, As Oy Harjutie 1.666,68 €.

Antolainat on käsitelty taseryhmässä pitkäaikaisten saamisten muutos.

Vaikutus maksuvalmiuteen

Rahoitusosan toteutumisen mukaan edellä esitetyt rahoituserät vaikuttivat maksuvalmiuteen ja rahavarojen muutokseen -260.469 €.

Rahoitusarvopaperit, rahat ja pankkisaamiset olivat vuoden alussa yhteensä 2.763.102 € (rahoitusarvopaperit 58.726,18 €) ja vuoden lopussa 2.502.633 €, (rahoitusarvopaperit 58.726,18 €) joten muutos yhteensä 260.469 €. Markkinaehtoisia talletuksia ei kunnalla ollut 31.12.2014.

Kassavarojen muutoksessa huomioitava, että siirtovelkoihin sisältyy toimeentulotuen valtionosuuden ennakon palautus 15.119 € ja ostovelkoja 633.927 € (v. 2013 1.050.685 €), joihin sisältyy IlmaSiili Oy 42.805 € ja Juankosken rakennus Oy 73.000 €, kirkonkylän koulukeskuksen saneeraus, Rakennuststo Eero Reijonen 20.000 €, LVI-Tahko Oy 10.792 € ja Koillis-Savon Sähkö Oy 13.048 € päivähoitotilojen saneeraus, Kuntien Eläkevakuutuksen varhaiseläkemaksua 4.224 € ja eläkemenoperusteistamaksua 55.416 €.

Vastaavasti siirtosaamisiin sisältyy Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuuden lisäys 33.779 €.

TULOSLASKELMA (SIS. VESIHUOLTO)

	Toteutuma 2014 € (ulk.+sis.)	Toteutuma 2013 € (ulk.+sis.)
Toimintatuotot		
Myyntituotot	2 820 288,08	2 904 958,67
Maksutuotot	813 672,01	813 938,94
Tuet ja avustukset	350 570,92	398 743,96
Vuokratuotot	609 932,33	627 009,18
Muut tuotot	473 546,95	324 706,83
Toimintatuotot yhteensä	5 068 010,29	5 069 357,58
Toimintakulut		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-5 494 557,72	-5 494 082,75
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-1 685 796,93	-1 690 287,17
Muut henkilösivukulut	-254 319,75	-284 040,55
Palvelujen ostot	-11 880 338,57	-11 075 642,73
Aineet, tarv. ja tavarat	-1 050 987,00	-1 082 714,41
Avustukset	-851 733,13	-941 926,07
Vuokrat	-531 371,52	-513 563,75
Muut kulut	-211 766,07	-119 310,03
Toimintakulut yhteensä	-21 960 870,69	-21 201 567,46
TOIMINTAKATE	-16 892 860,40	-16 132 209,88
Verotulot	8 122 010,73	7 442 361,31
Valtionosuudet	10 081 009,29	10 095 208,56
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	29 067,08	48 481,81
Muut rahoitustuotot	234 482,22	254 891,63
Korkokulut	-92 491,98	-87 095,95
Muut rahoituskulut	-34 965,83	-62 433,18
Rahoitustuotot ja -kulut yht.	136 091,49	153 844,31
VUOSIKATE	1 446 251,11	1 559 204,30
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 215 904,74	-1 107 404,01
Arvonalentumiset	-6 126,58	
Kertaluonteiset poistot		
Satunnaiset erät		
Satunnaiset tuotot		
Satunnaiset kulut	-338 161,59	
Satunnaiset erät yhteensä	-338 161,59	
TILIKAUDEN TULOS	-113 941,80	451 800,29
Poistoeron lisäys tai vähennys	-567 999,85	76 800,86
Varausten lisäys tai vähennys	656 205,86	228 800,00
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (alijäämä)	-25 735,79	757 401,15

RAHOITUSLASKELMA
(SIS. VESIHUOLTO)
VARSINAISEN TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN KASSAVIRTA

	<u>Tilinpäätös</u> <u>2 014</u> €	<u>Tilinpäätös</u> <u>2 013</u> €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	1 446 251,11	1 559 204,30
Satunnaiset kulut	-338 161,59	
Satunnaiset tuotot		
Tulorahoituksen korjauserät	-83 444,84	-29 308,26
TULORAHOTUS YHTEENSÄ	1 024 644,68	1 529 896,04
Investointien rahavirta		
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-1 950 157,33	-3 786 445,53
Rahoitusosuudet investointimenoihin	45 075,44	42 795,38
Muut rahoitustulot		
Osakkeen myynti		
Käyttöomaisuuden myyntituotot	325 312,00	144 613,00
NETTOINVESTOINNIT	-1 579 769,89	-3 599 037,15
Toiminnan ja investointien rahavirta	-555 125,21	-2 069 141,11
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset		
Antolainasaamisten vähennykset		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	1 500 000,00	3 000 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-550 000,00	-425 000,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos		
Oman pääoman muutokset	-3 885,21	-400 000,00
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-85 916,92	4 676,65
Vaihto-omaisuuden muutos	379,67	1 018,79
Pitkäaikaisten saamisten muutos		
Lyhytaikaisten saamisten muutos	-215 510,48	-118 648,68
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos	-350 410,60	335 052,76
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-651 458,33	222 099,52
RAHAVAROJEN MUUTOS	-260 468,75	327 958,41
Rahoitusarvopaperit 1.1.	-58 726,18	-58 726,18
Rahoitusarvopaperit 31.12.	58 726,18	58 726,18
Rahavarat 31.12.	2 443 907,23	2 763 102,16
Rahavarat 01.01.	-2 704 375,98	-2 435 143,75
RAHAVAROJEN MUUTOS	-260 468,75	327 958,41

TASE (SIS. VESIHUOLTO)

		<u>31.12.2014</u>		<u>31.12.2013</u>
VASTAAVAA				
PYSYVÄT VASTAAVAT		22 321 481,06		21 880 665,75
Aineettomat hyödykkeet	1 015 111,79	1 015 111,79	1 000 710,24	1 000 710,24
Aineelliset hyödykkeet		13 857 202,36		13 397 577,81
Maa- ja vesialueet	1 640 207,86		1 739 123,65	
Rakennukset	7 128 354,60		5 043 715,27	
Kiint.rak. ja laitt.	3 872 582,91		4 228 781,44	
Koneet ja kalusto	413 834,95		478 519,70	
Muut aineell.hyödykk.	15 099,74		15 099,74	
Enn.maksut ja kesk.er.hank	787 122,30		1 892 337,81	
Sijoitukset		7 418 105,94		7 450 948,83
Osakkeet ja osuudet	7 306 765,53		7 339 608,42	
Muut lainasaamiset	111 340,41		111 340,41	
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		31 060,97		31 429,07
Valtion toimeksiannot			965,43	
Lahjoitusrahastot	31 060,97		30 463,64	
VAIHTUVAT VASTAAVAT		3 631 037,80		3 676 375,74
VAIHTO-OMAISUUS				379,67
Aineet ja tarvikkeet				
Muu vaihto-omaisuus				
Ennakkomaksut			379,67	
SAAMISET		1 128 404,39		912 893,91
Pitkäaikaiset saamiset				
Lainasaamiset	6 999,81		49 333,16	
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				
Lyhytaikaiset saamiset				
Myyntisaamiset	1 014 531,67		787 569,56	
Lainasaamiset	42 333,35		2 333,35	
Muut saamiset	30 760,56		26 129,32	
Valtionosuussaamiset	33 779,00		43 923,00	
Siirtosaamiset			3 605,52	
RAHOITUSARVOPAPERIT		58 726,18		58 726,18
Sijoitukset rahamarkkina-				
instrumentteihin				
Joukkovelkakirjalainasaam.				
Muut arvopaperit	58 726,18		58 726,18	
RAHAT JA PANKKISAAMISET		2 443 907,23		2 704 375,98
Rahat ja pankkisaamiset	2 443 907,23		2 704 375,98	
VASTAAVAA YHTEENSÄ		25 952 518,86		25 557 041,49
VASTATTAVAA				
OMA PÄÄOMA		15 435 048,37		15 460 784,16
Peruspääoma	10 398 531,95		10 398 531,95	
Edell.tilikausien ylijäämä	5 062 252,21		4 304 851,06	
Tilikauden ylijäämä	-25 735,79		757 401,15	
POISTOERO JA VAPAAEHTOSET VARAUKSET		2 691 776,10		2 779 982,11
Poistoero	2 691 776,10	2 691 776,10	2 123 776,25	2 123 776,25
Vapaaehtoiset varaukset				656 205,86
Investointivaraus			200 000,00	
Eläkevastuuvaraus				
Kehittämismisvaraus			456 205,86	
140-vuotisjuhlarahasto				
PAKOLLISET VARAUKSET				3 885,21
Pakolliset varaukset			3 885,21	
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		34 375,08		120 660,10
Valtion toimeksiannot			965,43	
Lahjoitusrahastojen pääomat	31 060,97		117 578,18	
Muut toimeksiantojen pääomat	3 314,11		2 116,49	
VIERAS PÄÄOMA		5 550 000,00		4 675 000,00
Pitkäaikainen				
Lainat rahoitus- ja vakuutusl.	5 550 000,00		4 675 000,00	
VIERAS PÄÄOMA		2 241 319,31		2 516 729,91
Lyhytaikainen				
Lainat rahoitus- ja vakuutusl.	625 000,00		550 000,00	
Lainat julkisyhteisöiltä				
Saadut ennakot	24 064,81		17 279,89	
Ostovelat	633 927,73		1 050 685,27	
Muut velat	121 764,13		123 309,70	
Siirtovelat	836 562,64		775 455,05	
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		25 952 518,86		25 557 041,49

VESIHUOLLON TULOSLASKELMA 31.12.2014

	Toteutuma 2014 eur (ulk.+sis.)	Toteutuma 2013 eur (ulk.+sis.)
LIIKEVAIHTO		
Liiketoiminnan muut tuotot	360 206,09	358 445,48
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-77 640,96	-70 932,89
Palvelujen ostot	-45 556,79	-43 172,35
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-62 281,23	-69 282,58
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-15 247,11	-16 929,86
Muut henkilösivukulut	-2 826,95	-3 464,39
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-99 213,64	-127 857,59
Kertaluonteiset poistot		
Liiketoiminnan muut kulut	-1 683,72	-1 566,95
LIIEKEYLI- / ALIJÄÄMÄ	55 755,69	25 238,87
Rahoitustuotot ja -kulut		
Muut rahoitustuotot	457,00	683,27
Muut rahoituskulut		
Korvaus jäännöspääomasta	-27 492,70	-59 463,60
YLI- ALIJÄÄMÄ ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	28 719,99	-33 541,46
YLI- /ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	28 719,99	-33 541,46
TILIKAUDEN YLI- /ALIJÄÄMÄ	28 719,99	-33 541,46

LASKENNALLISESTI ERIYTETYN LIIKETOIMINNAN TASELASKELMA

	<u>31.12.2014</u>	<u>31.12.2013</u>
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineelliset hyödykkeet	1 576 747,26	1 646 918,43
Rakennukset	640 596,71	674 162,87
Kiinteät rak. ja laitteet	936 150,55	972 755,56
Enn.maksut ja keskener. hankinnat		
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
SAAMISET	122 107,56	119 964,29
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	101 515,07	100 839,39
Muut saamiset	20 592,49	19 124,90
VASTAAVAA YHTEENSÄ	<u>1 698 854,82</u>	<u>1 766 882,72</u>
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA	1 679 092,62	1 746 158,02
Jäännöspääoma	1 779 699,48	1 779 699,48
Tilikauden yli-/alijäämä	28 719,99	-33 541,46
VIERAS PÄÄOMA	19 762,20	20 724,70
Lyhytaikainen		
Ostovelat	12 070,39	11 505,58
Siirtovelat	7 691,81	9 219,12
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	<u>1 698 854,82</u>	<u>1 766 882,72</u>

TASEEN MUODOSTAMINEN LASKENNALLISESSA ERIITYKSESSÄ

Jäännöspääoma muodostuu seuraavasta laskelmasta, joka perustuu liiketoimintaan kohdistuviin omaisuus- ja pääomaeriin kunnan tilinpäätöksessä 31.12.2014.

	1.1.2014	31.12.2014
Rakennukset	674 162,87	640 596,71
Kiinteät rakenteet ja laitteet	972 755,56	936 150,55
Keskeneräiset hankinnat		
Tarvikevarasto		
Myyntisaamiset	100 839,43	101 515,07
Muut saamiset	19 124,90	20 592,49
-Lainat rahalaitoksilta		
-Ostovelat	-11 505,58	-12 070,39
-Lomapalkkajaksotus	-9 219,12	-7 691,81
Jäännöspääoma	<u>1 746 158,06</u>	<u>1 679 092,62</u>

Jäännöspääomalle on määritely 1,556 %:n vuotuinen korko (Khall. 23.06.2014 § 94)

VESIHUOLLON ALOITTAVA TASELASKELMA 01.01.2015**VASTAAVAA**

Pysyvät vastaavat	
Aineelliset hyödykkeet	
Rakennukset	640 596,71
Kiinteät rakenteet ja laitteet	936 150,55
Kesk.er.hankinnat	
Vaihtuvat vastaavat	
Vaihto-omaisuus	
Aineet ja tarvikkeet	
Saamiset	
Lyhytaikaiset saamiset	
Myyntisaamiset	122 107,56
	<u>1 698 854,82</u>

VASTATTAVAA

Oma pääoma	
Jäännöspääoma	1 650 372,63
Ylijäämä/alijäämä	28 719,99
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset	
Investointivaraus	
Vieras pääoma	
Pitkäaikainen vieras pääoma	
Lainat rahoituslaitoksilta	
Lyhytaikainen vieras pääoma	
Ostovelat	12 070,39
Lomapalkkajaksotus	7 691,81
	<u>1 698 854,82</u>

**LASKENNALLISESTI ERIYTETYN LIIKETOIMINNAN
RAHOITUSLASKELMA/VESIHUOLTO**

Tulorahoitus			
Liikelyjäämä	55 755,69		
Poistot ja arvonalentumiset	99 213,64		
Rahoitustuotot ja -kulut	-27 035,70		
Sisäiset tuotot	-34 476,37		
Sisäiset kulut	14 566,89		
Investoinnit		108 024,15	
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-56 903,91		
Rahoitusosuudet investointimenoihin	527,00		
Käyttöomaisuuden myyntituotot (liittymismaksut)	-		
Sisäiset katteet			
	-	-56 376,91	
Tulorahoitus ja investoinnit, netto			51 647,24
Rahoitustoiminta			
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys			
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-		
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-		
Oman pääoman muutokset	-		
Liittymismaksujen muutos			
Muut maksuvalmiuden muutokset	-		
Vaihto-omaisuuden muutos			
Pitkäaikaisten saamisten muutokset	-		
Lyhytaikaisten saamisten muutokset	-		
- Saamiset 31.12.	-122 107,56		
+ Saamiset 01.01.	119 964,33		
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velk.	-2 143,23	-2 143,23	
+ Velat 31.12.	20 724,70		
- Velat 01.01.	-19 762,20		
Rahoitustoiminta netto	962,50	962,50	-1 180,73
Vaikutus kunnan kassavaroihin			50 466,51

KONSERNITULOSLASKELMA

	2014	2013
Toimintatuotot	11 275 165,36	11 005 494,43
Toimintakulut	-28 223 903,19	-27 256 851,75
Osuus osakkuusyhteisöjen voitoista/tappioista	14 954,46	48 257,48
Toimintakate	-16 933 783,37	-16 203 099,84
Verotulot	8 122 010,73	7 442 361,31
Valtionosuudet	10 539 267,29	10 572 538,56
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotulot	40 882,20	61 062,37
Muut rahoitustuotot	236 366,58	257 531,15
Korkokulut	-141 137,98	-121 234,53
Muut rahoituskulut	-52 124,90	-79 194,18
Vuosikate	1 811 480,55	1 929 964,84
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunitelman mukaiset poistot	-1 541 089,48	-1 400 995,27
Tilikauden yli- ja alipariarvot		-2 109,75
Arvonalentumiset	-6 126,58	
Satunnaiset erät	-338 162,84	1 045,22
Tilikauden tulos	-73 898,35	527 905,04
Tilinpäätössiirrot	54 489,72	288 879,51
Vähemmistöosuudet	-7 572,23	-3 882,85
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-26 980,86	812 901,70

KONSERNIRAHOITUSLASKELMA

	<u>Tilinpäätös</u> <u>2 014</u> €	<u>Tilinpäätös</u> <u>2 013</u> €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	1 793 948,64	1 898 387,44
Satunnaiset erät	-338 162,84	1 045,22
Tulorahoituksen korjauserät	-9 186,02	12 403,74
TULORAHOITUS YHTEENSÄ	1 446 599,78	1 911 836,40
Investointien rahavirta		
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-3 639 399,96	-5 023 431,44
Rahoitusosuudet investointimenoihin	77 312,39	58 887,44
Muut rahoitustulot		
Osakkeen myynti		
Käyttöomaisuuden myyntituotot	328 754,89	150 676,41
NETTOINVESTOINNIT	-3 233 332,68	-4 813 867,59
Toiminnan ja investointien rahavirta	-1 786 732,90	-2 902 031,19
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-1 333,33	
Antolainasaamisten vähennykset		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	2 759 085,08	3 853 169,86
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-603 588,67	-466 538,66
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-979,71	-396 859,26
Oman pääoman muutokset	-7 251,44	-36 066,25
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-80 579,56	2 553,18
Vaihto-omaisuuden muutos	-5 114,48	-1 760,91
Pitkäaikaisten saamisten muutos		
Lyhytaikaisten saamisten muutos	32 644,83	-214 492,69
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos	-339 624,20	440 389,07
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	1 753 258,52	3 180 394,34
RAHAVAROJEN MUUTOS	-33 474,38	278 162,80
Rahoitusarvopaperit 31.12.	59 881,80	59 860,68
Rahoitusarvopaperit 1.1.	-59 860,68	-68 368,91
Rahavarat 31.12.	3 733 026,79	3 825 248,46
Rahavarat 01.01.	-3 766 522,29	-3 538 577,43
RAHAVAROJEN MUUTOS	-33 474,38	278 162,80

KONSERNITASE

	Konserni 2014	Konserni 2013
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet	1 203 126,50	1 171 580,44
Aineettomat oikeudet	102 930,43	120 466,65
Muut pitkävaikutteiset menot	1 088 507,01	1 051 113,79
Ennakkomaksut	11 689,06	
Aineelliset hyödykkeet	21 153 539,90	19 483 072,96
Maa- ja vesialueet	1 785 215,19	1 884 764,35
Arvonkorotukset		
Rakennukset	11 872 306,51	9 550 175,93
Kiinteät rakenteet ja laitteet	3 923 697,69	4 271 704,53
Koneet ja kalusto	965 511,52	1 027 655,97
Muut aineelliset hyödykkeet	30 542,89	31 347,56
Ennakkomaksut ja kesken- eräiset hankinnat	2 576 266,10	2 717 424,62
Sijoitukset	120 161,80	144 053,16
Osakkuusyhteisöosakkeet	108 651,40	134 058,41
Muut osakkeet ja osuudet		
Muut lainasaamiset		
Muut saamiset	11 510,40	9 994,75
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	156 157,39	183 384,99
Valtion toimeksiannot	88 144,28	113 844,59
Lahjoitusrahastot	49 926,60	48 649,60
Muut toimeksiantojen varat	18 086,51	20 890,80
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus	81 258,69	76 144,22
Aineet ja tarvikkeet	61 203,39	59 152,86
Keskeneräiset tuotteet	20 055,30	16 582,08
Muu vaihto-omaisuus		29,61
Ennakkomaksut		379,67
Saamiset	1 554 042,41	1 580 246,53
Pitkäaikaiset saamiset		
Lainasaamiset		39 999,42
Valtionosuussaamiset		
Muut saamiset	5,30	6,43
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	1 185 177,30	1 210 064,11
Lainasaamiset	40 000,00	
Muut saamiset	246 512,21	221 598,93
Valtionosuussaamiset		
Siirtosaamiset	82 347,60	108 577,64
RAHOITUSARVOPAPERIT	1 433 170,72	1 440 439,80
Osakkeet ja Osuudet	1 373 288,92	1 380 579,12
Sijoitukset rahamarkkinainst.		
Joukkovelkakirjalainasaamiset		
Muut arvopaperit	59 881,80	59 860,68
RAHAT JA PANKKISAAMISET		
Rahat ja pankkisaamiset	3 733 026,79	3 766 522,28
VASTAAVAA YHTEENSÄ	29 434 484,20	27 845 444,38

KONSERNITASE

	Konserni 2014	Konserni 2013
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA	13 378 744,43	13 543 626,21
Peruspääoma	10 398 531,95	10 398 531,95
Osakepääoma		
Arvonkorotusrahasto		
Muut omat rahastot	631 683,20	615 093,48
Edell.tilikausien yli-/alijäämä	2 483 061,69	1 824 981,07
Tilikauden yli-/alijäämä	-134 532,41	705 019,71
VÄHEMMISTÖOSUUS	255 597,70	237 394,46
POISTOERO JA VAPAA-EHTOISET VARAUKSET	2 805 204,98	2 873 204,26
Kertynyt poistoero	2 742 787,86	2 181 521,22
Vapaaehtoiset varaukset	62 417,12	35 477,18
Investointivaraus		200 000,00
Eläkevastuuvaraus		
Kehittämismisvaraus		456 205,86
140-vuotisjuhlarahasto		
PAKOLLISET VARAUKSET	253 300,74	171 220,41
Pakolliset varaukset	253 300,74	171 220,41
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	160 592,65	274 647,63
Valtion toimeksiannot	89 009,23	115 270,77
Lahjoitusrahastojen pääomat	50 026,91	136 198,21
Muut toimeksiantojen pääomat	21 556,51	23 178,65
VIERAS PÄÄOMA	12 581 043,70	10 745 351,41
Pitkäaikainen		
Lainat rah.- ja vak.laitoksilta	8 686 724,23	6 627 022,44
Lainat julkisyhteisöiltä	1 102,96	1 285,96
Lainat muilta luotonantajilta		
Ostovelat		43,22
Lyhytaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutusl.	779 558,95	684 561,05
Lainat julkisyhteisöiltä		
Saadut ennakot	102 193,10	70 318,74
Ostovelat	1 069 560,13	1 425 758,31
Muut velat	229 623,03	226 431,45
Siirtovelat	1 712 281,30	1 709 930,24
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	<u>29 434 484,20</u>	<u>27 845 444,38</u>

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Pysyvien vastaavien arvostus (KPA 2:2 § 1-kohta) (Tp:n liitetieto nro 1)

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poisto-suunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseessa hankintamenoon. Asunto-osakeyhtiöiden ja kiinteistöyhtiöiden arvoa korotetaan vuosittain maksettavien rahoitusvastikkeiden määrällä ja varsinaisilla osakepääoman korotuksilla.

Sijoituksista siirretty kirjapitolautakunnan kuntajaoston yleisohjeen kunnan ja kunta-yhtymän taseen laatimisesta annetun ohjeen mukaan muihin rahoitusarvopapereihin seuraavat erät.

	2014	2013
Tuusniemen Osuuspankki	5.087,68	5.087,68
Osuuskunta Metsäliitto	30.000,00	30.000,00
Kuntarahoitus Oy	23.638,50	23.638,50
Yhteensä	58.726,18	58.726,18

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen hankintahinnan mukaisesti.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon.

Tuloksen ja taseen vertailukelpoisuus (KPA 2:2 § 2-kohta) (Tp:n liitetieto nro 2)

Tase on laadittu 14.12.2010 vahvistetun tasesuosituksen mukaan ja tuloslaskelma on laadittu 01.01.2010 voimaan tulleen tuloslaskelmakaavan mukaisesti.

Vesihuolto 1.1.2002

Vesihuolto on eriytetty laskennallisesti. Vesihuollon avaava tase on muodostettu kunnan 31.12.2001 taseessa olevista vesihuollolle eriytettävistä eristä (käyttöomaisuus, saamiset, velat ja osuus henkilöstön lomapalkkajaksotusvelasta).

Vesihuollon jäännöspääomalle on määritetty 3,5 % vuotuinen korko (kvalt. 15.11.2001 § 77). Jäännöspääoman korko on 1.1.2014 alkaen 1,556 % (khal 23.6.2014 § 94).

Avaava tase on hyväksytty kvalt. 18.12.2002 § 38.

Vesihuollolle on laadittu oma tuloslaskelma, tase ja rahoituslaskelma.

Konsernitilinpäätöksen laatiminen

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on v. 2014 yhdistetty kaikki tytäryhteisöt ja kuntayhtymät sekä osakkuusyhtiöistä Tuusniemen Aluelämpö Oy vuoden 2013 tilinpäätöstiedoilla, koska yhtiön tilinpäätöstietoja ei saatu tilitoimistolta. As Oy Hietaranta ja Koillis-Savon Vesi Oy v. 2014 tilinpäätöstiedoilla. Yhdistelemättä on jätetty myös osakkuusyhteisöjä, joiden merkitys konsernin tilinpäätökseen on vähäinen. Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kuntayhtymät kunnan osuuden mukaisessa suhteessa.

Pohjois-Savon Sairaanhoidopiiri kuntayhtymä on yhdistelty sen laatiman konsernitilinpäätöksen mukaisilla luvuilla. Sairaanhoidopiiriin konserniin kuuluvat mm. sen tytäryhtiöt; Kuopion yliopistollisen sairaalan tutkimussäätiö 100 %, Kiinteistö oy Isoharja 79,65 %, Sakupe Oy 51,00 % ja Kiinteistö Oy Mustinlampi 100 % sekä osakkuusyhtiöt Kiinteistö KYS Oy 48,80 %, KYS Invest Oy 48,78 %, Istekki Oy 47,66 % ja Finnheims Oy 20 %, IS-Hankinta Oy 30,17 % sekä liikelaitoskuntayhtymä ISLAB 66,77 % ja Itä-Suomen huoltopalvelut liikelaitoskuntayhtymä 48,47 %

Sisäiset liiketapahtumat

Konsernin keskinäiset liiketapahtumat tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on eliminoitu. Eliminointikirjaukset sekä tytäryhteisöjen, että kuntayhtymien osalta on suoritettu kunkin eliminointitavan erän yhteiskirjauksella (esim. siirtosaamiset tytäryhteisöltä laskettu yhteen). Erittely kirjauksista on kirjaustositteissa ja tositteiden liite-erittelyissä. Saamiset ja velat on tarkastettu kunnan kirjanpidon kanssa yhtäpitäväksi. Yhdistelylaskelmat sisältyvät konsernitilinpäätösaineistoon.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja tytäryhteisöjen ja kuntayhtymien keskinäinen omistus on eliminoitu.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet, jotka on laskettu v. 2014 tilinpäätöstiedoilla, on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Konsernitaseessa on tehty poistokorjaus vastaamaan kunnan poisto-suunnitelman mukaisia poistoja. Poistot on laskettu vain rakennuksista, koska muu poistonalainen käyttöomaisuus tytäryhtiöissä on vähäinen. Poistoero on kohdistettu edellisten tilikausien ja tilikauden yli-/alijäämään, poistoeron vaikutus yhteensä 2.308.392 €, josta edellisten tilikausien yli-/alijäämiin kohdistuu 2.204.322 € ja tilikauden yli-/alijäämiin 104.070 €.

Osakkuusyhteisöt/yhteisyhteisöt

Osakkuusyhteisöistä on yhdistelty konsernitilinpäätökseen As. Oy Hietaranta, Koillis-Savon Vesi Oy vuoden 2014 luvuilla ja Tuusniemen Aluelämpö Oy pääomaosuus menetelmällä vuoden 2013 luvuilla.. Muita osakkuusyhteisöjä ei ole yhdistetty vähäisen merkityksen takia. Yhdistelemättömien yhteisöjen konserniosuudet ja osuudet tilikauden tuloksesta ja veloista ovat liitteessä 24.

Kunnan omistamat vähemmistöosuudet

Liitteessä on ilmoitettu myös kunnan omistamien vähemmistöosuuksien kirjanpitoarvot. Merkittävin vähemmistöosuus on Pohjois-Karjalan Sähkössä ja Energiaholding Oy:ssä, joissa omistettavien osuuksien arvon voidaan olettaa olevan kirjanpitoarvoa suurempi.

Kunnan saamiset ja velat/tytäryhteisöt ja kuntayhtymät

	2014 €	2013 €
Vaihtuvat vastaavat		
Pitkäaikaiset		
Tytäryhteisöt		
Lainasaamiset	6.999	9.334
Lyhytaikaiset		
Tytäryhteisöt		
Myyntisaamiset	14.253	17.386
Lainasaamiset	2.333	2.333
Kuntayhtymät		
Myyntisaamiset	1.863	1.875
Yhteensä lainasaamiset	9.332	11.667
Yhteensä myyntisaamiset	16.116	14.805
Lyhytaikaiset velat		
Tytäryhteisöt	4.295	5.102
Kuntayhtymät	413	26.151
Yhteensä	4.708	31.315

Vastuusitoumukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta

	2014	2013		
	<u>Kunta</u>	<u>Muut</u>	<u>Kunta</u>	<u>Muut</u>
Omasta velasta kiinnitykset (tytäryhteisöt)				
Alkuperäinen pääoma				
Jäljellä oleva pääoma				
Tytäryhteisöjen takaukset				
Alkuperäinen pääoma		415.000		
Jäljellä oleva pääoma		384.974		
Osakkuusyhteisöjen takaukset				
Alkuperäinen pääoma				
Jäljellä oleva pääoma				
Muiden yhteisöjen takaukset				
Alkuperäinen pääoma	2.161.675		2.761.675	
Jäljellä oleva pääoma	1.486.027		1.998.712	

TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT
TOIMINTATUOTOT (liitetieto nro 8)

	Konserni		Kunta	
	2014	2013	2014	2013
Yleishallinto	179.769	144.824	142.227	138.994
Sosiaali- ja terveystoiminta	8.936.394	8.668.962	1.244.148	1.197.190
Opetus- ja kulttuuritoiminta	808.202	855.067	625.166	694.582
Tekninen- ja ympäristötoiminta	1.025.070	1.010.547	1.025.070	1.010.547
Vesihuolto	325.730	326.094	325.730	326.094
Muut palvelut				
Toimintatuotot yhteensä	11.275.165	11.005.494	3.362.341	3.367.407

VEROTULOT (liitetieto nro 9)

Verotulojen erittely	2014	2013
Kunnan verotulo	6.566.999	6.139.454
Osuus yhteisö- veron tuotosta	821.464	622.913
Kiinteistövero	733.548	679.994
Verotulot yhteensä	8.122.011	7.442.361

VALTIONOSUUDET (liitetieto nro 10)

Valtionosuuksien erittely	2014	2013
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus (ilman tasauksia)	7.608.037	7.747.923
Verotuloihin perustuva valtionosuuksien taseaus	2.561.796	2.441.392
Järjestelmämuutoksen taseaus	24.018	24.018
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-112.842	-118.125

Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus		
Valtionosuudet yhteensä	10.081.009	10.095.208

SATUNNAISET ERÄT (liitetieto nro 11)

Satunnaisten tuottojen ja kulojen erät	Konserni		Kunta	
	2014	2013	2014	2013
Satunnaiset tuotot				
Pohjois-Savon Sairaanhoidopiiri				
Itä-Suomen huoltopalvelut		1.045		
Satunnaiset kulut				
Takausvastuu	338.161		338.161	

Tuusniemen kunta maksoi 1.12.2014 Tuusniemen Osuuspankille Puutavaraliike Tauno Räsänen Oy lainatakauksen 338.161,59 € takausvastuun mukaisesti (Khall 24.11.2014 § 169).

SUUNNITELMAN MUKAISTEN POISTOJEN PERUSTEET (liitetieto nro 12)

Käyttöomaisuuden poistojen määrittämisessä on käytetty Kvalt:n 13.11.1996 § 49 hyväksymää poistosuunnitelmaa.

	<u>Poistomenetelmä</u>	<u>Poistoaika</u>
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET		
ATK-ohjelmat	tasapoisto	3 v
Aineettomat oikeudet	tasapoisto	5 v
AINEELLISET HYÖDYKKEET		
<u>Maa- ja vesialueet</u>	ei poistoa	-
<u>Rakennukset</u>		
Asuinrakennukset	tasapoisto	*40/50 v
Hallinto- ja laitusrakennukset	tasapoisto	*40/50 v
Tehdas- ja tuotantorakennukset	tasapoisto	*40/50 v
Muut rakennukset	tasapoisto	30 v

MUUTOS/POISTOAika Khall 7.1.2008 § 10

Entinen saharakennus poistoaika 10 vuotta vuodesta 2007 alkaen (vaihto Keski-Suomen Puukympit).

Kiinteät rakenteet ja laitteet

Maa- ja vesirakenteet	menojäämäpoisto	15-20 v
Vedenjakeluverkosto	menojäämäpoisto	10 %
Viemäriverkko	menojäämäpoisto	10 %
Kaukolämpöverkko	menojäämäpoisto	10 %
Vesi- ja viemäriverkoston koneet ja laitteet	tasapoisto	15 v

Koneet ja kalusto

Kuljetusvälineet	tasapoisto	10 v
Muut koneet ja kalusto	tasapoisto	5 v
ATK-laitteet	tasapoisto	3 v
Arvo- ja taide-esineet	ei poistoa	-
Enn.maksut ja kesken-		
Eräiset hankinnat	ei poistoa	-

*puiset 40 v. ja kiviset 50 v.

SUUNNITELMAN MUKAISTEN POISTOJEN LASKENTAPERUSTEET

- käyttöomaisuuden hankintahinta tai arvo 31.12.1990
- käyttöönottohetkeä seuraavan kk:n alusta
- vähennetty valtionosuudet, investointiavustukset ja liittymismaksut
- jäljellä olevat käyttöajat on arvioitu hyödykekohtaisesti
- ennen vuotta 1991 rakennetun vesi- ja viemäriverkoston poistoperusteena käytetty 31.12.1990 arvoa ja jäännösarvo poistetaan 10 vuoden aikana tasapoistona.
- Luonnonvarat (sora) arvostettu ottamissuunnitelman mukaiseen määrään (0.34 €/m³)

LISÄYS/POISTOSUUNNITELMA

Kvalt. 26.4.2000 § 18

	<u>Poistomenetelmä</u>	<u>Poistoaika</u>
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET		
Muut pitkäaikaiset menot	tasapoisto	3 – 10 v

Perustelut:

Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjeen kunnan suunnitelmanmukaisista poistoista mukaan poistoja voidaan tehdä myös muista pitkävaikutteisista menoista, jotka eivät ole erikseen luovutettavia, eivätkä siten kuulu kunnan käyttöomaisuuteen.

Muiksi pitkävaikutteisiksi menoiksi luetaan esimerkiksi vuokralle otettuihin tiloihin tehdyt korjauskulut, jotka aktivoidaan ja poistetaan useammalla tilikaudella.

Kvalt. 4.10.2001 § 65

KONEET JA KALUSTOErikoisajoneuvot
Erikoiskalusteettasapoisto
tasapoisto15-20 v.
10-15 v.

Peruskorjauksen yhteydessä uusittavan kaluston poistoajan päättää tekninen johtaja hankintakohtaisesti.
Tasapoisto 5-20 v.

POISTOSUUNNITELMA 1.1.2013**PYSYVÄT VASTAAVAT**

Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston suosituksen mukaan käytetään poistoaikojen alarajoja.

	Poistomenetelmä	Poistoaika
Aineettomat hyödykkeet		
<i>Kehittämismenot</i>	<i>Tasapoisto</i>	<i>2-5 vuotta *)</i>
<i>Aineettomat oikeudet</i>	<i>Tasapoisto</i>	<i>5-20 vuotta *)</i>
<i>Muut pitkävaikutteiset menot</i>		
<i>ATK-ohjelmat</i>	<i>Tasapoisto</i>	<i>2-5 vuotta *)</i>
<i>Muut</i>	<i>Tasapoisto</i>	<i>2-5 vuotta *)</i>
*) erityisestä syystä voi olla enintään 20 vuotta, erityisperustelut hankekohtaisesti		
Aineelliset hyödykkeet		
<i>Maa- ja vesialueet</i>	<i>Ei poistoaikaa</i>	<i>-</i>
<i>Rakennukset ja rakennelmat</i>		
<i>Hallinto- ja laitosrakennukset</i>	<i>Tasapoisto</i>	<i>20-50 vuotta</i>
<i>Tehdas- ja tuotantorakennukset</i>	<i>Tasapoisto</i>	<i>20-30 vuotta</i>
<i>Asuinrakennukset</i>	<i>Tasapoisto</i>	<i>30-50 vuotta</i>
<i>Talousrakennukset</i>	<i>Tasapoisto</i>	<i>10-20 vuotta</i>
<i>Vapaa-ajan rakennukset</i>	<i>Tasapoisto</i>	<i>20-30 vuotta</i>
<i>Kiinteät rakenteet ja laitteet</i>		
<i>Kadut, tiet, torit ja puistot</i>	<i>Menojäännöspoisto</i>	<i>15 %</i>
<i>Sillat, laiturit ja uimalat</i>	<i>Menojäännöspoisto</i>	<i>10 %</i>
<i>Muut maa- ja vesirakenteet</i>	<i>Menojäännöspoisto</i>	<i>10 %</i>
<i>Vedenjakeluverkosto</i>	<i>Menojäännöspoisto</i>	<i>7 %</i>
<i>Viemäriverkosto</i>	<i>Menojäännöspoisto</i>	<i>7 %</i>
<i>Sähköjohdot, muuntoasemat, ulkovaistustilalaitteet</i>	<i>Menojäännöspoisto</i>	<i>15 %</i>
<i>Laitosten laitoskoneet ja laitteet</i>	<i>Menojäännöspoisto</i>	<i>15 %</i>
<i>Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet</i>	<i>Menojäännöspoisto</i>	<i>20 %</i>
Koneet ja kalusto		
<i>Kuljetusvälineet</i>	<i>Tasapoisto</i>	<i>4-7 vuotta</i>
<i>Liikkuvat työkalut</i>	<i>Tasapoisto</i>	<i>5-10 vuotta</i>
<i>Terveystieteiden laitteet</i>	<i>Tasapoisto</i>	<i>5-15 vuotta</i>
<i>ATK-laitteet</i>	<i>Tasapoisto</i>	<i>3-5 vuotta</i>
<i>Muut laitteet ja kalusteet</i>	<i>Tasapoisto</i>	<i>3-5 vuotta</i>
Muut aineelliset hyödykkeet		
<i>Luonnonvarat</i>	<i>Käytön mukainen poisto</i>	
<i>Arvo- ja taide-esineet</i>	<i>Ei poistoaikaa</i>	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	<i>Ei poistoaikaa</i>	

Pysyvien vastaavien sijoitukset

Osakkeet ja osuudet

Ei poistoaikaa

31.12.2012 mennessä tehtyjen hankintojen ja toteutettujen investointihankkeiden poistot lasketaan kunnanvaltuuston 13.11.1996 § 49 hyväksymän poistosuunnitelman mukaisesti.

Mikäli poistoaika poikkeaa alarajasta, on pidempi poistoaika perusteltava hankekohtaisesti.

Investointien hankintaraja on 10.000 €. Alle 10.000 €:n hankinnat kirjataan käyttötalouden kuluksi. Pysyvien vastaavien poistolaskennassa 31.12. olevat investointihankkeet, joiden menojäännösarvo on alle 1.000 €, poistetaan vuosittain kertapoistoina.

Pienhankinnat

Pienet käyttöomaisuushankinnat, joiden hankintameno on alle 6728 € on kirjattu vuosikuluiksi. Luettelo v. 2014 pienhankinnoista sisältyy tilinpäätösaineistoon.

Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen ja poistonalaisten investointien vastaavuudesta (liitetieto nro 13)

Vuosina 2003 – 2014

Keskimääräiset suunnitelman mukaiset poistot	777.253
Keskimääräiset poistonalaisten investointien omahankintameno	- 1.331.436
Ero (€)	- 554.183
Ero %	- 41 %

Investointi- ja poistotason poikkeama johtuu osin rakennusten hankintamenoa alentavista rahoitusosuuksista ja osin siitä, että tarkastelujaksoon ajoittui poikkeuksellisen suuria poistonalaisia investointihankkeita.

Kirjanpitolautakunta kuntajaosto on antanut uudet yleisohjeet suunnitelman mukaisista poistoista 1.1.2013 alkaen, koskien uusien hankintojen ja investointihankkeiden poistolaskentaa. Suosituksen mukaan tulee käyttää poistoaikojen alarajoja. Kunnanvaltuusto on hyväksynyt 17.12.2012 § 50 suunnitelman mukaiset perusteet 1.1.2013 alkaen.

Poistonalaiset investoinnit

	2014	2013
Korvausinvestoinnit	452.397 €	587 542 €
Laajennusinvestoinnit	-	-
Uusinvestoinnit	1.497.760 €	3 156 107 €

Pakolliset varaukset (liitetieto nro 14)

Pakollisena varauksena on kirjattu Paakkilan asbestialueen kunnostamiseen 50.456,38 €, jota on käytetty vuosina 2002 – 2007 46.571,17 €. Päätös kunnan maksuosuudesta tehty kunnanhallituksessa 6.11.2000 § 233. Jäljellä olevaa varausta joudutaan mahdollisesti käyttämään vielä korvauksiin esim. Ohtaanniemen osakaskunnan vesialueiden lunastustoimituksesta aiheutuviin kustannuksiin. Varsinainen kunnostustyö on tehty. Pakollisen varauksen loppuosa on tuloutettu v. 2014, eikä ole tiedossa mahdollisia korjaustoimenpiteitä.

Pakollisten varausten muutokset	Konserni		Kunta	
	2014	2013	2014	2013
Eläkevastuu 1.1.				
Lisäykset tilikaudella				
Vähennykset tilikaudella				
Eläkevastuu 31.12.				
Paakkilan asbestialue 1.1.		3.885,21		3.885,21
Lisäykset tilikaudella				
Vähennykset tilikaudella				
Paakkilan asbestialue 31.12.		3.885,21		3.885,21

Potilasvahinkovakuutusmaksu 1.1.	167.335	143.991
Lisäykset tilikaudella	85.966	23.344
Vähennykset tilikaudella		
Potilasvahinkovakuutusmaksu 31.12.	253.301	167.335

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot ja –tappio (liitetieto nro 15)

	Konserni 2014	2013	Kunta 2014	2013
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden myyntivoitot	187.946	38.474	187.946	38.474
Rakennusten myyntivoitot				
Muut myyntivoitot		20.524		20.524
Myyntivoitot yhteensä	187.946	58.998	187.946	58.998
Muut toimintakulut				
Maa-alueiden myyntitappiot	45.000		45.000	
Kiinteistöjen myyntitappiot	59.501		59.501	
Muut myyntitappiot		33.053		29.690
Myyntitappiot yhteensä	104.501	33.053	104.501	29.690

Rahoitustuotot ja –kulut (liitetieto nro 16)

Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely

	2014	2013
P-Karjalan sähkö	78.592,14	78.592,14
P-Karjalan energiaholding	88.983,06	88.983,06
Peruspääoman korot kunta- yhtymiltä	15.810,94	15.808,87
Muut yhteisöt	2.025,00	1.891,72
Yhteensä	185.411,14	185.275,79

POISTOERON MUUTOS (liitetieto nro 17)

Erittely muutoksista

	2014	2013
Investointivaraukseen liittyvä poistoeron muutos	88.206,01	76.800,86
Poistoeron muutokset yhteensä	88.206,01	76.800,86

**TUOTTOJEN JA KULUJEN ERITTELY/TULOSLASKELMA
(SIS. VESIHUOLTO)**
TOIMINTATUOTOT
**2014
Ulkoiset**
**2013
Ulkoiset**
MYYNTITUOTOT

Liiketoiminnan myyntituotot:

- Vesi- ja jätevesimaksut	220 719,31		229 111,93	
- Vesihuollon perusmaksut	58 167,90		42 239,64	
- Vesihuollon liittymismaksut	27 988,84		32 897,50	
- Joukkoliikenteen myyntituotot	9,09		586,36	
- Jätteenkulj. ja käsittelymaksut	8 872,98		11 082,25	
- Muut liiketoiminnan tuotot	19 874,49	335 632,61	25 521,84	341 439,52

 Täyden korv. perusteella saadut
korvaukset valtiolta:

- Tapaturmaviraston korv.	5 374,65		15 014,36	
- Valtion korvaus kuntoutt. työtoimint.	20 956,93		19 877,30	
- Muut korvaukset		26 331,58		34 891,66

Korvaukset kunnilta ja kuntayhteisöiltä

- Korvaukset kunnilta ja kuntayht.	31 303,00		30 967,63	
- Kotikuntakorvaukset	430 687,59	461 990,59	475 072,95	506 040,58

Muut myyntituotot:

- Myyntituotot valtiolta	366,10		0,00	
- Myyntituotot kunnilta	63 714,31		66 502,80	
- Myyntituotot kuntayhtymiltä	1 898,00		5 042,22	
- Myyntituotot muilta	86 649,68		98 370,80	
- Oppisopimuskoulutuksen koul.korv.	0,00		0,00	
- Ruokahuollon ateriamaksut	17 382,02		17 960,46	
- Metsän myynti	232 136,66		268 770,43	
- Muut myyntituotot	16 877,30		13 473,13	
- Maa-ainesten oma käyttö	158,40		136,00	
- Kopioiden myyntituotot	4 190,78	423 373,25	12 403,72	482 659,56
Myyntituotot yhteensä		1 247 328,03		1 365 031,32

MAKSUTUOTOT

Maksutuotot:

- Sosiaalipalvelumaksut	220 138,13		221 844,54	
- Hoitopäivämaksut	79 782,58		67 641,64	
- Muut kodinhoitoapumaksut	108 247,38		131 497,16	
- Palveluysikön palvelumaksut	38 024,99		39 948,44	
- Palveluysikön siivous-as.matkat	44 122,54		38 335,62	
- Palveluysikön pesulamaksut	13 172,32		12 080,17	
- Ateriakorvaukset	228 485,86		219 108,62	
- Muut opetus- ja kultt.toimen maksut	14 184,00		21 061,80	
- Rak.valv. - ja tark.maksut	40 178,50		36 683,54	
- Maa-ainesvalv.-ja tark.maks.	7 540,13		7 627,92	
- Muut maksutuotot	19 795,58	813 672,01	18 109,49	813 938,94

TUET JA AVUSTUKSET

Tuet ja avustukset:

- Työllistämistuki	65 679,47		84 717,62	
- Muut tuet ja avustukset	64 094,19		85 090,71	
- Koulumatkatuki	33 188,26		27 830,89	
- Valtionosuus perustoimeentulotukeen	74 380,00		87 718,91	
- Valtionosuus kansalaisopisto	113 229,00	350 570,92	113 385,83	398 743,96

VUOKRATUOTOT

Vuokratuotot:

- Asuntojen vuokrat	376 776,85		362 126,64	
- Muiden rakennusten vuokrat	122 349,76		142 657,06	
- Maa- ja vesialueiden vuokrat	18 383,93		23 640,24	
- Koneiden ja laitteiden vuokrat	0,00		0,00	
- Muut vuokratuotot	6 007,82	523 518,36	4 679,99	533 103,93

MUUT TUOTOT

Muut tuotot:

- Käyttöomaisuuden myyntivoitto	187 946,21		58 998,26	
- Muut tuotot	197 136,04		157 579,29	
- Elatustuen takaisinperinnän pal.	-1 229,77		3 329,16	
- Työpaikkaruokailu	9 649,98		8 346,02	
- Yhteistoimintakorvaukset muilta	16 624,56		14 334,64	
- Toimeentulotuen takaisin perintä	12 136,56		11 547,24	
- Vakuutuskorvaukset	4 988,45		2 454,31	
- Käyttöomaisuuden myynti		427 252,03		256 588,92

TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ**3 362 341,35****3 367 407,07****TOIMINTAKULUT****HENKILÖSTÖKULUT**

Henkilöstökulut:

Palkat

- Luott.henk.palkkiot	52 920,00		49 342,50	
- Viranhaltijoiden kk-palkat	699 634,36		1 138 763,56	
- Opettajien palkat	1 319 643,33		1 354 459,32	
- Työsuhteisten kk-palkat	2 545 890,15		2 088 893,23	
- Erilliskorvaukset	283 219,58		278 056,40	
- Sairaus- ja äitiysloman sijaiset	62 141,93		102 416,89	
- Vuosilomansijaiset ja muut sijaiset	224 311,27		168 753,13	
- Asiantuntijapalkkiot	1 545,56		617,00	
- Tunti- ja urakkapalkat	86 434,51		102 096,42	
- Viranhaltijain ja työntekijöiden kokouspalkkiot	11 955,00		1 815,00	
- Ansionmenetykskorvaukset	5 972,24		7 781,00	
- Palkkatyöllistämispalkat	158 550,59		174 095,44	
- Opettajien erityisteht.palkk.	34 413,17		33 182,88	
- Opettajien sijaiset	33 763,47		38 697,88	
- Työosuuspalkkiot	19 095,00		17 844,00	
- Kotihoitopalkat				
- Lomapalkkajaksotus				
- Sosiaalipalkkavaraukset	24 806,24	5 564 296,40	18 688,92	5 575 503,57
Eläkevakuutusmaksut				
- KUEL-maksut	858 514,88		790 329,41	
- VAEL-maksut	166 457,12		183 508,62	
- Muut työeläkemaksut	13 162,53		10 791,26	
- Jaksotetut eläkekulut	5 582,19		6 484,94	
- Varhemaksut	7 957,67		9 573,01	
- Muut eläkevakuutusmaksut	634 122,54	1 685 796,93	689 599,93	1 690 287,17
Muut henkilösivukulut				
- Kansaneläke- ja sairausvak.maksut	117 571,46		112 055,43	
- Työttömyysvakuutusmaksut	113 746,13		129 440,74	
- Tapaturmavakuutusmaksut	22 028,58		41 449,36	
- Jaksotetut sosiaalivakuutusmaks.	973,58	254 319,75	1 095,02	284 040,55

Henkilöstökorvaukset ja muut henkilöstömenojen korjauserät				
- Sairausvakuutuskorvaukset	67 470,92		81 420,82	
- Tapaturmakorvaukset	2 267,76	-69 738,68	0,00	-81 420,82
Henkilöstökulut yhteensä		7 434 674,40		7 468 410,47

PALVELUJEN OSTOT

Palvelujen ostot:				
Asiakaspalvelujen ostot				
- Asiakaspalv.ostot valtiolta	837,53		1 223,20	
- Asiakaspalv.ostot kunnilta	3 173 976,42		3 088 430,22	
- Asiakaspalv.ostot kuntayhtymiltä	4 783 637,11		4 363 833,88	
- Asiakaspalvelujen ostot muilta	783 893,91		548 578,35	
- Asiakaspalv.ostot/perhehoit.	87 325,48	8 829 670,45	79 634,47	8 081 700,12
 - Muiden palvelujen ostot	14 488,25		17 652,10	
- ATK-lisenssit, ohjelmapäivitykset	31 983,57		30 313,80	
- Toimisto-, pankki- ja asiantuntijapalv.	192 510,62		158 666,57	
- Painatukset ja ilmoitukset	13 918,55		14 417,60	
- Tuusniemi-lehden kustannukset	214,60		20 926,11	
- Posti- ja telepalvelut	47 730,57		49 094,22	
- Vakuutukset	31 008,79		35 821,52	
- Puhtaanapito- ja pesulapalvelut	52 169,47		46 156,96	
- Rak. ja alueiden rak.- ja kunn.pitopalv.	117 067,50		98 800,30	
- Koneiden ja laitt. rak.- ja kunn.pitopalv.	54 472,25		65 120,62	
- Matkustus- ja kuljetuspalvelut	473 092,53		449 701,56	
- Sosiaali- ja terveystieteiden palvelut	79 774,20		83 304,96	
- Osuus verokustannuksiin	66 791,42		67 268,74	
- Osuudet kuntien keskusjärj.	1 562,00		1 513,00	
- Muut osuudet	23 221,87		29 561,01	
- Osuudet yksityistiekustann.	5 010,33		4 305,32	
- Majoitus- ja ravitsemuspalv.	13 097,62		15 042,07	
- Koulutus- ja kulttuuripalv.	40 188,42		51 083,85	
- Työpaikkaruokailu	10 854,32		9 319,84	
- Muut yhteistoimintaosuudet	174 415,85		211 326,94	
- Mainosilmoitukset ja mainoslahjat	26 509,25		6 260,56	
- Muut palvelut	7 670,57	1 477 752,55	7 727,47	1 473 385,12
Palvelujen ostot yhteensä		10 307 423,00		9 555 085,24

AINEET TARVIKKEET JA TAVARAT

Aineet, tarvikkeet ja tavarat:

Aineet ja tarvikkeet

- Toimisto- ja koulu- sekä ask.tarvikk.	23 312,20		17 916,51	
- Kirjallisuus, lehdet, AV-aineistot	39 593,84		39 420,99	
- Elintarvikkeet	259 743,40		262 744,85	
- Vaatteisto	3 642,07		6 633,29	
- Lääkkeet ja hoitotarvikkeet	31 545,76		26 718,15	
- Puhdistusaineet ja -tarvikkeet	24 407,15		27 507,89	
- Muut kemikaalit	15 360,14		11 650,44	
- Poltto- ja voiteluaineet	18 911,71		23 912,18	
- Lämmitys, sähkö ja vesi	445 077,39		439 663,43	
- Kalusto	44 461,32		33 241,49	
- Rakennusmateriaali	19 267,08		19 260,41	
- Merkkipäivä ym lahjat	25 731,49		6 603,69	
- Mainos- ja liikelahjat	20,16		3 461,70	
- Markkinointi- ja mainosmateriaali			606,50	
- Ensiaputarvikkeet	2 514,89		117,69	
- Muu materiaali	53 361,36	1 006 949,96	77 534,23	996 993,44

AVUSTUKSET

Avustukset:

- Avustukset kotitalouksille	633 810,86		689 919,33	
- Avustukset yhteisöille	186 201,77		199 094,24	
- Avustukset yrityksille			18 000,00	
- Avustukset kotital./omaish.	31 720,50	851 733,13	34 912,50	941 926,07

VUOKRAT

Vuokrat:

- Rakennusten ja huoneistojen vuokrat	378 512,22		369 376,54	
- Koneiden ja laitteiden vuokrat	50 099,27		42 735,13	
- Leasing-vuokrat	7 832,37			
- Muiden rakennusten ja huoneistojen vuokrat	3 468,55		2 014,06	
- Maa- ja vesialueiden vuokrat	3 100,63		3 056,45	
- Muut vuokrat	1 944,51	444 957,55	2 476,32	419 658,50

MUUT KULUT

Muut kulut:

- Välilliset verot	9 307,40		9 007,01	
- Välittömät verot	1 017,09		965,52	
- Käyttöomaisuuden myyntitappiot	104 501,37		29 690,00	
- Tulojäämien ja saatavien poist.	46 962,99		33 598,70	
- Jäsenmaksut	15 633,74		12 715,28	
- Edustus, juhlat ja merkkipv.				
- Kunnan järj. tilaisuudet			1 133,97	
- Muut kulut	20 686,55		28 583,18	
- Käyttövarausmääräraha				
- Henkilöstön virkistys	1 609,43		1 261,86	
- 140-vuotisjuhlamenot				
- Kansainvälisyyskasvatus	134,10			
- Opintoretket	9 611,04	209 463,71	587,71	117 543,23

TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ**-20 255 201,75****-19 499 616,95****TOIMINTAKATE****-16 892 860,40****-16 132 209,88****VEROTULOT**

Verotulot:

- Kunnallisvero	6 566 998,78		6 139 454,36	
- Kiinteistövero	821 463,65		679 993,74	
- Osuus yhteisöveron tuotosta	733 548,30	8 122 010,73	622 913,21	7 442 361,31

VALTIONOSUUDET

Valtionosuudet:

- Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	7 608 037,62		7 747 923,60	
- Verotuloihin perustuva v.os. tasaus	2 561 796,04		2 441 391,96	
- Järjestelmämuutoksen tasaus	24 018,00		24 018,00	
- Opetus- ja kultt.toimen muut valt.os.	-112 842,37	10 081 009,29	-118 125,00	10 095 208,56

RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT

Korkotuotot:

- Korot antolainoista	61,13		628,12	
- Korot talletuksista ja sijoituksista	0,00		0,00	
- Maksuliikennetilien korot	29 005,95		47 853,69	
- Muut korkotuotot	0,00	29 067,08	0,00	48 481,81

Muut rahoitustuotot			
- Osinkotuotot ja osuuspääomien korot	170 551,14	170 415,79	
- Verotilitysten korot ja korotukset	240,65	108,86	
- Peruspääoman korot kuntayh.	14 860,00	14 860,00	
- Viivästyskorot	4 977,04	5 212,15	
- Korvaus jäännöspääomasta	27 492,70	60 146,87	
- Muut rahoitustuotot	16 360,69	4 147,96	254 891,63
Korkokulut			
- Ottolainojen korot	-92 491,98	-87 095,95	
- Muut rahoituskulut			-87 095,95
Muut rahoituskulut			
- Verotilitysten korot ja korotukset	-64,67	-1 111,19	
- Luottovero ja provisiot			
- Muut rahoituskulut	-34 540,09	-61 012,46	
- Viivästyskorot	-361,07	-309,53	
- Euron muuntoerot	0,00	0,00	-62 433,18
RAHOITUSTUOTOT JA –KULUT YHT.	136 091,49		153 844,31
VUOSIKATE	1 446 251,11		1 559 204,30
SUUNNITELMAPOISTOT	-1 215 904,74		-1 107 404,01
KERTALUONTEISET POISTOT			
ARVONALENTUMISET	-6 126,58		
SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT			
Satunnaiset tuotot			
Satunnaiset kulut	-338 161,59		
POISTOERON MUUTOS	-567 999,85		76 800,86
VARAUSTEN MUUTOS	656 205,86		228 800,00
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ	-25 735,79		757 401,15

TALOUSARVION TOTEUTUMINEN LAJEITTAIN
(sis. Vesihuolto) (ulk./sis.)

	KÄYTTÖTALOUS		INVESTOINNIT		RAHOITUS		YHTEENSÄ
	Talousarvio Eur	Toteutuma 14 Eur	Talousarvio Eur	Toteutuma 14 Eur	Talousarvio Eur	Toteutuma 14 Eur	
TUOTTOLAJI							
Liiketoiminnan myyntituotot	412 900	420 543	-	-	-	-	420 543
Täyden korv. per. saadut korv.v	19 900	26 332	-	-	-	-	26 332
Muut myyntituotot	2 276 850	2 373 413	-	-	-	-	2 373 413
Maksutuotot	815 500	813 672	-	-	-	-	813 672
Tuet ja avustukset	435 000	350 571	-	16 335	-	-	366 906
Vuokratuotot	640 750	609 932	-	-	-	-	609 932
Muut toimintatuotot	269 100	473 547	-	28 740	-	-	502 287
Käyttöomaisuuden myynti	-	-	-	241 867	-	-	241 867
Satunnaiset tuotot	-	-	-	-	340 000	-	-
Valtionosuudet ja avustukset	-	-	-	-	10 050 000	10 081 009	10 081 009
Verot	-	-	-	-	8 030 000	8 122 011	8 122 011
Korot	-	-	-	-	30 000	29 067	29 067
Muut rahoitustuotot	-	-	-	-	231 500	234 482	234 482
Antolainojen lyhennykset	-	-	-	-	-	-	-
Varausten muutos	-	-	-	-	656 206	-	-
Poistoeron muutos	-	-	-	-	88 500	88 206	88 206
YHTEENSÄ	4 870 000	5 068 010	272 100	286 942	19 426 206	18 554 775	23 909 727
Investointiosasta aktivoitu kuluja taseeseen		1 950 157					
Investointiosasta aktivoitu tuottoja taseeseen		286 943					
Rahoituksesta aktivoitu tuottoja taseeseen		2 333					

TALOUSARVION TOTEUTUMINEN LAJEITTAIN
(sis. Vesihuolto) (ulk./sis.)

KULULAJI	KÄYTTÖTALOUS		INVESTOINNIT		RAHOITUS		YHTEENSÄ
	Talousarvio Eur	Toteutuma 14 Eur	Talousarvio Eur	Toteutuma 14 Eur	Talousarvio Eur	Toteutuma 14 Eur	
Palkat ja palkkiot	5 781 050	5 494 557	-	46 999	-	-	5 541 556
Eläkekulut	1 886 250	1 685 797	-	-	-	-	1 685 797
Muut henkilösivukulut	366 494	254 320	-	-	-	-	254 320
Asiakaspalvelujen ostot	8 809 452	8 829 670	-	-	-	-	8 829 670
Muiden palvelujen ostot	2 953 614	3 050 668	-	-	-	-	3 050 668
Aineet ja tarvikkeet	1 084 490	1 050 987	-	-	-	-	1 050 987
Avustukset	926 350	851 733	-	-	-	-	851 733
Vuokrat	491 100	531 372	-	-	-	-	531 372
Muut kulut	189 200	211 766	-	1 837 721	-	-	2 049 487
Satunnaiset kulut	-	-	-	-	-	-	-
Käyttöomaisuuden osto	-	-	-	65 437	-	-	65 437
Kuntayhtymien inv.osuudet	-	-	-	-	-	-	-
Korkokulut	-	-	-	-	110 000	92 492	92 492
Muut rahoituskulut	-	-	-	-	35 000	34 966	34 966
Poistoeron lisäys	-	-	-	-	-	-	-
Muut satunnaiset kulut	-	-	-	-	-	338 162	338 162
Varausten lisäys	-	-	-	-	-	-	-
Lainananto	-	-	-	-	-	-	-
Arvonlisäveron tak.perintä	-	-	-	-	-	-	-
YHTEENSÄ	22 488 000	21 960 870	2 389 000	1 950 157	145 000	465 620	24 376 647

VESIHUOLLON TALOUSARVION TOTEUTUMINEN LAJEITTAIN 2014

KULULAJI	KÄYTTÖTALOUS		INVESTOINNIT		RAHOITUS		YHTEENSÄ
	Talousarvio Eur	Toteutuma Eur	Talousarvio Eur	Toteutuma Eur	Talousarvio Eur	Toteutuma Eur	
Palkat ja palkkiot	79 500	62 281	-	1 521	-	-	63 802
Eläkekulut	17 500	15 247	-	-	-	-	15 247
Muut henkilösivukulut	14 000	2 827	-	43	-	-	2 870
Muiden palvelujen ostot	81 300	45 557	-	26 209	-	-	71 766
Aineet ja tarvikkeet	65 200	77 641	-	-	-	-	77 641
Vuokrat	500	360	-	-	-	-	360
Muut kulut	2 000	1 324	-	29 130	-	-	30 454
Muut rahoituskulut	-	-	-	-	33 400	27 493	27 493
YHTEENSÄ	260 000	205 237	44 000	56 903	33 400	27 493	289 633

TUOTTOLAJI	KÄYTTÖTALOUS		INVESTOINNIT		RAHOITUS		YHTEENSÄ
	Talousarvio Eur	Toteutuma Eur	Talousarvio Eur	Toteutuma Eur	Talousarvio Eur	Toteutuma Eur	
Myyntituotot	320 000	355 600	-	-	-	-	355 600
Muut liiketoiminnantuotot	1 000	4 606	-	-	-	-	4 606
Muut tuotot	-	-	-	527	700	457	984
Korot	-	-	-	-	-	-	-
YHTEENSÄ	321 000	360 206	-	527	700	457	361 190

Kunnan sijoitukset (osakkeet ja osuudet) tytäryhteisöiltä, kuntayhtymiltä ja muilta yhteisöiltä

	2014	2013
Pysyvät vastaavat		
Tytäryhteisöt		
Osakkeet	4.438.424	4.450.140
Lainasaamiset	<u>111.340</u>	<u>111.340</u>
Yhteensä	4.549.764	4.561.480
Kuntayhtymät		
Osuudet	<u>1.595.353</u>	<u>1.595.353</u>
Yhteensä	1.595.353	1.595.353
Osakkuusyhteisöt		
Osakkeet	<u>765.522</u>	<u>780.522</u>
Yhteensä	765.522	780.522
Muut osakkeet ja osuudet		
Osakkeet ja osuudet	<u>507.467</u>	<u>513.593</u>
Yhteensä	507.467	513.593
Yhteensä osakkeet ja osuudet	7.306.766	7.339.608
Yhteensä lainasaamiset	111.340	111.340

Muutokset sijoituksissa yhteensä - 32.842 €, muutos koostuu seuraavista eristä:

Tytäryhteisöjen osakkeet	+1.684 €	maksetut rahoitusvastikkeet As Oy Keskitie
	+ 778 €	maksetut rahoitusvastikkeet As Oy Harjutie
	- 8.000 €	myyty Kiinteistö Oy Meijerirannan osakkeita
	-2.576 €	rahoitusvastikepalautus As Oy Harjutie 2013
	- 3602 €	rahoitusvastikepalautus As Oy Keskitie 2013
Osakkuusyhteisö osakkeet	-15.000 €	myyty As Oy Tuusharjun osake
Muut osakkeet ja osuudet	- 6.126 €	arvonlennus Koillis-Savon Kehitys Oy

Lainasaamiset ovat Tuusniemen Teollisuudelle (111.340 e) annettuja ns. pääomalainoja.

OMISTUS MUISSA YHTIÖISSÄ (taseen liitetieto 22-24)**Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet ja osakkuusyhteisöt****Tytäryhteisöt (taseen liitetieto nro 22)**

Nimi	Kotipaikka	Kunnan omistus osuus	Konsernin omistus- osuus /%	Kuntakon- sernin osuus om. po:sta 1000 €	Osuus (1000 €) vieraasta pääomasta	tilikauden voitosta/ tappiosta 1000 €	Pitkäaikai- set lainat ulkopuoli- siilta 1000 €
Tuusniemen Teollisuus Kiinteistö Oy	Tuusniemi	100 %	100 %	419,6	6,6	-60,5	-
Haapapuisto Kiinteistö Oy	Tuusniemi	100 %	100 %	229,8	3,0	-10,2	-
Meijerinranta Kiinteistö Oy Virastotalo	Tuusniemi	46,94 %	46,94 %	107,8	2,7	1,3	-
As Oy Tuusniemen Nahkuri	Tuusniemi	81,63 %	81,63 %	1713,0	15,8	-3,8	-
As Oy Tuusniemen Harju	Tuusniemi	100 %	100 %	578,4	2,9	-	-
As Oy Tuusniemen Harju	Tuusniemi	100 %	100 %	250,5	1,8	-	-
As Oy Turula-Harjutie	Tuusniemi	100 %	100 %	243,1	11,0	5,3	-
As Oy Turula-Kenttätie	Tuusniemi	100 %	100 %	144,4	1,3	5,5	-
As Oy Turula-Keskitalo	Tuusniemi	100 %	100 %	405,0	10,9	-7,4	-
Yhteensä				4.091,6	56,0	-69,8	-

Kuntayhtymät (taseen liitetieto nro 23)

P-S Sairaanhoidopiiri Ky	Kuopio	1,4564 %	1375	4429	30,5	2978
Savon koulutus Ky	Kuopio	0,722338 %	298,7	163,3	7,1	62,3
Savon Liitto	Kuopio	1,09 %	8,2	4,4	2,0	-
Vaalijalan kuntayhtymä	Pieksämäki	0,8484 %	95,8	157,1	21,4	95,5
Itä-Suomen	Mäntyharju	0,341992 %	6,5	2,3		1,0
Päihdehuolto Ky						
Yhteensä			1.784,2	4.756,1	61,0	3.136,8

Osuus vieraasta pääomasta sisältää pitkä- ja lyhytaikaisen vieraanpääoman (sisältää kunnan antamat antolainat ja muut saamiset)

Osakkuusyhteisöt ja yhteisyhteisöosakkeet ja -osuudet

Tuusniemen Aluelämpö Oy	Tuusniemi	41,67 %	179,9	27,1	9,4	-
Koillis-Savon Vesi Oy	Tuusniemi	40,2 %	120,5	816,2	18,8	729,9
As Oy Hietaranta	Tuusniemi	33,33 %	208,9	0,38	0,51	
Yhteensä			509,3	843,68	28,71	729,9

Yhdistelemättömät osakkuus- ja yhteisyhteisöt (taseen liitetieto nro 24)

As Oy Tuusniemi	Kuopio	10,1 %	17,3	0,3	-	-
As Oy Keskipiha	Tuusniemi	40,30 %	51,0	0,7	0,2	
As Oy Hoikanranta	Tuusniemi	35,22 %	87,75	0,1	0,03	
As Oy Tuusniemen Peltotie	Tuusniemi	43,75 %	491,1	0,3	-0,21	
Yhteensä			647,15	1,4	0,02	

Vähemmistöosuudet

		Osuus	Osuuden kirjanpitoarvo
Istekki Oy	Kuopio		5.000 € 5 kpl/ä 1.000 €
As Oy Metsärivi	Tuusniemi		20.182 €/40 m ²
As Oy Juojärvenrinne	Tuusniemi		30.947 €/50 m ²
As Oy Veljestalo	Tuusniemi		13.581 €/84 m ²
As Oy Savonpuisto	Tuusniemi	14,77 %	15.440 €/58 m ²
Kiinteistö Oy Pankinkulma	Tuusniemi	2,74 %	7.367 €/43 m ²
Pohjois-Karjalan Sähkö Oy	Joensuu		50.451 €/29997 kpl/a 1.68188 €
Energiaholding Oy	Joensuu		57.122 €/33963 kpl/a 1.68188 €
Pohjois-Tuusniemen	Tuusniemi		252 €
Vesiosuuskunta			
Paakkilan Vesiosuuskunta	Tuusniemi		202 €
Jätekukko Oy	Kuopio	1,4 %	10.000 €
Savon Kuituverkko Oy	Lapinlahti	5,792 %	85.543 €
IS-Hankinta Oy	Kuopio		2.000 € 1 kpl/2.000 €
	Yhteensä		298.087 €

Saamiset (taseen liitetieto nro 25)

Saamiset tytäryhteisöiltä, osakkuus- ja omistusyhteisyyksiltä sekä kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä.

Saamisten erittely

	2014		2013	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset		14.253		17.385
Lainasaamiset	6.999	2.333	9.333	2.333
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				
Yhteensä	6.999	16.586	9.333	19.718
Saamiset kunta-				
yhtymiltä, joissa				
kunta on jäsen				
Myyntisaamiset				
Lainasaamiset				
Muut saamiset				
Siirtosaamiset		1.863		859
Yhteensä		1.863		859
YHTEENSÄ	6.999	18.449	9.333	20.577

Siirtosaamiset (taseen liitetieto nro 26)

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät	Konserni		Kunta	
	2014	2013	2014	2013
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Kelan korvaus työterveysh	12.283	21.162		
Elatustuen takautumissaatava		3.605	-	3.605
Valtionavustus		2.249		
Siirtyvät korot				
Muut tulojäämät	67.844	81.561		
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	80.127	108.577		3.605

Rahoitusarvopaperit (taseen liitetieto nro 27)**Muut arvopaperit**

1.1.2014	58.726,18
Kirjanpitoarvo 31.12.	58.726,18

Oman pääoman muutokset (taseen liitetieto nro 28)

	Konserni		Kunta	
	2014	2013	2014	2013
Peruspääoma 1.1.	9.738.742,33	9.738.742,33	9.738.742,33	9.738.742,33
Jäännöspääoma	659.789,62	659.789,62	659.789,62	659.789,62
Peruspääoma 31.12.	10.398.531,95	10.398.531,95	10.398.531,95	10.398.531,95
Muu oma pääoma	631.683,20	615.093,48		
Edellisten tilikaudien ylijäämä	2.483.061,69	1.824.981,07	5.062.252,21	4.304.851,06
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-134.532,41	705.019,71	-25.735,79	757.401,15
Oma pääoma yhteensä	12.144.044,43	13.543.626,21	15.435.048,37	15.460.784,16

Poistoero (taseen liitetieto nro 29) ja vapaaehtoiset varaukset

Poistoeron vähennystä kirjattiin sumupoistojen suhteessa 76.800,86 €.

	2014	2013
Vapaaehtoiset varaukset		
Investointivaraus		200.000,00
Kehittämismääräys		456.205,86
140-vuotisjuhlarahasto		<u>656.205,86</u>
Poistoero		
Poistoero	<u>2.691.776,10</u>	<u>2.123.776,25</u>

Investointivaraukseen on siirretty kehittämismääräyksestä 468.644,30 euroa

Pitkäaikainen vieras pääoma (taseen liitetieto nro 30)

Velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua.

	2014	2013
Pitkäaikaiset velat		
Kuntarahastus Oy	3.025.000	1.925.000

Pakolliset varaukset (taseen liitetieto nro 32)

Pakolliset varaukset	2014	Konserni 2013	Kunta 2014	2013
Muut pakolliset varaukset				
Ympäristövastuut		3.885,21	-	3.885,21
Eläkevastuut (ky)				
Potilasvahinkovakuutus-	253.301	167.335,20		
Maksuvastuu (ky)				
Muut pakolliset vastuut (ky)				
Muut pakolliset varaukset	253.301	171.220,41	-	3.885,21
yhteensä				

Velkojen erittely (taseen liitetieto nro 33)

Velat tytäryhteisöille, osakkuus- ja omistusyhteisöille sekä kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä.

Lyhytaikainen vieras pääoma

Vieras pääoma	2014 Pitkä- aikainen	2014 Lyhyt- aikainen	2013 Pitkä- aikainen	2013 Lyhyt- aikainen
Velat tytäryhteisöille				
Saadut ennakot				
Ostovelat		4.295		5.101
Muut velat				
Siirtovelat				
Yhteensä		4.295		5.101
Velat kuntayhtymille				
Saadut ennakot				
Ostovelat		413		1.584
Muut velat				
Siirtovelat				
Yhteensä		413		1.584
Yhteensä		4.708		6.685

Muiden velkojen erittely (taseen liitetieto 36)

Muiden velkojen erittely	Konserni		Kunta	
	2014	2013	2014	2013
Muut velat				
Liittymismaksut				
Muut velat	86.983	91.134		
Muut velat yhteensä	86.983	91.134		

Erittely siirtovelasta (taseen liitetieto nro 37)

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät	Konserni		Kunta	
	2014	2013	2014	2013
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Valtionosuusennakot	15.119	13.019	15.119	13.019
Menojäämät				
Palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	1.547.896	1.446.299	792.949	729.766
Muut menojäämät	149.266	250.612	28.495	32.670
Siirtovelat yhteensä	1.712.281	1.709.930	836.563	775.455

Huollettavien varat ja pääomat (taseen liitetieto nro 38)

Sosiaalilautakunnan hallussa/hoidossa olevat huollettavien varat ja pääomat, jotka sisältyvät taseeseen ryhmään rahat ja pankkisaamiset.

	2014	2013
Huollettavien varat ja pääomat 31.12.	<u>3.314,11</u>	<u>2.116,49</u>

Leasingvastuiden yhteismäärä (taseen liitetieto nro 44)

	Konserni		Kunta	
	2014	2013	2014	2013
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	34.046	75.868		50.220
Myöhemmin maksettavat	30.611	87.598		56.497
Yhteensä	64.657	193.466		106.717

Vastuusitoumukset (taseen liitetieto nro 45-46)

Vastuusitoumukset	Konserni		Kunta	
	2014	2013	2014	2013
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma				
Jäljellä oleva pääoma				
Takaukset muiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma	2.161.675	2.761.675	2.161.675	2.761.675
Jäljellä oleva pääoma	1.486.027	1.998.711	1.486.027	1.998.711

Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista

	2014	2013
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	12.786.440,48	12.179.309,78
Kunnan osuus takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12.		
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	8.840,18	8.168,11

Vakuutustalletukset

Vakuustalletukset rakennusurakoista 26 kpl 204.802,51 € ja maa-aineslain mukaiset takaussitoumukset 30 kpl 220.570,94 €. Yksityiskohtaiset luettelot vakuustalletuksista ja takaussitoumuksista sisältyy tilinpäätösaineistoon.

Taseen ulkopuoliset järjestelyt (liitetieto nro 47)**Taseen ulkopuoliset järjestelyt
Sopimusvastuut**

Yhteistyö- ja kumppanuussopimukset ks. sivut (12-14)

Maakunnallisen verkkoyhtiön perustaminen
kvalt. 26.8.2010 § 19

	Konserni 2014	2013	Kunta 2014	2013
Osakepääoma maksettu 8.11.10		85.543		85.543
Pääomalainasitoumus		100.300		100.300
Osuus rakennuskustannuksiin		215.603		215.603
Johdannaissopimukset	1.231.548			
Vuokravastuut				
Potilašvakuutusvastuu	75.023			
Arvonlisäveron palautusvastuu	1.456.445	1.005.311	1.184.902	942.604

Palautuksena ja vähennyksenä käsitellyt arvonlisäverot uudisrakennusten ja perusparantamisen hankintamenoista, joihin liittyy mahdollinen palautusvelvollisuus kiinteistöt myytäessä tai niiden käyttötarkoituksen muuttuessa vähennykseen tai palautukseen oikeuttamaan tarkoitukseen (ALV 120 §). Palautusvastuuta määriteltäessä otetaan huomioon kiinteistöt, joiden osalta vastuun toteutuminen on todennäköistä investointi- tai taloussuunnitelmaan tai toimenpideohjelmaan perustuen.

Henkilöstöä koskevat liitetiedot (liitetieto nro 48)

Henkilöstön lukumäärä 31.12.

	2014		2013	
	Päätoimiset	Osa-aikaiset	Päätoimiset	Osa-aikaiset
Yleishallinto	27	2	26	5
Sosiaali- ja terveystoimi	76	11	68	14
Opetus- ja kulttuuritoimi	30	8	30	13
Yhdyskuntapalvelut (tekninen toimi)	16	2	18	1
Muut palvelut	4		4	1
Yhteensä	153	23	146	34

Henkilöstön lukumäärään lasketaan mukaan:

- toistaiseksi palkatut
- määräaikaiset
- työllistetyt ja
- oppisopimussuhteiset

Tilintarkastajan palkkiot (liitetieto nro 50)

Tilintarkastajan palkkiot	2014	2013
BDO Auditor Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	3.424	3.021
Muut tilintarkastajalle kuuluvat tehtävät		
Tarkastuslautakunnan avustaminen	3.348	4.577
Muut palkkiot/palkkatarkastus		2.880
Palkkiot yhteensä	6.772	10.477

VESIHUOLLON TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Vesihuoltolain (1.3.2001) 4. luvun 20 §:n mukaan kunnan vesihuollon kirjanpito tulee eriyttää kunnan kirjanpidossa ja vesihuollon on laadittava tilikaudelta erilliset tilinpäätöslaskelmat (tase, tuloslaskelma sekä liitetiedot). Kvalt. 15.11.2001 § 77 mukaan vesihuolto on eriytetty laskennallisesti kunnan kirjanpidossa. Vesihuollon avaava tase on muodostettu kunnan 31.12.2001 taseessa olevista vesihuollolle eriytettävistä eristä (käyttöomaisuus, saamiset, velat ja osuus henkilöstön lomapalkkajaksotusvelasta). Vesihuollon jäännöspääomalle on määritetty 1,556 % vuotuinen korko.

Käyttöomaisuuden arvostus (liitetieto nro 1)

Vesihuollon käyttöomaisuus on merkitty taseeseen hankintamenoa vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot lasketaan kvalt:n 13.11.1996 § 49 hyväksymän ja 26.4.2000 § 18 sekä 4.10.2001 § 65 muuttaman poistosuunnitelman mukaan. Vesihuollon liittymismaksut käsitellään kunnanhallituksen 13.4.2000 § 75 päätöksen mukaisesti käyttöomaisuuden hankintamenoa vähennyksenä. Suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa.

Tuloksen ja taseen vertailukelpoisuus (liitetieto nro 2)

Vesihuollon kirjanpidon laskennallinen eriyttäminen aloitettiin v. 2002.

VESIHUOLLON TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT

Toimintatuotot (liitetieto nro 8)

Vesihuollon ulkoiset toimintatuotot

	V. 2014 €	V. 2013 €
Vesilaitos	114 635	122 078
Viemärlaitos	<u>211 095</u>	<u>204 015</u>
	<u>325 730</u>	<u>326 093</u>

Tuloslaskelman ulkoisten tuottojen ja kulujen liikeylijäämä v. 2014 oli 135.060 €.

Varsinaisen toiminnan tuotot muodostuivat veden ja jäteveden myynnistä, jota v. 2014 oli yhteensä 63.476 m³. Puhtaan veden veroton myyntihinta oli 1,35 €/m³ ja jäteveden 2,84 €/m³.

Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet (liitetieto nro 12)

Kvalt. 13.11.1996 § 49 mukainen poistosuunnitelma vesihuollon käyttöomaisuuden osalta.

-----	<u>Poistotapa</u>	<u>Poistoaika</u>
-------	-------------------	-------------------

AINEELLISET HYÖDYKKEET

Rakennukset

Tehdas- ja tuotantorakenteet tasapoisto

* 40/50

Kiinteät rakenteet ja laitteet

Vedenjakeluverkosto

menojäännöspoisto

10 %

Viemäriverkosto

menojäännöspoisto

10 %

Vesi- ja viemäriverkoston

koneet ja laitteet

tasapoisto

15 v.

* puiset 40 v. ja kiviset 50 v.

POISTOSUUNNITELMA 1.1.2013

Kvalt. 17.12.2012 § 50 mukainen poistosuunnitelma vesihuollon käyttöomaisuuden osalta.

Kirjanpitolautakunnan kuntajaosto on antanut uudet yleisohjeet suunnitelman mukaisista poistoista 15.11.2011. Uutta SUMU-poistosuunnitelmaa sovelletaan 1.1.2013 jälkeen toteutettavien uusien hankintojen ja investointihankkeiden poistolaskentaan.

Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston suosituksen mukaan tulee käyttää poistoaikojen alarajoja.

<u>Rakennukset</u>	<u>Poistotapa</u>	<u>Poistoaika</u>
<u>Tehdas- ja tuotantorakenteet</u>	tasapoisto	20-30 vuotta

<u>Kiinteät rakenteet ja laitteet</u>		

Vedenjakeluverkosto	menojäännöspoisto	7 %
Viemäriverkosto	menojäännöspoisto	7 %
Laitosten laitoskoneet ja laitteet	menojäännöspoisto	15 %

Pienhankinnat

Pienet käyttöomaisuushankinnat, joiden hankintameno on alle 6.728 € on kirjattu vuosikuluiksi. Luettelo pienhankinnoista sisältyy tilinpäätösaineistoon.

Tuottojen ja kulujen erittely

	Toteuma 2014 € (ulk.+sis.)	Toteuma 2014 € (ulk.)
LIKEVAIHTO		
Liiketoiminnan tuotot:		
Vesi- ja jätevesimaksut	307 159	275 109
Jätteen kuljetus- ja käsittelymaksut	8 873	8 873
Muut liiketoiminnan tuotot	11 579	9 153
Vesilaitoksen liittymismaksut	27 989	27 989
Muut tuotot	4 605	4 605
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-77 641	-76 554
Palvelujen ostot	-45 557	-32 077
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-62 281	-62 281
Henkilöstösivukulut		
Eläkekulut	-15 247	-15 247
Muut henkilösivukulut	-2 827	-2 827
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-99 213	-99 213
Liiketoiminnan muut kulut	-1 683	-1 683
LIIKE YLI- / ALIJÄÄMÄ	55 756	35 847
Rahoitustuotot ja -kulut		
Muut rahoituskulut		
Muut rahoitustuotot	457	457
Korvaus jäännöspääomasta	-27 493	-27 493
TILIKAUDEN YLI- / ALIJÄÄMÄ	28 720	8 811

TASEEN LIITETIEDOT

Käyttöomaisuus (liitetieto nro 21)

	Aineelliset hyödykkeet Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Enn.maksut ja kesk. er. hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 01.01.	674 162,87	972 755,56	-	1 646 918,43
Lisäykset tilikauden aikana	-	56 376,91	-	56 376,91
Rahoitusosuudet tilikauden aikana	-	-	-	-
Vähennykset tilikauden aikana	-	-	-	-
Siirrot erien välillä	-	-	-	-
Tilikauden poisto	-33 566,16	-92 981,92	-	-126 548,08
Arvonlennukset ja niiden pal.	-	-	-	-
POISTAMATON HANKINTAMENO 31.12.	640 596,71	936 150,55		1 576 747,26

Jäännöspääoman muutos (liitetieto nro 21)

Jäännöspääoma muodostuu seuraavasta laskelmasta, joka perustuu liiketoimintaan kohdistuviin omaisuus- ja pääomaeriin.

	01.01.2014 Eur	31.12.2013 Eur
Rakennukset	674 162,87	640 596,71
Kiinteät rakenteet ja laitteet	972 755,56	936 150,55
Keskeneräiset hankinnat	-	-
Tarvikevarasto	119 964,33	122 107,56
Myyntisaamiset	-	-
-Investointivaraus	-	-
-Lainat rahalaitoksilta	-11 505,58	-12 070,39
-Ostovelat	-9 219,12	-7 691,81
-Lomapalkkajaksoitus		
Jäännöspääoma	1 746 158,06	1 713 158,06

Erittely siirtovelasta (liitetieto nro 37)

	2014 Eur	2013 Eur
Palkkojen ja henkilösivukulujen jaksoitukset	7 691	9 219

HENKILÖSTÖKERTOMUS VUODELTA 2014 (Tp:n liitetieto nro 48-49)

Henkilöstöpoliittiset periaatteet ym.

Kunnanvaltuusto hyväksyi 17.12.2012/§ 51 kunnan henkilöstöohjelman, jota on päivitetty kunnanhallituksessa 17.6.2013 § 124. Henkilöstöohjelman päivittämisestä vastaa seurantar ryhmä, joka kokoontuu kerran vuodessa maaliskuussa. Seurantar yhmään kuuluvat kaikki ammattijärjestöt, työsuojelupäällikkö ja kunnan edustajat. Kunnanhallitus hyväksyi 28.4.2014/§ 58 päivitetyn henkilöstöohjelman allekirjoittamattomana sekä henkilöstö- ja koulutussuunnitelman vuodelle 2015.

Palvelujen tuotanto ja rakenne, taloudellinen tilanne ja strategia ohjasivat henkilöstön määrää. Palvelujen rakenteen ja henkilöstörakenteen muutos on samansuuntainen kuin edellisinä vuosina. Koko henkilöstöä koskevat yt-neuvottelut käytiin syksyn 2014 aikana. Ketään ei lomautettu eikä irtisanottu.

Palkkamenot olivat 5.629.499 €, ja ne laskivat edelliseen vuoteen 0,70 % pelkkien palkkojen osalta. Henkilöstömenot asukasta kohden kasvoivat. Vakainainen henkilöstö lisääntyi ja sen määrä oli sataa asukasta kohti 4,95 henkilöä.

Henkilöstön jaksamista tuettiin mm. työkykyä ylläpitävän toiminnan avulla. Ikääntyminen ja vähäinen vakinaisen henkilöstön vaihtuvuus edellyttää henkilöstön jaksamiseen panostusta. Työkykyä ylläpitävänä toimintana olivat työergonomia, sulkapallo- ja sähkövuoro, liikunta- ja virkistysiltpäivät, rokotukset ja luennot, ensiapukoulutus ym.

Tuusniemen Tyky-hierontakortteja jaettiin henkilöstölle paikallisiin hierontapalveluihin (20 €/kpl) 2012 v. 106 kpl, (20 € x 2 kpl) 2013 v. 203 kpl ja 2014 v. (40 €) 112 kpl.

HENKILÖSTÖ

Koko vuoden palkansaajien määrä oli verottajan vuosi-ilmoituksessa 431, joka väheni edelliseen vuoteen 6,1 %. Vakinaista henkilöstöä oli 136, joka lisääntyi edelliseen vuoteen verrattuna.

PALVELUSUHTEIDEN MÄÄRÄ VAKINAINEN HENKILÖSTÖ:

miehet ja naiset, kokoaikaiset ja osa-aikaiset erikseen

Vakinaiset						Sijaiset					Palkkatuella			
31.12.	Kokoaikaiset		Osa-aikaiset		Yht.	Määräaikaiset		Osa-aikaiset		Yht.	Työllistetyt		Yht.	
	Miehet	Naiset	Miehet	Naiset		Miehet	Naiset	Miehet	Naiset		Miehet	Naiset		
2012	23	91	5	14	133	4	28	1	8	41	1,5	3,6	5,1	
2013	23	90	4	16	133	4	31	1	8	44	2,1	4,8	6,9	
2014	24	97	2	13	136	1	30	1	6	38	2,3	3,4	5,7	
Muutos 13 /14					+3,0					-6,0			-1,2	
Muutos-%					2,26 %					-13,64 %			-17,39 %	

Oppisopimussuhteisia vuonna 2014 oli vakinaisista työntekijöistä 1 nainen ja palkkatuella 2,0 naista.

31.12.2014 osa-aikaeläkkeellä oli 1 mies ja 4 naista, sekä osatyökyvyttömyyseläkkeellä 6 naista ja 1 mies.

Sivutoimisia oli lähinnä opetushenkilöstössä.

Keski-ikä v. 2014

	Miehet	Naiset
Kokoaikaiset	49,7	48,8
Osa-aikaiset	57,5	51,2
Palkkatuella	52,5	48,1

VAKINAISEN HENKILÖSTÖN MÄÄRÄ JA KESKI-ikä 31.12.

Työyksikkö	2012		2013		2014	
	Määrä	Keski-ikä	Määrä	Keski-ikä	Määrä	Keski-ikä
Kunnanvirasto/kirjasto	22	51,5	21	52,3	21	52,4
Keskuskeittiö	8	47,4	9	49,2	7	44,0
Koivukoti					8	41,8
Palvelukeskus	21	49,9	21	49,8	19	49,4
Perhepäivähoito	16	51,4	16	49,0	17	51,7
Alakoulut	13	47,9	13	48,7	12	49,6
Yläkoulu	15	51,2	13	47,1	12	45,0
Lukio	3	57,7	4	46,5	4	47,5
Rak.- ja tekn.henkilöstö	10	49,0	11	49,5	10	50,0
Tekn.tsto tuntipalkat	5	55,4	5	56,4	4	57,7
Kotipalvelu	15	52,3	16	51,4	18	49,2
Toimintakeskus	5	53,0	4	52,2	4	50,2

Koko henkilöstön keski-ikä:

50,8 vuotta**50,1 vuotta****49,3 vuotta**

Henkilöstön keski-ikä kunta-alalla koko maassa oli 45,7 vuotta 2013 v.

Ikäprofiili vakinaisen henkilöstön osalta ryhmiteltynä viiden vuoden välein

	Miehet	Naiset
20 – 24 v.	-	4
25 – 29 v.	-	6
30 – 34 v.	1	3
35 – 39 v.	3	8
40 – 44 v.	6	13
45 – 49 v.	-	6
50 – 54 v.	3	30
55 – 59 v.	9	26
60 – 64 v.	4	14
Yht.	26	110
Alle 50 v.	20 – 49	10
Yli 50 v.	50 – 64	16
		40
		70

Vakinaisen henkilöstön työhistoria, palvelussuhteen pituus omalla työnantajalla

Henkilöstön lukumäärä palveluksessa olovuosien mukaan ryhmiteltynä

	Miehet	Naiset
Alle 2 vuotta	2	7
2 – 4 - ” -	7	9
5 – 9 - ” -	4	19
10 – 14 - ” -	2	17
15 – 19 - ” -	1	13
20 – 24 - ” -	0	9
25 – 29 - ” -	2	13
30 – 34 - ” -	6	15
35 – 39 - ” -	2	5
40 vuotta tai yli	0	3
Keskiarvo	15,8	17,3
Alle – 19 vuotta	16	65
20 vuotta – yli	10	45

PALKALLISET / Korvaus- ja ylityövp:t

Vuosi	osav. 2013	2014
Korvaus- ja ylityövp:t	128	73

PALKALLISET / AMMATTIYHDISTYSLIITON LUOTTAMUSHENKILÖKOULUTUS

Vuosi	2012	2013	2014
Koulutuspäivät	18	34	14

TYÖNANTAJAN JÄRJESTÄMÄ KOULUTUS

Työyksikkö	Koulutuspäivät lkm			Koulutuspv:t/henkilö		
	2012	2013	2014	2012	2013	2014
Kunnanvirasto/kirjasto	85,5	80	62	3,9	3,8	4,4
Keskuskeittiö	12,0	7	7	1,5	0,7	1,7
Palvelu- ja Toimintakeskus	77,5	47	22	3,0	1,8	2,0
Kotipalvelu	21,0	9	10	1,4	0,5	2,5
Perhepäivähoito	4,0	8,5	2	0,2	0,5	2,0
Alakoulut	24,0	10,5	24	1,8	0,8	2,9
Yläkoulu	32,0	21,5	57	2,1	1,6	4,4
Lukio	5,5	3,5	22	1,8	0,9	5,5
Rak.- ja tekn.henkilöstö/palo-asema	13,0	38,5	16	1,3	3,5	2,3
Tekn.tsto tuntipalkat	2,5	1,0	-	0,5	0,2	-
YHTEENSÄ	277	226,5	222			

Sisältää myös opettajien veso-päivät ja sisäisen koulutuksen.

VUOROTTELUVAPAA / PALKATON

Vuorotteluvapaita käytettiin eri työyksiköissä seuraavasti:

Työyksikkö	Henkilö 2012	Kalenteri- päivät	Henkilö 2013	Kalenteri- päivät	Henkilö 2014	Kalenteri- päivät
		2012		2013		2014
Kotipalvelu	3	210	2	246	3	365
Kunnanvirasto	5	542	2	208	-	-
Keskuskeittiö	-	-	-	-	-	-
Palvelukeskus	2	185	2	448	1	91
Ryhmäperhepv.hoito/perhepvh.	1	91	2	163	1	18
Alakoulut	1	182	1	145	2	235
Yläkoulu			1	51	1	31
Toimintakeskus	1	90	1	119	1	308
YHTEENSÄ	13	1300	11	1380	9	1048

OPINTOVAPAA / PALKATON

Työyksikkö	Henkilö 2012	Kalenteri- päivät	Henkilö 2013	Kalenteri- päivät	Henkilö 2014	Kalenteri- päivät
		2012		2013		2014
Keskuskeittiö	-	-	0	0	1	122
Perhepäivähoito	-	-	0	0	-	-
Alakoulut	4	549	1	365	2	237
Yläkoulu	-	-	0	0	-	-
Lukio			1	121	1	113
Palvelukeskus	1	366	-	0	-	-
YHTEENSÄ	5	915	2	486	4	472

PALKATTOMAT

	2012	2013	2014
Virkavapaat ja työlomat kpv/v	1347	1760	1008
Äitiys- ja isyyslomat, vanhempainlomat/ hoitovapaat	1195	816	730
Säästölomat – 85 % palkaton			30
Lomarahavapaat			14

LÄÄKINNÄLLINEN KUNTOUTUS / PALKATON

Työyksikkö	Kalenteri-		Kalenteri-		Kalenteri-	
	Henkilö 2012	päivät 2012	Henkilö 2013	päivät 2013	Henkilö 2014	päivät 2014
Kotipalvelu	3	21	2	25	-	-
Toimintakeskus	-	-	-	-	-	-
Palvelukeskus	1	16	1	6	2	10
Alakoulut	-	-	-	-	2	14
Yläkoulu	-	-	-	-	2	8
Perhepv.hoito	1	14	1	7	-	-
Rak.henkilöt	-	-	-	-	1	7
Kunnanvirasto	-	-	1	7	1	7
YHTEENSÄ	5	51	5	45	8	46

SAIRAUSSPOISSAOLOT

Sairauspoissaolojen lukumäärät (sis. myös sijaiset ja määräaikaiset)

Työyksikkö	2012	2013	2014
Kunnanvirasto	293,0	303,0	327,0
Keskuskeittiö	427,0	316,0	204,0
Kotipalvelu, Palvelu- ja Toimintakeskus	1608,0	1183,0	1228,0
Perhepäivähoito	172,0	157,0	181,0
Alakoulut	169,0	255,0	253,0
Yläkoulu/Lukio	254,0	276,0	297,0
Rak.- ja tekn.henk.	115,0	73,0	37,0
Tekn.tston tuntipalkat	77,0	193,0	49,0
YHTEENSÄ	3115,0	2756,0	2576,0

Keskimäärin sairauspoissaolopäiviä v./henkilö	22,6	19,7	18,1
Henkilötyövuosien suhteessa/henkilö	18,6	16,7	15,8

	2012	2013	2014
KUUKAUSIPALKKAISET	2804,0	2106,0	2071,0
OPETTAJAT	234,0	457,0	456,0
TUNTIPALKKAISET	77,0	193,0	49,0

Kunnanhallituksen päätös 16.11.2009 § 182 työkykyä ylläpitävänä ja edistävänä on otettu käyttöön aktiivisen puuttumisen seuranta sairauspoissaoloihin.

Sairauspoissaolojen raja-arvot, jolloin käydään tarvittaessa kahdenkeskinen keskustelu ja yhdessä sovittavat toimenpiteet käynnistetään, ovat 4 tai useampia lyhyitä (1 – 3 vrk) sairauspoissaoloja neljän kuukauden aikana, 1 yli 15 vuorokauden yhtäjaksoinen sairauspoissaolo tai kumulatiivisesti 12 kk:n aikana 30 vrk tai enemmän sairauspoissaoloja. Mikäli yhtäjaksoinen sairasloma jatkuu yli 30 vrk, selvitetään työntekijän työhön paluun tukemiseksi tarvittavat toimenpiteet.

2014 vuoden aikana edelleen jatkettiin aktiivisen aikaisen seurantaa sairauspoissaoloissa.

1.1.2013 alkaen uusi kunnan henkilöstöohjelma velvoittaa hallintokuntia seuraamaan aktiivisen aikaisen puuttumisen toimintamallin toteutumisen tuloksia. Seurantaa ylläpidetään 4 kk:n välein tulostettavilla sairauspoissaololistoilla, jotka annetaan esimiehille seurantaa varten.

Toimintamallin mukaan sairauspoissaoloihin on puututtu keskustelemalla työntekijän kanssa.

- Toimenpiteenä työntekijöiden terveyteen ja työssä jaksamiseen liittyen on keskusteltu fyysisen ja henkisen kuormituksen määristä työssä ja tietyissä tapauksissa ohjattu työterveyshuoltoon.
- Pyydetty työterveyshuollosta fyysisen ja psyykkisen haasteen vuoksi työkyvyn arviointia.
- Käyty työterveyshuollon ja työntekijän kanssa kolmikantaneuvotteluja siitä, miten työtä voidaan keventää.
- Työnkuvaa ja työaikoja on muutettu niin, että työntekijät kokevat jaksavansa paremmin työssä.
- Apuvälineitä on hankittu tarpeen mukaan ja ergonomiakoulutusta on järjestetty.
- Ristiriitatilanteita on käyty läpi ja asioista keskusteltu.
- Vuoden 2013 ideakilpailun tuloksena työhyvinvointia edistävänä työnantaja on kustantanut työntekijöille vuoden 2014 aikana D-vitamiinit.
- Vuoden 2014 ideakilpailun tuloksena työpaikoille työnantaja hankki tasapainolaudat.

Osaltaan näiden toimenpiteiden voi todeta vaikuttaneen sairauslomiin vähentävästi. Ne vähenivät edellisvuoden verrattuna 180 päivää, mikä oli 6,53 % vuoden 2013 sairauslomista.

Vuoden aikana kertyneet palkalliset ja osapalkalliset sairauspoissaolot

Sairauspoissaolopäiviä/henkilö poissaolon pituuden mukaan

	2013			2014		
	Kerta	/	Henkilö	Kerta	/	Henkilö
1 – 3 pv	264		134	291		159
4 – 10 pv	68		44	84		54
11 – 60 pv	47		32	47		39
61 – 90 pv	4		4	3		3
91 – 180 pv	4		3	2		2
	387		217	427		257

	v. 2012	v. 2013	2014
1-3 pv:n todistuksettomat esimiehen myöntämät sairauslomat	278 kpv	252 kpv	272kpv
Harkinnanvaraisia sairausajan palkkoja ei ole maksettu.			
Palkattomia sairauspoissaoloja	1171 kpv	614 kpv	465 kpv

Pitkiä sairauspoissaolopäiviä, joista saatu sairauspäiväraha korvaus

	2012	2013	2014
Pitkät sairauspoissaolopv:t	2205	2247	1636
Lyhyet sairauspoissaolopv:t, ei sv-korvausta	910	509	940
YHTEENSÄ	3115	2756	2576

PALKALLISET

	2012		2013		2014	
	HIö	Pvt	HIö	Pvt	HIö	Pvt
Äitiysloma-ajat	3	216	1	124	3	234
Isyysloma-ajat	1	6	1	6	2	12
Tilap. hoitovapaa (lapsen sairaus)	21	100	20	83	27	91

Työ- ja työmatkatapaturmat

	2012	2013	2014
Tapaturmia lkm	9	6	9
Sairauspäiviä lkm	92	53	35
 Työmatkatapaturmien lkm	-	-	-
Sairauspäiviä lkm	-	-	-
 Ammattitauteja lkm	-	-	-
Sairauspäiviä lkm	-	-	-
Tapaturmia yhteensä	9	6	9
Sairauspäiviä yhteensä	92	53	35

SAADUT PÄIVÄRAHAKORVAUKSET

Sairauspäivärahat ja tapaturmakorvaukset yht. euroa

2012	2013	2014
91.421	81.421	70.302

HENKILÖSTÖMENOT / ASUKAS

Vuosi	Palkat €	Sos.maksut €	Yhteensä €	Asukasluku 31.12.	Henkilöstömenot/ asukas €
2012	5.551.546	2.005.801	7.557.347	2.795	2.704
2013	5.669.103	1.974.328	7.643.431	2.803	2.727
2014	5.629.499	1.940.117	7.569.616	2.749	2.753

Myyntipalveluna virkatehtäviä ulkopuolisille

	2012	2013	2014
Psykologi	34 630	34 348	31 303
Isännöintipalvelut	15 000	3 512	-

ELÄKEPÄÄTÖKSET

Vuoden aikana alkaneet uudet eläkkeet vakinaisen henkilöstö

Eläkemuoto	2012	2013	2014
Työkyvyttömyyseläke	2	-	3
Osatyökyvyttömyyseläke	1	4	-
Määräaik. työkyvyttömyyseläke	2	2	-
Osa-aikaeläke	1	1	-
Vanhuuseläke	3	5	7
YHTEENSÄ	9	12	10

Henkilökuntamäärä henkilötyövuosina: kuukausipalkkaiset, koko- ja osa-aikaiset sekä osa-aikaiset kokoaikaisiksi muutettuna, lisäksi myös tuntipalkkaiset sekä työllistetyt

v. 2013

	Kuukausipalkkaiset			Tunti- palkkaiset	Yhteensä
	Koko- aikaiset	Osa- aikaiset	Osa-aikaiset kokoaikaisiksi		
TOIMIALA					
Julkinen hallinto	15,25	(3,21)	1,74	-	16,99
Koulutyöntekijät	3,06	(4,99)	3,73	-	6,79
Opettajat	24,27	(10,85)	6,54	-	30,81
Sosiaalipalvelut	63,70	(22,46)	10,70	-	74,40
Keskuskeittiö	9,27	(2,05)	1,16	-	10,43
Kiinteistöt	11,00	(2,30)	0,63	1,58	13,21
Muu palvelutoiminta	4,00	(1,16)	-	4,66	8,66
Ympäristönhuolto	1,00	-	-	-	1,00
Vesi- ja viemärlaitos	2,00	-	-	-	2,00
Virkistys, kulttuuri, nuoriso	0,65	(0,49)	0,20	-	0,85
Henkilötyövuotta	134,20	(47,51)	24,70	6,24	165,14

v. 2014

	Kuukausipalkkaiset			Tunti- palkkaiset	Yhteensä
	Koko- aikaiset	Osa- aikaiset	Osa-aikaiset kokoaikaisiksi		
TOIMIALA					
Julkinen hallinto	15,93	(2,58)	1,43	-	17,36
Koulutyöntekijät	2,00	(6,64)	4,71	-	6,71
Opettajat	24,62	(8,57)	5,46	-	30,08
Sosiaalipalvelut	65,68	(23,30)	10,87	-	76,55
Keskuskeittiö	8,70	(1,90)	1,07	-	9,77
Kiinteistöt	9,62	(1,00)	0,47	1,00	11,09
Muu palvelutoiminta	3,00	(1,00)	0,50	4,29	7,79
Ympäristönhuolto	-	-	-	-	1,00
Vesi- ja viemärlaitos	-	-	-	-	2,00
Virkistys, kulttuuri, nuoriso	-	(1,40)	0,56	-	0,56
Henkilötyövuotta	132,55	(46,39)	25,07	5,29	162,91

Kunnan henkilökuntamäärä henkilötyövuosina

Vuosi	Määrä henkilötyövuosina	Muutos	henkilötyövuotta	Muutos-%
2012	167,31	2011/2012	+ 2,01	+ 1,22 %
2013	165,14	2012/2013	- 2,17	- 1,30 %
2014	162,91	2013/2014	- 2,23	- 1,35 %

PALKKATUELLA TYÖLLISTETYT VUODEN 2013 AIKANA

Työaika 32.5 h/vko = 85 %

TYÖYKSIKKÖ	Määrä	Tukipv:t
Kotipalvelu	0,8	197
Keskuskeittiö	0,7	193
Palvelukeskus	0,6	152
Ryhmäperhepäivähoito	-	-
Tekninen henkilöstö	2,8	747
Toimintakeskus	0,8	216
YHTEENSÄ	5,7	1505

MUUT PALKKARYHMÄT / TYÖTUNNIT

Vuosi	Kesänuoret	
	Määrä	Työtunnit
2012	38	4 638
2013	57	6 857
2014	57	6 870

SOSIAALIPALVELUT / KOTIHOIDONTUET

	2012		2013		2014	
	Määrä	€	Määrä	€	Määrä	€
Perhehoitajat	14	124 279	13	152 712	13	155 752
Omaishoitajat	43	218 918	41	224 824	41	192 256
Toimintakeskus/ työosuusrahat	23	15 650	22	17 844	19	19 095
Henkilökohtaiset avustajat	19	54 083	18	64 021	20	72 977

SAIRAUSAJAN PALKAT

	2012	2013	2014
Toimistotyöt/rehtori ya/lukio	34 726	45 566	34 669
KK-palkkaiset	135 102	98 852	101 665
Opettajat	22 800	45 715	42 980
Perhepv.hoitajat	11 782	3 380	12 966
Tekn.tston tuntipalkat	5 076	6 654	2 376
YHTEENSÄ	209 486	200 167	194 656

SOSIAALIPALKAT MUUT:

Sisältyy:

- työnantajan järjestämä koulutus, luottamusmieskoulutus
- julkinen tehtävä, äkillisesti sairastuneen lapsen hoito
- pääsopijajärjestön kokous, 50- ja 60-vuotispäivä sekä omaisen hautauspäivä

	2012	2013	2014
Toimistotyöt/rehtori ya/lukio	15 337	19 892	21 928
KK-palkkaiset	18 299	14 359	19 516
Opettajat	19 262	5 482	10 335
Perhepv.hoitajat	2 835	6 538	193
Tekn.tston tuntipalkat	935	575	0
YHTEENSÄ	56 668	46 846	51 972

VUOSILOMAPALKAT

	2012	2013	2014
Toimistotyöt/rehtori ya/lukio	124 831	130 558	145 813
KK-palkkaiset	226 031	264 135	194 357
Perhepv.hoitajat	44 332	53 288	53 231
Tekn.tston tuntipalkat	19 122	16 455	14 945
YHTEENSÄ	414 316	464 436	408 346

SÄÄSTÖVAPAIKSI SIIRRETYT VUOSILOMAPÄIVÄT

	2012	2013	2014
Säästövapaasopimukset	205 pv	158 pv	194 pv

LOMAKORVAUKSET

	2012	2013	2014
Toimistotyöt	149	3 366	0
KK-palkkaiset	22 525	26 544	31 891
Opettajat, k-opisto	1 750	2 960	2 423
Perhepv.hoitajat	2 605	1 272	2 654
Tekn.tston tuntipalkat	524	0	3 280
YHTEENSÄ	27 553	34 142	40 248

LOMARAHAT

	2012	2013	2014
Toimistotyöt/rehtori ya/lukio	59 239	61 433	63 160
KK-palkkaiset	105 566	104 458	95 382
Opettajat	65 661	68 985	60 022
Perhepv.hoitajat	19 700	22 850	23 197
Tekn.tston tuntipalkat	10 728	8 767	8 621
YHTEENSÄ	260 894	266 493	250 382

LUOTTAMUSHENKILÖT

	2012	2013	2014
Kokouspalkkiot / ansionmenetykset	56 768	58 714	58 518
Nousu/vähennys €	-1 890	+1 946	-196
%	-3,22 %	+3,43 %	-0,33 %

Voimassa olevat ostopalvelu- ja yhteistyösopimukset

Palvelun ostajataho:	Palvelun tuottajataho:	Sopimuksen kuvaus lyhyesti:	Sopimuksen voimassaoloaika:
Tuusniemen kunta	Siilinjärven kunta	Sydän-Savon maaseutupalvelujen tuottaminen yhteistoiminta-alueena	1.1.2012 alkaen toistaiseksi
Tuusniemen kunta	Siilinjärven kunta	Ympäristötterveydenhuollon yhteistoimintasopimus + eläinlääkintähuolto	1.1.2012 alkaen toistaiseksi
Tuusniemen kunta	Siilinjärven kunta	Ympäristötterveydenhuollon tukipalvelujen tuottaminen yhteistoiminta-alueella	1.1.2012 alkaen toistaiseksi
Tuusniemen kunta	Kallaveden Työterveyshuolto	Työterveyshuoltopalvelujen tuottaminen Tuusniemellä	2.1.2009 alkaen toistaiseksi
Tuusniemen kunta	Kuopion kaupunki, Pohjantien koulu	Erityisopetuspalvelujen ostaminen	1.1.2009 voimaan, irtisanominen lukuvuoden lopussa kirjallisella ilmoituksella 6 kk etukäteen.
Tuusniemen kunta	Kuopion kaupunki, hyvinvoinnin edistämisen palvelualue	Kuopion, Siilinjärven ja Koillis-Savon moottorikelkkareittien virallistaminen ja rakentaminen	1.3.2013 alkaen, toistaiseksi
Tuusniemen kunta	Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin kuntayhtymä (KYS)	Perussopimus (laissa säädetty erikoissairaanhoidon, kehitysvammaisten erityishoidon, perusterveydenhuolto, ym.)	1.6.2013
Kuopion sosiaali- ja terveyskeskus	Tuusniemen kunta	Sopimus terveyskeskuspsykologipalvelun tuottamisesta	1.9.2009 alkaen, toistaiseksi
Tuusniemen kunta	Kuopion kaupunki, koulutuksen palvelualue	Kansalaisopiston palvelujen tuottaminen	1.1.2010 alkaen, toistaiseksi
Tuusniemen kunta	Maaninka, yhteistoiminta-alue	Sydän-Savon lomituspalvelut, maatalouden lomituspalvelujen tuottaminen	1.1.2011 alkaen, toistaiseksi
Tuusniemen kunta	Kuopion kaupunki, hyvinvoinnin edistämisen palvelualue	Kuopion kaupunginkirjasto – Pohjois-Savon maakuntakirjasto tuottaa kaikki Tuusniemen kunnan kirjastopalvelut kunnan nykyisessä kunnankirjastossa sekä kirjastoautopalvelut. Tuusniemen kunnankirjasto on Kuopion kaupunginkirjaston Nilsin aluekirjaston johtama lähikirjasto	1.1.2013 alkaen, toistaiseksi

Voimassa olevat ostopalvelu- ja yhteistyösopimukset

Tuusniemen kunta	Tuusniemen Teollisuus Oy	Yhteistoimintasopimus: mm. toteuttaa toimeksiannosta tehtävien projektien hoitoa, johtamista, ideointia ja perustamistehtäviä	15.7.1991, toistaiseksi, uusittu v. 2014
Tuusniemen kunta	Kuopion lääninverovirasto	Tuusniemen kunnanasiamiehen tehtävien hoito	1.6.1995, toistaiseksi
Tuusniemen kunta	Kuopion kaupunki	Talous- ja velkaneuvonnan antaminen Tuusniemen kunnan asukkaille.	1.1.2001, toistaiseksi
Tuusniemen kunta	Kuopion kaupunki	Kunnan velollisuutena olevan kuluttajaneuvonnan antaminen Tuusniemen kunnan asukkaille.	1.1.2006, toistaiseksi
Tuusniemen kunta	Tiehallinto	Kansallisen tie- ja katutietojärjestelmän (Digiroad-tietojärjestelmä) tietojen ylläpito.	25.4.2005 alkaen, toistaiseksi.
Tuusniemen kunta	IS-Hankinta Oy	Hankintapalvelulain mukaiset hankintapalvelut	28.2.2011 alkaen, toistaiseksi (Halo-sopimus 1.1.2006 alkaen)
Tuusniemen kunta	Kuopion kaupunki, kasvun ja oppimisen vastuualue	Yhteistyösopimus koulutuspalveluiden henkilöstön täydennyskoulutuksesta: Sopimuksella tehostetaan seudullista yhteistyötä opetustoimen täydennyskoulutuksen kehittämisessä ja koordinoinnissa Pohjois-Savon alueella.	1.8.2011–31.7.2016
Tuusniemen kunta yhdessä muiden Jätekukko Oy:n osakaskuntien kanssa	Jäsenkuntien yhteinen jätelautakunta	Kunnille kuuluvien lakisääteisten jätehuollon järjestämisen viranomaistehtävien ja kuntien yhteisesti päättämisen muiden jätehuoltoon liittyvien kehittämis- ja seurantatehtävien hoitaminen.	1.1.2011 alkaen, toistaiseksi
Tuusniemen terveyskeskus	Itä-Suomen laboratoriotietokeskuksen liikelaitoskuntayhtymä, ISLAB	Terveyskeskuksen tarvitsemien ISLABin toimialaan sisältyvien asiantuntijapalveluiden, laboratoriotutkimusten ja näytteenoton järjestäminen	1.1.2009 alkaen, toistaiseksi
Tuusniemen kunta	Väestörekisterikeskus	Kunnan väestötietojen saaminen kunnallishallintoa varten	9.11.2011

Voimassa olevat ostopalvelu- ja yhteistyösopimukset

Tuusniemen kunta	Oy Matkahuolto Ab	Seutulippua koskeva palvelusopimus	1.1.2011 alkaen, toistaiseksi
Tuusniemen kunta	Istekki Oy	Istekki Oy toimittaa Tuusniemen kunnalle sopimuksessa kuvattuja konsultointipalveluja sopimuksen ehtojen mukaisesti.	20.12.2012 alkaen, toistaiseksi
Tuusniemen kunta	Istekki Oy / Ascom Miratel Oy	Etähallinta-yhteyssopimus (hoitajakutsupalvelimen etäyhteys)	5.9.2013, 2 vuotta
Tuusniemen kunta yhdessä muiden Pohjois-Savon kuntien kanssa	Kuopion kaupungin ylläpitämä Pohjois-Savon pelastuslaitos	Pohjois-Savon alueellisen pelastustoimen yhteistoimintasopimus, jonka tarkoituksena on pelastustoimen järjestäminen valtioneuvoston vahvistamalla Pohjois-Savon alueella	1.1.2004 alkaen, toistaiseksi
Tuusniemen kunta	KL-Kuntarekry Oy	Kaikkien kuntatyönantajien ja työnhakijoiden käyttöön tarkoitettu kunta-alaan keskittyvä rekrytointipalvelu.	1.11.2012 alkaen, toistaiseksi
Tuusniemen kunta	Juankosken kaupunki	Sopimus harjaantumisopetuksen järjestämisestä	1.1.2010 alkaen, toistaiseksi
Tuusniemen kunta	Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin kuntayhtymä / KYS	Sopimus sosiaaliasiamiespalvelujen järjestämisestä.	Toistuva alkaen 1.2.2003
Tuusniemen kunta	Juankosken kaupunki	Sopimus kasvatus- ja perheneuvola- ja A-klinikkapalveluiden järjestämisestä	1.1.1995 alkaen, toistaiseksi
Tuusniemen kunta	DNA Oy	ICT-palveluja koskeva käyttöönottosopimus	11.11.2008 – 31.12.2009, jonka jälkeen mahdollisuus jatkaa toistaiseksi
Tuusniemen kunta	DNA Oy	Terveyskeskuksen hälytyskutsun yhteys	17.1.2014, toistaiseksi
Tuusniemen kunta	Savon Kuituverkko	Tietoliikenneverkon (maakuntaverkko) käyttöön liittyvien laitteiden, tarvikkeiden, ylläpidon ja palvelujen toimitaminen	Sopimuskaudet alkavat, kun asiakkaita kaikki palvelut on kytketty tai aktivoitu asiakkaita käyttöön
Tuusniemen kunta	F-Secure Oyj	F-Secure –ohjelmistojen päivityspalvelusopimus	10.4.2012 – 10.4.2015

Voimassa olevat ostopalvelu- ja yhteistyösopimukset

Tuusniemen kunta	Logica Suomi Oy	Sopimus verkkopalkkapalvelusta	25.9.2012, 3 vuotta
Tuusniemen kunta	Logica Suomi Oy	Sopimus verkkolaskutuksen kokonaispalvelusta	30.9.2011, 3 vuotta
Tuusniemen kunta	Suomen Erillisverkot Oy	VIRVE-sopimus	11.4.2012, toistaiseksi
Tuusniemen kunta	Marsh Oy	Kunta valtuuttaa Vakuutusmeklarin edustajakseen vakuutusasioissa	9.9.2013 – 31.12.2014, jatkuen 12 kk kerrallaan
Tuusniemen kunta	JHHT-yhteisö BDO Audiator Oy	Sopimus tilintarkastuspalveluista	19.7.2013, kun vuoden 2016 tilintarkastus on suoritettu ja tilinpäätös hyväksytty
Tuusniemen kunta	Kuopion kaupunki	Sopimus sosiaalipäivystyksen järjestämisestä	25.5.2012, toistaiseksi
Tuusniemen kunta	Kuopion kaupunki	Terveystenhuollon yhteistoimintasopimus	2015-2016
Tuusniemen kunta	Kaavin kunta	Yhteisen perusopetuksen järjestäminen vuosiluokille 7-9	1.8.2015 toistaiseksi

TUUSNIEMEN KUNTA

OSTOPALVELU- JA YHTEISTYÖSOPIMUSKUSTANNUKSET V. 2012-2014

Kp	Toimiala/palvelut	TP 2012	TP 2013	TP 2014	Lisätietoja
303	Koillis-Savon Kehitys Oy	42 960	28 200		Elinkeinopalvelujen osto.
303	Kehittämisyhdistys Kalakukko ry	10 323	9 261		Alueellisten kehittämisprojektien vastuu.
303	Pohjois-Savon Liitto	23 724	22 659	21 738	Seudullinen yhteistyö.
302	Savon Matkailu	7 000	3 500		Matkailu- ja markkinointipalvelujen osto.
317	Sydän-Savon maaseutupalvelut	75 597	60 025	56 806	Siilinjärven kunnan ylläpitämä 1.1.2012 alkaen
330	Työterveyshuolto	66 271	72 886	55 639	Kallaveden työterveyshuolto 1.1
590	Erikoissairaanhoido	3 692 559	3 934 903	4 262 891	Pohjois-Savon sairaanhoitopiiriin ky.
595	Perusterveydenhuolto	3 135 721	2 842 319	2 913 201	Kuopion kaupungin ylläpitämä 1.1.2009 alkaen
595	Ympäristöterveydenhuolto	72 406	81 640	73 062	Siilinjärven kunnan ylläpitämä 1.1.2012 alkaen
680	Kansalaisopisto	295 747	287 907	268 494	Kuopion kaupungin ylläpitämä 1.1.2010 alkaen
690	Kirjasto	**) 203 648	210 835	213 807	Kuopion kaupungin ylläpitämä 1.1.2013 alkaen
801	Palo- ja pelastustoimi	263 675	240 175	247 585	Pohjois-Savon alueellinen pelastustoimi 1.1.2004 alkaen.
820	Jätehuolto	6 169	5 420	4 570	Jätekukko, alueellinen jätelautakunta 1.1.2011
388	Hankintatoimi IS-Hankinta	10 410	7 776	5 652	Alueellinen hankintatoimi, Kuopion kaupunki
Eri kp:t	Istekki Oy	17 833	36 453	27 676	Tietotekniikka- ja sähköpostipalvelut.
Eri kp:t	Eri kuntayhtymät	318 466	458 640	575 577	Terveystenhuollon ja sosiaalitoimen palvelujen ostot.
Eri kp:t	Hoivakodit	234 531	481 419	456 093	Sosiaalitoimen asumis ym. palvelujen ostot.
584	Sosiaaliasiamies	761	1 733	1 120	Pohjois-Savon sairaanhoitopiiriin ky.
585	Sosiaalipäivystys	2 477	6 014	7 244	Kuopion kaupungin tuottama palvelu.
	YHTEENSÄ	8 276 630	8 580 930	8 977 348	

Kokonaiskulut

20 574 776 21 201 567 21 960 870

Alueellisten ja yhteistoimintapalvelujen

osuus kokaiskuluista -%

40,23 40,47 40,88

*) V. 2011 maaseututoimi kunnan omana toimintana, ei ole huomioitu ko. vuoden laskennassa

**) V. 2011 ja 2012 kirjasto kunnan omana toimintana, ei ole huomioitu ko. vuosien laskennassa

UUODEN 2014 TILINPÄÄTÖKSESSÄ KÄYTETYT TILIKIRJAT, KORTISTOT, LUETTELOT JA KONEKIELISET AJOT:

Tietoturvaluussuunnitelma
 Varmuuskopiosuunnitelma
 Talousarviokirjanpidon menetelmäkuvaus
 Kirjaussuunnitelma
 ALV:n kirjaussuunnitelma ja jakoperusteet
 Konekielinen talousarvio
 Pääkirjatililikartta
 Meno/tulolaji- ja alaerittelyluettelot
 Tositelajiluettelo

TL 002 Muistiotositteet/tositteet nro 1 – 550
 TL 006 Jaksotukset/tositteet nro –
 TL 009 Käyttöomaisuusviennit nrot 004100 – 004122
 TL 010 Tiliotositteet nrot 5755 – 6005

ProEconomica:

TL 151 Myyntireskontran suoritukset/myyntisuorituspäiväkirjat nrot 010000 – 010514
 TL 400 Toimeentulotuki nrot 035000 – 035261
 TL 480 Ostoreskontran suoritukset/ostosuorituspäiväkirjat nrot 057000 – 057258

Palkkalaskennan tositteet:

TL 300 Palkat/tositteet nrot 030000 – 030209

Ostoreskontran tositteet:

TL 470 Kierrätettävät ostolaskut/tositteet nrot 045500 – 051883

Myyntireskontran tositteet:

ProEconomica:

TL 602 Huoneistovuokrasaamiset/tositteet nrot 080100 – 081255
 TL 603 Maa-alueiden vuokrasaatavat/tositteet nrot 082000 – 082061
 TL 604 Venepaikkasaamiset/tositteet nrot 082200 – 082290
 TL 605 Vesihuoltolaskutus/tositteet nrot 082500 – 083637
 TL 606 Sekalaiset laskut/tekla/tositteet nrot 085000 – 085100
 TL 607 Sekalaiset laskut/yleishallinto/tositteet nrot 086000 – 086061
 TL 654 Perhepäivähoitolaskutus/tositteet nrot 088000 – 088497
 TL 682 Vanhustenhuolto/tositteet nrot 090000 – 091713

Kulujen kortit
 Tuottojen kortit
 Tasetilien kortit
 Aravalainakortisto ja -luettelo (aravalainat laskutettu yleislaskutus/myyntireskontra)
 Ateriakorttien seurantalista
 Tulotositevihkojen seurantakirja
 Vakuutusluettelot
 Irtaimistokortistot
 Kiinteistökortisto
 Maa-alueiden vuokratortisto (tontinvuokrat laskutettu yleislaskutus/myyntireskontra)
 Palkkakortisto
 Toimeentulotukikortisto
 Päiväkirjat nrot 1 – 12

Määrärahopäiväkirjasivut

- talousarviomuutokset (MRM)
- määrärahojen keskeiset siirrot (MKS)

ProEconomica Logilistat ajalta 1.1. - 31.12.2014

Talousarvion toteutumisvertailut; toimitilin/tulosalue/tulosyksikötasolle, meno/tulolajitasolla sekä aluerittelytasolla

Tuloslaskelma / ulkoiset + sisäiset kirjaukset

Tuloslaskelma / ulkoiset kirjaukset

Rahoituslaskelma

Tase

Tase-erittely

Tase-erittelyn liitetiedot (saldoselvitykset)

Konsernitase

Vesihuolto

- Tase
- Tase-erittely
- Tase-erittelyn liitetiedot (saldoselvitykset)
- Tuloslaskelma
- Rahoituslaskelma

Tilinpäätöskirja

KIRJANPIDON SÄILYTYS

Kirjanpidon tositeaineistot, päiväkirjat, vientilistaukset (tilikortit) ja toteutumisvertailut eri tulostustasoilla säilytetään päätearkistossa.

VUODEN 2014 TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUS

Tuusniemellä 13. päivänä huhtikuuta 2015

Toni Auvinen
kunnanjohtaja

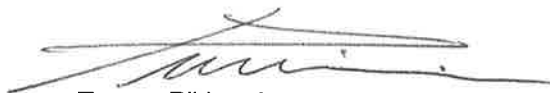
Kunnanhallitus:

Pirjo Smolander
Jarkko Toivanen
Terttu Kolari
Jorma Voutilainen
Juha Fomin
Leena Pirinen
Kari Puustinen

Suoritetusta tarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Tuusniemellä 25/5 2015

BDO Audiator Oy, JHTT yhteisö

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Tuomo Pikkarainen', written over a horizontal line.

Tuomo Pikkarainen
JHTT